

阿里斯托芬

阿卡奈人 骑士

阿里斯托芬

阿卡奈人 骑士

罗念生 译

世纪出版 上海人民出版社

图书在版编目(CIP)数据

阿卡奈人·骑士/(古希腊)阿里斯托芬著.

罗念生译. —上海:上海人民出版社,2006

(日知古典)

ISBN 7-208-06091-6

I. 阿... II. ①阿... ②罗... III. 喜剧—剧本—作品集—古希腊—希、汉 IV. I545.32

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 009785 号

出品人 施宏俊

责任编辑 方 己 何晓涛

装帧设计 王小阳

阿卡奈人 骑士

[古希腊]阿里斯托芬 著

罗念生 译

出 版 世纪出版 上海人民出版社

(200001 上海福建中路 193 号 www.ewen.cc)

出 品 世纪出版股份有限公司 北京世纪文景文化传播有限公司

(100027 北京朝阳区幸福一村甲 55 号 4 层)

发 行 世纪出版股份有限公司发行中心

印 刷 北京中科印刷有限公司

开 本 889 × 1194 毫米 1/32

印 张 7.25

插 页 3

字 数 133,000

版 次 2006 年 4 月第 1 版

印 次 2006 年 4 月第 1 次印刷

ISBN 7-208-06091-6/I·274

定 价 29.00 元

世纪文景

北京世纪文景文化传播有限公司 出品

目 录

1	编者序
3	阿卡奈人
105	骑士
216	专名索引

编者序

阿里斯托芬（约公元前 446 年—前 385 年），雅典旧喜剧代表诗人，创作剧目凡四十余部，现存十一部。阿里斯托芬一生亲历了伯里克利治下的辉煌、伯罗奔尼撒战争的内乱以及雅典由盛而衰的全过程；其剧作取向鲜明，充满着对时势辛辣的嘲讽与抨击，生动再现出诗人对公元前五世纪中期到公元前四世纪初雅典民主政治与文化思潮的反思。

在阿里斯托芬的传世剧目中，《阿卡奈人》是其早期创作的喜剧，于公元前 425 年上演，在狄奥尼索斯酒神节的喜剧比赛上赢得头奖。该剧中的主人公狄开俄波利斯由于不堪连年的战事，擅自与斯巴达人签订了休战和约。结果，这位诚实的阿提刻农民遭到阿卡奈人的斥责。《阿卡奈人》一剧反映出阿提刻农民对战乱的无奈以及对和平的渴望。在公元前 424 年上演的《骑士》中，阿里斯托芬则把矛头直指激进的民主派首领克勒翁，以至于无人敢出演影射克勒翁的角色——鞣皮工。据说，诗人当年亲自登台，首次饰演了自己笔下的人物，并获得头奖。阿里斯托芬的此类喜剧开创了欧洲反战文学的先河。

本卷收录的《阿卡奈人》与《骑士》系著名古典学家罗念生先生的译作，采自人民文学出版社出版的《阿里斯托芬喜

编者序

剧集》（1954 年版）。除因排版致误外，对照本基本上保留了译作的原貌。

张 强

乙酉岁末记于长春

阿卡奈人

这剧本根据罗泽斯（B. B. Rogers）编订的《阿里斯托芬的喜剧》（*The Comedies of Aristophanes*, George Bell and Sons, London, 1910）第一卷第一部喜剧《阿卡奈人》（*Acharneis*）译出。

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ΚΗΡΥΞ

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ΠΡΕΣΒΕΙΣ

ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ

ΘΕΩΡΟΣ

ΧΟΡΟΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ

ΓΥΝΗ Δικαιοπόλιδος

ΘΥΓΑΤΗΡ Δικαιοπόλιδος

ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ θεράπων Εὐριπίδον

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ΛΑΜΑΧΟΣ

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ΚΟΡΑ Α καὶ Β θυγατέρε τοῦ Μεγαρέως

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

ΒΟΙΩΤΟΣ

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ΘΕΡΑΠΩΝ Λαμάχον

ΓΕΩΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

ΑΓΓΕΛΟΙ

阿卡奈人

人物

狄开俄波利斯——阿提刻农人。^[1]

传令官

阿菲忒俄斯——雅典人。

使节——自波斯归来的使节。

修达塔巴斯——波斯贵族。

忒俄洛斯——自特刺刻归来的使节。

歌队——由二十四个阿卡奈人组成。^[2]

妇人——狄开俄波利斯的妻子。

少女——狄开俄波利斯的女儿。

刻菲索丰——欧里庇得斯的仆人。

欧里庇得斯——雅典三大悲剧诗人之一。

拉马科斯——雅典军官。

墨伽拉人^[3]

女孩甲——墨伽拉人的女儿。

女孩乙——墨伽拉人的女儿。

告密人

玻俄提亚人^[4]

尼卡科斯——告密人。

仆人——拉马科斯的仆人。

得刻忒斯——阿提刻农人。

伴郎

报信人

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ. "Οσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἑμαυτοῦ καρδίαν,
ἦσθην δὲ βαιά· πάνυ δὲ βαιά· τέτταρα·
ἃ δ' ὠδυνήθην, ψαμμακοσιογάργαρα.
φέρ' ἴδω, τί δ' ἦσθην ἄξιον χαιρηδόνο;
ἐγὼ δ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδών,
τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν.
ταῦθ' ὥς ἐγανώθην, καὶ φιλῶ τοὺς ἱππέας
8 διὰ τοῦτο τοῦργον· ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.
ἀλλ' ὠδυνήθην ἕτερον αὖ τραγωδικόν,
ὅτε δὴ 'κεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον,
ὁ δ' ἀνείπεν, "εἴσαγ', ᾧ Θεόγνι, τὸν χορόν."
πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου, δοκεῖς, τὴν καρδίαν;
ἀλλ' ἕτερον ἦσθην, ἥνικ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτὲ
Δεξίθεος εἰσῆλθ' ἄσόμενος Βοιώτιον.
τῆτες δ' ἀπέθανον καὶ διεστράφην ἰδών,
16 ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον.
ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐξ ὅτου 'γὼ ρύπτομαι
οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς
ὥς νῦν, ὁπότε οὔσης κυρίας ἐκκλησίας
ἐωθινῆς ἔρημος ἡ πνύξ αὐτήι·
οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι, κᾶνω καὶ κάτω
τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμιλτωμένον
οὐδ' οἱ πρυτάνεις ἤκουσιν, ἀλλ' ἁωρίαν
ἤκοντες, εἶτα δ' ὥστιοῦνται πῶς δοκεῖς
ἐλθόντες ἀλλήλοισι περὶ πρώτου ξύλου,
ἀθρόοι καταρρέοντες· εἰρήνη δ' ὅπως
27 ἔσται προτιμῶς· οὐδέν· ᾧ πόλις, πόλις.
ἐγὼ δ' αἰὲν πρώτιστος εἰς ἐκκλησίαν
νοστῶν κάθημαι· κᾶτ' ἐπειδὴν ᾧ μόνος,
στένω, κέχηνα, σκορδινῶμαι, πέρδομαι,
ἀπορῶ, γράφω, παρατίλλομαι, λογίζομαι,
ἀποβλέπων ἐς τὸν ἀγρόν, εἰρήνης ἐρῶν,
στυγῶν μὲν ἄστυ, τὸν δ' ἐμὸν δῆμον ποθῶν,
ὅς οὐδεπώποτ' εἶπεν, ἄνθρακας πρίω,

狄开俄波利斯 当今多少事伤了我的心！快意事少得很，少得厉害，只有三四件；痛心事可真像海滩上的沙子数不清！让我想想看，有什么令我痛快的，值得我高兴的？嗨，我想起有一样东西我一看见就开心，那就是克勒翁吐出来的五个金元宝！这事情可叫我乐了，为此我真爱那些骑士——“无愧于希腊”！^[5]

8

但是，我又遭受到一次“悲剧的”痛苦，那一天我正在张着嘴一心等着看埃斯库罗斯的戏呢，想不到司仪人忽然宣告说：“忒俄格尼斯，把你的歌队引进来！”^[6]你可以想见这一下把我的心都凉了大半截！好在另外一件事倒也叫我开心，那就是摩斯科斯滚下场后，得西忒俄斯进来唱他的玻俄提亚歌曲。^[7]今年可受罪啊，开里斯偏偏扭出来吹他的战歌怪调，害得我直摇头，差点儿扭断了脖子。^[8]

16

这还罢了，自从我破题儿第一遭洗脸以来，从没有像今天这样伤了我的——汗毛！^[9]说正经话：我们定好了今天开公民朝会，而且早已经到時候了，这个会场却还是空空如也。^[10]大家还在市场里谈天，踱来踱去，躲避那条涂着赭石粉的赶人索。^[11]连那些主席官都还没有到呢！等他们姗姗来迟的时候，你可难以想像他们会怎样一拥而下，乱撞一气，抢坐前排的凳子！^[12]至于讲和一事，他们却全然不理睬。城邦呀城邦！

27

我可总是头一个到场，就像这样子坐了这个位子；一个人坐好了以后，只好自个儿叹叹气、放放屁、打打哈欠、伸伸懒腰、转过来、转过去、画画符、拔拔鼻毛、算算数目、想望着田园、想望着和平。我厌恶这种城市，思念我的乡村，那儿从来也不叫：“买木炭啊！”“买醋啊！”

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

36

39

42

KHPYE.

KHP.

AM.

KHP.

AM.

KHP.

54

KHP.

AM.

AL.

KHP.

AL.

阿卡奈人

“买油啊！”从来不懂得这个“买”字，什么都出产，应有尽有，就没有这种“‘妈’呀”“‘妈’呀”的怪叫。 36

因此我这次完全准备好，要求吵闹、来打岔、来痛骂那些讲话的人，如果他们只谈别的，不谈和平。 39

但是我们的主席官，这些原来倒是赶中午的主席官，终于到了！我不是说过吗？你看，大家都一窝蜂挤到前排的座位去。 42

传令官 向前、向前，进到清净界里来！^[13]

阿菲忒俄斯 已经有人讲过话没有？

传令官 有谁要讲话？^[14]

阿菲忒俄斯 我。

传令官 你是谁？

阿菲忒俄斯 阿菲忒俄斯。

传令官 你不是凡人吧？^[15]

阿菲忒俄斯 不是，是一位不死的神：因为我的曾祖父阿菲忒俄斯是得墨忒耳和里托勒摩斯之子，他生了刻勒俄斯；刻勒俄斯娶我的祖母淮娜瑞忒，生了吕喀诺斯；我是吕喀诺斯所生，所以是一位不死的神。^[16]神们托付我独自去同斯巴达人议和。但是，诸位啊，我虽是一位神，却缺少盘缠，因为这些主席官不肯发给我。 54

传令官 弓手们！

阿菲忒俄斯 里托勒摩斯和刻勒俄斯啊，你们竟不来救救吗？

狄开俄波利斯 你们这些主席啊，你们把这个人拖出去就是侮辱了公民大会，他倒无非想为我们议和约，息干戈呀。

传令官 坐下去，闭住你的嘴！

狄开俄波利斯 凭阿波罗起誓，^[17]我才不呢，除非是你们提出

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

60 ἦν μὴ περὶ εἰρήνης γε πρυτανεύσητέ μοι.

ΚΗΡ. οἱ πρέσβεις οἱ παρὰ βασιλέως.

ΔΙ. ποίου βασιλέως; ἄχθομαι ἔγὼ πρέσβεσι
καὶ τοῖς ταῶσι τοῖς τ' ἀλαζονεύμασιν.

ΚΗΡ. σίγα.

64 ΔΙ. βαβαιάξ. ὦκβάτανα, τοῦ σχήματος.

ΠΡΕΣΒΥΣ. ἐπέμψαθ' ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν,
μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας
ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχοντος.

ΔΙ. οἷμοι τῶν δραχμῶν.

ΠΡ. καὶ δῆτ' ἐτρυχόμεσθα διὰ τῶν Καῦστρίων
πεδίων ὁδοιπλανοῦντες ἐσκηνημένοι,
ἐφ' ἄρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμενοι,
ἀπολλύμενοι.

72 ΔΙ. σφόδρα γὰρ ἐσωζόμην ἐγὼ
παρὰ τὴν ἔπαλξιν ἐν φορυτῷ κατακείμενος;

ΠΡ. ξενιζόμενοι δὲ πρὸς βίαν ἐπίνομεν
ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων καὶ χρυσίδων
ἄκρατον οἶνον ἡδύν.

ΔΙ. ὦ Κραναὰ πόλις,
ἄρ' αἰσθάνει τὸν κατάγελων τῶν πρέσβεων;

78 ΠΡ. οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας ἡγοῦνται μόνους τοὺς
πλείστα δυναμένους καταφαγεῖν καὶ πιεῖν.

ΔΙ. ἡμεῖς δὲ λαικαστάς τε καὶ καταπύγονας.

ΠΡ. ἔτει τετάρτῳ δ' ἐς τὰ βασίλει' ἦλθομεν·
ἀλλ' εἰς ἀπόπατον ὥχετο στρατιὰν λαβών,
κᾶχεζεν ὀκτὼ μῆνας ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν.

ΔΙ. πόσου δὲ τὸν πρωκτὸν χρόνου ξυνήγαγεν;

ΠΡ. τῇ πανσελήνῳ· κᾶτ' ἀπῆλθεν οἶκαδε.
εἴτ' ἐξένιζε· παρετίθει δ' ἡμῖν ὄλους
ἐκ κριβάνου βοῦς.

ΔΙ. καὶ τίς εἶδε πώποτε
βοῦς κριβανίτας; τῶν ἀλαζονευμάτων.

ΠΡ. καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου

有关和平的动议。

60

传令官 从大王那儿回来的两位使节到了！

狄开俄波利斯 什么大王呀？我讨厌死了那些使节和他们的孔雀以及他们的江湖骗术。^[18]

传令官 住嘴！

狄开俄波利斯 哦唷！波斯城！^[19] 好漂亮的衣服！

64

使节 正当欧堤墨涅斯执政之年，你们遣派我们到大王那儿去，薪俸每天两块钱。^[20]

狄开俄波利斯 哎呀，可惜那些钱啊！

使节 我们真累啊，睡帐篷，软绵绵地躺在帘篷车里漫游过卡字特洛斯平原，可闷死人啦！^[21]

狄开俄波利斯 我难道很安乐吗，靠着城墙卧草堆！

72

使节 我们受够了款待，非得硬着头皮，拿起金盅儿、水晶杯儿，喝他们香死人、甜死人的醇酒。

狄开俄波利斯 我们这古城啊，^[22] 你注意到这两个使节在开玩笑没有？

使节 因为那些蛮子认为只有最能吃、最能喝的才算得上英雄好汉。

78

狄开俄波利斯 而我们却认为只有嫖客和色鬼才算得上呢。

使节 直到第四年我们才到达王宫，可是大王已经带着他的大军出宫去了，他出宫到金山里八个月之久。^[23]

狄开俄波利斯 他“出恭”了什么时候才把裤子系好呢？

使节 月圆时节，他回家了。然后他设宴款待，在我们面前摆出一整条一整条的吊炉烤牛。

狄开俄波利斯 有谁看见过吊炉烤牛？你骗人！

使节 凭宙斯起誓，他还在我们面前摆出一只鸟儿，有克勒俄

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- 89 παρέθηκεν ἡμῖν· ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.
ΔΙ. ταῦτ' ἄρ' ἐφενάκιζες σύ, δύο δραχμὰς φέρων.
ΠΡ. καὶ νῦν ἄγοντες ἦκομεν ψευδαρτάβαν,
 τὸν βασιλέως ὀφθαλμόν.
ΔΙ. ἐκκόψειέ γε
 93 κόραξ πατάξας, τὸν τε σὸν τοῦ πρέσβεως.
ΚΗΡ. ὁ βασιλέως ὀφθαλμός.
ΔΙ. ὦναξ Ἡράκλεις·
 πρὸς τῶν θεῶν, ἄνθρωπε, ναύφαρκτον βλέπεις;
 ἢ περὶ ἄκραν κάμπτων νεώσοικον σκοπεῖς;
 97 ἄσχωμ' ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμόν κάτω;
ΠΡ. ἄγε δὴ σύ, βασιλεὺς ἅττα σ' ἀπέπεμψεν
 φράσον
 λέξοντ' Ἀθηναίοισιν, ὦ ψευδαρτάβα.
ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ. ἱαρταμὰν ἐξάρξ' ἀναπισσόναι σάτρα.
ΠΡ. ξυνήκαθ' ὃ λέγει;
ΔΙ. μὰ τὸν Ἀπόλλω ἄγε μὲν οὔ.
ΠΡ. πέμψειν βασιλέα φησὶν ὑμῖν χρυσίον.
 104 λέγε δὴ σὺ μεῖζον καὶ σαφῶς τὸ χρυσίον.
ΨΕΥ. οὐ λῆψι χρῦσο, χαυνόπρωκτ' Ἰαοναῦ.
ΔΙ. οἴμοι κακοδαίμων, ὥς σαφῶς.
ΠΡ. τί δαὶ λέγει;
ΔΙ. ὅ τι; χαυνοπρώκτους τοὺς Ἰάονας λέγει,
 108 εἰ προσδοκῶσι χρυσίον ἐκ τῶν βαρβάρων.
ΠΡ. οὐκ, ἀλλ' ἀχάνας ὅδε γε χρυσοῦ λέγει.
ΔΙ. ποίας ἀχάνας; σὺ μὲν ἀλαζῶν εἶ μέγας.
 ἀλλ' ἄπιθ'· ἐγὼ δὲ βασανίῳ τοῦτον μόνος.
 ἄγε δὴ σὺ φράσον ἐμοὶ σαφῶς, πρὸς τουτονί,
 ἵνα μὴ σε βάψω βάμμα Σαρδιανικόν·

- 倪摩斯三个大，名字叫做凤一凰。^[24] 89
- 狄开俄波利斯 不装“疯”就说“谎”，白白骗去了我们两块钱！
- 使节 我们现在带来了修达塔巴斯，他叫做“大王的眼睛”。^[25]
- 狄开俄波利斯 但愿一只乌鸦啄掉了你这个使节的眼睛！ 93
- 传令官 “大王的眼睛”来了！
- 狄开俄波利斯 赫刺克勒斯，我的主啊！^[26] 你这人真像一只战舰！你在绕过海角寻找船坞吗？你的眼睛底下塞得进皮子吗？^[27] 97
- 使节 来，修达塔巴斯，把大王派你来传达的话告诉这些雅典人。
- 修达塔巴斯 看、阿达曼、厄克萨耳克、萨那庇忠奈、萨长。^[28]
- 使节 你们懂得他说什么吗？
- 狄开俄波利斯 天晓得，我可不懂。
- 使节 他说大王要送金子给你们呢。你把金子的事情说清楚些，大声一点。 104
- 修达塔巴斯 没勒普西、金、大普洛克特、爱奥尼。^[29]
- 狄开俄波利斯 哎呀，倒霉，很清楚啦！
- 使节 他到底说些什么呢？
- 狄开俄波利斯 说什么吗？他说爱奥尼亚人如果盼望外国人的金子，就是大傻瓜。 108
- 使节 不，他是说起一斗斗的金子呢。
- 狄开俄波利斯 什么一斗斗的？你原是一个大骗子！滚你的！让我单独盘问他。来，当着这个明白告诉我！要不然，我

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- βασιλεὺς ὁ μέγας ἡμῖν ἀποπέμψει χρυσίον;
 (ἀνανεύει.)
- 114 ἄλλως ἄρ' ἐξαπατώμεθ' ὑπὸ τῶν πρέσβων;
 (ἐπινεύει.)
- 'Ελληνικόν γ' ἐπένευσαν ἄνδρες οὔτοιί,
 κούκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἰσὶν ἐνθένδ' αὐτόθεν.
 καὶ τοῖν μὲν εὐνούχοιν τὸν ἕτερον τουτονὶ
 ἐγῶδ' ὅς ἐστι, Κλεισθένης ὁ Σιβυρτίου.
 ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε,
 τοιόνδε γ', ὦ πίθηκε, τὸν πώγων' ἔχων
 εὐνοῦχος ἡμῖν ἦλθες ἐσκευασμένος;
 122 ὁδὶ δὲ τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου Στράτων.
- ΚΗΡ. σίγα, κάθιζε.
 τὸν βασιλέως ὀφθαλμὸν ἢ βουλὴ καλεῖ
 εἰς τὸ πρυτανεῖον.
- ΔΙ. ταῦτα δῆτ' οὐκ ἀγχόνη;
 κᾶπειτ' ἐγὼ δῆτ' ἐνθαδὶ στρατεύομαι,
 τοὺς δὲ ξενίζειν οὐδέποτ' ἴσχει γ' ἡ θύρα.
 ἀλλ' ἐργάσομαί τι δεινὸν ἔργον καὶ μέγα.
 ἀλλ' Ἀμφίθεός μοι ποῦ ἔστιν;
- 129 ΑΜ. οὔτοσὶ πάρα.
- ΔΙ. ἐμοὶ σὺ ταυτασὶ λαβὼν ὀκτὼ δραχμὰς
 σπονδὰς ποιήσαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ
 καὶ τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇ πλάτιδι·
- 132 ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε καὶ κεχήνετε.
- ΚΗΡ. προσίτω Θέωρος ὁ παρὰ Σιτάλκους.
- ΘΕΩΡΟΣ. ὁδί.
- ΔΙ. ἕτερος ἀλαζὼν οὔτος εἰσκηρύττεται.
- ΘΕΩ. χρόνον μὲν οὐκ ἂν ἡμεν ἐν Θράκῃ πολύν,
- 137 ΔΙ. μὰ Δί' οὐκ ἂν, εἰ μισθὸν γε μὴ ἔφες πολύν.

阿卡奈人

会把你浸在萨耳得斯的红颜色水里！^[30]大王要送金子给我们吗？

修达塔巴斯摇头。

那么，这两个使节在欺骗我们吗？

114

修达塔巴斯点头。

这些家伙摇头点头都是道地的希腊式，他们不是本地人才怪！呵，这两个太监有一个我看出是西彼提俄斯之子克勒忒涅斯！^[31]你这个一向把你这张赤光屁股剃得干干净净的家伙啊，^[32]你竟自带上了胡须，你这个猴子，^[33]伪装太监来骗我们吗？可是那一个又是谁呢？难道不是斯特刺同吗？^[34]

122

传令官 住嘴！坐下来！

议院邀请“大王的眼睛”到主席厅赴宴！^[35]

狄开俄波利斯 这不是要气得人上吊吗？厅门大开接待这些鬼东西，厅门外我却要应征入伍。好，我定要做一件惊人的大事！阿菲忒俄斯在哪里？

阿菲忒俄斯 我在这里。

129

狄开俄波利斯 你拿着这八块钱，为我、为我的老婆、为我的小儿女，去同斯巴达人订下和约。

至于你们，尽管遣派使节，尽管傻张着你们的嘴吧！

132

传令官 从西塔尔刻斯王廷上出使回来的忒俄洛斯，请进来！^[36]

忒俄洛斯 我来了！

狄开俄波利斯 又来一个骗子！

忒俄洛斯 我们本来不会在特刺刻呆这么久——

狄开俄波利斯 你当然不会，如果你没有支那么多薪俸。

137

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΘΕΩ.** εἰ μὴ κατένιψε χιόνι τὴν Θράκην ὅλην,
καὶ τοὺς ποταμοὺς ἔπηξ' ὑπ' αὐτὸν τὸν
χρόνον ὅτ' ἐνθαδὶ θεογνὺς ἠγωνίζετο.
τοῦτον μετὰ Σιτάλκους ἔπινον τὸν χρόνον·
καὶ δῆτα φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς,
ὑμῶν τ' ἐραστὴς ἦν ἀληθής, ὥστε καὶ
ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ', Ἀθηναῖοι καλοί.
ὁ δ' υἱός, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα,
ἦρα φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ Ἀπατουρίων,
καὶ τὸν πατέρ' ἠντεβόλει βοηθεῖν τῇ πάτρᾳ·
ὁ δ' ὤμοσε σπένδων βοηθήσειν, ἔχων
στρατιὰν τοσαύτην ὥστ' Ἀθηναίους ἐρεῖν,
150 ὅσον τὸ χρῆμα παρνόπων προσέρχεται.
- ΔΙ.** κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τι τούτων πείθομαι
ὦν εἶπας ἐνταυθοῖ σύ, πλὴν τῶν παρνόπων.
- ΘΕΩ.** καὶ νῦν ὅπερ μαχιμώτατον Θρακῶν ἔθνος
ἔπεμψεν ὑμῖν.
- ΔΙ.** τοῦτο μέντ' ἤδη σαφές.
- 155 **ΚΗΡ.** οἱ Θράκες ἴτε δεῦρ', οὓς θέωρος ἤγαγεν.
- ΔΙ.** τουτὶ τί ἐστὶ τὸ κακόν;
- ΘΕΡ.** Ὀδομάντων στρατός.
- ΔΙ.** ποίων Ὀδομάντων; εἶπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
τίς τῶν Ὀδομάντων τὸ πέος ἀποτεθρίακεν;
- ΘΕΩ.** τούτοις ἐάν τις δύο δραχμὰς μισθὸν διδῶ,
160 καταπελτάσονται τὴν Βοιωτίαν ὅλην.
- ΔΙ.** τοισδὶ δύο δραχμὰς τοῖς ἀπεψωλημένοις;
ὑποστένοι μέντ' ὁ θρανίτης λεώς,
ὁ σωσίπολις. οἴμοι τάλας, ἀπόλλυμαι,
ὑπὸ τῶν Ὀδομάντων τὰ σκόροδα πορθούμενος.
οὐ καταβαλεῖτε τὰ σκόροδ' ;
- ΘΕΩ.** ὦ μόχθηρε σύ,
166 οὐ μὴ πρόσει τούτοισιν ἐσκοροδισμένοις;
- ΔΙ.** ταυτὶ περιείδεθ' οἱ πρυτάνεις πάσχοντά με
ἐν τῇ πατρίδι καὶ ταῦθ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων;
ἀλλ' ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν
τοῖς Θραξὶ περὶ μισθοῦ· λέγω δ' ὑμῖν ὅτι

阿卡奈人

忒俄洛斯 如果雪没有封住整个的特刺刻，冻住河流——那正是忒俄格尼斯拿出戏来在这儿参加比赛的时节。^[37]当时我正同西塔尔刻斯天天在喝酒联欢。他对你们真是倾倒之至，忠诚之极，他甚至在墙上都写了“我美丽的雅典人！”^[38]他那个儿子，——我们新近才接受他作雅典公民的，——想吃阿帕图里亚节日的香肠，请求他的父亲帮助他这个祖国。^[39]于是国王奠酒为盟，要遣派这样大一支军队前来助战，定叫雅典人不由不纳罕说：来了好大一群遮天蔽日的蝗虫啊！

150

狄开俄波利斯 除了蝗虫而外，^[40]如果我相信了你一个字，天让我不得好死吧！

忒俄洛斯 他已经给你们派来了特刺刻英勇善战的子弟兵。

狄开俄波利斯 我们就要看明白了。

传令官 你们这些特刺刻人，忒俄洛斯带来的，请到这儿来！

155

狄开俄波利斯 这是些什么叫我们遭殃的东西。

忒俄洛斯 这是一支俄多曼提亚军队。^[41]

狄开俄波利斯 什么俄多曼提亚？告诉我，这是什么意思？哪一些俄多曼提亚人把阳物割了下来啦？^[42]

忒俄洛斯 只要一天给他们两块钱报酬，他们这些轻盾兵就会蹂躏整个的玻俄提亚。^[43]

160

狄开俄波利斯 给那些纵淫的家伙两块钱！气死你们头等桨手，^[44]我们城邦的保卫人！哎呀，我完了！这些俄多曼提亚人抢了我的大蒜！快把这些大蒜给我放下！

忒俄洛斯 你这个倒霉鬼，快不要冒犯这些吃足了大蒜的！^[45]

166

狄开俄波利斯 你们这些主席官竟让这些外国人在我祖国内这样对待我吗？我反对讨论给特刺刻人什么报酬。我告诉你

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

διοσημία 'στὶ καὶ ῥανὶς βέβληκέ με.

ΚΗΡ. τοὺς Θρᾶκας ἀπιέναι, παρῆναι δ' εἰς ἔννην.

173 οἱ γὰρ πρυτάνεις λύουσι τὴν ἐκκλησίαν.

ΔΙ. οἴμοι τάλας, μυττωτὸν ὅσον ἀπώλεσα.
ἀλλ' ἐκ Λακεδαίμονος γὰρ Ἀμφίθεος ὀδί.
χαῖρ', Ἀμφίθεε.

ΑΜ. μήπω, πρὶν ἂν γε στῶ τρέχων.

177 δεῖ γάρ με φεύγοντ' ἐκφυγεῖν Ἀχαρνέας.

ΔΙ. τί δ' ἔστιν;

ΑΜ. ἐγὼ μὲν δεῦρό σοι σπονδὰς φέρων
ἔσπευδον· οἱ δ' ὥσφροντο πρεσβῦταί τινες
Ἀχαρνικοί, στιπποὶ γέροντες, πρίνινοι,
ἀτεράμονες, Μαραθωνομάχαι, σφενδάμνινοι.
ἔπειτ' ἀνέκραγον πάντες, "ὦ μιαρώτατε,
σπονδὰς φέρεις, τῶν ἀμπελίων τετμημένων;"
κὰς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων·
185 ἐγὼ δ' ἔφευγον· οἱ δ' ἐδίωκον κάβῶν.

ΔΙ. οἱ δ' οὖν βοώντων· ἀλλὰ τὰς σπονδὰς φέρεις;

ΑΜ. ἔγωγέ φημι, τρία γε ταυτὶ γεύματα.
αὗται μὲν εἰσι πεντέτεϊς. γεῦσαι λαβών.

ΔΙ. αἰβοῖ.

ΑΜ. τί ἔστιν;

ΔΙ. οὐκ ἀρέσκουσίν μ', ὅτι

190 ὄζουσι πίττης καὶ παρασκευῆς νεῶν.

ΑΜ. σὺ δ' ἀλλὰ τασδὶ τὰς δεκέτεϊς γεῦσαι λαβών.

ΔΙ. ὄζουσι χαῖται πρέσβων ἐς τὰς πόλεις
ὀξύτατον, ὥσπερ διατριβῆς τῶν συμμάχων.

ΑΜ. ἀλλ' αὗταιῖ σπονδαὶ τριακοντούτιδες
κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν.

ΔΙ. ὦ Διονύσια,
αὗται μὲν ὄζουσ' ἀμβροσίας καὶ νέκταρος,
καὶ μὴ 'πιτηρεῖν Σιτί' ἡμερῶν τριῶν,

阿卡奈人

们，天有预兆，^[46]已经有一颗雨点打在我身上了！

传令官 特刺刻人可以退出去，后天再来。主席官宣布散会。 173

狄开俄波利斯 唉，我损失了一份多么好的凉拌菜啊！^[47]好在

阿菲忒俄斯从斯巴达回来了！欢迎呀，阿菲忒俄斯！

阿菲忒俄斯 别忙，等我跑完再说，因为我得赶快逃，逃避那些阿卡奈人。 177

狄开俄波利斯 怎么一回事？

阿菲忒俄斯 我正带着和约赶到这儿来，偏给一些阿卡奈老顽固闻出了气息，——他们是马拉松的老战士、顽强货、硬炭一样的老家伙、橡树那样结实、枫树那样壮！^[48]他们全直嚷着：“你这个大坏蛋，人家才割掉了我们的葡萄藤呢，你倒竟然带来了和约？”^[49]他们捡起石子来，用衣服兜起了。好在我逃跑了，他们可还在追追嚷嚷呢。 185

狄开俄波利斯 随他们嚷吧。你可把和约带来了吗？

阿菲忒俄斯 带来了，这儿是三皮囊尝味的样品。^[50]这是五年和约，你拿去尝尝吧。

狄开俄波利斯 呸！

阿菲忒俄斯 怎么啦？

狄开俄波利斯 我不喜欢这一囊，因为它有松香和海军军备的味儿。^[51] 190

阿菲忒俄斯 那你就把这囊十年和约拿去尝尝吧。

狄开俄波利斯 这一囊有遣派使节前往各城邦的味儿，冲得很，好像怪那些盟邦不抓紧备战呢。

阿菲忒俄斯 这一囊是三十年陆海和约。

狄开俄波利斯 啊！酒神有灵！这一囊有神膏和仙酒的味儿，并不命令我们说：“各自准备三天的行军口粮！”^[52]好像

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- 203 κὰν τῷ στόματι λέγουσι, βαῖν' ὅπη θέλεις.
 ταύτας δέχομαι καὶ σπένδομαι κάκπιομαι,
 χαίρειν κελεύων πολλὰ τοὺς Ἀχαρνέας·
 ἐγὼ δὲ πολέμου καὶ κακῶν ἀπαλλαγείς
 ἄξω τὰ κατ' ἀγροὺς εἰσιὼν Διονύσια.
- ΑΜ.** ἐγὼ δὲ φευξοῦμαί γε τοὺς Ἀχαρνέας.
- ΧΟΡΟΣ.** τῇδε πᾶς ἔπου, δίωκε, καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου
 τῶν ὁδοιπόρων ἀπάντων· τῇ πόλει γὰρ ἄξιον
 ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον. ἀλλὰ μοι μηνύσατε,
 εἴ τις οἶδ' ὅποι τέτραπται γῆς ὁ τὰς σπονδὰς
 207 φέρων.
 ἐκπέφευγ', οἴχεται φροῦδος. οἴμοι τάλας τῶν
 ἑτῶν τῶν ἐμῶν· (στρ.
 οὐκ ἂν ἐπ' ἐμῆς γε νεότητος, ὅτ' ἐγὼ φέρων
 ἀνθράκων φορτίον
 ἠκολούθουν Φαῦλλῳ τρέχων, ὥδε φαύλως ἂν ὁ
 σπονδοφόρος οὗτος ὑπ' ἐμοῦ τότε διωκόμενος
 218 ἐξέφυγεν οὐδ' ἂν ἐλαφρῶς ἂν ἀπεπλίστατο.
 νῦν δ' ἐπειδὴ στερρόν ἤδη τοῦμὸν ἀντικινήμιον
 καὶ παλαιῷ Λακρατείδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται,
 οἴχεται. διωκτέος δέ· μὴ γὰρ ἐγχάνῃ ποτὲ
 μηδέ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγῶν Ἀχαρνέας.
 ὅστις, ὦ Ζεῦ πάτερ καὶ θεοί, τοῖσιν ἐχθροῖσιν
 ἐσπείσατο, (ἀντ.
 οἴσι παρ' ἐμοῦ πόλεμος ἐχθοδοπὸς αὔξεται
 τῶν ἐμῶν χωρίων·
 κούκ ἀνήσω πρὶν ἂν σχοῖνος αὐτοῖσιν ἀντεμπαγῶ
 ὀξύς, ὀδυνηρός, * * * * ἐπὶ κωπος, ἵνα
 233 μήποτε πατῶσιν ἔτι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους.
 ἀλλὰ δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα καὶ βλέπειν Βαλλήναδε
 καὶ διώκειν γῆν πρὸ γῆς, ἕως ἂν εὐρεθῇ ποτέ·
 236 ὥς ἐγὼ βάλλων ἐκεῖνον οὐκ ἂν ἐμπλήμην λίθοις.
- ΔΙ.** εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
- ΧΟ.** σίγα πᾶς. ἠκούσατ', ἄνδρες, ἄρα τῆς εὐφημίας;
 οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν. ἀλλὰ δεῦρο πᾶς
 240 ἐκποδῶν· θύσων γὰρ ἀνὴρ, ὥς ἔοικ', ἐξέρχεται.

阿卡奈人

说：“你想到哪里就到哪里去。”我接受这一囊，我要奠酒，我要干杯，把那些阿卡奈老顽固抛到九霄云外去。我避免了战争和苦难，就要回去庆祝乡村酒神节了。^[53]

203

阿菲忒俄斯 我可得要逃避那些阿卡奈人。

歌队 大家朝这儿来、朝这儿追，向所有的过客打听他！功在城邦，大家出力，快去捉住他。请你们告诉我，知道不知道那个携带和约的家伙逃到哪里去了。

207

（首节）^[54]他逃掉了、跑掉了！可惜我上了年纪啦！我年轻时候，背着一筐木炭，还紧跟着法宇罗斯，跟他赛跑呢。^[55]要是在当年，我来追赶这个坏蛋，尽管他赛过飞毛腿，也决不叫他轻易逃掉！

218

如今只可惜我的胫骨节已经僵硬了，拉克刺忒得斯老腿已经酸软了，竟让他跑掉了。^[56]我们定要去追赶，别让他目中无人，自夸逃得了我们这些阿卡奈老年人！

（次节）宙斯啊，天上的众神啊，他是什么东西，胆敢同我们的敌人议和！明知我，为了我的田庄，定要同他们进行大战！我决不罢手，直到我像一根小芦桩，又尖又锋利，直刺进他们的肉里，叫他们不敢再践踏我的葡萄藤。

233

我们一定去把这家伙找出来：搜遍巴勒涅，躲到天涯海角也把你找出来，决不放过你；我们带了石头来，一定要痛痛快快砸了你！^[57]

236

狄开俄波利斯 肃静，肃静！^[58]

歌队 大家别作声！朋友们，你们听见肃静令没有？这就是我们要寻找的那个人。大家上这儿来，让开路，因为这家伙好像就要出来献祭呢。

240

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ΔΙ. εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.

 προῖτω 'ς τὸ πρόσθεν ὀλίγον ἢ καιηφόρος·
 ὁ Ξανθίας τὸν φαλλὸν ὀρθὸν στησάτω.

ΜΗΤΗΡ. κατάθου τὸ κανοῦν, ὦ θύγατερ, ἵν' ἀπαρξώμεθα.

ΘΥΓΑΤΗΡ. ὦ μήτερ, ἀνάδος δεῦρο τὴν ἐτνήρυσιν,
246 ἵν' ἔτνος καταχέω τοῦλατῆρος τουτουί.

ΔΙ. καὶ μὴν καλὸν γ' ἔστ'. ὦ Διόνυσε δέσποτα,
κεχαρισμένως σοι τήνδε τὴν πομπὴν ἐμέ
πέμψαντα καὶ θύσαντα μετὰ τῶν οἴκετῶν
ἀγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια,
στρατιᾶς ἀπαλλαχθέντα· τὰς σπονδὰς δέ μοι
252 καλῶς ξυνενεγκεῖν τὰς τριακοντούτιδας.

ΜΗ. ἄγ', ὦ θύγατερ, ὅπως τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς
οἴσεις, βλέπουσα θυμβροφάγον. ὥς μακάριος
ὅστις σ' ὀπύσει, κάκποιήσεται γαλᾶς
σοῦ μηδὲν ἥττους βδεῖν, ἐπειδὰν ὀρθρος ᾖ.
πρόβαινε, κὰν τῶχλῳ φυλάττεσθαι σφόδρα
258 μή τις λαθὼν σου περιτράγῃ τὰ χρυσία.

ΔΙ. ὦ Ξανθία, σφῶν δ' ἐστὶν ὀρθὸς ἐκτέος
ὁ φαλλὸς ἐξόπισθε τῆς καιηφόρου·
ἐγὼ δ' ἀκολουθῶν ἄσομαι τὸ φαλλικόν·
262 σὺ δ', ὦ γύναι, θεῶ μ' ἀπὸ τοῦ τέγους. πρόβα.
 Φαλῆς, ἐταῖρε Βακχίου ξύγκωμε, νυκτοπε-
 ριπλάνητε, μοιχέ, παιδεραστά, ἔκτω σ' ἔτει
 προσεῖπον ἐς τὸν δῆμον ἐλθὼν ἄσμενος,
 σπονδὰς ποιησάμενος ἐμαυτῷ, πραγμάτων
270 τε καὶ μαχῶν καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.
 πολλῷ γάρ ἐσθ' ἥδιον, ὦ Φαλῆς, Φαλῆς,
 κλέπτουσιν εὐρόνθ' ὠρικὴν ὑληφόρον τὴν
 Στρυμοδώρου Θράτταν ἐκ τοῦ Φελλέως,
 μέσσην λαβόντ', ἄραντα, καταβαλόντα,
279 καταγιγαρτίσ' ὦ Φαλῆς, Φαλῆς.
 ἐὰν μεθ' ἡμῶν ξυμπίης, ἐκ κραιπάλης
 ἔωθεν εἰρήνης ῥοφήσεις τρύβλιον·
 ἢ δ' ἀσπίς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται.
ΧΟ. οὗτος αὐτός ἐστιν, οὗτος. βάλλε βάλλε

阿卡奈人

狄开俄波利斯 肃静，肃静！让顶篮子的走上前来，让珊提阿斯把法罗斯竿举直起来。^[59]

妇人 女儿，把篮子放下来，我们好开始献祭啦。

少女 母亲，把汤勺递过来，我好把豆羹浇在薄饼上。

狄开俄波利斯 很好。狄俄倪索斯，我的主啊，让我有幸带我一家人前来献祭，行礼如仪，顺利地庆祝这个乡下的酒神节。我已经避免了兵役，但愿我这个三十年和约开花结果。 252

妇人 喂，好孩子，袅袅婷婷地顶着篮子，做出一副端端正正的样子来！谁娶了你，谁就有福，谁就会生出一些小貂鼠，一到天亮时候，她们就会和你一样地放臭屁。向前，在人堆里要特别当心，别叫人家扒走了你的金首饰。 258

狄开俄波利斯 珊提阿斯，你们俩得把法罗斯竿举直，跟着顶篮女，我会跟在后面，唱一只法罗斯歌；至于你，我的老婆，你可以上屋顶去观看。前进！ 262

法勒斯啊，^[60]你这个酒神的伴侣、夜游的宴乐神、爱慕妇人与少年人的神啊，好容易挨过了六个年头，我才高高兴兴回到家里来，向你致敬，因为我已经为我自己议下了和约，躲避了那些祸患、战争和拉马科斯之流。 270

法勒斯啊法勒斯，比起来，还是这样妙得多：让我埋伏在山里，等候斯律摩多洛斯的丫头，^[61]那个熟透了的特刺刻打柴女孩子，捉住她偷树桠，搂住她的腰，把她举起来，按下去，压了她的葡萄！法勒斯啊法勒斯！ 279

如果你同我们闹过酒，酒后头晕，你可以大清早喝一碗和平汤。我要在炉灶的火光熊熊里挂起盾牌。

歌队 这就是，这就是他！扔呀，扔呀，扔呀，扔！大家来打

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- βάλλε βάλλε, παῖε πᾶς τὸν μιαρὸν.
 οὐ βαλεῖς, οὐ βαλεῖς;
- 283 ΔΙ. Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἐστι; τὴν χύτραν συν-
 τρίψετε. (στρ.
- ΧΟ. σὲ μὲν οὖν καταλεύσομεν, ὦ μιὰ κεφαλὴ.
 ΔΙ. ἀντὶ ποίας αἰτίας, ὦ χαρνέων γεραίτατοι;
 ΧΟ. τοῦτ' ἐρωτᾷς; ἀναίσχυντος εἶ καὶ βδελυρός,
 ὦ προδότα τῆς πατρίδος, ὅστις ἡμῶν μόνος
 σπείσάμενος εἶτα δύνασαι πρὸς ἔμ' ἀπο-
 βλέπειν.
- 291 ΔΙ. ἀντὶ δ' ὧν ἐσπείσάμην οὐκ ἴστε γ'· ἀλλ'
 ἀκούσατε.
- ΧΟ. σοῦ γ' ἀκούσωμεν, ἀπολεῖ· κατὰ σε χώσομεν
 τοῖς λίθοις.
- ΔΙ. μηδαμῶς, πρὶν ἂν γ' ἀκούσῃτ'· ἀλλ' ἀνά-
 σχυσθ', ὦγαθοί.
- ΧΟ. οὐκ ἀνασχήσομαι· μηδὲ λέγε μοι σὺ λόγον·
 ὡς μεμίσηκά σε Κλέωνος ἔτι μᾶλλον, ὃν ἐ-
 γὼ τεμῶ τοῖσιν ἵππεῦσι καττύματα.
- 301 σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντος οὐκ ἀκούσομαι
 μακροῦς,
- 304 ὅστις ἐσπείσω Λάκωσιν, ἀλλὰ τιμωρήσομαι.
- ΔΙ. ὦγαθοί, τοὺς μὲν Λάκωνας ἐκποδῶν ἐάσατε,
 τῶν δ' ἐμῶν σπονδῶν ἀκούσατ', εἰ καλῶς
 ἐσπείσάμην.
- ΧΟ. πῶς δέ γ' ἂν καλῶς λέγοις ἂν, εἴπερ ἐσπείσω
 γ' ἅπαξ
 οἷσιν οὔτε βωμὸς οὔτε πίστις οὔθ' ὅρκος μένει;
- ΔΙ. οἶδ' ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας, οἷς ἄγαν ἐγκείμεθα,
 οὐχ ἀπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τῶν πραγμάτων.
- 310 ΧΟ. οὐχ ἀπάντων, ὦ πανούργε; ταῦτα δὴ τολμᾷς λέγειν
 ἐμφανῶς ἤδη πρὸς ἡμᾶς; εἴτ' ἐγὼ σοῦ φείσομαι;

阿卡奈人

这个可恶的东西！你不扔呀你不扔？^[62]

283

狄开俄波利斯 （首节）赫刺克勒斯呀！这是干什么的？你们会打碎我的土钵呢！^[63]

歌队 我们要砸碎你自己，你这个可恶的东西！

狄开俄波利斯 你们这些阿卡奈长老啊，为什么缘故呢？

歌队 你还要问？你这个祖国的叛徒啊，你原是一个无耻的、可恨的家伙，没有我们，你就议下了和约，你还有脸来见我！

291

狄开俄波利斯 可是你们不知道我为什么议下了和约，听我说！

歌队 还听你说，就叫你死！我们就用乱石头收拾了你！

狄开俄波利斯 且慢，你们总该先听我说几句话；好朋友，你们先忍耐忍耐吧！

歌队 忍无可忍了！你也不必向我说半句话，因为我恨你，比我恨克勒翁还要入骨，就说克勒翁吧，我也已经恨不得剥下他的皮来给那些骑士作靴底子呢！

301

你和斯巴达人议下了和约，还要我听你说一大串话吗！我要惩罚你！

304

狄开俄波利斯 好朋友，且不谈斯巴达人，先听听我的和约，看到底我议和议得对不对。

歌队 还说“对”！你竟自同那些不顾祭坛、不顾信义、不顾誓言的人议下了和约！

狄开俄波利斯 就我所知，我们遭殃，不能全怪这些动了我们公愤的斯巴达人。

310

歌队 不能全怪他们？你这个坏东西！你敢公然当着我们这样说？还以为我会饶了你？

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΔΙ. οὐχ ἀπάντων, οὐχ ἀπάντων· ἀλλ' ἐγὼ λέγων ὁδὶ
πόλλ' ἂν ἀποφῆναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἃ κἀδικου-
μένους.
- ΧΟ. τοῦτο τοῦπος δεινὸν ἤδη καὶ ταραξικάρδιον,
εἰ σὺ τολμήσεις ὑπὲρ τῶν πολεμίων ἡμῖν λέγειν.
- ΔΙ. κἄν γε μὴ λέγω δίκαια, μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ,
ὑπὲρ ἐπιξήνου 'θελήσω τὴν κεφαλὴν ἔχων
λέγειν.
- ΧΟ. εἰπέ μοι, τί φειδόμεσθα τῶν λίθων, ὧ δημόται,
μὴ οὐ καταξαίνειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς φοινι-
κίδα;
- ΔΙ. οἶον αὖ μέλας τις ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέζεσεν.
οὐκ ἀκούσεσθ', οὐκ ἀκούσεσθ' ἔτεόν, ὦ χαρ-
322 νηίδαι;
- ΧΟ. οὐκ ἀκουσόμεσθα δῆτα.
- ΔΙ. δεινὰ τᾶρα πείσομαι.
- ΧΟ. ἐξολοίμην, ἣν ἀκούσω.
- ΔΙ. μηδαμῶς, ὦ χαρνικοί.
- ΧΟ. ὥς τεθνήξων ἴσθι νυνί.
- ΔΙ. δῆξομᾶρ' ὑμᾶς ἐγώ.
ἀνταποκτενῶ γὰρ ὑμῶν τῶν φίλων τοὺς φιλ-
τάτους·
- 327 ὥς ἔχω γ' ὑμῶν ὁμήρους, οὓς ἀποσφάξω λαβών.
- ΧΟ. εἰπέ μοι, τί τοῦτ' ἀπειλεῖ τοῦπος, ἄνδρες δημόται,
τοῖς 'Αχαρνικοῖσιν ἡμῖν; μὴν ἔχει τοῦ παιδίου
τῶν παρόντων ἔνδον εἶρξας; ἢ 'πὶ τῷ θρασύνεται;
- ΔΙ. βάλλετ', εἰ βούλεσθ'. ἐγὼ γὰρ τουτονὶ διαφθερῶ.
εἴσομαι δ' ὑμῶν τάχ' ὅστις ἀνθρώκων τι κήδεται.
- ΧΟ. ὥς ἀπωλόμεσθ'. ὁ λάρκος δημότης ὅδ' ἔστ' ἐμός.
334 ἀλλὰ μὴ δράσης ὃ μέλλεις· μηδαμῶς, ὦ μηδαμῶς.
- ΔΙ. ὥς ἀποκτενῶ, κέκραχθ'· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀκού-
σομαι. (ἀντ.

阿卡奈人

狄开俄波利斯 不能全怪，不能全怪他们；我可以说出充分理由来，证明在许多方面，他们倒是得怪我们呢。

歌队 真是骇人听闻，你胆敢替我们的敌人辩护！

狄开俄波利斯 我甘愿把我的颈脖子伸在一张案板上对大家说话，保证我的话公平合理，令人相信。

歌队 乡邻们，告诉我，我们为什么吝惜这些石头，不把这个硬家伙砸成红布片儿？^[64]

狄开俄波利斯 好一炉血红的热炭烧得你心里直冒火花啊！你们这些阿卡奈人啊，你们不听吗，果然不听吗？

322

歌队 我们就是不听！

狄开俄波利斯 那我可太冤枉了！

歌队 我听，就该我死！

狄开俄波利斯 谁也不该啊，阿卡奈人！

歌队 你该相信你现在就活不成！

狄开俄波利斯 好，我也就叫你们痛快不成：我要反过来杀死你们最亲爱的朋友，既然我得到了你们的人质，我就要把他们拿出来杀掉！

327

歌队 乡邻们，告诉我，他是拿什么来威胁我们呀？是不是他把我们哪一位在场人的孩子关在那里面了？要不然，他怎敢这么大胆呢？

狄开俄波利斯 你们想扔就扔吧！我也会找这个出气。我倒要看你们里头可有人舍不得木炭！^[65]

歌队 哎呀，不得了！这筐子真是我们的乡邻！住手，住手，千万住手！

334

狄开俄波利斯 （次节）我要杀掉他，你们尽管嚷吧，我可什么也不听！

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΧΟ. ἀπολείς ἄρ' ὁμήλικα τόνδε φιλανθρακέα;
 ΔΙ. οὐδ' ἐμοῦ λέγοντος ὑμεῖς ἀρτίως ἠκούσατε.
 ΧΟ. ἀλλὰ νυνὶ λέγ', εἴ σοι δοκεῖ, τόν τε Λακεδαι-
 340 μόνιον αὐτὸν ὅτι τῷ τρόπῳ σου 'στὶ φίλος·
 ὥς τόδε τὸ λαρκίδιον οὐ προδώσω ποτέ.
 ΔΙ. τοὺς λίθους νῦν μοι χαμᾶζε πρῶτον ἐξεράσατε.
 ΧΟ. οὔτοιί σοι χαμαί, καὶ σὺ κατάθου πάλιν τὸ ξίφος.
 ΔΙ. ἀλλ' ὅπως μὴ 'ν τοῖς τρίβωσιν ἐγκάθηνταί που λίθοι.
 ΧΟ. ἐκσέσεισται χαμᾶζ'. οὐχ ὁρᾷς σειόμενον;
 346 ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν, ἀλλὰ κατάθου τὸ βέλος.
 ὥς ὅδε γε σειστὸς ἅμα τῇ στροφῇ γίνεται.
 ΔΙ. ἐμέλλετ' ἄρ' ἅπαντες ἀνασειεῖν βοήν,
 ὀλίγου τ' ἀπέθανον ἄνθρακες Παρνήσιοι,
 καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀτοπίαν τῶν δημοτῶν.
 ὑπὸ τοῦ δέους δὲ τῆς μαρίλης μοι συχνὴν
 ὁ λάρκος ἐνετίλησεν ὥσπερ σηπία.
 δεινὸν γὰρ οὕτως ὁμφακίαν πεφυκέναι
 τὸν θυμὸν ἀνδρῶν ὥστε βάλλειν καὶ βοᾶν
 ἐθέλειν τ' ἀκοῦσαι μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρον,
 ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν
 ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅπανθ' ὅσ' ἂν λέγω·
 357 καίτοι φιλῶ γε τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγώ.
 ΧΟ. τί οὖν οὐ λέγεις, ἐπίξηνον ἐξενεγκῶν θύραζ', (στρ.
 ὅ τι ποτ', ὦ σχέτλιε, τὸ μέγα τοῦτ' ἔχεις;
 πάνυ γὰρ ἐμέ γε πόθος ὅ τι φρονεῖς ἔχει.
 ἀλλ' ἤπερ αὐτὸς τὴν δίκην διωρίσω,
 365 θεῖς δεῦρο τοῦπίξηνον ἐγχείρει λέγειν.
 ΔΙ. ἰδοὺ θεᾶσθε, τὸ μὲν ἐπίξηνον τοδί,
 ὁ δ' ἀνὴρ ὁ λέξων οὔτοσὶ τυννουτοσί.
 ἀμέλει μὰ τὸν Δί' οὐκ ἐνασπιδώσομαι,
 λέξω δ' ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἃ μοι δοκεῖ.
 καίτοι δέδοικα πολλά· τοὺς τε γὰρ τρόπους
 τοὺς τῶν ἀγροίκων οἶδα χαίροντας σφόδρα,
 εἴαν τις αὐτοὺς εὐλογῇ καὶ τὴν πόλιν
 ἀνὴρ ἀλαζῶν καὶ δίκαια κᾶδικα·
 κἀνταῦθα λαιθάνουσ' ἀπεμπολῶμενοι·
 τῶν τ' αὖ γερόντων οἶδα τὰς ψυχὰς ὅτι
 οὐδὲν βλέπουσιν ἄλλο πλὴν ψήφῳ δακεῖν·
 αὐτός τ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἄπαθον
 ἐπίσταμαι διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.

阿卡奈人

歌队 你真要杀害我的伴侣，杀害木炭客的朋友吗？

狄开俄波利斯 刚才我说话，谁叫你们不肯听呢？

歌队 可是现在，只要你想说，你尽管说你多么喜爱斯巴达人也可以，我决不背弃这个亲爱的小炭筐。

340

狄开俄波利斯 那么，先把石头丢在地下。

歌队 得，这些石头都在地下了，你也把剑插回去！

狄开俄波利斯 只怕还有石头藏在你们的衣兜里呢。

歌队 都抖在地下了。你没有看见我们抖吗？不要再推托吧，把剑插回去！我们扭过来，扭过去，把衣服全抖开了。

346

狄开俄波利斯 谁叫你们偏要兜起石头，“抖”出这场乱子，差点儿害得这些帕耳涅斯木炭把老命都丢了！可怜这炭筐吓得就像墨鱼一样喷了我一身炭灰。^[66]真莫名其妙，心比石头硬，偏要扔石头，偏要乱叫乱嚷，偏不肯听近情近理的公平话，哪怕我甘愿把脖子伸在案板上对大家说话；可是，也罢，我还是爱惜我的生命。

357

歌队 （首节）那么，你这个坏东西，为什么还不把案板搬到外面来，发你的高论呢？我倒很想知道你有什么好说。现在就照你自己提议的做法，快把案板放在这儿，开始讲吧。

365

狄开俄波利斯 大家看，案板在此，别看说话人何等渺小，宙斯在上，我并不用盾牌来掩护，我要为斯巴达人说出我要说的良心话。可是我有理由害怕，我很知道这些乡下人的脾气，他们就喜欢江湖骗子称赞他们和他们的城邦，不管对不对，全不知道自己上了当，叫人家出卖了；^[67]我还知道这些年老的陪审员的心情，他们除了想吃陪审费而外，什么都不顾；^[68]我也没有忘记去年我那出喜剧叫我本人在

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- εἰσελκύσας γάρ μ' εἰς τὸ βουλευτήριον
 διέβαλλε καὶ ψευδῇ κατεγλώττιζέ μου
 κάκυκλοβόρει καῖπλυνεν, ὥστ' ὀλίγου πάνυ
 ἀπωλόμην μολυνοπραγμονούμενος.
 νῦν οὖν με πρῶτον πρὶν λέγειν ἑάσατε
 384 ἐνσκευάσασθαι μ' οἷον ἀθλιώτατον.
 ΧΟ. τί ταῦτα στρέφει τεχνάζεις τε καὶ πορίζεις
 τριβάς; (ἀντ.
 λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἔνεκα παρ' Ἱερωνύμου
 σκοτοδασυπυκνότριχά τιν' Ἀἶδος κυνῆν·
 εἴτ' ἐξάνοιγε μηχανὰς τὰς Σισύφου,
 392 ὥς σκῆψιν ἀγὼν οὗτος οὐκ ἐσδέξεται.
 ΔΙ. ὦρα ὅστιν ἄρα μοι καρτερὰν ψυχὴν λαβεῖν,
 καί μοι βαδιστέ' ἐστὶν ὡς Εὐριπίδην.
 παῖ παῖ.
 ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ. τίς οὗτος;
 396 ΔΙ. ἔνδον ἔστ' Εὐριπίδης;
 ΚΗ. οὐκ ἔνδον, ἔνδον ἐστίν, εἰ γνώμην ἔχεις.
 ΔΙ. πῶς ἔνδον, εἴτ' οὐκ ἔνδον;
 ΚΗ. ὀρθῶς, ὦ γέρον.
 ὁ νοῦς μὲν ἔξω ξυλλέγων ἐπύλλια οὐκ ἔνδον,
 αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ τραγωδίαν.
 ΔΙ. ὦ τρισμακάρι' Εὐριπίδη,
 ὅθ' ὁ δοῦλος οὕτωςι σαφῶς ὑποκρίνεται.
 ἐκκάλεσον αὐτόν.
 ΚΗ. ἀλλ' ἀδύνατον.
 ΔΙ. ἀλλ' ὅμως.
 οὐ γὰρ ἂν ἀπέλθοιμ', ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν.
 Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον,
 ὑπάκουσον, εἴπερ πώποτ' ἀνθρώπων τινί·
 406 Δικαιοπόλις καλεῖ σε Χολλείδης, ἐγώ.
 ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ. ἀλλ' οὐ σχολή.
 ΔΙ. ἀλλ' ἐκκυκλήθητ'.
 ΕΥ. ἀλλ' ἀδύνατον.
 ΔΙ. ἀλλ' ὅμως.

阿卡奈人

克勒翁手里吃过什么苦头：^[69]他把我拖到议院去，诬告我、胡说八道、嘴里乱翻泡，滔滔不绝、骂得我一身脏，几乎害死了我！因此，这回在我讲话以前，先让我好好穿上一套，扮出一副最可怜的样子吧。^[70]

384

歌队 （次节）为什么这样躲躲闪闪，耍乖巧、想花样拖延时间？你就去向希厄洛倪摩斯借他那顶毛蓬蓬的黑色隐身帽来，就去打开西绪福斯的锦囊，施展他的奸谋诡计，我也不管，反正这一场审问你可推卸不了。^[71]

392

狄开俄波利斯 现在我得显一显胆气了，我去找欧里庇得斯。

孩子，孩子！

刻菲索丰 谁呀？

狄开俄波利斯 欧里庇得斯在家不在家？

396

刻菲索丰 他在家也不在家。^[72]

狄开俄波利斯 怎么？他在家也不在家？

刻菲索丰 正是呀，你老人家。他的心思不在家，到外面采诗去了；他本人在家，高高地跷起两腿儿写他的悲剧呢。

狄开俄波利斯 三生有幸的欧里庇得斯，连他的仆人都是这样的妙嘴儿！快把他叫出来！

刻菲索丰 不行，不行。

狄开俄波利斯 不行也得行，我反正不走，我要敲门。欧里庇得斯，亲爱的欧里庇得斯！你不答理别人，也得答理我；是我啊，是科勒代乡的狄开俄波利斯在叫你。^[73]

406

欧里庇得斯 我没有工夫！

狄开俄波利斯 但是你叫内景壁转一转就出来啦！^[74]

欧里庇得斯 不行，不行。

狄开俄波利斯 不行也得行。

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- 409 ΕΥ. ἀλλ' ἐκκυκλήσομαι· καταβαίνειν δ' οὐ σχολή.
 ΔΙ. Εὐριπίδη,
 ΕΥ. τί λέλακας;
 ΔΙ. ἀναβάδην ποιεῖς,
 ἐξὸν καταβάδην· οὐκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς.
 ἀτὰρ τί τὰ ῥάκι' ἐκ τραγωδίας ἔχεις,
 ἐσθῆτ' ἐλεεινήν; οὐκ ἐτὸς πτωχοὺς ποιεῖς.
 ἀλλ' ἀντιβολῶ πρὸς τῶν γονάτων σ', Εὐριπίδη,
 δός μοι ῥακίον τι τοῦ παλαιοῦ δράματος.
 δεῖ γάρ με λέξαι τῷ χορῷ ῥῆσιν μακράν·
 417 αὕτη δὲ θάνατον, ἣν κακῶς λέξω, φέρει.
 ΕΥ. τὰ ποῖα τρύχη; μῶν ἐν οἷς Οἶνεὺς ὁδὶ
 ὁ δύσποτμος γεραιὸς ἠγωνίζετο;
 ΔΙ. οὐκ Οἰνέως ἦν, ἀλλ' ἔτ' ἀθλιωτέρου.
 ΕΥ. τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος;
 ΔΙ. οὐ Φοίνικος, οὔ,
 ἀλλ' ἕτερος ἦν Φοίνικος ἀθλιώτερος.
 ΕΥ. ποίας ποθ' ἀνὴρ λακίδας αἰτεῖται πέπλων;
 424 ἀλλ' ἦ Φιλοκτήτου τὰ τοῦ πτωχοῦ λέγεις;
 ΔΙ. οὔκ, ἀλλὰ τούτου πολὺ πολὺ πτωχιστέρου.
 ΕΥ. ἀλλ' ἦ τὰ δυσπινὴ θέλεις πεπλώματα,
 ἃ Βελλεροφόντης εἶχ' ὁ χωλὸς οὔτοσί;
 ΔΙ. οὐ Βελλεροφόντης· ἀλλὰ κάκεῖνος μὲν ἦν
 429 χωλός, προσαιτῶν, στωμύλος, δεινὸς λέγειν.
 ΕΥ. οἶδ' ἄνδρα, Μυσὸν Τήλεφον.
 ΔΙ. ναὶ, Τήλεφον·
 τούτου δὸς ἀντιβολῶ σέ μοι τὰ σπάργανα.
 ΕΥ. ὦ παῖ, δὸς αὐτῷ Τηλέφου ῥακώματα.
 κεῖται δ' ἄνωθεν τῶν Θυεστείων ῥακῶν
 434 μεταξὺ τῶν Ἴνους.

欧里庇得斯 那就转我出来吧；可是我没工夫下来。 409

狄开俄波利斯 欧里庇得斯！

欧里庇得斯 你叫唤什么呀？

狄开俄波利斯 你写作，大可以脚踏实地，却偏要两脚凌空！

难怪你在戏里创造出那么些瘸子！你为什么穿了悲剧里的破衣衫，一副可怜相？难怪你创造出那么些叫花子！欧里庇得斯，我凭你的膝头求你：^[75]从你的旧戏里借一套破布烂衫给我，因为我得要向歌队讲一大套话呢；万一讲得不好，我就完了。

417

欧里庇得斯 什么样的破布烂衫？是不是用来扮演可怜老头儿俄纽斯的那一套？^[76]

狄开俄波利斯 不是俄纽斯的，是一个更可怜的角色。

欧里庇得斯 是不是瞎子福尼克斯的？^[77]

狄开俄波利斯 不，不是福尼克斯的；另外有一个人比福尼克斯还要可怜呢。

欧里庇得斯 这家伙到底要什么样的破布烂衫呢？你是说叫花子菲罗克忒忒斯的那一套？^[78]

424

狄开俄波利斯 不是，是要一个更是十足叫花子的角色的。

欧里庇得斯 你竟想要瘸子柏勒洛丰忒斯穿过的脏袍子^[79]？

狄开俄波利斯 不是柏勒洛丰忒斯；我指的那个人又是瘸子，又是叫花子，而且是又会出语惊人，又会口若悬河！

429

欧里庇得斯 啊，我知道，那是密西亚的忒勒福斯。

狄开俄波利斯 对了，是忒勒福斯。我求你把他的布片儿给我。

欧里庇得斯 孩子，你把忒勒福斯的破衣衫给他，那是放在堤厄斯忒斯的破衣服上面的，夹在他的和伊诺的中间。^[80]

434

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΚΗ. ἰδοῦ, ταυτὶ λαβέ.
- ΔΙ. ὦ Ζεῦ διόπτα καὶ κατόπτα πανταχῇ,
ἐνσκευάσασθαί μ' οἶον ἀθλιώτατον.
Εὐριπίδη, 'πειδήπερ ἐχαρίσω ταδί,
κάκείνά μοι δὸς τ' ἀκόλουθα τῶν ῥακῶν,
τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Μύσιον.
δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
εἶναι μὲν ὅσπερ εἰμί, φαίνεσθαι δὲ μή·
τοὺς μὲν θεατὰς εἰδέναι μ' ὅς εἰμ' ἐγώ,
τοὺς δ' αὖ χορευτὰς ἡλιθίους παρεστάναι,
444 ὅπως ἂν αὐτοὺς ῥηματίοις σκιμαλίσω.
- ΕΥ. δώσω· πυκνῇ γὰρ λεπτὰ μηχανᾷ φρενί.
- ΔΙ. εὐδαιμονοίης, Τηλέφῳ δ' ἄγῳ φρονῶ.
εὔ γ'· οἶον ἤδη ῥηματίων ἐμπίμπλαμαι.
ἀτὰρ δέομαί γε πτωχικοῦ βακτηρίου.
- 449 ΕΥ. τουτὶ λαβὼν ἄπελθε λαῖνων σταθμῶν.
- ΔΙ. ὦ θυμ', ὀρᾷς γὰρ ὡς ἀπωθοῦμαι δόμων,
πολλῶν δεόμενος σκευαρίων· νῦν δὲ γένου
452 γλίσχρος προσαιτῶν λιπαρῶν τ'. Εὐριπίδη,
δὸς μοι σφυρίδιον διακεκαυμένον λύχνῳ.
- ΕΥ. τί δ', ὦ τάλας, σε τοῦδ' ἔχει πλέκους χρέος;
- ΔΙ. χρέος μὲν οὐδέν, βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.
- ΕΥ. λυπηρὸς ἴσθ' ὦν κάποχώρησον δόμων.
- ΔΙ. φεῦ· εὐδαιμονοίης, ὥσπερ ἡ μήτηρ ποτέ.
- 459 ΕΥ. ἄπελθε νῦν μοι.
- ΔΙ. μάλλά μοι δὸς ἔν μόνον,
κοτυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουσμένον.
- ΕΥ. φθείρου λαβὼν τόδ'· ἴσθι δ' ὅκληρὸς ὦν δόμοις.
- ΔΙ. οὔπω μὰ Δί' οἴσθ' οἷ' αὐτὸς ἐργάζει κακά.
ἀλλ', ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη, τουτὶ μόνον,

阿卡奈人

刻菲索丰 喂，拿去！

狄开俄波利斯 宙斯啊，你这位到处都看得见，看得穿的神啊，^[81]容许我穿成最可怜不过的样子吧！

欧里庇得斯，行好事行到底，你给了我这个，就请把配搭的行头也给了我吧：我是说那顶密西亚式的小毡帽。“我今天得扮一个乞丐；又要是我又要不像我”；^[82]观众会认识我是谁，但是歌队会莫名其妙，呆在那儿，听凭我用一些巧言妙语捉弄他们。

444

欧里庇得斯 我就给你帽子。这鬼心眼想出个好主意！

狄开俄波利斯 愿你有福；“但愿忒勒福斯不倒霉”！^[83]妙呀！

我已经满嘴的巧言妙语了！^[84]然而我还需要一根叫花棒。

欧里庇得斯 快拿着滚吧，滚出我的大石厅！^[85]

449

狄开俄波利斯 我的灵魂啊，人家一下子就要把我赶出高门大厦去，不管我还需要多少件小行头！我要强求，我要固请，我要硬讨！

452

欧里庇得斯，请给我一个小提篮，叫灯火烧穿了的！

欧里庇得斯 你要这样一个提篮作什么用呢？

狄开俄波利斯 没有什么用，可是我要拿到手。

欧里庇得斯 你只是打麻烦，滚开，滚出去！

狄开俄波利斯 唉！愿你有福，像你母亲一样有福！^[86]

欧里庇得斯 给我滚吧！

459

狄开俄波利斯 只要再给我一件东西：一个小碗，碗边上打缺了的！

欧里庇得斯 端着这个滚你的！你可知道你真烦死我了！

狄开俄波利斯 啊，你可不知道你把悲剧糟蹋死了！^[87]

但是，最亲爱的欧里庇得斯，只要再给我一件东西：

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- 463 δός μοι χυτρίδιον σπογγίῳ βεβυσμένον.
 ΕΥ. ἄνθρωπ', ἀφαιρήσει με τὴν τραγωδίαν.
 ἄπελθε ταυτηνὶ λαβών.
- ΔΙ. ἀπέρχομαι.
 καίτοι τί δράσω; δεῖ γὰρ ἑνός, οὐ μὴ τυχῶν
 ἀπόλωλ'. ἄκουσον, ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη·
 τουτὶ λαβὼν ἄπειμι κοῦ πρόσειμ' ἔτι·
- 470 ἐς τὸ σπυρίδιον ἰσχνά μοι φυλλεῖα δός.
 ΕΥ. ἀπολείς μ'. ἰδού σοι. φροῦδά μοι τὰ δράματα.
 ΔΙ. ἀλλ' οὐκέτ', ἀλλ' ἄπειμι. καὶ γὰρ εἰμ' ἄγαν
 ὀχληρός, οὐ δοκῶν με κοιράνους στυγεῖν.
 οἷμοι κακοδαίμων, ὥς ἀπόλωλ'. ἐπελαθόμην
 ἐν ᾧπέρ ἐστι πάντα μοι τὰ πράγματα.
 Εὐριπίδιον ὦ φιλτάτιον καὶ γλυκύτατον,
 κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τί σ' αἰτήσαιμ' ἔτι,
 πλὴν ἓν μόνον, τουτὶ μόνον τουτὶ μόνον,
 σκάνδικά μοι δός, μητρόθεν δεδεγμένος.
- 479 ΕΥ. ἀνὴρ ὑβρίζει· κλεῖε πηκτὰ δωμάτων.
 ΔΙ. ὦ θύμ', ἄνευ σκάνδικος ἐμπορευτέα.
 ἄρ' οἶσθ' ὅσον τὸν ἀγῶν' ἀγωνιεῖ τάχα,
 μέλλων ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἀνδρῶν λέγειν;
 πρόβαινέ νυν, ὦ θυμέ· γραμμὴ δ' αὐτῇ.
 ἔστηκας; οὐκ εἶ καταπιῶν Εὐριπίδην;
 ἐπήνεσ'· ἄγε νυν, ὦ τάλαινα καρδία,
 ἄπελθ' ἐκέισε, κᾶτα τὴν κεφαλὴν ἐκεῖ
 παράσχεις, εἰποῦς' ἅττ' ἂν αὐτῇ σοι δοκῇ.
- 488 τόλμησον, ἴθι, χώρησον, ἄγαμαι καρδίας.
 ΧΟ. τί δράσεις; τί φήσεις; ἀλλ' ἴσθι νυν
 ἀναίσχυντος ὢν σιδηροῦς τ' ἀνὴρ,
 ὅστις παρασχὼν τῇ πόλει τὸν αὐχένα
 ἅπασι μέλλεις εἶς λέγειν τάναντία.
 ἀνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμ'. εἰά νυν,

一个小水瓶，用海绵当塞子的。

463

欧里庇得斯 你这家伙，这样那样的，你把我一整个悲剧都拿去了！快提着这个滚吧！

狄开俄波利斯 我就走。哎呀！我可还要一件东西，得不到手，我就完了。最亲爱的欧里庇得斯，听我说！我一拿到这东西就离开这儿，决不再回来。请给我一点干薄荷叶装在这个小提篮里！^[88]

470

欧里庇得斯 你逼我上吊吗！拿去吧。我的剧本整个完蛋了！

狄开俄波利斯 那我就走了，用不着再讨了，我太啰唆了，“不知道人家厌恶我呢”！^[89]

哎呀，倒霉，我完了！我竟忘记了一件东西，少了它，什么都只算白搭。我最可爱的，最亲密的小欧里庇得斯，除了这一件，如果我还要向你讨什么，我不得好死，就只一件了，就只一件了，请给我几根从你妈妈那儿要来的野萝卜吧！

欧里庇得斯 这家伙好无礼！关门！

479

狄开俄波利斯 我的灵魂啊，^[90]得不到野萝卜也得走啊。可知道你就要参加的舌战是一件多么严重的事情？你就要替斯巴达人讲话呢。我的灵魂啊，你就上前去吧！这就是起点！^[91]你站住不动吗？你整个吞下了欧里庇得斯还壮不起胆？^[92]好呀！前进吧，我这可怜的心！快到那儿去，把脑袋献在那上面，说出你要说的话。勇敢些，走呀，前进呀！我赞美我的心！^[93]

488

歌队 你要干什么呢？你要说什么呢？你胆大包天！你厚颜无耻！你居然要把你的颈脖子献给城邦，和我们大家作对、抬杠！这家伙居然一点也不害怕！来呀，既然你自己情

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- 496 ἐπειδήπερ αὐτὸς αἰρεῖ, λέγε.
- ΔΙ. μή μοι φθονήσῃτ', ἄνδρες οἱ θεώμενοι,
εἰ πτωχὸς ὦν ἔπειτ' ἐν Ἀθηναίοις λέγειν
μέλλω περὶ τῆς πόλεως, τρυγωδίαν ποιῶν.
τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγωδία.
- 501 ἐγὼ δὲ λέξω δεινὰ μὲν, δίκαια δέ.
οὐ γάρ με νῦν γε διαβαλεῖ Κλέων ὅτι
ξένων παρόντων τὴν πόλιν κακῶς λέγω.
αὐτοὶ γάρ ἐσμεν οὐπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών,
κοῦπω ξένοι πάρεσιν· οὔτε γὰρ φόροι
ἤκουσιν οὔτ' ἐκ τῶν πόλεων οἱ ξύμμαχοι·
ἀλλ' ἐσμέν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι·
- 508 τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω.
ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν Λακεδαιμονίους σφόδρα,
καὐτοῖς ὁ Ποσειδῶν, οὐπὶ Ταινάρῳ θεός,
σείσας ἅπασιν ἐμβάλοι τὰς οἰκίας·
κάμοι γάρ ἐστιν ἀμπέλια κεκομμένα.
ἀτὰρ, φίλοι γὰρ οἱ παρόντες ἐν λόγῳ,
τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα;
ἡμῶν γὰρ ἄνδρες, οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
μέμνησθε τοῦθ', ὅτι οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα,
ἄτιμα καὶ παράσημα καὶ παράξενα,
ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια·
κεῖ που σίκυον ἴδοιεν ἢ λαγῶδιον
ἢ χοιρίδιον ἢ σκόροdon ἢ χονδροὺς ἄλας,
523 ταῦτ' ἦν Μεγαρικὰ κάπέπρατ' αὐθημερόν.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ σμικρὰ κάπιχώρια,
πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μεγαράδε
νεανίαὶ κλέπτουσι μεθυσκοτότταβοι·
κᾶθ' οἱ Μεγαρῆς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο·
κάντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη

愿，你就开口吧！

496

狄开俄波利斯 诸位观众，请你们不要见怪，我这样一个叫花子，不揣冒昧，要当着雅典人在喜剧里谈论政事，要知道喜剧也懂得是非黑白啊。我要说的可能会骇人听闻，但却是真情实理。^[94]

501

克勒翁现在再也不能够诬告我当着外邦人诽谤我们的城邦：因为这一次戏剧竞赛是在勒奈亚节里举行的，就只有我们自己在场，外邦人还没有前来，盟邦的贡物和部队还没有到呢。我们是麦子，外邦人是壳子，现在壳子是簸得干干净净的，至于外邦侨民，那又当别论，他们虽不是公民，总得算面粉里带的麸子。^[95]

508

我衷心痛恨斯巴达人，但愿海神，泰那农海角上的神明，叫大地震动，震倒他们的房舍，把他们全都压死：^[96]谁叫他们把我的葡萄藤割了呢！可是，在场的既然都是朋友，我们不妨说一句知心话：我们这样受罪，为什么全怪斯巴达人呢？我们有些人，我并不是说城邦——请你们千万记住，我并不是说城邦^[97]——而是说一些坏小子、假铜钱、没有公民权的流氓、冒牌货、半外国人，他们经常告发人私卖了墨伽拉小外套，如果他们在那里看见有葫芦，或是野兔，或是小猪，或是蒜头，或是大盐，就说这些都是墨伽拉走私货，拿去充公拍卖了。^[98]这不过是一些鸡毛蒜皮、地方习气，不算什么。

523

糟糕的是：有一些年轻小伙子玩酒戏喝醉了，跑到墨伽拉去，抢来了那个名叫西迈塔的妓女。^[99]想不到这一点鸡毛蒜皮，居然扫了墨伽拉人的面子，惹动了他们的大蒜劲儿，他们反而抢劫了阿斯帕西亚两个妓女。^[100]好，为了

534

Ἑλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.
 ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης Οὐλύμπιος
 ἥστραπτ', ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα,
 ἐτίθει νόμους ὥσπερ σκόλια γεγραμμένους,
 ὡς χρὴ Μεγαρέας μήτε γῇ μήτ' ἐν ἀγορᾷ
 μήτ' ἐν θαλάττῃ μήτ' ἐν ἡπείρῳ μένειν.
 ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς, ὅτε δὴ 'πείνων βάδην,
 Λακεδαιμονίων ἐδέοντο τὸ ψήφισμ' ὅπως
 μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας·
 οὐκ ἠθέλομεν δ' ἡμεῖς δεομένων πολλάκις.
 κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.
 ἐρεῖ τις, οὐ χρῆν· ἀλλὰ τί ἐχρῆν εἶπατε.
 φέρ', εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐκπλεύσας
 σκάφει ἀπέδοτο φήνας κυνίδιον Σεριφίων,
 καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοισιν; ἢ πολλοῦ γε δεῖ·
 καὶ κάρτα μέντ' εὐθέως καθείλκετε
 τριακοσίας ναῦς, ἦν δ' ἂν ἡ πόλις πλέα
 θορύβου στρατιωτῶν, περὶ τριηράρχου βοῆς,
 μισθοῦ διδομένου, παλλαδίων χρυσουμένων,
 στοᾶς στεναχούσης, σιτίων μετρουμένων,
 ἀσκῶν, τροπωτήρων, κάδους ὠνουμένων,
 σκορόδων, ἐλαῶν, κρομμύων ἐν δικτύοις,
 στεφάνων, τριχίδων, αὐλητρίδων, ὑπωπίων·
 τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων,
 τύλων ψοφούντων, θαλαμιῶν τροπουμένων,
 αὐλῶν, κελευστῶν, νιγλάρων, συριγμάτων.
 ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν ἐδρᾶτε· τὸν δὲ Τήλεφον
 οὐκ οἴόμεσθα; νοῦς ἄρ' ἡμῖν οὐκ ἔνι.

556

ΗΜ. Α. ἄληθες, ὠπίτριπτε καὶ μιαρώτατε;
 ταυτὶ σὺ τολμᾶς πτωχὸς ὢν ἡμᾶς λέγειν,
 καὶ συκοφάντης εἰ τις ἦν, ὠνείδισας;

ΗΜ. Β. νῆ τὸν Ποσειδῶ, καὶ λέγει γ' ἅπερ λέγει
 δίκαια πάντα κούδεν αὐτῶν ψεύδεται.

三个娼妇，战火就在全希腊烧起来了。我们的盖世英雄伯里克理斯勃然大怒、大发雷霆、大放闪电，震惊了全希腊；他拟出了一道命令——读起来就像一首酒令歌——“我们的领土内、我们的市场里、海上、陆上，一个墨伽拉人都不准停留！”^[101]

534

这一下墨伽拉人渐渐挨饿了，他们便央求斯巴达人转圜设法取消这一道禁令，无非是那些娼妓惹出来的禁令。多少次斯巴达人要求我们，可是我们一次也不理。从此就干戈处处，大动刀兵了。也许有人会说他们不应该。可是他们应该怎样呢？喂，要是斯巴达人坐船来，告发人私卖违禁货，把一条塞里福斯小狗子拿去充公拍卖了，^[102]难道你们会坐在家里不动吗？那才不会呢！不由分说，你们会叫三百只战舰立刻下水，全城轰动，到处只听见兵士的吵闹声、对战船供应人员的呼噪声；^[103]军饷在发放，雅典娜的神像在涂金，^[104]仓库里在乱哄哄，军粮在过斗；到处是套桨的皮圈、酒囊、瓶子、大蒜、橄榄、^[105]一网袋一网袋的葱头；到处是花冠、^[106]凤尾鱼、吹笛女和打青了的面孔；造船厂里圆木在刨成桨，楔子在拍进缝，桨柄在装上皮圈，只听见水手头目的口令、箫声、笛声、哨子声，^[107]你们一定会这样做的，“我们以为忒勒福斯不会这样做吗？那我们就太不聪明了”。^[108]

556

甲半歌队 你这个该死的东西，你这个可恶的东西，真的吗？
你是个叫花子，你敢向我们这样说吗？就说我们这儿有告密人，你敢骂我们吗？

乙半歌队 是呀，凭海神起誓，他说的都是真的，他并没有说一句假话。

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ΗΜ. Α. Εἴτ' εἰ δίκαια, τοῦτον εἰπεῖν αὐτ' ἐχρήν;
ἀλλ' οὐ τι χαίρων ταῦτα τολμήσει λέγειν.

HM. B. οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; οὐ μενεῖς; ὥς εἰ θενεῖς
565 τὸν ἄνδρα τοῦτον, αὐτὸς ἀρθήσει τάχα.

HM. A. ἰὼ Λάμαχ', ὦ βλέπων ἀστραπάς,
βοήθησον, ὦ γοργολόφα, φανείς,
ἰὼ Λάμαχ', ὦ φίλ', ὦ φυλέτα·
εἴτε τις ἔστι ταξι-

571 αρχος, ἢ στρατηγός, ἢ
 τειχομάχας ἀνὴρ, βοηθησάτω
 τις ἀνύσας. ἐγὼ γὰρ ἔχομαι μέσος.

ΛΑΜΑΧΟΣ. πόθεν βοῆς ἤκουσα πολεμιστηρίας;
 ποῖ χρὴ βοηθεῖν; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν;
 τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος;

575 ΔΙ. ὦ Λάμαχ' ἦρως, τῶν λόφων καὶ τῶν λόχων.

ΗΜ. Α. ὦ Λάμαχ', οὐ γὰρ οὗτος ἄνθρωπος πάλαι
ἅπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ;

ΛΑ. οὗτος σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὧν λέγειν τάδε;

ΔΙ. ὦ Λάμαχ' ἦρως, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
579 εἰ πτωχὸς ὦν εἶπόν τι κάστωμυλάμην.

ΛΑ. τί δ' εἶπας ἡμᾶς; οὐκ ἐρεῖς;

ΔΙ. οὐκ οἶδά πω·

ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ τῶν ὅπλων ἱλιγγιῶ.

ἀλλ' ἀντιβολῶ σ', ἀπένεγκέ μου τὴν μορμόνα.

ΛΑ. ἰδού.

ΔΙ. παράθες νυν ὑπτίαν αὐτήν ἐμοί.

ΛΑ. ΚΕΪΤΑΙ.

ΔΙ. φέρε νυν ἀπὸ τοῦ κράνους μοι τὸ πτερόν.

ΛΑ. τουτὶ πτίλον σοι.

阿卡奈人

甲半歌队 就说是真的，这家伙配说吗？他这等无礼，该受惩罚！

乙半歌队 你冲到哪里去？快停下来！你要是打了他，我立刻就把你举起来！^[109]

565

甲半歌队 眼光里闪电的拉马科斯啊，快来救我呀！盔顶上插大羽毛叫人一见丧胆的拉马科斯啊、我的朋友啊、我的族人啊，快出来救我呀！军官也好、大兵也好、攻城的也好、守城的也好，快来救我呀！我的腰叫人家抱住了呀！^[110]

571

拉马科斯 哪里来的杀伐之声？哪里求我去增援？哪里求我去一显神威？哪一个惊动了我这张戈耳戈盾牌，叫它从匣子里直跳了起来？^[111]

狄开俄波利斯 大英雄拉马科斯啊，你这些翎毛和队伍真吓死人！

575

甲半歌队 拉马科斯，这家伙一直在诽谤我们的整个城邦！

拉马科斯 你是个叫花子，你敢胡闹吗？

狄开俄波利斯 大英雄拉马科斯啊，饶了我这个叫花子胡说八道吧！

579

拉马科斯 你说了些什么啦？快告诉我！

狄开俄波利斯 我记不得了，一见你的刀呀枪呀，我就昏头昏脑了。我求你先挪开那个妖怪头。

拉马科斯 得！

狄开俄波利斯 把它翻过去。

拉马科斯 伏在那儿了。

狄开俄波利斯 从你的盔顶上折一根翎毛给我。

拉马科斯 拿去吧，这一片小绒毛。

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΔΙ. τῆς κεφαλῆς νύν μου λαβοῦ,
 586 ἵν' ἐξεμέσω· βδελύττομαι γὰρ τοὺς λόφους.
 ΛΑ. οὗτος, τί δράσεις; τῷ πτίλῳ μέλλεις ἐμείν;
 ΔΙ. πτίλον γάρ ἐστιν; εἶπέ μοι, τίνος ποτὲ
 ὄρνιθός ἐστιν; ἄρα κομπολακύθου;
 ΛΑ. οἴμ' ὥς τεθνήξει.
 ΔΙ. μηδαμῶς, ὦ Λάμαχε·
 οὐ γὰρ κατ' ἰσχύν ἐστιν· εἰ δ' ἰσχυρὸς εἶ,
 592 τί μ' οὐκ ἀπεψώλησας; εὖοπλος γὰρ εἶ.
 ΛΑ. ταυτὶ λέγεις σὺ τὸν στρατηγὸν πτωχὸς ὢν;
 ΔΙ. ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός;
 ΛΑ. ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ;
 ΔΙ. ὅστις; πολίτης χρηστός, οὐ σπουδαρχίδης,
 ἀλλ' ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος, στρατωνίδης,
 597 σὺ δ' ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος, μισθαρχίδης.
 ΛΑ. ἐχειροτόνησαν γὰρ με—
 ΔΙ. κόκκυγές γε τρεῖς.
 ταῦτ' οὖν ἐγὼ βδελυττόμενος ἐσπείσάμην,
 ὁρῶν πολιοὺς μὲν ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσιν,
 νεανίας δ' οἴους σὺ διαδεδρακότας
 τοὺς μὲν ἐπὶ Θράκης μισθοφοροῦντας τρεῖς
 δραχμάς,
 Τισαμενοφαινίππους, Πανουργιππαρχίδας·
 ἑτέρους δὲ παρὰ Χάρητι, τοὺς δ' ἐν Χαόσι
 Γερητοθεοδώρους, Διομειαλαζόνας,
 606 τοὺς δ' ἐν Καμαρίνῃ κὰν Γέλα κὰν Καταγέλα.
 ΛΑ. ἐχειροτονήθησαν γάρ.
 ΔΙ. αἴτιον δὲ τί
 ὑμᾶς μὲν αἰὲ μισθοφορεῖν ἀμηγέπη,
 τωνδὶ δὲ μηδέν'; ἐτεὸν, ὦ Μαριλάδη,
 ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιοὺς ὢν ἔνη;

阿卡奈人

狄开俄波利斯 扶住我的头，我好吐一吐，你的翎毛真叫我作呕。

586

拉马科斯 你这家伙，干什么呀？你竟用我的小绒毛助呕啦！

狄开俄波利斯 这是小绒毛吗？告诉我，是什么鸟的？是牛皮鸟大王的吗？^[112]

拉马科斯 呸，我非宰了你不可！

狄开俄波利斯 得了，得了，拉马科斯！你只有这点劲儿，怎么干得了！如果你真有力气，为什么不把我阉割了？你不是挺雄赳赳的吗？

592

拉马科斯 你这个叫花子胆敢这样挖苦我这个军官？

狄开俄波利斯 我是个叫花子吗？

拉马科斯 那你是什么东西？

狄开俄波利斯 我是什么人？是一个好公民，向来不钻营官职。开战以来，我就一直是最肯卖命的人；而你呢，开战以来，就一直是只拿官俸的人。

597

拉马科斯 是大家选举了我——

狄开俄波利斯 三只鹌鹑选举了你！^[113]我一恶心便议下了和约，我实在看不惯多少白发老头儿排在队伍里，而你这样的一些年轻小伙子却躲掉了，有的，像提萨墨诺—淮尼波斯和帕努癸帕喀得斯之流，跑到特刺刻去了，每天支三块钱官俸；有的跟着卡瑞斯去了；有的，像革瑞托—忒俄多洛斯和狄俄墨阿拉宗之流，上了卡俄尼亚；还有的去了卡马里那，革拉和卡塔—革拉。^[114]

606

拉马科斯 是大家推举了他们——

狄开俄波利斯 可是为什么缘故你们老是支官俸，而这些人却一点也不支？马里拉德斯，^[115]你的头已经白了，你当过使

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ἀνένευσε· καίτοι γ' ἐστὶ σῶφρων κάργāτης.
 τί δαὶ Δράκυλλος κ'Εὐφορίδης ἢ Πρινίδης;
 εἶδέν τις ὑμῶν τάκβάταν' ἢ τοὺς Χάονας;
 οὐ φασιν. ἀλλ' ὁ Κοισύρας καὶ Λάμαχος,
 οἷς ὑπ' ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρῶην ποτέ,
 ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἐσπέρας,
 617 ἅπαντες ἐξίστω παρήνουν οἱ φίλοι.
 ΛΑ. ὦ δημοκρατία, ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά;
 ΔΙ. οὐ δῆτ', ἐὰν μὴ μισθοφορῇ γε Λάμαχος.
 ΛΑ. ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν πᾶσι Πελοποννησίοις
 αἰὲ πολεμήσω, καὶ τaráξω πανταχῇ,
 καὶ ναυσὶ καὶ πεζοῖσι, κατὰ τὸ καρτερόν.
 ΔΙ. ἐγὼ δὲ κηρύττω γε Πελοποννησίοις
 ἅπασι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις
 625 πωλεῖν ἀγοράζειν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.
 ΧΟ. ἀνὴρ νικᾷ τοῖσι λόγοισιν, καὶ τὸν δῆμον μετα-
 πείθει περὶ τῶν σπονδῶν. ἀλλ' ἀποδύντες τοῖς
 627 ἀναπαίστοις ἐπίωμεν.
 Ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκεν τρυγικοῖς ὁ
 διδάσκαλος ἡμῶν,
 οὐπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων ὥς δεξιός ἐστιν·
 διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις
 ταχυβούλοις,
 ὥς κωμῳδεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει,
 ἀποκρίνασθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.
 φησὶν δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν ἄξιός ὑμῖν ὁ ποιητής,
 παύσας ὑμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λῖαν ἐξαπατᾶσθαι,
 μήδ' ἥδεσθαι θωπευομένους μήδ' εἶναι χαυνοπολίτας.
 πρότερον δ' ὑμᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων οἱ πρέσβεις ἐξ-
 απατῶντες
 πρῶτον μὲν ἰοστεφάνους ἐκάλουν· κάπειδ' ἡ τοῦτό
 τίς εἶποι,
 εὐθὺς διὰ τοὺς στεφάνους ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων
 ἐκάθησθε.
 εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν
 Ἀθήνας,
 εὔρετο πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαράς, ἀφύων τιμὴν περιάψας.

节没有？他摇摇头。他却是个稳当、勤勉的好人。德刺库罗斯、欧福里得斯或是普里尼得斯又怎样呢？^[116]你们里头可有人看见过波斯都城或是卡俄尼亚没有？他们说没有。可是科绪拉的儿子和拉马科斯却看见过，他们两人前一向偿不清债务、付不清救济捐，^[117]还弄得所有的朋友，就像夜里向街上倒脏水那样的向他们警告过：“走开点！”

617

拉马科斯 民主政府呀，这是可以忍受的吗？

狄开俄波利斯 拉马科斯支了官俸，就得忍受啊！

拉马科斯 可是我要同所有的伯罗奔尼撒人永久打下去，^[118]我要尽最大的力量用海陆军从各方面去困扰他们！

狄开俄波利斯 我却要向所有的伯罗奔尼撒人、墨伽拉人和玻俄提亚人宣告，让他们同我做买卖，可不让拉马科斯。

625

歌队 这个人凭他的辩论获得了胜利，在议和这个问题上说服了人民。^[119]现在让我们准备唱插曲吧。

627

自从我们的诗人演出他的喜剧以来，^[120]他从没有在观众面前说过他自己多么高明。只因为他的仇人们在轻于下判断的雅典人中间诬蔑了他，说他讽刺我们的城邦，污辱我们的公民，他现在想要在善于改悔的雅典人面前有所辩白。他说你们应当多多酬谢他呢，因为多亏他规劝了你们不要上外邦人的当，^[121]不要听阿谀的话，不要作受人摆布的傻瓜。从前，那些外邦的使节想诱骗你们，他们只要首先把你们的城邦称为头戴紫云冠的雅典，^[122]这样一说，你们立刻就颠起屁股尖儿坐得笔挺了，因为你们喜欢戴这顶高帽子。如果有人恭维你们，说起“油亮亮的雅典城”，^[123]他们单凭这“油亮亮”三个字就可以要什么是什么，只因为他们在你们的身上加上了用来赞美鲳鱼的形容

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ταῦτα ποιήσας πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὑμῖν γεγένηται,
 καὶ τοὺς δῆμους ἐν ταῖς πόλεσιν δείξας, ὥς δημοκρατοῦνται.
 τοιγάρτοι νῦν ἐκ τῶν πόλεων τὸν φόρον ὑμῖν ἀπάγοντες
 ἤξουσιν, ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες τὸν ποιητὴν τὸν ἄριστον,
 ὅστις παρεκινδύνευσ' εἰπεῖν ἐν Ἀθηναίοις τὰ δίκαια.
 οὕτω δ' αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἦκει,
 ὅτε καὶ βασιλεύς, Λακεδαιμονίων τὴν πρεσβείαν βασιαῖζων,
 ἠρώτησεν πρῶτα μὲν αὐτοὺς πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν·
 εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἶποι κακὰ πολλά·
 τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι
 καὶ τῷ πολέμῳ πολὺ νικῆσειν, τοῦτον ξύμβουλον ἔχοντας.
 διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται,
 καὶ τὴν Αἴγινα ἀπαιτοῦσιν· καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης
 οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται.
 ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποτ' ἀφῆθ'· ὥς κωμωδήσει τὰ δίκαια·
 φησὶν δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξειν ἀγὰθ', ὥστ' εὐδαίμονας εἶναι,
 οὐ θωπεύων, οὔθ' ὑποτείνων μισθοὺς, οὐδ' ἐξαπατύλλων,
 οὐδὲ παιουργῶν, οὐδὲ κατάρδων, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων.
 πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω
 καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω.
 τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον
 ξύμμαχον ἔσται, κοῦ μή ποθ' ἀλῶ
 περὶ τὴν πόλιν ὧν ὥσπερ ἐκεῖνος
 δειλὸς καὶ λακαταπύγων.
 δεῦρο Μοῦσ' ἐλθέ φλεγυρά, πυρὸς ἔχουσα μένος,
 ἔντονος, Ἀχαρνική.
 οἶον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων φέψαλος ἀνήλατ', ἐρε-
 θιζόμενος οὐρία ῥιπίδι,
 ἥνικ' ἂν ἐπανθρακίδες ὥσι παρακείμεναι,
 οἱ δὲ θασίαν ἀνακυκῶσι λιπαράμπυκα,
 οἱ δὲ βάπτωσιν, οὕτω σοβαρὸν ἐλθέ μέλος εὔτονον
 ἀγροικότονον,
 ὥς ἐμὲ λαβοῦσα τὸν δημότην.
 οἱ γέροντες οἱ παλαιοὶ μεμφόμεσθα τῇ πόλει.
 οὐ γὰρ ἀξίως ἐκείνων ὧν ἐναυμαχήσαμεν
 γηροβοσκούμεσθ' ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ δεινὰ πάσχομεν,

阿卡奈人

词！我们的诗人这样一规劝，便给了你们许多益处，正如同你们多亏他指点出那些盟邦的人民是怎样受我们的“民主”统治的。^[124]因此他们从那些城邦给你们带着贡物前来，想看看这位大诗人，胆敢对雅典人说真话的诗人。他这勇敢的声名已经远播到四方。有一天波斯国王接见斯巴达使节的时候，他首先问他们这两个城邦哪一个在海上称雄，其次就问起这个诗人到底在时常讽刺哪一个城邦；他说谁听取了他的劝诫，谁就会变得聪明强大，会在战争里必胜无疑。也就因此斯巴达人提出了和平建议，要求你们割让埃癸那；他们并不是在乎那个海岛，无非要夺去这个诗人。^[125]可是你们决不可把他放弃，因为他会不断在喜剧里发扬真理，支持正义。他说他要给你们许多教训，把你们引上幸福之路：他并不拍马屁、献贿赂、行诈骗、耍无赖，他并不天花乱坠害你们眼花缭乱，他是用最好的教训来教育你们。

658

不怕克勒翁对我耍诡计，就让他翻出来千百套鬼把戏：我有公理和正义作我的战友；决不会学他样当场出丑——讲政治，原来是懦夫；论风月，明明是色鬼。

664

来吧，阿卡奈的诗歌之神，带足了火的威力，又强烈、又凶猛，来到我这儿，要来势像火花怒发，令人想起一盘小鱼儿正要下锅，有的人在调盐加醋，有的人把鱼儿泡泡浸浸，搅出了五光十色，火扇一扇，橡树木炭里哄的一阵跳出了火星。请你就这样爆发出来，教你的乡邻一齐唱出高亢激昂的、粗声野气的歌曲！

675

我们这些年高的老战士要责备我们的城邦：因为我们在海上拼得了多少次胜利，论理该享受老来时的奉养，可

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

οἵτινες γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες ἐς γραφὰς
 ὑπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελαῖσθαι ῥητόρων,
 οὐδὲν ὄντας, ἀλλὰ κωφοὺς καὶ παρεξηλημένους,
 οἷς Ποσειδῶν ἀσφάλειός ἐστιν ἡ βακτηρία·
 τονθορύζοντες δὲ γήρα τῷ λίθῳ προσέσταμεν,
 οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἡλύγην.
 ὁ δὲ νεανίας, ἐαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν,
 ἐς τάχος παίει ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασι·
 κᾶτ' ἀνελκύσας ἐρωτᾷ, σκανδάληθρ' ἱστὰς ἐπῶν,
 ἄνδρα Τιθωνὸν σπαράττων καὶ ταραττων καὶ κυκῶν.
 ὁ δ' ὑπὸ γήρως μασταρύζει, κᾶτ' ὀφλῶν ἀπέρχεται·
 εἶτα λύζει καὶ δακρύει, καὶ λέγει πρὸς τοὺς φίλους,
 691 οὐ μ' ἐχρῆν σορὸν πρίασθαι, τοῦτ' ὀφλῶν ἀπέρχομαι.
 ταῦτα πῶς εἰκότα, γέροντ' ἀπολέσαι, πολὺν ἄνδρα,
 περὶ κλεψύδραν,
 πολλὰ δὴ ξυμπονήσαντα, καὶ θερμὸν ἀπομορξάμενον
 ἀνδρικὸν ἰδρώτα δὴ καὶ πολύν,
 ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι περὶ τὴν πόλιν;
 εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, ἐδιώκομεν·
 νῦν δ' ὑπ' ἀνδρῶν πονηρῶν σφόδρα διωκόμεθα,
 κᾶτα προσαλισκόμεθα.
 702 πρὸς τάδε τί ἀντερεῖ Μαρψίας;
 τῷ γὰρ εἰκὸς ἄνδρα κυφόν, ἡλίκον Θουκυδίδην
 ἐξολέσθαι συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ,
 τῷδε τῷ Κηφισοδήμῳ, τῷ λάλῳ ξυνηγόρῳ;
 ὥστ' ἐγὼ μὲν ἡλέησα κάπεμορξάμην ἰδὼν
 ἄνδρα πρεσβύτην ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον,
 ὅς μὰ τὴν Δήμητρ' , ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν Θουκυδίδης,
 οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν Ἀχαιῶν ῥαδίως ἠνέσχετο,
 ἀλλὰ κατεπάλαισε μὲν γ' ἂν πρῶτον Εὐάθλους δέκα,
 κατεβόησε δ' ἂν κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους,
 περιετόξευσεν δ' ἂν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τοὺς ξυγγενεῖς.
 ἀλλ' ἐπειδὴ τοὺς γέροντας οὐκ ἐᾷθ' ὕπνου τυχεῖν,
 ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφάς, ὅπως ἂν ἡ
 τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος,

是我们并没有享受到，反而遭受到虐待。你们叫我们这些老英雄吃官司，受那些年轻的政客嘲笑。我们已经不中用了，迟钝衰弱，只有拐棍才是我们的“从不滑倒的海神”。^[126]我们老了，站在石坛前面，^[127]说话不清楚，除了审案的乌烟瘴气而外，什么都看不见。年轻小伙子，不择手段，争做了起诉人，一开头就大张挞伐，把一些莫须有的罪名乱扔过来；安置好一些语言的圈套，把提托诺斯拖过去盘问，撕他、吓他，弄得他糊里糊涂！^[128]可怜他人老了，牙齿掉了，说话咕噜咕噜，官司打输了，退下庭来，不由得老泪纵横，对朋友们呜呜咽咽说：“我回去得把棺材钱花来付罚金。”

691

这不是岂有此理吗，一把滴漏壶活活地坑了一个白头老战士？^[129]他曾经为城邦立过多少苦功劳，流过多少热汗，在马拉松战场上作过英雄。我们在马拉松追赶过敌人，如今这些坏透了的家伙却把我们追逼得走投无路，判我们有罪。事实如此，请问马西阿斯还有什么话好说？^[130]

702

天地间还有公理吗？和我同年岁的图库狄得斯，那个已经驼了背的老头儿，落在油嘴滑舌的起诉人刻菲索得摩斯的手里，也就是在斯库提亚蛮荒野地里，受尽了苦楚。^[131]我看见老头儿叫那个弓手给作践得稀里糊涂，我真是伤心，还揩过眼泪呢。^[132]凭地母起誓，我敢说他如果还是当年的图库狄得斯，那么，就是对这位女神他也不会轻易容忍啊，他会首先摔倒十个欧阿特罗斯，^[133]然后大吼一声，喝倒三千个刻菲索得摩斯，他还会把那个弓手的六亲九眷全都射死。如果你们还不肯让老年人安静，那就规定诉状要分开：凡是对年老人起诉的应该是年老的、掉了牙

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

718 τοῖς νέοισι δ' εὐρύπρωκτος καὶ λάλος χῶ Κλεινίου.
κάξελαύνειν χρή τὸ λοιπόν, κἂν φύγη τις, ζημιοῦν
τὸν γέροντα τῷ γέροντι, τὸν νέον δὲ τῷ νέῳ.

ΔΙ. ὄροι μὲν ἀγορᾶς εἰσιν οἶδε τῆς ἐμῆς.
ἐνταῦθ' ἀγοράζειν πᾶσι Πελοποννησίοις
ἔξεστι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις
ἐφ' ὥτε πωλεῖν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.
ἀγορανόμους δὲ τῆς ἀγορᾶς καθίσταμαι
τρεῖς τοὺς λαχόντας τούσδ' ἱμάντας ἐκ Λεπρῶν.
ἐνταῦθα μήτε συκοφάντης εἰσίτω
μήτ' ἄλλος ὅστις Φασιανός ἐστ' ἀνὴρ.
ἐγὼ δὲ τὴν στήλην καθ' ἣν ἐσπείσάμην
728 μέτειμ', ἵνα στήσω φανεράν ἐν τᾷ ἀγορᾷ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ. ἀγορὰ 'ν Ἀθάναις χαῖρε, Μεγαρεῦσιν φίλα.
ἐπόθουν τυ καὶ τὸν φίλιον ἅπερ ματέρα.
ἀλλ', ὦ ποιηρὰ κώριχ' ἀθλίου πατρός,
ἄμβατε ποττὰν μᾶδδαν, αἶ χ' εὖρητέ πα.
ἀκούετε δῆ, ποτέχετ' ἐμὶν τὰν γαστέρα·
734 πότερα πεπρᾶσθαι χρήδδεν, ἢ πεινῆν κακῶς;

ΚΟΡΑ. πεπρᾶσθαι πεπρᾶσθαι.

ΜΕ. ἐγὼν γὰρ καὶ τὸς φάμι. τίς δ' οὕτως ἄνους
ὅς ὑμέ κα πρίαιτο, φανεράν ζαμίαν;
ἀλλ' ἔστι γάρ μοι Μεγαρικά τις μαχανά,
χοίρους γὰρ ὑμέ σκευάσας φασὼ φέρειν.
περίθεσθε τάσδε τὰς ὀπλὰς τῶν χοιρίων.
ὅπως δὲ δοξεῖτ' ἡμεν ἐξ ἀγαθᾶς ὑός·
ὥς ναὶ τὸν Ἑρμᾶν, αἵπερ ἰξεῖτ' οἴκαδ' ἰς
ἅπρατα, πειρασεῖσθε τὰς λιμῶ κακῶς.
ἀλλ' ἀμφίθεσθε καὶ ταδὶ τὰ ῥυγχία,
κῆπτεν ἐς τὸν σάκκον ὧδ' ἐσβαίνετε.
ὅπως δὲ γρυλιξεῖτε καὶ κοῖξετε
χῆσεῖτε φωνὰν χοιρίων μυστηρικῶν.
ἐγὼν δὲ καρυξῶ Δικαιοπόλιν ὅπα.

749 Δικαιοπόλι, ἣ λῆς πρίασθαι χοιρία;

ΔΙ. τί ἀνὴρ Μεγαρικός;

齿的；凡是对年轻人起诉的应该是浪荡子、饶舌儿和克勒尼阿斯的儿郎。^[134]从今后让老头儿放逐老头儿，或是没收他的财产，如果他已经逃亡在外；让年轻人放逐年轻人，或是没收他的财产。

718

狄开俄波利斯 这就是我的市场的边界。所有的伯罗奔尼撒人、墨伽拉人和玻俄提亚人都可以在这儿同我做买卖，拉马科斯可不行。我任命这三根用拈阄法选出来的勒普洛斯皮鞭作市场管理员。^[135]不让告密人或是从“翻细事”河岸来的任何一个人挨近一步。^[136]我要去把那根刻有和约的柱子搬出来，把它立在市场里叫大家看得见。^[137]

728

墨伽拉人 雅典的市场，墨伽拉人所喜爱的，我向你欢呼！友谊之神可以作证，^[138]我想念你，真像吃奶小孩子想念妈妈。来吧，你们这两个可怜的女娃娃，别再怨倒霉的爸爸，来找找看，吃他个大麦粑粑。你们俩听呀，用肚皮注意呀：你们俩愿意自己给卖掉呢还是饿死？

734

女孩甲 卖掉，卖掉！
女孩乙

墨伽拉人 我也是这样想。可是哪一个傻瓜有钱没处花，要买你们这一对活宝贝呢？好在我还有一点墨伽拉人的小聪明。我把你们俩扮成小猪婆来出卖。快套上这些猪蹄子。要装得是家世高贵的老母猪的崽仔。买卖神在上，^[139]卖不掉的话，你们俩回家去可要饿死呢。再戴上这两个小小的猪鼻子；钻进这袋里来。^[140]你们要咕咕地叫，呜呜地叫，就像地母祭上的小猪婆那样的叫法。^[141]我去把狄开俄波利斯叫出来，他在哪里呀？狄开俄波利斯，你想买小猪吗？

749

狄开俄波利斯 你是谁？是一个墨伽拉人？

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ΜΕ. ἀγοράσοντες ἵκομες.

ΔΙ. πῶς ἔχετε;

ΜΕ. διαπεινᾶμες αἰὲ ποττὸ πῦρ.

ΔΙ. ἀλλ' ἡδύ τοι νῆ τὸν Δί', ἣν αὐλὸς παρῇ.
τί δ' ἄλλο πράττεθ' οἱ Μεγαρεῖς νῦν;

ΜΕ. οἶα δῆ.

756 ὅκα μὲν ἐγὼ τηνῶθεν ἐμπορευόμαν,
ἄνδρες πρόβουλοι τοῦτ' ἔπρασσον τῇ πόλει,
ὅπως τάχιστα καὶ κάκιστ' ἀπολοίμεθα.

ΔΙ. αὐτίκ' ἄρ' ἀπαλλάξεσθε πραγμάτων.

ΜΕ. σά μάν;

ΔΙ. τί δ' ἄλλο Μεγαροῖ; πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;

ΜΕ. παρ' ἀμὲ πολυτίματος ἄπερ τοὶ θεοί.

ΔΙ. ἄλας οὖν φέρεις;

ΜΕ. οὐχ ὑμέσ αὐτῶν ἄρχετε;

ΔΙ. οὐδὲ σκόροδα;

ΜΕ. ποῖα σκόροδ'; ὑμέσ τῶν αἰεί,
763 ὅκκ' ἐσβάλητε, τῶς ἄρωραῖοι μύες,
πάσσακι τὰς ἄγλιθας ἐξορύσσετε.

ΔΙ. τί δαὶ φέρεις;

ΜΕ. χοίρους ἐγώνγα μυστικάς.

ΔΙ. καλῶς λέγεις· ἐπιδείξον.

ΜΕ. ἀλλὰ μάν καλαί.

ἄντεινον, αἱ λῆς· ὥς παχεῖα καὶ καλά.

ΔΙ. τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα;

ΜΕ. χοῖρος ναὶ Δία.

ΔΙ. τί λέγεις σύ; ποδαπὴ χοῖρος ἦδε;

ΜΕ. Μεγαρικά.

769 ἢ οὐ χοῖρός ἐσθ' ἄδ'·

ΔΙ. οὐκ ἔμοιγε φαίνεται.

阿卡奈人

墨伽拉人 我们是来赶集的。

狄开俄波利斯 你们日子过得怎么样？

墨伽拉人 没有法子，挨着炉火，只有捧肚皮。

狄开俄波利斯 笑成了这个样子！要是吹笛手在场，更够你们乐了！你们这些墨伽拉人另外还做些什么事儿？

墨伽拉人 还有什么事儿好做？我打那儿出来的时候，那些议事官还正在讨论怎样想法子叫我们一下子干脆死掉。^[142]

756

狄开俄波利斯 那你们一下子就可以脱出苦海了。

墨伽拉人 可不是吗！

狄开俄波利斯 墨伽拉另外还有什么新鲜玩意儿？麦子怎么卖？

墨伽拉人 价钱可高啦，比天神还要叫我攀不上。

狄开俄波利斯 你带有盐吗？

墨伽拉人 你们不是霸占了我们的盐场吗？^[143]

狄开俄波利斯 你没有带大蒜吗？

墨伽拉人 什么大蒜？你们每次打进去，总是像田鼠一样，拿锹把蒜头全都给刨出来了。^[144]

763

狄开俄波利斯 那你带的有什么呢？

墨伽拉人 地母祭用的小猪婆，“细皮白肉”。^[145]

狄开俄波利斯 你说得妙；拿来看看。

墨伽拉人 它们才长得好呢。你喜欢就摸摸看。多么肥美呀！

狄开俄波利斯 这到底是什么玩意儿？

墨伽拉人 我敢对宙斯赌咒，全是好肉。

狄开俄波利斯 什么？哪里会有这等货！

墨伽拉人 墨伽拉的地道货。难道这不是细皮白肉种吗？

769

狄开俄波利斯 我看不像，不像那路货。

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ΜΕ. οὐ δεινά; θᾶσθε τοῦδε τὰς ἀπιστίας·
οὐ φατι τάνδε χοῖρον ἤμεν. ἀλλὰ μάν,
αἱ λῆς, περίδου μοι περὶ θυμιτιδᾶν ἀλῶν,
773 αἱ μὴ ᾽στιν οὗτος χοῖρος Ἑλλάνων νόμῳ.
ΔΙ. ἀλλ' ἔστιν ἀνθρώπου γε.
ΜΕ. ναὶ τὸν Διοκλέα,
ἐμά γα. τὸ δέ νιν εἶμεναι τίνος δοκεῖς;
ἢ λῆς ἀκοῦσαι φθεγγομένας;
ΔΙ. νῆ τοὺς θεοὺς ἔγωγε.
ΜΕ. φώνει δὴ τὸ ταχέως, χοιρίον.
οὐ χρήσθα; σιγᾶς, ὦ κάκιστ' ἀπολουμένα;
779 πάλιν τυ ἀποισῶ ναὶ τὸν Ἑρμᾶν οἴκαδ' ἰς.
ΚΟ. κοῖ, κοῖ.
ΜΕ. αὐτὰ ᾽στὶ χοῖρος;
ΔΙ. νῦν γε χοῖρος φαίνεται.
ἀτὰρ ἐκτραφεῖς γε κύσθος ἔσται πέντ' ἐτῶν.
ΜΕ. σάφ' ἴσθι, ποττὰν ματέρ' εἰκασθήσεται.
ΔΙ. ἀλλ' οὐδὲ θύσιμός ἐστιν αὐτηγί.
ΜΕ. σά μάν; πᾶ δ' οὐχὶ θύσιμός ἐστι;
785 **ΔΙ.** κέρκον οὐκ ἔχει.
ΜΕ. νέα γάρ ἐστιν· ἀλλὰ δελφακουμένα
ἐξεῖ μεγάλην τε καὶ παχεῖαν κήρυθράν.
ἀλλ' αἱ τράφεν λῆς, ἅδε τοι χοῖρος καλά.
ΔΙ. ὥς ξυγγεινῆς ὁ κύσθος αὐτῆς θατέρᾳ.
ΜΕ. ὁμοματρία γάρ ἐστι κῆκ τῷ τῷ πατρός.
αἱ δ' ἂν παχυνθῇ κάναχνοιανθῇ τριχί,
792 κάλλιστος ἔσται χοῖρος Ἀφροδίτᾳ θύειν.
ΔΙ. ἀλλ' οὐχὶ χοῖρος τᾷ φροδίτῃ θύεται.
ΜΕ. οὐ χοῖρος Ἀφροδίτᾳ; μόνα γὰρ δαιμόνων.
καὶ γίγνεται γὰρ τάνδε τᾶν χοίρων τὸ κρῆς
ἄδιστον ἂν τὸν ὀδελὸν ἀμπεπαρμένον.
ΔΙ. ἤδη δ' ἄνευ τῆς μητρὸς ἐσθίοιεν ἄν;

阿卡奈人

墨伽拉人 这不是奇怪吗？请看这家伙的疑心劲儿！他说这不算货色。你敢不敢同我赌一点茴香盐，看到底照希腊的说法这一身是不是剥光了好吃的肉。

773

狄开俄波利斯 可惜是什么“人”的——

墨伽拉人 我当着狄俄克勒斯赌咒，是我的。^[146]你以为是什么人的？你想听听它们叫吗？

狄开俄波利斯 我真想呢。

墨伽拉人 小猪儿，你赶快说话呀！你不想说吗？小婊子，你不作声吗？买卖神在上，我就把你带回家去！

779

女孩甲 咕，咕！
女孩乙

墨伽拉人 这是不是小猪婆？

狄开俄波利斯 现在倒有点像。养五年会变作十足的婊子婆。

墨伽拉人 我保证一定会像它的妈妈呢。

狄开俄波利斯 但是不过于作献祭之用。

墨伽拉人 为什么？怎么不过于作献祭之用？

狄开俄波利斯 没有尾巴。^[147]

785

墨伽拉人 因为还小呢。长大了就会有一根又长又大的红尾巴，可叫你喜欢呢！

狄开俄波利斯 这个的腿缝儿和那个的多么相像啊！

墨伽拉人 因为是同爹娘生的。等到长肥大、长足毛过后，就是用来祭爱神的最好的猪婆了。

792

狄开俄波利斯 可惜猪并不用来祭爱神。^[148]

墨伽拉人 猪不用来祭爱神吗？这是专用来祭她这位女神的呢。它们的肉戳在铁签上最好吃。

狄开俄波利斯 没有妈妈，它们也会吃东西吗？

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- 797 ΜΕ. ναὶ τὸν Ποτειδᾶ, κἄν ἄνευ γὰ τῷ πατρός.
 ΔΙ. τί δ' ἐσθίει μάλιστα;
 ΜΕ. πάνθ' ἅ κα διδῶς.
 αὐτὸς δ' ἐρώτη.
 ΔΙ. χοῖρε χοῖρε.
 ΚΟ. Α. κοῖ, κοῖ.
 ΔΙ. τρώγοις ἂν ἐρεβίνθους;
 ΚΟ. Α. κοῖ, κοῖ, κοῖ.
 802 ΔΙ. τί δαί; φιβάλεως ἰσχάδας;
 ΚΟ. Α. κοῖ, κοῖ.
 ΔΙ. τί δαὶ σύ; τρώγοις ἂν;
 ΚΟ. Β. κοῖ, κοῖ, κοῖ.
 ΔΙ. ὥς ὅξυ πρὸς τὰς ἰσχάδας κεκράγατε.
 ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν τῶν ἰσχάδων
 τοῖς χοιριδίοισιν. ἄρα τρώξονται; βαβαί,
 οἷον ῥοθιάζουσ', ὦ πολυτίμηθ' Ἡράκλεις.
 808 ποδαπὰ τὰ χοιρί'; ὥς Τραγασαῖα φαίνεται.
 ΜΕ. ἀλλ' οὔτι πάσας κατέτραγον τὰς ἰσχάδας,
 ἐγὼ γὰρ αὐτῶν τάνδε μίαν ἀνειλόμαν.
 ΔΙ. νῆ τὸν Δί' ἀστείω γε τὼ βοσκήματε·
 πόσου πρίωμαί σοι τὰ χοιρίδια; λέγε.
 ΜΕ. τὸ μὲν ἄτερον τούτων, σκορόδων τροπαλλίδος,
 τὸ δ' ἄτερον, αἱ λῆς, χοίνικος μόνας ἁλῶν.
 814 ΔΙ. ὠνήσομαί σοι· περίμεν' αὐτοῦ.
 ΜΕ. ταῦτα δή.
 Ἑρμᾶ ἔμπολαῖε, τὰν γυναῖκα τὰν ἐμὴν
 οὔτω μ' ἀποδόσθαι τάν τ' ἐμαυτῷ ματέρα.
 817 ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ. ὦνθρωπε, ποδαπός;

墨伽拉人 真的，没有爸爸也会吃。

797

狄开俄波利斯 它们最爱吃什么？

墨伽拉人 你给它们什么就爱吃什么。你自己问问它们。

狄开俄波利斯 小猪婆，小猪婆！

女孩甲 咕，咕！

狄开俄波利斯 你吃“野豌豆”吗？

女孩甲 咕，咕，咕！

狄开俄波利斯 你吃菲巴利斯的“干无花果”吗？^[149]

802

女孩甲 咕，咕！

狄开俄波利斯 你呢？你也吃吗？

女孩乙 咕，咕，咕！

狄开俄波利斯 一听说“干无花果”你们就这么尖声怪叫！谁
替我从屋子里拿些干无花果来给这些小猪婆！

它们吃吗？哎呀，最可敬的赫刺克勒斯啊，它们嚼得
好响啊！它们是哪里来的小猪婆？倒像是“大嚼国”来的
呢！^[150]

808

墨伽拉人 可是它们并没有把干无花果全吃掉呀，——我自己
捡起了这么一个。

狄开俄波利斯 宙斯在上，这是两只漂亮的畜生啊！你要怎么
卖？你说！

墨伽拉人 这一只一把蒜头，那一只，如果你愿意，一筒盐。

狄开俄波利斯 那我就买下来。你在这儿等一等。

814

墨伽拉人 好吧。

买卖神赫耳墨斯啊，但愿我把我的老婆和我的妈也这样卖
掉啊！

告密人 你这家伙，打哪里来的？

817

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΜΕ. χοιροπώλας Μεγαρικός.
 ΣΥ. τὰ χοιρίδια τοίνυν ἐγὼ φανῶ ταδὶ πολέμια καὶ σέ.
 ΜΕ. τοῦτ' ἐκεῖν', ἵκει πάλιν
 ὅθεν περ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἀμῖν ἔφυ.
 ΣΥ. κλάων μεγαριεῖς. οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον;
 823 ΜΕ. Δικαιόπολι Δικαιόπολι, φαντάζομαι.
 ΔΙ. ὑπὸ τοῦ; τίς ὁ φαίνων σ' ἐστίν; Ἀγορανόμοι,
 τοὺς συκοφάντας οὐ θύραζ' ἐξείρξετε;
 τιῇ μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;
 ΣΥ. οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους;
 ΔΙ. κλάων γε σύ,
 828 εἰ μὴ 'τέρωσε συκοφαντήσεις τρέχων.
 ΜΕ. οἶον τὸ κακὸν ἐν ταῖς Ἀθάναις τοῦτ' ἐνι.
 ΔΙ. θάρρει, Μεγαρίκ'. ἀλλ' ἦς τὰ χοιρίδι' ἀπέδου
 τιμῆς, λαβὲ ταυτὶ τὰ σκόροδα καὶ τοὺς ἄλας,
 καὶ χαῖρε πόλλ'.
 ΜΕ. ἀλλ' ἀμῖν οὐκ ἐπιχώριον.
 ΔΙ. πολυπραγμοσύνη νυν ἐς κεφαλὴν τρέποιτ' ἐμοί.
 ΜΕ. ὦ χοιρίδια, πειρῆσθε κἄνευ τῷ πατρὸς
 835 παίειν ἐφ' ἀλὶ τὰν μᾶδδαν, αἶ κά τις διδῶ.
 ΧΟ. εὐδαιμονεῖ γ' ἄνθρωπος. οὐκ ἤκουσας οἱ προβαίνει
 τὸ πρᾶγμα τοῦ βουλευματος; καρπώσεται γὰρ ἀνὴρ
 ἐν τὰγορᾷ καθήμενος·
 κἂν εἰσίῃ τις Κτησίας,
 ἢ συκοφάντης ἄλλος,
 841 οἰμώζων καθεδεῖται·
 οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε πημανεῖ τι·
 οὐδ' ἐξομόρξεται Πρέπις τὴν εὐρυπρωκτίαν σοι,
 οὐδ' ὥστιεῖ Κλεωνύμῳ·
 χλαῖναν δ' ἔχων φανὴν δίνει·

阿卡奈人

墨伽拉人 墨伽拉的猪贩子。

告密人 那我要告发你和这两只小猪——仇人仇货。

墨伽拉人 又来了，我们的灾难就是这样子起的头！

告密人 你用墨伽拉口音说话，定叫你用墨伽拉嗓子痛哭！还不放下这口袋？

墨伽拉人 狄开俄波利斯！狄开俄波利斯！人家要告发我！ 823

狄开俄波利斯 谁？谁告发你？你们这些市场管理员，还不把这些告密人赶出去？你要告他，我要罚你！

告密人 我不该告发我们的仇人吗？

狄开俄波利斯 当心，你还不滚开，“告”你的妈去，“发”你的财去！ 828

墨伽拉人 这是雅典城的一害！

狄开俄波利斯 放心吧，墨伽拉人！你把这点大蒜和盐拿去，这是你卖小猪的代价。再见，祝你日子过得好！

墨伽拉人 我们那地方已经不兴说这套。

狄开俄波利斯 那么，就算我多嘴，这祝福就落到我自己头上吧！

墨伽拉人 我的小猪儿啊，没有了爸爸，你们自己去啃啃吧，要是人家给你们加盐的大麦粑粑。 835

歌队 这个人真是好福气。你看他真是一路顺风，出什么主意都马到成功。他如今在市场里坐收他的胜利果实。哪一个倒霉的克忒西阿斯或是别的告密人闯进来，准保他坐下来就是抱头痛哭。^[151] 841

没有什么人会侵害你，抢买在前头占了你便宜。普瑞庇斯不至于把他的脏东西揩在你身上，克勒俄倪摩斯也不至于挤开你；你可以保持了衣冠整齐，逍遥自在，走来走

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

847

853

859

866

871

ΔΙ.

BOI.

去；许珀玻罗斯碰见你，不至于叫你吃官司。^[152]

847

克刺提诺斯在市场里行走，不至于不识相，要跟你厮混，因为那家伙把头发剃个光，就像叫人家捉了奸的模样；因为他这个顶坏顶坏的阿耳忒蒙，他这个顶快顶快的滥调作曲家，“羊城”出身，胳肢窝最臊臭。^[153]

853

大坏蛋泡宋不会在市场里讥笑你，吕西刺托斯也就不会了，他这个科拉革斯人的败类专学人家做坏事，要青出于蓝，泡宋一个月挨饿三十天，他就要绝食三十天以上。^[154]

859

玻俄提亚人 赫刺克勒斯可以作证，我的肩膀痛得厉害呢！^[155]

伊墨尼阿斯，把薄荷叶轻点儿放下来。你们这许多从忒拜城前来的吹笛手，拿你们的“风笛儿”吹你们的“狗屁”（谐“狗皮”）风箱吧。^[156]

狄开俄波利斯 停嘴，滚你的蛋！你们这些嗡嗡响的马蜂，还不快离开我的大门！这些开里斯野“蜂蝶儿”（谐“风笛儿”）大队，该死的东西，是从哪里飞到我门口来的？

866

玻俄提亚人 痛快，痛快！凭伊俄拉俄斯起誓，客人啊，你真叫我高兴！这些家伙，从忒拜城起，就一路顶着我屁股吹，把薄荷花都吹落了一地。可是，你要是高兴呢，就请买一些我带来的鸟儿或是四只——翅膀的。^[157]

871

狄开俄波利斯 欢迎呀，你这个吃花卷的小玻俄提亚人！你带了些什么来？

玻俄提亚人 玻俄提亚的好东西应有尽有：花薄荷、薄荷叶、草席子、灯芯草、野鸭、秧鸡、斑鸠、鹧鸪、“水葫芦”……^[158]

狄开俄波利斯 你吹得好大一阵风，把鸟儿全吹到我的市场里来了！

玻俄提亚人 我还带得有鹅、野兔、狐狸、土拨鼠、刺猬、

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ἰκτίδας, ἐνύδριας, ἐγχείλεις Κωπαῖδας.

ΔΙ. ὦ τερπνότατον σὺ τέμαχος ἀνθρώποις φέρων,
δός μοι προσειπεῖν, εἰ φέρεις, τὰς ἐγχείλεις.

ΒΟΙ. πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπάδων κορᾶν,
884 ἔκβαθι τῶδε, κήπιχάριτται τῷ ξένῳ.

ΔΙ. ὦ φιλτάτῃ σὺ καὶ πάλαι ποθουμένη,
ἦλθες ποθεινὴ μὲν τρυγωδικοῖς χοροῖς,
φίλῃ δὲ Μορύχῳ. δμῶες, ἐξενέγκατε
τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα.
σκέψασθε, παῖδες, τὴν ἀρίστην ἔγχελυν,
ἦκουσαν ἔκτῳ μόλις ἔτει ποθουμένην·
προσείπατ' αὐτήν, ὦ τέκν'· ἄνθρακας δ' ἐγὼ
ὑμῖν παρέξω τῆσδε τῆς ξένης χάριν.
ἀλλ' ἔκφερ' αὐτήν· μηδὲ γὰρ θανῶν ποτε
894 σοῦ χωρὶς εἶην ἐντετευτλανωμένης.

ΒΟΙ. ἐμοὶ δὲ τιμὰ τᾶσδε πᾶ γενήσεται;

ΔΙ. ἀγορᾶς τέλος ταύτην γέ που δώσεις ἐμοί·
ἀλλ' εἴ τι πωλεῖς τῶνδε τῶν ἄλλων, λέγε.

ΒΟΙ. ἰώγα ταῦτα πάντα.

ΔΙ. φέρε, πόσου λέγεις;
900 ἢ φορτί' ἕτερ' ἐντεῦθεν ἐκεῖσ' ἄξεις;

ΒΟΙ. ἰὼ
ὅ τι γ' ἔστ' ἐν Ἀθάναις, ἐν Βοιωτοῖσιν δὲ μή.

ΔΙ. ἀφύας ἄρ' ἄξεις πριάμενος Φαληρικὰς
ἢ κέραμον.

ΒΟΙ. ἀφύας ἢ κέραμον; ἀλλ' ἔντ' ἐκεῖ·
ἀλλ' ὅ τι παρ' ἀμῖν μή 'στι, τᾶδε δ' αὖ πολὺ.

ΔΙ. ἐγὼ δα τοίνυν· συκοφάντην ἔξαγε,
ὥσπερ κέραμον ἐνδησάμενος.

ΒΟΙ. νεὶ τὼ Σιώ,
λάβοιμι μέντ' ἄν κέρδος ἀγαγὼν καὶ πολὺ,

阿卡奈人

猫、獾、黄貂、水獭、科帕斯湖的鳊鱼。^[159]

狄开俄波利斯 哦，你带来了这人人喜爱的鱼儿！如果你真带来了，就让我同这些鳊鱼打个招呼吧。

玻俄提亚人 “你这位五十个科帕伊斯姑娘里头的大姐啊”，^[160]快出来，对客人献献殷勤！

884

狄开俄波利斯 我最亲爱的，真叫我望穿秋水的，你终于来了，你害够了喜剧歌队朝思暮想，摩律科斯念念不忘。^[161]

小厮们，快替我把火盆和扇子拿到这儿来！

孩子们，你们看这多么温柔美丽的鳊鱼啊，好容易六年了才来，久别重逢，好不令人喜煞！孩子们，同她打个招呼！我要为这位稀客找木炭来接风。请她出来！“就是死后，也决不和你分离，只要是配上了甜菜片儿煮了你”！^[162]

894

玻俄提亚人 可是你给我什么代价呢？

狄开俄波利斯 这个就作为市场税缴纳给我了；另外呢，有什么东西好卖给我的，说说看。

玻俄提亚人 这些都卖呀。

狄开俄波利斯 那么，你说什么价钱？要现钱还是愿意从这儿带回些什么货物？

900

玻俄提亚人 要货物，雅典有，玻俄提亚缺少的都要。

狄开俄波利斯 你要陶器还是法勒戎的鳊鱼？^[163]

玻俄提亚人 陶器和鳊鱼？这些我们那儿可都有；你们这儿多得很，我们那儿缺得很的我才要。

狄开俄波利斯 啊，有了。把一个告密货当陶器包捆起来运出去吧。

玻俄提亚人 双胎神有灵！^[164]我带一个回去一定赚大钱——正

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- 907 ἄπερ πίθακον ἀλιτρίας πολλᾶς πλέων.
 ΔΙ. καὶ μὴν ὁδὶ Νίκαρχος ἔρχεται φανῶν.
 ΒΟΙ. μικκός γα μᾶκος οὗτος.
 ΔΙ. ἄλλ' ἅπαν κακόν.
 ΝΙΚΑΡΧΟΣ. ταυτὶ τίνος τὰ φορτί' ἐστί;
 ΒΟΙ. τῷδ' ἐμὰ θείβαθεν, ἴττω Δεύς.
 ΝΙ. ἐγὼ τοίνυν ὁδὶ φαίνω πολέμια ταῦτα.
 913 ΒΟΙ. τί δαὶ κακὸν παθὼν
 ὀρναπετίοισι πόλεμον ἦρω καὶ μάχαν;
 ΝΙ. καὶ σέ γε φανῶ πρὸς τοῖσδε.
 ΒΟΙ. τί ἀδικειμένος;
 ΝΙ. ἐγὼ φράσω σοι τῶν περιεστώτων χάριν.
 ἐκ τῶν πολεμίων γ' εἰσάγεις θρυαλλίδας.
 ΔΙ. ἔπειτα φαίνεις δῆτα διὰ θρυαλλίδος;
 ΝΙ. αὕτη γὰρ ἐμπρήσειεν ἂν τὸ νεώριον.
 919 ΔΙ. νεώριον θρυαλλίς; οἴμοι, τίνι τρόπῳ;
 ΝΙ. ἐνθεὶς ἂν ἐς τίφην ἀνὴρ Βοιωτίας
 ἄψας ἂν εἰσπέμψειεν ἐς τὸ νεώριον
 δι' ὑδρορρόας, βορέαν ἐπιτηρήσας μέγαν.
 κεῖπερ λάβοιτο τῶν νεῶν τὸ πῦρ ἅπαξ,
 σελαγοῖντ' ἂν αἵφνης.
 ΔΙ. ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
 925 σελαγοῖντ' ἂν ὑπὸ τίφης τε καὶ θρυαλλίδος;
 ΝΙ. μαρτύρομαι.
 ΔΙ. ξυλλάμβαν' αὐτοῦ τὸ στόμα·
 δός μοι φορυτόν, ἵν' αὐτὸν ἐνδήσας φέρω,
 928 ὥσπερ κέραμον, ἵνα μὴ καταγῇ φορούμενος.
 ΧΟ. ἔνδησον, ὦ βέλτιστε, τῷ (στρ.
 ξένῳ καλῶς τὴν ἐμπολὴν
 οὕτως ὅπως
 ἂν μὴ θέρων κατάξῃ.
 ΔΙ. ἐμοὶ μελήσει ταῦτ', ἐπεὶ
 τοι καὶ ψοφεῖ λάλον τι καὶ
 πυρορραγές

- 好当一只满肚子坏主意的猴儿牵去耍呢！ 907
- 狄开俄波利斯 可巧啦，尼卡科斯来告密了！
- 玻俄提亚人 他太矮小了！
- 狄开俄波利斯 可是一身都是坏主意啊！
- 尼卡科斯 这些货物是谁的？
- 狄开俄波利斯 宙斯可以作证，都是我的，从忒拜城运来的。
- 尼卡科斯 那我就当众宣告这些都是仇货。
- 玻俄提亚人 伤害了你什么啦，你偏要跟这些鸟儿作对、宣 913
战？
- 尼卡科斯 我还要告发你！
- 玻俄提亚人 我又伤害了你什么呢？
- 尼卡科斯 “我要对听众郑重宣布”，^[165] 你从敌人那儿运进了
这些灯芯。
- 狄开俄波利斯 你竟要告发这一丁点儿的灯芯吗？
- 尼卡科斯 只要一小根灯芯就可以把船厂都烧了！
- 狄开俄波利斯 灯芯烧船厂？天晓得，怎么烧呀？ 919
- 尼卡科斯 只要来一个玻俄提亚人，把它黏在一只水蜘蛛身
上，等候大北风，把它一点着，从水沟里送到船厂里
去，^[166] 只要那一点火一触到船只，就立刻把什么都烧了。 925
- 尼卡科斯 我请你们作证！
- 狄开俄波利斯 堵住他的嘴！给我一点草，我好把他捆起来装
包，像陶器一样，运出去不至于在路上打破。 928
- 歌队 （首节）好朋友，留神把这位客人的货物捆得好好的，
让他运起来不至于打破。
- 狄开俄波利斯 我会当心的。
- 可不是，这东西在喳喳喳喳响呢，假声假气的，叫神

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- 935 ΧΟ. κάλλως θεοῖσιν ἐχθρόν.
 ΔΙ. τί χρήσεται ποτ' αὐτῷ;
 πάγχρηστον ἄγγος ἔσται,
 κρατὴρ κακῶν, τριπτὴρ δικῶν,
 φαίνειν ὑπευθύνους λυχνοῦχος,
 καὶ κύλιξ
- 939 ΧΟ. τὰ πράγματ' ἐγκυκᾶσθαι.
 πῶς δ' ἂν πεπιοιθοίη τις ἀγγείῳ (ἀντ.
 τοιούτῳ χρώμενος
 κατ' οἰκίαν
 τοσόνδ' αἰὲ ψοφοῦντι;
 ΔΙ. ἰσχυρόν ἐστίν, ὦ γάθ', ὥστ'
 οὐκ ἂν καταγείη ποτ', εἴ-
 περ ἐκ ποδῶν
 κατωκάρα κρέμαιτο.
- 946 ΧΟ. ἤδη καλῶς ἔχει σοι.
 ΒΟΙ. μέλλω γέ τοι θερίδδεν.
 ΧΟ. ἀλλ', ὦ ξένων βέλτιστε, συνθέριζε,
 καὶ πρόσβαλλ' ὅπου βούλει φέρων
 951 πρὸς πάντα συκοφάντην.
- ΔΙ. μόλις γ' ἐνέδησα τὸν κακῶς ἀπολούμενον.
 αἴρου λαβὼν τὸν κέραμον, ὦ Βοιώτιε.
 ΒΟΙ. ὑπόκυπτε τὰν τύλαν ἰών, Ἴσμήνιχε.
 ΔΙ. χῶπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος.
 πάντως μὲν οἷσεις οὐδὲν ὑγιές, ἀλλ' ὅμως
 κἂν τοῦτο κερδάνης ἄγων τὸ φορτίον,
 958 εὐδαιμονήσεις συκοφαντῶν γ' οὔνεκα.
- ΘΕΡΑΠΩΝ. Δικαιόπολι.
 ΔΙ. τίς ἔστι; τί με βωστρεῖς;
 ΘΕΡ. ὅ τι; ἐκέλευε Λάμαχος σε ταύτης τῆς δραχμῆς
 εἰς τοὺς χόας αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν,
 τριῶν δραχμῶν δ' ἐκέλευε Κωπᾶδ' ἔγχελιν.
- 962 ΔΙ. ὁ ποῖος οὗτος Λάμαχος τὴν ἔγχελιν;
 ΘΕΡ. ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν Γοργόνα
 965 πάλλει, κραδαίνων τρεῖς κατάσκιους λόφους.

阿卡奈人

明听起来也要头痛！

歌队 拿去做什么用呢？ 935

狄开俄波利斯 这是做什么都用得着的家伙：可以当石臼，用来捣——乱；可以当瓦缸，用来装——诉讼案；可以当灯，用来照——可钻的孔眼；可以当药盅，用来配制——麻烦。 939

歌队 （次节）可是谁能够放心在家里使用这样的破家伙，这老是出假声假气的靠不住的东西？

狄开俄波利斯 朋友，它倒是很硬的；它不会出毛病，只要好好地吊起来，脚朝天，头朝地！

歌队 看，给你包捆好了。 946

玻俄提亚人 我要好好地从他身上捞本呢。

歌队 好客人，你就去本上加利吧，只要你记好把这个最有出息、无孔不入的宝贝，到哪里就摔到哪里。 951

狄开俄波利斯 好容易才把这个不得好死的家伙捆好了！玻俄提亚人，把这件空心陶器抗起来带走吧！

玻俄提亚人 伊墨尼阿斯，蹲下去，把肩膀放低一点。

狄开俄波利斯 小心点把他运回去！别说这是不值一文钱的东西，你带回去保你一本万利，保你发财发福。 958

仆人 狄开俄波利斯！

狄开俄波利斯 谁？为什么大声叫我？

仆人 为什么？拉马科斯要过大酒盅节，出你一块钱，要你分他几只画眉鸟，还要你分他三块钱的科帕伊斯鳐鱼。^[167]

狄开俄波利斯 哪一个拉马科斯要鳐鱼？ 962

仆人 就是那个最可怕的、刚强无比的拉马科斯，那个舞着戈耳戈头卢、晃摇着三道掩得脸都阴森森的大翎毛的拉马 965

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΔΙ. οὐκ ἂν μὰ Δί', εἰ δοίη γέ μοι τὴν ἀσπίδα·
 ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω·
 ἦν δ' ἀπολιγαίνη, τοὺς ἀγορανόμους καλῶ.
 ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τόδε λαβὼν τὸ φορτίον
 970 εἴσειμ' ὑπαὶ πτερύγων κιχλᾶν καὶ κοψίχων.
- ΧΘ. εἶδες ὦ, εἶδες, ὦ (στρ.
 πᾶσα πόλι, τὸν φρόνιμον ἄνδρα, τὸν ὑπέρσοφον,
 οἷ' ἔχει σπεισάμενος ἐμπορικὰ χρήματα διεμπολᾶν,
 ὧν τὰ μὲν ἐν οἰκίᾳ
 χρήσιμα, τὰ δ' αὖ πρέπει
 χλιαρὰ κατεσθίειν.
 αὐτόματα πάντ' ἀγαθὰ τῷδ' γε πορίζεται.
 οὐδέ ποτ' ἐγὼ Πόλεμον οἴκαδ' ὑποδέξομαι,
 οὐδὲ παρ' ἐμοί ποτε τὸν Ἀρμόδιον ἄσεται
 ξυγκατακλινεῖς, ὅτι παροίνικος ἀνὴρ ἔφυ,
 ὅστις ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας ἐπικωμάσας,
 εἰργάσατο πάντα κακὰ κἀνέτρεπε κἀξέχει,
 κἀμάχετο καὶ προσέτι πολλὰ προκαλουμένου,
 πῖνε, κατάκεισο, λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν,
 τὰς χάρακας ἦπτε πολὺ μᾶλλον ἔτι τῷ πυρί,
 987 ἐξέχει θ' ἡμῶν βία τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων.
 εἶδες ὥς ἐπτέρω- (ἀντ.
 ταί τ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἅμα καὶ μεγάλα δὴ φρονεῖ
 τοῦ βίου δ' ἐξέβαλε δεῖγμα τάδε τὰ πτερὰ πρὸ τῶν
 θυρῶν.
 ὦ Κύπριδι τῇ καλῇ
 καὶ Χάρισι ταῖς φίλαις
 ξύντροφε Διαλλαγή,
 ὥς καλὸν ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἄρ' ἐλάνθανες.
 πῶς ἂν ἐμὲ καὶ σέ τις Ἔρως ξυναγάγοι λαβὼν,
 ὥσπερ ὁ γεγραμμένος, ἔχων στέφανον ἀνθέμων;
 ἦ πάνυ γερόντιον ἴσως νενόμικας με σύ;
 ἀλλὰ σε λαβὼν τρία δοκῶ γ' ἂν ἔτι προσβαλεῖν·
 πρῶτα μὲν ἂν ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν,
 εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων,

科斯。

狄开俄波利斯 凭宙斯起誓，就是他把他的盾牌给我，我也不分给他。就让他对着臭咸鱼摆他的三道毛吧！他要是不罢休，偏要来吵闹，我就把市场管理员请出来给他点颜色看。我自己可就要带着这些货物满载而归，拍着画眉翅膀、鼓着八哥翼！

970

歌队 （首节）全体公民啊，你们看，这个头脑清楚的绝顶聪明人议下了和约，买得了多少货物：有的可以留在家里常使用，有的可以煮在锅里趁热吃。一切的好东西都不招自来供给了他。

我决不欢迎“战争”到我家里来！决不让他跟我同躺一张榻、合唱酒令歌！^[168] 他是个酒鬼恶煞：你喜气盈门，有福可享，他偏来乱闯，造下千灾百难，翻倒这个、摔破那个、扒来捣去；你白费口舌，三番四次邀请他：“坐下来，喝点酒，接过这友爱的杯子！”^[169] 他只有变本加厉，放火烧毁了我们的葡萄桩，穷凶极恶，硬是从我们的葡萄园里倒掉了酒浆。

987

（次节）你们看，这个人有多少山珍海味吃，好不开怀，还得意洋洋，把这些羽毛抛在大门外，对大家显显他过的什么样生活。

“和平”啊，你跟美貌的阿佛洛狄忒和那三位可爱的秀丽之神总是做伴的，我从不知道你有这样美丽的容貌呢！^[170] 但愿托福小爱神，戴着花冠，就像宙克西斯画里的那样子，把你拉来和我百年好合啊！^[171] 也许你嫌我老了吗？但是，如果我得到你，我还能够献出三件礼物：首先，我要栽一长行小葡萄藤，然后在旁边栽一些无花果树

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄρχον, ὃ γέρων ὀδί,
καὶ περὶ τὸ χωρίον ἐλᾶδας ἅπαν ἐν κύκλῳ,
ὥστ' ἀλείφεσθαι σ' ἀπ' αὐτῶν κάμει ταῖς νου-
999 μηνίαις.

ΚΗΡ. ἀκούετε λεῶ· κατὰ τὰ πάτρια τοὺς Χοᾶς
πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος· ὅς δ' ἂν ἐκπίη
1002 πρῶτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.

ΔΙ. ὦ παῖδες, ὦ γυναῖκες, οὐκ ἠκούσατε;
τί δράτε; τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε;
ἀναβράττετ', ἐξοπτᾶτε, τρέπετ', ἀφέλκετε
τὰ λαγῶα ταχέως, τοὺς στεφάνους ἀνείρετε.
1007 φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵν' ἀναπείρω τὰς κίχλας.

ΧΟ. ζηλῶ σε τῆς εὐβουλίας,
μᾶλλον δὲ τῆς εὐωχίας,
ἄνθρωπε, τῆς παρούσης.

ΔΙ. τί δῆτ' ἐπειδὰν τὰς κίχλας ὀπτωμένας ἴδητε;

ΧΟ. οἶμαί· σε καὶ τοῦτ' εὖ λέγειν.

ΔΙ. τὸ πῦρ ὑποσκάλευε.

ΧΟ. ἤκουσας ὥς μαγειρικῶς
κομψῶς τε καὶ δειπνητικῶς
1017 αὐτῷ διακονεῖται;

ΓΕΩΡΓΟΣ. οἶμοι τάλας.

ΔΙ. ὦ Ἡράκλεις, τίς οὐτοσί;

ΓΕ. ἀνὴρ κακοδαίμων.

ΔΙ. κατὰ σεαυτὸν νυν τρέπου.

ΓΕ. ὦ φίλτατε, σπονδαὶ γάρ εἰσι σοὶ μόνῳ,
μέτρησον εἰρήνης τί μοι, κἂν πέντ' ἔτη.

ΔΙ. τί δ' ἔπαθες;

1022 ΓΕ. ἐπετρίβην ἀπολέσας τὸ βόε.

ΔΙ. πόθεν;

ΓΕ. ἀπὸ Φυλῆς ἔλαβον οἱ Βοιωτικοί.

阿卡奈人

的嫩秧，再其次，别看我这个老头儿，还要栽一行爬山葡萄藤，^[172]并且要绕着这整块的田地栽一圈橄榄树，好出橄榄油，足够你和我，每逢新月时分，都可以用来抹身呢。^[173]

999

传令官 大家听呀！按照我们祖传的习惯，你们去听见号声就喝大盅酒！谁先喝干，谁就赢得克忒西丰的皮囊！^[174]

1002

狄开俄波利斯 孩子们、妇女们，你们没有听见吗？你们在做什么啦！你们没有听见传令官说话？快煮呀，烤呀，翻呀，赶快把兔子肉拖出来，快编扎花冠；把铁签拿来，让我来戳上画眉鸟！

1007

歌队 我羡慕你主意好，更羡慕你此刻兴高采烈！

狄开俄波利斯 等你看见烤画眉，不知你又该说什么了！

歌队 真是啊！

狄开俄波利斯 把炭火拨一拨！

歌队 你们看，他多么在行、多么熟练，十足像个厨师，自己会做得一手好菜！

1017

得刻忒斯 哎呀呀！

狄开俄波利斯 赫刺克勒斯啊，又是什么呀？

得刻忒斯 是个倒霉人！

狄开俄波利斯 你自己留下“霉”，别“倒”给人家！

得刻忒斯 好朋友，只有你得到了和约，请把你的“和平”量一点给我，哪怕就量给我五———年吧。^[175]

狄开俄波利斯 你怎么啦？

得刻忒斯 我完了，丢了两头牛！

1022

狄开俄波利斯 怎么丢的？

得刻忒斯 那些玻俄提亚人从费勒牵走的。^[176]

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΔΙ. ὦ τρισκακόδαιμον, εἴτα λευκὸν ἀμπέχει;
 ΓΕ. καὶ ταῦτα μέντοι νῆ Δί' ὥπερ μ' ἐτρεφέτην
 ἐν πᾶσι βολίτοις.
- ΔΙ. εἴτα νυνὶ τοῦ δέει;
 ΓΕ. ἀπόλωλα τῷφθαλμῷ δακρύων τῷ βόε.
 ἀλλ' εἴ τι κήδει Δερκέτου Φυλασίου,
 1029 ὑπάλειψον εἰρήνη με τῷφθαλμῷ ταχύ.
- ΔΙ. ἀλλ', ὦ πόνηρ', οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.
 ΓΕ. ἴθ' ἀντιβολῶ σ', ἣν πως κομίσωμαι τῷ βόε.
- ΔΙ. οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κλᾶε πρὸς τοὺς Πιπτάλου.
 ΓΕ. σὺ δ' ἀλλὰ μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἓνα
 εἰς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.
- ΔΙ. οὐδ' ἂν στριβιλικίγξ· ἀλλ' ἀπιὼν οἴμωζέ ποι.
 1036 ΓΕ. οἴμοι κακοδαίμων τοῖν γεωργοῖν βοιδίοιν.
- ΧΟ. ἀνὴρ ἐνεύρηκέν τι ταῖς
 σπονδαῖσιν ἡδύ, κούκ ἔοι-
 κεν οὐδενὶ μεταδώσειν.
- ΔΙ. κατάχει σὺ τῆς χορδῆς τὸ μέλι· τὰς σηπίας
 στάθευε.
- ΧΟ. ἤκουσας ὀρθιασμάτων;
 ΔΙ. ὀπτᾶτε τάγχέλεια.
 ΧΟ. ἀποκτενεῖς λιμῷ με καὶ
 τοὺς γείτονας κνίσῃ τε καὶ
 φωνῇ τοιαῦτα λάσκων.
- 1047 ΔΙ. ὀπτᾶτε ταυτὶ καὶ καλῶς ξανθίζετε.
 ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ. Δικαιόπολι.
- ΔΙ. τίς οὔτοσί; τίς οὔτοσί;
 ΠΑ. ἔπεμψέ τίς σοι νυμφίος ταυτὶ κρέα
 ἐκ τῶν γάμων.
- ΔΙ. καλῶς γε ποιῶν, ὅστις ἦν.
 ΠΑ. ἐκέλευε δ' ἐγχείαι σε, τῶν κρεῶν χάριν,
 ἵνα μὴ στρατεύοιτ', ἀλλὰ βινοίῃ μένων,
 1053 ἐς τὸν ἀλάβαστον κύαθον εἰρήνης ἓνα.

阿卡奈人

狄开俄波利斯 你这三生不幸的人啊，你居然还穿上白衣服！^[177]

得刻忒斯 我本来过日子挺不错，天天捞得着——牛屎。

狄开俄波利斯 你现在要什么呢？

得刻忒斯 我哭那两头牛，哭瞎了眼睛。如果你关心费勒的得刻忒斯，请赶快用和平露抹抹我的眼睛。

1029

狄开俄波利斯 可是，你这个可怜人啊，我并不是官医。^[178]

得刻忒斯 我求求你，也许我还可以找回我的两头牛呢！

狄开俄波利斯 办不到，你哭到底塔罗斯家里去吧！^[179]

得刻忒斯 只请你向这个小芦管里滴一滴和平露！

狄开俄波利斯 半滴也不，到别处去掉你的眼泪吧！

得刻忒斯 哎呀，我的好耕牛倒了我的霉啊！

1036

歌队 你们看他在和约里发现了什么最甜蜜不过的东西，不轻易分给别人一点儿。

狄开俄波利斯 你把蜂蜜倒在腊肠上，把鳝鱼烤烤！

歌队 你们听见他气焰万丈的大声嚷吗？

狄开俄波利斯 把鳝鱼烤烤！

歌队 你已经叫我眼睁睁看得馋死我，叫香气熏死了左邻右舍还不算，定要这样叫唤，吵死我们！

狄开俄波利斯 再把这些烤烤，好好地烤黄！

1047

伴郎^[180] 狄开俄波利斯！

狄开俄波利斯 谁？谁？

伴郎 有一位新郎从喜筵上给你送来了这些肉。

狄开俄波利斯 做得漂亮，不管人是怎样。

伴郎 他请求你为了这点菜倒一小杯和平露到这个香水瓶里，免得他出去服兵役，好让他留在家里侍候新娘子。

1053

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ΔΙ. ἀπόφερ' ἀπόφερε τὰ κρέα καὶ μή μοι δίδου,
ὥς οὐκ ἂν ἐγχέαιμι μυρίων δραχμῶν.
ἀλλ' αὐτῇ τίς ἐστίν;

ΠΑ. ἡ νυμφεύτρια
δεῖται παρὰ τῆς νύμφης τί σοι λέξαι μόνῳ.

1057 **ΔΙ.** φέρε δῆ, τί σὺ λέγεις; ὥς γέλοιον, ὦ θεοί,
τὸ δέημα τῆς νύμφης, ὃ δεῖταί μου σφόδρα,
ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τοῦ νυμφίου.

1061 φέρε δεῦρο τὰς σπονδάς, ἵν' αὐτῇ δῶ μόνῃ,
ὅτι ἡ γυνή 'στι τοῦ πολέμου τ' οὐκ ἀξία.

ὑπεχ' ὥδε δεῦρο τοῦ ξάλειπτρον, ὦ γύναι.
οἶσθ' ὥς ποιεῖτε τοῦτο; τῇ νύμφῃ φράσον,
ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι, τουτωῖ;
νύκτωρ ἀλειφέτω τὸ πέος τοῦ νυμφίου.

1068 ἀπόφερε τὰς σπονδάς. φέρε τὴν οἰνήρυσιν,
ἵν' οἶνον ἐγχέω λαβὼν ἐς τοὺς Χόας.

ΧΟ. καὶ μὴν ὁδὶ τίς τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακῶς
ὥσπερ τι δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.

ΚΗΡ. ἰὼ πόνοι τε καὶ μάχαι καὶ Λάμαχοι.

ΛΑ. τίς ἀμφὶ χαλκοφάλαρα δώματα κτυπεῖ;

ΚΗΡ. ἰέναι σ' ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ τήμερον
ταχέως λαβόντα τοὺς λόχους καὶ τοὺς λόφους·
κᾶπειτα τηρεῖν νιφόμενον τὰς εἰσβολάς.

1077 ὑπὸ τοὺς Χόας γὰρ καὶ Χύτρους αὐτοῖσί τις
ἤγγειλε ληστὰς ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.

ΛΑ. ἰὼ στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες.
οὐ δεινὰ μὴ 'ξεῖναί με μηδ' ἐορτάσαι;

ΔΙ. ἰὼ στράτευμα πολεμολαμαχαϊκόν.

阿卡奈人

狄开俄波利斯 把这些肉拿回去，拿回去，不必送给我，就是给我千万块钱，我也不倒给他一滴！

她是谁呀？

伴郎 是伴娘，^[181]她要私下里告诉你从新娘那儿带来的什么话呢。

狄开俄波利斯 来，你要说什么啦？

1057

老天爷，新娘的迫切恳求是多么荒唐可笑啊！她想把新郎那个家伙留下在家里！快把和约露拿到这儿来！我只给她破个例，因为她究竟是女人家，总不该叫打仗打垮。

1061

女客人，把你的瓶子拿到这底下来，这样！你知道你们怎样使用吗？告诉新娘，就在征兵征到新郎身上的时候，夜里用这个抹在他身上最需要抹的地方。

把和约露拿走！把酒提子拿来，我好打一些酒把大酒盅都倒个满。

1068

歌队 有人急急忙忙跑到这儿来，皱着眉头，好像要传报什么可怕的消息了！

传令官 哦，吃苦头啊，打苦仗啊，拉马科斯们出来啊！

拉马科斯 谁在我这座四壁镶铜器亮堂堂的府第周围闹个哄哄响？

传令官 将军们命令你，带你的队伍和你的翎毛，火速出发，冒风雪，去把守关口！方才得报：玻俄提亚强盗，要趁大酒盅节、大酒钵节，向我们大举进袭！^[182]

1077

拉马科斯 这些将军啊，数目大、胆子小！偏叫我不能够去庆祝节日，可又是太凶了呀！

狄开俄波利斯 英勇善战的拉马科斯誓师出马了！

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΛΑ. οἷμοι κακοδαίμων, καταγελάς ἤδη σύ μου;
 ΔΙ. βούλει μάχεσθαι Γηρυόνη τετραπτίλῳ;
 ΛΑ. αἰαῖ,
 οἷαν ὁ κῆρυξ ἀγγελίαν ἤγγειλέ μοι.
 1084 ΔΙ. αἰαῖ, τίνα δ' αὖ μοι προστρέχει τις ἀγγελῶν;
 ΑΓΓΕΛΟΣ. Δικαιοπόλι.
 ΔΙ. τί ἔστιν;
 ΑΓΓ. ἐπὶ δεῖπνον ταχὺ
 βάδιζε, τὴν κίστην λαβὼν καὶ τὸν χόα.
 ὁ τοῦ Διονύσου γάρ σ' ἱερεὺς μεταπέμπεται.
 ἀλλ' ἐγκόνει· δειπνεῖν κατακωλύεις πάλαι.
 τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἐστὶν παρεσκευασμένα,
 κλῖναι, τράπεζαι, προσκεφάλαια, στρώματα,
 στέφανοι, μύρον, τραγήμαθ', αἱ πόρναι πάρα,
 ἄμυλοι, πλακοῦντες, σησαμοῦντες, ἴτρια,
 ὀρχηστρίδες, τὰ φίλταθ' Ἀρμοδίου, καλαί.
 ἀλλ' ὥς τάχιστα σπεῦδε.
 1094 ΛΑ. κακοδαίμων ἐγώ.
 ΔΙ. καὶ γὰρ σὺ μεγάλην ἐπεγράφου τὴν Γοργόνα.
 σύγκλειε, καὶ δεῖπνόν τις ἐνσκευαζέτω.
 ΛΑ. παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὸν γύλιον ἐμοί.
 ΔΙ. παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὴν κίστην ἐμοί.
 1100 ΛΑ. ἄλας θυμίτας οἶσε, παῖ, καὶ κρόμνα.
 ΔΙ. ἐμοὶ δὲ τεμάχη· κρομμύοις γὰρ ἄχθομαι.
 ΛΑ. θρῖον ταρίχους οἶσε δεῦρο, παῖ, σαπροῦ.
 ΔΙ. κάμοι σὺ δημοῦ θρῖον· ὀπρήσω δ' ἐκεῖ.
 ΛΑ. ἔνεγκε δεῦρο τὸ πτερὸν τὸ 'κ τοῦ κράνους.
 ΔΙ. ἐμοὶ δὲ τὰς φάττας γε φέρε καὶ τὰς κίχλας.
 1105 ΛΑ. καλόν γε καὶ λευκὸν τὸ τῆς στρουθοῦ πτερόν.
 ΔΙ. καλόν γε καὶ ξανθὸν τὸ τῆς φάττης κρέας.

阿卡奈人

拉马科斯 你是什么东西，胆敢讽刺我？

狄开俄波利斯 哪里是“蜂”刺你，你倒要和四只翅膀的革律翁作战吗？^[183]

拉马科斯 唉，唉，传令官向我宣布了多少坏的消息啊！

狄开俄波利斯 呵，呵，这个人跑来给我报什么喜信呀？ 1084

报信人 狄开俄波利斯！

狄开俄波利斯 怎么啦？

报信人 赶快带你的提篮和你的大酒盅去赴宴会，酒神的祭司召请你！请你快一点，你把宴会耽误了这么久。什么都准备好了：躺榻、餐桌、靠垫、毛毯、花冠、油膏、糖果，连妓女都到了，还有麦片糕、奶油饼、芝麻糕、蜂糖饼、美貌的歌女——“哈摩狄俄斯最亲爱的”。^[184]你快去快去！

拉马科斯 我倒霉啦！ 1094

狄开俄波利斯 谁叫你选中了断头戈耳戈作你的保护神呢！你把屋子关起来，叫谁把酒菜准备好。

拉马科斯 孩子，孩子，把我的背包拿出来！

狄开俄波利斯 孩子，孩子，把我的菜篮拿出来！

拉马科斯 给我拿一点茴香盐来，别忘记葱头！ 1100

狄开俄波利斯 给我拿几块鲜鱼片来，我讨厌葱头！

拉马科斯 给我拿无花果叶子裹一点臭鱼干，路上好充饥。

狄开俄波利斯 给我拿无花果叶子裹一盘肥肉来，带去好现烤。

拉马科斯 把我头盔上的翎毛拿出来！

狄开俄波利斯 把我的斑鸠和画眉鸟搬出来！

拉马科斯 这些鸵鸟毛白得好美啊！ 1105

狄开俄波利斯 这只斑鸠肉黄得好美啊！

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

ΛΑ. ὦνθρωπε, παῦσαι καταγελῶν μου τῶν ὄπλων.

ΔΙ. ὦνθρωπε, βούλει μὴ βλέπειν εἰς τὰς κίχλας;

ΛΑ. τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.

ΔΙ. κάμοι λεκάνιον τῶν λαγῶν δὸς κρεῶν.

1110 ΛΑ. ἀλλ' ἦ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον;

ΔΙ. ἀλλ' ἦ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρκυν κατέδομαι;

ΛΑ. ὦνθρωπε, βούλει μὴ προσαγορεύειν ἐμέ;

ΔΙ. οὐκ, ἀλλ' ἐγὼ χὼ παῖς ἐρίζομεν πάλαι.

βούλει περιδόσθαι κάπιτρέψαι Λαμάχω,

πότερον ἀκρίδες ἢ διόν ἐστιν, ἢ κίχλαι;

ΛΑ. οἴμ' ὥς ὑβρίζεις.

1116 **ΔΙ.** τὰς ἀκρίδας κρίνει πολύ.

ΛΑ. παῖ παῖ, καθελὼν μοι τὸ δόρυ δεῦρ' ἔξω φέρε.

ΔΙ. παῖ παῖ, σὺ δ' ἀφελὼν δεῦρο τὴν χορδὴν φέρε.

ΛΑ. φέρε, τοῦ δόρατος ἀφελκύσωμαι τοῦ λυτρου.

1121 ἔχ', ἀντέχου, παῖ.

ΔΙ. καὶ σύ, παῖ, τοῦδ' ἀντέχου.

ΛΑ. τοὺς κιλλίβαντας οἶσε, παῖ, τῆς ἀσπίδος.

ΔΙ. καὶ τῆς ἐμῆς τοὺς κριβανίτας ἔκφερε.

ΛΑ. φέρε δεῦρο γοργόνωτον ἄσπίδος κύκλον.

ΔΙ. κάμοι πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον.

1126 ΛΑ. ταῦτ' οὐ κατάγελῶς ἔστιν ἀνθρώποις πλατύς;

ΔΙ. ταῦτ' οὐ πλακοῦς δῆτ' ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκύς;

ΛΑ. κατὰ χειρὶ σύ, παῖ, τοῦ λαιον. ἐν τῷ χαλκίῳ

ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευξόμενον.

ΔΙ. κατάχει σὺ τὸ μέλι. κἀνθάδ' ἔνδηλος γέρων

1131 κλάειν κελεύων Λάμαχον τὸν Γοργάσου.

ΛΑ. φέρε δεῦρο, παῖ, θώρακα πολεμιστήριον.

阿卡奈人

- 拉马科斯 你这家伙，不要再挖苦我的盔甲！
- 狄开俄波利斯 你这家伙，不要老盯着我的画眉鸟！
- 拉马科斯 把那个装三道翎毛的匣子找出来！
- 狄开俄波利斯 把那个装兔子肉的盘子递给我！
- 拉马科斯 蛾子总是咬了我的翎毛！ 1110
- 狄开俄波利斯 我在饭前总是先喝兔肉汤！
- 拉马科斯 老兄，多谢你别跟我说话吧。
- 狄开俄波利斯 我只是跟这小厮话不对头。你愿意打赌吗？让拉马科斯来公断：到底是画眉鸟好吃，还是蝗虫好吃？
- 拉马科斯 蝗虫好吃！你欺人太甚！
- 狄开俄波利斯 他说是蝗虫好吃！ 1116
- 拉马科斯 孩子，孩子，把长矛取下来，拿到这儿来！
- 狄开俄波利斯 孩子，孩子，把腊肠取出来，拿到这儿来！
- 拉马科斯 我要把枪套子退下来，孩子，你捏住，捏紧点！ 1121
- 狄开俄波利斯 孩子，你把铁签子捏紧点！
- 拉马科斯 先拿架子来搁我的盾牌！
- 狄开俄波利斯 先拿烤面包来垫垫我的肚子！
- 拉马科斯 再把戈耳戈面的圆牌提给我！
- 狄开俄波利斯 再把奶酪面的圆饼递给我！
- 拉马科斯 这不是最不堪入耳的嘲笑吗？ 1126
- 狄开俄波利斯 这不是最好吃可口的奶酪饼吗？
- 拉马科斯 你把油倒上去！^[185] 哈，哈，一看我的铜盾牌，我就想得见丧魂失魄的逃将捉去受审呢！
- 狄开俄波利斯 你把蜂蜜倒上去！哈，哈，一看我的奶酪饼，我就看得见哭笑不得的戈耳戈儿子活活受罪呢！^[186] 1131
- 拉马科斯 把我的护心铠甲拿到这儿来！

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΔΙ. ἔξαιρε, παῖ, θώρακα κάμοι τὸν χόα.
 ΛΑ. ἐν τῷδε πρὸς τοὺς πολεμίους θωρήξομαι.
 1136 ΔΙ. ἐν τῷδε πρὸς τοὺς συμπότας θωρήξομαι.
 ΛΑ. τὰ στρώματ', ὦ παῖ, δῆσον ἐκ τῆς ἀσπίδος.
 ΔΙ. τὸ δεῖπνον, ὦ παῖ, δῆσον ἐκ τῆς κιστίδος.
 ΛΑ. ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τὸν γύλιον οἴσω λαβών.
 ΔΙ. ἐγὼ δὲ θοῖμάτιον λαβὼν ἐξέρχομαι.
 ΛΑ. τὴν ἀσπίδ' αἶρου, καὶ βάδιζ', ὦ παῖ, λαβών.
 1142 ΔΙ. αἶρου τὸ δεῖπνον· συμποτικὰ τὰ πράγματα.
 ΧΟ. ἴτε δὴ χαίροντες ἐπὶ στρατιάν.
 ὥς ἀνομοίαν ἔρχεσθον ὁδόν·
 τῷ μὲν πίνειν στεφανωσαμένῳ,
 σοὶ δὲ ῥιγῶν καὶ προφυλάττειν,
 τῷ δὲ καθεύδειν μετὰ
 παιδίσκης ὠραιότητος,
 ἀνατριβομένῳ τε τὸ δεῖνα.
 Ἀντίμαχον τὸν Ψακάδος, ξυγγραφέα, τῶν
 μελέων ποιητὴν, (στρ.
 ὥς μὲν ἀπλῶ λόγῳ κακῶς ἐξολέσειεν ὁ Ζεὺς.
 ὅς γ' ἐμὲ τὸν τλήμονα Λήναια χορηγῶν ἀπ-
 ἐκλείσει δείπνων.
 ὃν ἔτ' ἐπίδοιμι τευθίδος
 δεόμενον, ἢ δ' ὠπτημένη
 σίζουσα πάραλος, ἐπὶ τραπέζῃ κειμένη,
 ὀκέλλοι· κᾶτα μέλλοντος
 λαβεῖν αὐτοῦ κύων
 1161 ἀρπάσασα φεύγοι.
 τοῦτο μὲν αὐτῷ κακὸν ἐν· κᾶθ' ἕτερον
 νυκτερινὸν γένοιτο. (ἀντ.
 ἡπιαλῶν γὰρ οἴκαδ' ἐξ ἵππασίας βαδίζων,
 εἴτα κατάξειέ τις αὐτοῦ μεθύων τὴν κεφαλὴν Ὀρέστης
 μαινόμενος· ὁ δὲ λίθον βαλεῖν
 βουλόμενος, ἐν σκότῳ λάβοι
 τῇ χειρὶ πέλεθρον ἀρτίως κεχεσμένον·
 ἐπάξειεν δ' ἔχων
 τὸν μάρμαρον, κᾶπειθ' ἀμαρ-
 τῶν βάλοι Κρατῖνον.
 1173 ΘΕΡ. ὦ δμῶες οἱ κατ' οἶκόν ἐστε Λαμάχου,
 ὕδωρ ὕδωρ ἐν χυτρινδίῳ θερμαίνετε·

阿卡奈人

狄开俄波利斯 把我的暖心酒拿到这儿来！

拉马科斯 我武装起来好对付死敌。

狄开俄波利斯 我提起精神来好对付酒友。

1136

拉马科斯 孩子，把毯子捆好在盾牌上！

狄开俄波利斯 孩子，把食品放好在篮子里！

拉马科斯 我自己扛背包吧。

狄开俄波利斯 我还要穿长袍哪。

拉马科斯 孩子，你把盾牌拿起来，背着走吧！哎呀，下雪啦！真叫做双“气”临门，吃不尽的风霜之苦！

1142

狄开俄波利斯 你把篮子提起来！就去赶享不尽的宴饮之乐！

歌队 你们俩都一路顺风！可惜各走各的路，方向不同：一个是头戴花冠去饮宴；一个是挨冻去夜守关口，不忍想人家还要同妙龄女郎欢度良宵，真叫痛快！

（首节）我就痛快说，愿天诛地灭口沫四溅的龟儿子安提马科斯，那个乱写文章、瞎作歪诗的家伙！他在勒奈亚节里做歌队司理的时候，简直拿闭门羹请我！^[187]但愿我看见他拼命想吃乌贼鱼，好容易眼巴巴看鱼儿烘好，冒着滚油，啞啞响地乘着盐水潮进港到餐桌上抛锚，正要拿起来，冷不防恰好叫一只狗抢了去，逃个无影无踪！

1161

（次节）这不过是他的头一件倒霉事。但愿他在夜里还有另外一件！但愿他骑马过后，发了寒热，走回家去，半路上撞上了一个喝醉酒发疯的俄瑞斯忒斯，叫他一棍打破了脑瓜；^[188]但愿他想捡一块石头来还击，却在黑暗里伸手捡起了一大团刚刚屙下来的东西；但愿他捏着它扔过去，却没有扔中要扔的，偏巧扔中了克刺提诺斯的脸！

1173

仆人 拉马科斯家里的仆人啊，你们赶快热水，快拿瓦壶来热

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζετε,
 ἔρι' οἴσυπηρά, λαμπάδιον περὶ τὸ σφυρόν.
 ἀνὴρ τέτρωται χάρακι διαπηδῶν τάφρον,
 καὶ τὸ σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισε,
 καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθον πεσών,
 καὶ Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος.
 πτίλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθου πεσὸν
 πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηύδα μέλος·
 "ὦ κλεινὸν ὄμμα, νῦν πανύστατόν σ' ἰδὼν
 λείπω φάος τούρανιον· οὐκέτ' εἴμ' ἐγώ."
 τοσαῦτα λέξας εἰς ὑδρορρόαν πεσών
 ἀνίσταται τε καὶ ξυναντᾷ δραπέταις,
 ληστὰς ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορί.
 1189 ὁδὶ δὲ καὐτός· ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.
 ΛΑ. ἀτταταῖ, ἀτταταῖ. (στρ.
 στυγερά τάδε γε κρυερὰ πάθεα· τάλας ἐγώ.
 διόλλυμαι δορὸς ὑπὸ πολεμίου τυπεῖς.
 ἐκεῖνο δ' οὖν αἰακτὸν ἂν γένοιτο,
 Δικαιοπόλις εἴ μ' ἴδοι τετρωμένον,
 1197 κᾶτ' ἐγχάνοι ταῖς ἐμαῖς τύχαισιν.
 ΔΙ. ἀτταταῖ, ἀτταταῖ. (ἀντ.
 τῶν τιτθίων, ὥς σκληρὰ καὶ κυδώνια.
 φιλήσατόν με μαλθακῶς, ὦ χρυσίω,
 τὸ περιπεταστὸν κάπιμανδαλωτόν.
 1202 τὸν γὰρ χόα πρῶτος ἐκπέπωκα.
 ΛΑ. ὦ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν.
 ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων.
 ΔΙ. ἰή, ἰή, χαῖρε Λαμαχίππιον.
 ΛΑ. στυγερὸς ἐγώ.
 ΔΙ. μογερὸς ἐγώ.
 ΛΑ. τί με σὺ κυνεῖς;
 1209 ΔΙ. τί με σὺ δάκνεις;
 ΛΑ. τάλας ἐγὼ τῆς ξυμβολῆς βαρείας.
 ΔΙ. τοῖς Χουσί γὰρ τίς ξυμβολάς σ' ἐπράττεν;
 ΛΑ. ἰὼ ἰὼ Παιᾶν ἰὼ Παιᾶν.

阿卡奈人

水！快准备布片、药膏、油亮亮的羊毛、裹脚踝骨的绷带！你们的主人跳壕沟不小心叫木桩刺伤了，一扭动又把脚踝骨扭脱臼了，再跌到石头上，把脑袋碰破了，还把戈耳戈头卢从盾牌上直抛出去了！威风凛凛的鸟大王毛滚滚扫地，伤心惨目，害得他痛哭失声说：“光明的大眼睛啊，^[189]我现在最后再看你一眼，我眼看要从此不见天日了：我再也活不成了！”他一说又跌进水沟里，变只落汤鸡爬起来，碰见几个逃兵，便只顾奋勇拿长矛追赶那些往回逃的匪徒。^[190]现在他追回来了！快开门！

1189

拉马科斯 （首节）哎呀，哎呀！多么可怕痛苦啊，多么可恶的颤抖啊！唉，唉！我完了，叫敌人的长矛刺中了！要是狄开俄波利斯看见我受伤了，嘲笑我的灾难，那才更叫我难受呢！

1197

狄开俄波利斯 （次节）哎呀，哎呀！多么圆鼓的东西啊，多么结实的香橼啊！我的小宝贝，给我亲个嘴，咂舌头亲个嘴！是我第一个喝干了那一大盅！

1202

拉马科斯 我这千灾百难的苦命啊！唉，唉，我这七伤八死的痛苦啊！

狄开俄波利斯 哈，哈，你好，拉马科斯小骑士！

拉马科斯 唉，不得了！

狄开俄波利斯 嗨，了不得！

拉马科斯 你为什么抱我？

狄开俄波利斯 你为什么咬我？

1209

拉马科斯 哎呀，人家不留情，可算了我的账了！

狄开俄波利斯 大酒盅节里谁也不算谁的账！

拉马科斯 神医啊，神医啊！

ΑΧΑΡΝΕΙΣ

- ΔΙ. ἀλλ' οὐχὶ τήμερον Παιώνια.
 ΛΑ. λάβεσθέ μου, λάβεσθε τοῦ σκέλους· παπαῖ,
 1217 προσλάβεσθ', ὦ φίλοι.
 ΔΙ. ἐμοῦ δέ γε σφῶ τοῦ πέους ἄμφω μέσου
 προσλάβεσθ', ὦ φίλοι.
 ΛΑ. ἱλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος καὶ σκοτοδιनिῶ.
 ΔΙ. κάγῳ καθεύδειν βούλομαι καὶ στύομαι
 καὶ σκοτοβινιῶ.
 ΛΑ. θύραζέ μ' ἐξενέγκατ' ἐς τοῦ Πιττάλου
 1223 παιωνίαισι χερσίν.
 ΔΙ. ὥς τοὺς κριτάς με φέρετε· ποῦ 'στιν ὁ βασιλεύς;
 ἀπόδοτέ μοι τὸν ἄσκόν.
 ΛΑ. λόγχη τις ἐμπέπηγέ μοι δι' ὀστέων ὀδυρτά.
 1229 ΔΙ. ὁρᾶτε τουτονὶ κενόν. τήνελλα καλλίνικος.
 ΧΟ. τήνελλα δῆτ', εἵπερ καλεῖς γ', ὦ πρέσβυ,
 καλλίνικος.
 ΔΙ. καὶ πρὸς γ' ἄκρατον ἐγχείας ἄμυστιν ἐξέλαψα.
 ΧΟ. τήνελλά νυν, ὦ γεinnάδα· χώρει λαβὼν τὸν ἄσκόν.
 ΔΙ. ἔπεσθέ νυν ἄδοντες ὦ τήνελλα καλλίνικος.
 ΧΟ. ἀλλ' ἐψόμεσθα σὴν χάριν τήνελλα καλλίνικον
 1233 ἄδοντες σὲ καὶ τὸν ἄσκόν.

译者注

狄开俄波利斯 可是今天并不是神医节呢！

拉马科斯 扶住我的腿，哎呀，别碰痛我！

1217

狄开俄波利斯 你们俩都放手，哎呀，别揪住我！

拉马科斯 石头撞得我头昏了。

狄开俄波利斯 人家等我去睡觉了。

拉马科斯 抬我到底塔罗斯家里去，求求他医治的妙手。

1223

狄开俄波利斯 带我到评判员那儿去！君主长官来发奖！你们
欠了我这一囊好酒。^[191]

拉马科斯 矛子刺进了我的骨头，好痛呀，好痛！

狄开俄波利斯 大家看，是喝干了！“哈哈！胜利啦！”^[192]

1229

歌队 哈哈！胜利啦！你这样呼，我也就这样应。

狄开俄波利斯 我倒进去的是纯酒，并且是一口就喝干！

歌队 好呀，我们的好汉！带着你的酒囊走吧！

狄开俄波利斯 你们得跟着我唱“哈哈！胜利啦！”

歌队 好呀，我们会跟着你唱“哈哈！胜利啦！”你要珍视你
的酒囊和你自己。

1233

译者注

[1] 狄开俄波利斯 (Dicaeopolis) 这名字的意义是“正直的公民”。本剧是公元前 425 年 2 月里的勒奈亚 (Lenaia) 酒神节里演出的。到这时候雅典和斯巴达已经打了六年内战。因为斯巴达人来攻，雅典陆军守不住，这乡下人只好避居城内。阿提刻 (Attice) 是雅典城邦的领土。

[2] 阿卡奈 (Acharnai) 是雅典北郊的一个乡区，距城约 11 公里。

[3] 墨伽拉 (Megara) 城在雅典西边，距城约 35 公里。

[4] 玻俄提亚 (Boiotia) 在雅典北边，距城约 34 公里。

[5] “金元宝”原作“塔兰同” (talanton)。每一塔兰同合六千希腊

币，约合银二千四百两。克勒翁（Cleon）原是一个硝皮厂主。他是主战派的头儿，曾经以减轻贡税为条件，接受过盟邦五个塔兰同的贿赂。“无愧于希腊”据说是从欧里庇得斯的悲剧《忒勒福斯》（*Telephos*）里面引来的。忒勒福斯是赫刺克勒斯（*Heracles*）的儿子，他娶了特洛亚（*Troia*）国王普里阿摩斯（*Priamos*）的女儿，因此企图阻止希腊远征军在小亚细亚西北角上的密西亚（*Mysia*）登陆，不幸被希腊英雄阿喀琉斯（*Achilleus*）刺伤了。他后来去到希腊军中，由阿喀琉斯用矛尖的锈把他治好了，因此他反而指引希腊军前往特洛亚。据中世纪的注释家说，忒勒福斯去到希腊军中时，阿喀琉斯（在剧中）批评他“无愧于希腊”。“骑士”是由雅典次富的贵族子弟组成的，共为一千名。他们更组织为一种政治集团。克勒翁接受的这笔贿款便是由他们发现，逼着他吐出来的。

[6] 埃斯库罗斯（*Aischylos*）是雅典三大悲剧诗人之一。本剧演出时，他已经逝世三十多年。狄开俄波利斯所说的这次的悲剧比赛有三个诗人参加：一个是埃斯库罗斯（即重演他的遗著），一个是忒俄格尼斯（*Theognis*），还有一个是另一个诗人。据说忒俄格尼斯是一个拙劣的悲剧家，他的作品一点味儿都没有，而且没有情感，因此有人给他取个绰号，叫做“冰雪诗人”。

[7] 摩斯科斯（*Moschos*）和得西忒俄斯（*Dexitheos*）这两个人物已不可考。至于玻俄提亚歌曲，一说是一种田园歌曲，一说是公元前7世纪的乐人忒潘德洛斯（*Terpandros*）所作的抒情歌。

[8] 开里斯（*Chairis*）是忒拜（*Thebai* 旧译作“底比斯”）的吹笛手。这战歌也是忒潘德洛斯作的。

[9] “伤了我的”四字令观众想起开场第一句，他们正想听“心”字，却来了意外的笑话。

[10] 雅典每月于月之11日、20日和最末日举行三次公民大会，这都是定期的。大会自大清早就开始举行，故名“朝会”。会场在卫城（*Acropolis*）西边，叫做普倪克斯（*Pnyx*）。

[11] 市场在卫城西北，有一部分就靠近会场。公民大会快开会时，市场里只留一个通往会场的出口，其他的大门完全关闭起来，由两个斯库提亚（Scythia）弓手（雅典的警察）牵着一根长索子，由东北向西南移动，把那些在市场里逗留的人赶向会场。索子上涂有赭石粉，这粉黏在身上是一件很不体面的事情。

[12] 雅典的议员共为五百人，由十族选出。每族的五十人轮流作议会和公民大会的主席。公民大会快开会时，这些主席从演讲台后面下来抢头排的座位，所以显得拥挤。他们的座位在讲台旁边，面向听众。

[13] 主席团这时候算是坐定了，于是献杀一头猪，使会场成为清淨地。然后传令官请全体公民进入清淨界内。

[14] 这话是向全体公民说的。

[15] 阿菲忒俄斯这名字的后半“忒俄斯”在希腊文是“神”的意思，因此传令官这样挖苦他。

[16] 得墨忒耳（Demeter）是克洛诺斯（Cronos）与瑞亚（Rhea）之女，是宙斯（Zeus）的姊姊。里托勒摩斯（Triptolemos）是厄琉西斯（Eleusis）的国王刻勒俄斯（Celeos）之子，他的母亲是墨塔尼拉（Metanira）或是波吕尼亚（Polymnia）。阿菲忒俄斯说得墨忒耳与里托勒摩斯结合，并且说里托勒摩斯的父亲刻勒俄斯是里托勒摩斯的儿子，这都是无稽之谈。至于淮娜瑞忒（Phainarete）和吕喀诺斯（Lycinos）这两个名字则是诗人虚构的。诗人在这几行诗里嘲讽欧里庇得斯的《在陶洛人里的伊菲革涅亚》（*Iphigenia Taurica*）一剧的开场一段，伊菲革涅亚在那一段里面背诵过她的家世。

[17] 阿波罗（Apollo）是宙斯与勒托（Leto）的儿子。

[18] 孔雀产自印度，由使节们带到雅典来，于新月节里公开展览。

[19] “波斯城”原作厄克巴塔那（Ecbatana），那原是墨狄亚（Media）的首都，后来变做波斯国王的避暑地。这名字在雅典成为“富丽奢华”的代用字。

[20] 欧堤墨涅斯（Euthymenes）于公元前437年为雅典执政官。十二

年来，这两个使节已经领过一万七千多块钱的薪俸。古希腊的币制单位为“德刺克墨”（drachme），约合银四钱。

[21] 这种帘篷车是波斯贵族妇女所乘坐的，车上有帘子，有软垫。卡宇特洛斯（Caystros）平原在小亚细亚西南部。

[22] 原作“克刺那俄斯（Cranaos）的城啊”。克刺那俄斯是神话时代的雅典国王。狄开俄波利斯想借这字使观众回忆雅典英雄时代的古朴风俗，那和波斯的奢侈生活正成对比。

[23] 金山有人说在斯库提亚，有人说在波斯。

[24] 宙斯为克洛诺斯与瑞亚之子，他是乐神之长。克勒俄倪摩斯（Cleonymos）是一个胆怯的大胖子，一个告密人。

[25] 修达塔巴斯这名字的意义是“欺骗的升”，为“欺骗”（pseudo）与“阿塔柏”（artabe）二字合成的，“阿塔柏”是波斯的容量名称。“大王的眼睛”即“大王的耳目”之意。

[26] 赫刺克勒斯为宙斯与阿尔克墨涅（Alcmene）之子，他是希腊最伟大的英雄，死后升天成神。

[27] 战舰的船头如鼻，两侧各绘着一只眼睛。桨柄靠船洞那一部分上面里得有皮子，以作堵塞洞口之用，免得海水由洞口流进船中。扮演修达塔巴斯的演员的面具是一只大眼睛，嵌在皮子里面的，因此这面具更像船头。

[28] 这是一行波斯希腊语，原意可能是：“请看阿塔巴斯，塞克塞斯（Xerxes）的忠实的省长。”塞克塞斯是波斯国王。

[29] 这也是一行波斯希腊语，原意可能是：“没有金子，大屁股爱奥尼亚（Ionia）人。”爱奥尼亚人这儿特指雅典人。

[30] 意即“要你出血”。萨耳得斯（Sardeis）是吕狄亚（Lydia）的都城。

[31] 当日的年轻人都留发，西彼提俄斯（Sibyrtios）的儿子克勒忒涅斯（Cleisthenes）和少数别的年轻人却把发剃得光光的。诗人时常在剧中讽刺克勒忒涅斯很带女性。

[32] 据说这一行戏拟欧里庇得斯的悲剧《珀利阿得斯》（*Peliades*）里面的诗句。

[33] 据说这两句戏拟阿喀罗科斯（*Archilochos*）的诗句，那原诗的意思大概是：“你这个猴子，你流着眼泪。”

[34] 斯特刺同（*Straton*）也是一个不留发的年轻人。

[35] 主席厅在卫城北边。厅内每天设宴招待外来的使节、有功的公民和那些战死公民的孩子。

[36] 忒俄洛斯（*Theoros*）在阿里斯托芬的《马蜂》里是克勒翁豢养着的一个谄媚的寄生虫。他在本剧里是一个使节。西塔尔刻斯（*Sitalces*）是特刺刻的俄德律赛（*Odrysi*）人的国王，他的势力很强大。他于公元前 429 年为雅典人攻打过马其顿。

[37] 特刺刻在黑海西岸，气候寒冷。正当雅典的使节在北方受冻时，雅典人却被忒俄格尼斯的冷冰冰的悲剧冻着了。

[38] 大概暗指那国王把俄德律赛人和雅典人所订的盟约刻在公共纪念碑上。

[39] “祖国”指雅典城邦。这王子名叫萨多科斯（*Sadocos*），他于内战第一年（公元前 431 年）取得雅典的公民权。阿帕图里亚（*Apaturia*）节为雅典四月（相当于公历 10 月中旬到 11 月中旬）里庆祝的节日，那些满了二十岁的青年在那个节日里正式成为雅典的公民。

[40] 使节原意是说这支军队像蝗虫那样多，狄开俄波利斯却着意在怕他们像蝗虫似的为害。

[41] 俄多曼提亚人住在特刺刻的斯特律蒙（*Strymon*）河沿岸，他们是一个独立的氏族。

[42] 据说这些褴褛的兵士身上挂有阳物模型。

[43] “轻盾兵”是介于重甲兵和轻甲兵之间的兵种。这种兵所携带的盾牌比较轻巧一些。特刺刻军队曾经蹂躏过、屠杀过玻俄提亚人，但终于为忒拜人所败。玻俄提亚人是雅典人的劲敌。

[44] “头等桨手”原作“上层桨手”。雅典的战舰有三层桨座，那最

译者注

高一层的桨座上面的桨手所划的是最长最重的桨。这种桨手每天的军饷只有一块钱。

[45] 以斗鸡为喻，据说鸡吃了大蒜，斗起来更有劲。

[46] 原作“有宙斯的预兆”。凡遇风暴、地震一类的异象，大会就停开。但主席团竟听信狄开俄波利斯的话，为了这一滴雨而宣布散会，这自然是一个笑话。

[47] “凉拌菜”指大蒜、韭菜、干酪、蜂蜜、油、鸡蛋等制成的冷食品。狄开俄波利斯的意思是说他损失了大蒜，这凉拌菜便没有味儿。

[48] 阿卡奈乡位于帕耳涅斯（Parnes）山下，居民以烧木炭为业。马拉松（Marathon）战役发生在公元前490年（距本剧演出年代已六十五年），雅典人那次粉碎了波斯人的第一次进攻。

[49] 斯巴达国王阿喀达摩斯（Archidamos）曾于公元前431年带着十万人进攻阿提刻，大本营住在阿卡奈。他竭力破坏这乡区，以为这样可以刺激阿卡奈人，使他们怂恿雅典人出城来决战，但他这计策被伯里克理斯（Pericles）识破了。

[50] 那些外来的卖酒商把他们的样品带到雅典的码头上，请买酒商尝尝滋味，再做买卖。希腊文“奠酒”一词含有“和议”之意，所以这里用酒来代和约。

[51] 希腊的葡萄酒里溶化得有松香，这样才好保存。“松香”还可解作“沥青”，沥青可作涂船缝之用，亦即建设海军之用。

[52] 行军时每个兵士要自己携带三日的口粮。“仙酒”和“神膏”是神的饮食。酒神即狄俄倪索斯（Dionysos），他是宙斯与塞墨勒（Semele）之子。

[53] “乡村酒神节”于12月里在乡下举行。

[54] 古希腊的合唱歌里每典的首次两节的节奏和拍子是相同的。

[55] 法宇罗斯（Phayllos）是奥林匹克运动会里的一个胜利者。

[56] 拉克刺忒得斯（Lacrateides）大概是阿卡奈人的领袖，他曾于公元前490年任雅典执政官。

译者注

[57] 巴勒涅 (Ballene) 谐希腊文“砸”。对于那些惹起公愤的人，群众可以用石头打死他，这种惩罚叫做“石击刑”。

[58] 这是宗教典礼开始时的口令。狄开俄波利斯叫他屋里的人静下来，别说什么不吉利的话。

[59] 狄开俄波利斯这时候开始庆祝乡村酒神节，他想像他已经回到乡下了。那篮子里面装的是水果，由狄开俄波利斯的女儿顶在头上。在雅典的酒神节游行里，顶篮子的职务是很光荣的，那是一个女孩子一生所能担任的最得意的任务。那些顶篮人的姓名要刻在石碑上。“法罗斯 (Phallos) 竿”象征生殖。

[60] 法勒斯 (Phales) 是象征生殖的神。

[61] 斯律摩多洛斯 (Strymodoros) 是狄开俄波利斯的邻人。

[62] 歌队里有的人不肯扔石子。“扔呀……扔”和“大家来打”都是从《忒勒福斯》里引来的。

[63] 指盛豆羹的土钵。

[64] 暗指斯巴达人所穿的红军服。据说斯巴达兵士穿上这种红色服装，打起仗来特别勇敢，因为他们受伤的时候自己看不见血。

[65] 这一景戏仿《忒勒福斯》里面的情节。忒勒福斯在紧急关头抓住俄瑞斯忒斯 (Orestes)，要把他杀害，如果希腊兵士要迫害他本人。

[66] 墨鱼受惊则喷出黑液，以便隐藏。

[67] 这些乡下人听那些政治煽动家说得天花乱坠，一番阿谀往往使他们成为主战派的拥护人。结果是那些政客发了战争财，而乡下人则身受战祸，避居城内，故说他们“叫人家出卖了”。

[68] 雅典的陪审员共有六千位，每次陪审由五百位参加，每一位得到三个俄玻罗斯 (obolos) (等于半块希腊币)。年龄在三十以上的雅典公民都有资格当陪审员，但实际上只有那些老头子才贪图这一点陪审津贴。

[69] 狄开俄波利斯这时化身为本剧作者，向观众说话。“那出喜剧”指《巴比伦人》，那是公元前 426 年演出的。诗人在那剧里攻击雅典人

译者注

对待盟邦的高压手段，因此克勒翁在议会里控告诗人，说他侮辱了雅典的公民和议员。

[70] 这一句（从“先让我”起）大概是从《忒勒福斯》里面借来的。

[71] 希厄洛倪摩斯（Hieronymos）是一个悲剧诗人，他的头发又长又乱，几乎把他的脸完全遮隐了。西绪福斯（Sisyphos）是埃俄罗斯（Aiolos）或奥托吕科斯（Autolykos）之子，为人多奸多诈，他甚至骗得冥王的同意把他放回了阳世。

[72] 欧里庇得斯的剧中很多这类似的矛盾语，如像“她活着也不活着”[见《阿尔刻提斯》（*Alceste*）第521行]。

[73] 科勒代（Colleidae）乡区大概在许墨托斯（Hymettos）山东南麓，在雅典东南，相距约19公里。希腊人同名的很多，因此名字前面往往冠以乡区的地名和父亲的名字。

[74] 景后有一道墙壁可以旋转而开，于是里面表示内景的活动台便可以推出来。

[75] 普通的祈求姿势是一手抱住人家的膝头，一手摸住人家的胡子。因为欧里庇得斯高坐在上，狄开俄波利斯只能这样说。

[76] 俄纽斯（Oineus）是卡吕冬（Calydon）城的国王，后来王位被人篡夺，这老年人便穿着破衣服到处漂泊。

[77] 福尼克斯（Phoinix）被他父亲的情妇诬告，他父亲便把他的眼睛弄瞎了。他后来穿着破衣服逃走了。

[78] 菲罗克忒忒斯（Philoctetes）因为被毒蛇咬了，希腊远征军便把他遗弃在一个荒岛上，他在那儿住了十年，衣服破烂不堪。

[79] 柏勒洛丰忒斯（Bellerphontes）是骑飞马跌伤的。

[80] 堤厄斯忒斯（Thyestes）是阿特柔斯（Atreus）的弟弟。他因为诱奸了嫂子，被哥哥驱逐出境。伊诺（Ino）是阿塔马斯（Athamas）的妻子。她因为参加酒神的歌舞，黑夜里在山上失踪，阿塔马斯便另娶妻子。他后来找着了伊诺，便把她迎接回宫，假意把她当作女仆。

译者注

[81] 宙斯是太空之神，无所不见。

[82] 据说引号里的话是从《忒勒福斯》里面引来的。

[83] 据说引号里的话是从《忒勒福斯》里面引来的。

[84] 自夸他上面的话引用得很妙。正因为他穿上了忒勒福斯的破衣服，他说起话来才像忒勒福斯那样巧妙。

[85] 传说欧里庇得斯住在萨拉弥斯（Salamis）的石洞里。

[86] 挖苦欧里庇得斯的母亲。据说欧里庇得斯的母亲是一个卖野菜的，生活很苦。

[87] 讽刺欧里庇得斯把这些东西介绍到悲剧里，降低了悲剧的高贵性。

[88] 干薄荷叶可作调味的香料。

[89] 引号里的话大概戏拟欧里庇得斯的《俄纽斯》里面的戏词。

[90] 这一段戏拟公元前 431 年演出的欧里庇得斯的悲剧《墨得亚》（*Medeia*）。墨得亚杀子前曾经和她自己的心这样谈话。

[91] 以赛跑为喻。

[92] 意即吸收了欧里庇得斯的精神，能言善辩。

[93] 这实际上是诗人称赞他自己的勇敢。他明知道观众里大多数是主战派的人。当着他们替斯巴达人说话是一件很危险的事情。

[94] 这一篇演说里有一些诗句，如像开头的几行，戏拟《忒勒福斯》里面的戏词。

[95] 要到三四月间海上风平浪静时，那些外邦人才能到雅典来进贡看戏。那些贡税是一锭锭的塔兰同，于演剧时摆在剧场上公开展览。农人把麦子的壳簸干净后，将麦子送到磨坊里去磨成面粉与麸子。狄开俄波利斯把那些没有来看戏的外邦人当作壳，他们既然没有来，就等于被簸出去了。但有许多外邦人居住在雅典。他们要交居住税，但无公民权。这次演剧时，他们自然会到场观看。他们算是麸子，是麦子的一部分。

[96] 泰那农（Tainanon）在伯罗奔尼撒（Peloponnesos）南端，正当

斯巴达的南方。斯巴达时常有地震。有一次一些斯巴达的农奴逃进那海角上的海神庙里，却被斯巴达人拖出来杀害了。按习惯凡是逃进了神殿里的人应受到神的保护，谁也不得伤害他们。据说海神因此作怒，用三叉撞击大地，因而发生了大地震。

[97] 诗人叫大家记住他并无意“诽谤”城邦。

[98] 狄开俄波利斯把时间弄颠倒了。要等到禁令颁布后才能够没收违禁品。那些告密人才有活动的机会。这禁令是公元前 432 年颁布的，这是战争的主要原因之一。

[99] 西迈塔 (Simaitha) 是一个名妓。

[100] 阿斯帕西亚 (Aspasia) 本是一个妓女，后来变成了伯里克理斯的情妇。她也许训练过一些少女来作妓女。

[101] 伯里克理斯确实颁布过禁令。这儿所指的酒令歌大概是提摩克瑞翁 (Timocreon) 作的。那首歌的大意如下：“瞎眼的财神 (Ploutos) 啊，但愿你不要在陆上、海上或是我们的半岛上出现……”

[102] 塞里福斯 (Seriphos) 是爱琴海上的小岛，为雅典人的殖民地。

[103] 那些三层桨战舰是由富有的公民供应的。那时候他们要作一切准备，使战舰下海；舰上的人员，特别是那些上层桨手希望从他们那儿得到额外的赏赐。

[104] 雅典娜 (Athena) 是雅典的保护神。

[105] 一种类似橄榄的果子，其实并非橄榄。这种果子可作食品及榨油之用。

[106] 大概是指兵士和水手所戴的花冠。他们闹酒、打架，把花冠坠到地上。但也可能是指用来系在船头上的花圈。

[107] “口令”为划桨与停桨的口令。箫声、笛声和哨子声司划桨的节拍。

[108] 引号里的话是从《忒勒福斯》里面引来的。

[109] 以角力为喻。

[110] 以角力为喻。甲半歌队的领队已经被对方抱住，被举到空中，

他算是完全失败了。

[111] 戈耳戈 (Gorgo) 是一个妖怪，为珀耳修斯 (Perseus) 所杀。谁看见了她的头，谁就会化作石头。拉马科斯的盾牌上绘有戈耳戈头。

[112] 拉马科斯取下来的本是一片很大的羽毛，他却傲慢地把它说成绒毛，因此狄开俄波利斯问他什么鸟的绒毛会有这样大。

[113] “鸛鵒”指愚蠢的人，此处指拉马科斯的党羽。

[114] 提萨墨诺淮尼波斯 (Tisamenophainippos) 是由提萨墨诺 (Tisamenos) 和淮尼波斯 (Phainippos) 两个人名合成的。帕努癸帕喀得斯 (Panurgipparchides) 意即“希帕喀得斯 (Hipparchides) 坏蛋”。这儿所说的卡瑞斯 (Chares) 也许是公元前 4 世纪那位同名将军的祖父。革瑞托忒俄多洛斯 (Geretothodoros) 是由革瑞斯 (Geres) 和忒俄多洛斯 (Theodoros) 两个人名合成的。狄俄墨阿拉宗 (Diomeialazon) 意即“狄俄墨亚 (Diomeia) 乡吹牛皮的人”。卡俄尼亚 (Chaonia) 在希腊西北部。卡马里那 (Camarina) 和革拉 (Gela) 都在西西里南岸。“卡塔革拉” (Catagela) 也许应作“卡塔那” (Catana) (卡塔那在西西里东岸)。观众正想听“那”字，但狄开俄波利斯却再说出“革拉”。“卡塔革拉”和希腊文“愚弄”一词的字音很相似。

[115] 马里拉德斯 (Marilades) 意即“炭灰之子”。

[116] 德刺库罗斯 (Dracyllos) 这名字大概和“木炭”没有什么关系。据说欧福里得斯 (Euphorides) 这名字的意义是“善于背木炭的人”。普里尼得斯 (Prinides) 这名字的意义是“橡树之子”。

[117] 科绪拉 (Coisyra) 是墨伽克勒斯 (Megacles) 的母亲。墨伽克勒斯这一族人是贵族大家。这儿所说的“科绪拉的儿子”泛指一般贵族子弟。“救济捐”是友谊社的一种捐款，作为救济贫苦社员之用，每月交付；到期不付是一件很不名誉的事情。

[118] 伯罗奔尼撒人即希腊半岛上的人，包括斯巴达人在内。

[119] “人民”指观众和歌队。狄开俄波利斯的演说只说服了乙半歌队，但他同拉马科斯的一场争辩却把甲半歌队也说服了。

译者注

[120] “诗人”原作“歌队导演人”。那早期的戏剧诗人除了亲自导演歌队和演员而外，还得亲自担任主角。阿里斯托芬的第一部喜剧《宴会》是公元前427年演出的。

[121] “外邦人”大概特指戈耳癸阿斯（Gorgias），他是勒翁提翁（Leontion）的使节，于公元前427年来求雅典人帮助他的城邦对抗绪刺枯赛（Syracousai）。

[122] “头戴紫云冠的”是忒拜诗人品达洛斯（Pindaros）赠给雅典城的特别形容词，因为雅典的落霞很美丽。雅典人因此特别爱紫罗兰花。忒拜人当日为雅典所败，因而迁怒于自己的诗人，罚了他一笔钱；雅典人却加倍补偿了诗人，还为他在雅典城立了一座石像。

[123] “油亮亮的”含有“光荣的”和“多油的”二义，因为阿提刻出产橄榄油，故云“多油的”。

[124] 意即雅典城在压迫那些盟邦。这句话刺得观众心痛，再说下去是很危险的，因此诗人便往后退，讲些笑话。

[125] 埃癸那（Aigina）在雅典南方。这海岛于公元前455年左右为雅典占据，沦为属地。斯巴达人曾经在战争爆发前要求雅典人退出这海岛，雅典人反而把岛上的人完全赶走，把土地分配给自己的移民。阿里斯托芬可能在那时候分得一块那岛上的土地，一说他和埃癸那人有血统关系。

[126] 希腊水手很害怕那滑溜溜的海水，因此他们出海前要向海神祈祷，给他取个好听名字，叫做“从不滑倒的海神”。

[127] 指法庭里的石坛。或解做“石级讲台”，指公民大会会场里的讲台。

[128] 提托诺斯（Tithonos）为晨光女神所恋，她曾经替他向天神求得长生，但没有料到他会变老，老而不能死。此处泛指一个极老的人。

[129] 滴漏壶是法庭里计时之器。

[130] 马西阿斯（Marpasias）可能反对过救济那些穷苦的老战士。

[131] 这儿所说的图库狄得斯（Thucydides 旧译作“修昔底得斯”）

是一位政治家（并不是那位写内战史的历史家），他反对伯里克利斯，于公元前 444 年被逐出境。那次控告他的是两个年轻人，其中一个刻菲索得摩斯（Cephisodemos），另一个是欧阿特罗斯（Euathlos）。他们两人竭力攻击那老头子，使他一句话也回答不出来。刻菲索得摩斯身上有斯库提亚血液，因此这里有“斯库提亚蛮荒野地”的比喻说法。斯库提亚在黑海东北方。

[132] 因为刻菲索得摩斯身上有斯库提亚血液，所以歌队把他当作一个“弓手”。

[133] 以角力为喻。欧阿特罗斯这名字含有“优秀的比赛”之意。

[134] “克勒尼阿斯（Cleinius）的儿郎”指阿喀比阿得斯（Alcibiades），他是一个很美貌的浮华少年，后来继克勒翁成为主战派的头儿。

[135] 勒普洛斯（Lepros）是雅典郊外的皮革市场。

[136] “翻细事”谐“法息斯”（Phasis），那河流在黑海东岸。那河名的字音和希腊文“告密”的字音很相似。

[137] 和约要刻在碑上或柱子上。

[138] 指宙斯。

[139] “买卖神”原作“赫耳墨斯”（Hermes），他是神使，并且是保护商务的神。

[140] 这并不是口袋，而是假猪皮。

[141] “地母祭”指厄琉西斯敬奉得墨忒耳的宗教典礼，那典礼是很秘密的。入教时要献杀小奶猪。

[142] 墨伽拉采用的是寡头政体，一切政令由这些议事官一手包办。

[143] 盐本是墨伽拉人的出口货，他们的晒盐场在尼赛亚（Nisaia），那儿的海角于一年半以前被雅典人占据了，因此他们无法晒盐来卖。

[144] 雅典的全部步兵和骑兵年年要攻打两次墨伽拉，把他们的庄稼毁掉，一直毁到城边。

[145] 由于“小猪”一词在希腊文里的双关意义，以下一大段笑话都是饮食男女双关。

译者注

[146] 狄俄克勒斯 (Diocles) 是一个雅典人，他为一个墨伽拉少年作战而死，因此墨伽拉人年年在他的坟前举行一种亲嘴比赛，把奖品赠给一个最会亲嘴的少年。

[147] 一只发育不全的猪不能作献祭之用。

[148] 因为爱神阿佛罗狄忒 (Aphrodite) 心爱的美少年阿多尼斯 (Adonis) 是被野猪刺死的。但是有一些希腊人还是用猪来祭爱神。

[149] 菲巴利斯 (Phibalís) 是墨伽拉境内靠阿提刻边界的低洼池，以产无花果著名。

[150] “大嚼国”原作“特刺伽赛” (Tragasai)，为特洛亚境内的小城。这城名的字音与希腊文“吃”的字音很相似。

[151] 克忒西阿斯 (Ctesias) 是一个臭名昭彰的告密人。

[152] 普瑞庇斯 (Prepis) 是一个告密人。许珀玻罗斯 (Hyperbolos) 是一个政治煽动家，曾经作过雅典的将军。

[153] 这儿所说的克刺提诺斯 (Cratinos) 并不是那位年高的、著名的喜剧诗人，而是一个年轻的坏蛋，一个告密人。据说那家伙总是把他额上的一束头发挽成一个结子，把那旁边的头发剃光。奸夫被捉住时，头发要被剃得光光的。当日有两个人都叫做阿耳忒蒙 (Atremon)，其中有一个是帮助伯里克理斯攻城的工程师，他是一个跛子，躺在舁床上工作。这儿所指的是另一个阿耳忒蒙，他是一个坏蛋。“羊城”原文作“特刺伽宴”，这城名的字音与希腊文“羊”的字音很近似。

[154] 泡宋 (Pauson) 和吕西刺托斯 (Lysistratos) 是两个告密人。泡宋是一个画动物和漫画的画家。据说他在地母祭里很喜欢绝食，因为他本来没有饭吃；吕西刺托斯却想赛过那人，他要在那些只有三十天的月份里继续绝食三十天以上。科拉革斯 (Cholargeis) 是一个乡区的名字。

[155] 这是背东西背痛的。赫刺克勒斯生长在忒拜城，他是玻俄提亚人的英雄。

[156] 他们吹的是“风笛”，那与笛子相连接的气囊是狗皮做的。忒

拜是玻俄提亚境内最重要的城邦。

[157] 伊俄拉俄斯 (Iolaos) 是赫刺克勒斯的侄儿和友伴。玻俄提亚人本想说“脚的”，但临时改口说出了“翅膀的”。中世纪的注释家把这字解做“蝗虫”。

[158] “花薄荷”是薄荷属的植物。“水葫芦”是一种水鸟的江南俗名。

[159] 科帕伊斯 (Copaia) 是玻俄提亚境内的大湖，湖里的鲱鱼到近代还是很名贵的。

[160] 戏拟埃斯库罗斯的戏词。那原诗的意义是：“你这位五十个涅柔斯 (Nereus) 的女儿之长。”

[161] 歌队如果比赛成功，歌队司理要设宴款待歌队。歌队里的人员自然想在那宴会里吃鲱鱼美味。摩律科斯 (Morychos) 是一个美食家。

[162] 戏拟欧里庇得斯的《阿尔刻提斯》里面的戏词。那原诗的意思是：“就是死后，我也不至于和你分离，和我惟一的忠贞的妻子分离。”那剧中的男主人公阿墨托斯 (Admetos) 命中注定要早死，他的妻子阿尔刻提斯便替他而死。阿墨托斯这样和他的妻子道别。

[163] 法勒戎 (Phaleron) 是雅典的海湾。

[164] 指阿谟菲翁 (Amphion) 和仄托斯 (Zethos)，他们俩是宙斯与安提俄珀 (Antiope) 之子，忒拜城的建造人。阿谟菲翁弹弄七弦琴，那些石头听了琴音便自动滚来筑城墙。

[165] 这大概是一句常用的演说的词。

[166] “水沟”指从雅典城内通往海边的水沟。或解作“下水道”。

[167] “大酒盅”原作“枯斯” (chous)，为容量名称，合四分之三加仑。“大酒盅节”是花月 (Athesterion) (相当于公历二三月) 里举行的节日。在那个节日里许多雅典人都要自备饮食去赛饮。

[168] “酒令歌”原作“哈摩狄俄斯 (Harmodios) 歌”，那是赞美那刺杀僭君希帕科斯 (Hipparchos) 的哈摩狄俄斯的歌。古希腊人躺在场上饮酒。

译者注

[169] “友爱的杯子”是一只表示友爱的酒杯，大家轮流接着这酒杯来喝，以保证和睦与友谊。现代的希腊人还保持着这习惯。

[170] “秀丽之神”原作“卡里忒斯”(Charites)，她们代表温柔、秀丽、快乐、光彩等。据说本剧在古代出时，背景里有一个美丽的女子出现。

[171] “小爱神”原作“厄洛斯”(Eros)。他是阿佛罗狄忒的儿子，为一美少年或小孩，以箭射人，使生爱情。宙克西斯(Zeuxis)的画挂在雅典的阿佛罗狄忒庙里。

[172] “爬山葡萄藤”原作“家葡萄藤”，是一种能爬得很高的葡萄藤，要为其搭架子或格子篱。上面所说的“小葡萄藤”是一种矮葡萄藤，只须用木桩支持即可。

[173] 古希腊人沐浴后要涂抹橄榄油润皮肤。新月于黄昏出现时正是古代社会举行各种宗教仪式的时候。

[174] 传说那杀母的俄瑞斯忒斯来到雅典，大家不愿和他共一只酒杯喝酒，雅典的国王便下令各饮各的酒杯，谁先饮完，谁就得到一皮囊酒。克忒西丰(Ctesiphon)是一个大胖子，因此这是一大皮囊的酒。

[175] 观众以为他会说“五滴”。

[176] 费勒(Phyle)是靠近玻俄提亚的关口。

[177] 白衣服是节日里穿的吉服。

[178] 直到19世纪初年希腊医生的年薪还是由政府供给的。

[179] 庇塔罗斯(Pittalos)是一个名医生。

[180] 这伴郎是男方的陪伴新郎并司理婚事的人。

[181] 这伴娘是由女方到男方去陪伴新娘并司理婚事的人。

[182] “大酒钵节”是“大酒盅节”次日庆祝的狂饮节，但中世纪的注译家却以为这两个狂饮节是在同一天里庆祝的。

[183] 革律翁(Geryon)是西方岛国的神话时代的国王，他有三头三身、六手六脚，狄开俄波利斯再给他加上四只翅膀。中世纪的注译家以为狄开俄波利斯说这话时手里抓着一只蝗虫，因为他没有鸟吃，只

吃蝗虫。

[184] 那著名的酒令歌的头一句是：“哈摩狄俄斯，最亲爱的!!!”诗人把原字的格拉加以变动，就把这话弄成了一句笑话。

[185] 倒在盾牌上把它擦亮。

[186] 拉马科斯是历史上的真实人物，他是克塞诺法涅斯（Xenophanes）的儿子。

[187] 安提马科斯（Antimachos）是阿里斯托芬的第一部喜剧《宴会》的歌队司理，他说话时口沫飞溅。《宴会》夺得了次奖，但是安提马科斯并没有邀请阿里斯托芬参加庆祝宴会。那剧原是借卡利斯特刺托斯（Callistratos）的名义演出的，那歌队司理很可能只邀请了卡利斯特刺托斯赴宴。

[188] 俄瑞斯忒斯是阿伽门农（Agamemnon）的儿子，他的父亲为他的母亲所杀，他因此报父仇杀了母亲，但杀后他良心上过不去，因而发疯。此处泛指假装疯狂的拦路贼。

[189] 指太阳。

[190] 那些逃兵原是他自己的兵士，他们看见他们的军官跌倒了，便纷纷溃散。十一年后拉马科斯在西西里战死。

[191] “评判员”表面上指大酒盅节的评判员，暗中指喜剧比赛的评判员。君主长官主持大酒盅节比赛和戏剧比赛，他这时候正坐在剧场里的前排座位上。这两种比赛的奖赏都是由这位君主长官发给的。狄开俄波利斯说这话时，有人递给他一皮囊酒。

[192] 这是从阿喀罗科斯所作的歌颂赫刺克勒斯的歌里引来的。这实际上是诗人在预祝本剧的胜利。

骑士

这剧本根据罗泽斯（B. B. Rogers）编订的《阿里斯托芬的骑士》（*The Knights of Aristophanes*, George Bell and Sons, London, 1930 年）译出。

ΙΠΠΕΙΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΗΜΟΣ

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ΝΙΚΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ΧΟΡΟΣ ΙΠΠΕΩΝ

骑 士

人物

德谟斯——一个老年人， 雅典人民的化身。

帕佛拉工——德谟斯的管家。^[1]

尼喀阿斯——德谟斯的仆人。^[2]

得摩斯忒涅斯——德谟斯的仆人。^[3]

腊肠贩——名阿戈刺克里托斯。

歌队——由二十四个骑士组成。

ΠΙΠΕΙΣ

- ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ.** Ἰατταταιὰξ τῶν κακῶν, ἱατταταῖ.
κακῶς Παφλαγόνα τὸν νεώνητον κακὸν
αὐταῖσι βουλαῖς ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν εἰς τὴν οἰκίαν,
5 πληγὰς ἀεὶ προστρίβεται τοῖς οἰκέταις.
ΝΙΚΙΑΣ. κάκιστα δὴθ' οὗτός γε πρῶτος Παφλαγόνων
αὐταῖς διαβολαῖς.
ΔΗ. ὦ κακόδαιμον, πῶς ἔχεις;
ΝΙ. κακῶς καθάπερ σύ.
ΔΗ. δεῦρό νυν πρόσελθ', ἵνα
10 ξυναυλίαν κλαύσωμεν Οὐλύμπου νόμον.
ΔΗ. καὶ ΝΙ. μὴ μῦ, μὴ μῦ, μὴ μῦ, μὴ μῦ, μὴ μῦ,
μὴ μῦ.
ΔΗ. τί κινυρόμεθ' ἄλλως; οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινα
σωτηρίαν νῶν, ἀλλὰ μὴ κλάειν ἔτι;
ΝΙ. τίς οὖν γένοιτ' ἄν; λέγε σύ.
ΔΗ. σὺ μὲν οὖν μοι λέγε,
ἵνα μὴ μάχωμαι.
ΝΙ. μὰ τὸν Ἀπόλλω ἡ γὰρ μὲν οὐ·
15 ἄλλ' εἰπέ θαρρῶν, εἶτα καὶ γὰρ σοὶ φράσω.
ΔΗ. πῶς ἂν σύ μοι λέξεις ἀμὲρ χρὴ λέγειν;
ΝΙ. ἄλλ' οὐκ ἔστι μοι τὸ θρέττε. πῶς ἂν οὖν ποτε
εἴποιμ' ἂν αὐτὸ δῆτα κομψευριπικῶς;
ΔΗ. μή μοι γε, μή μοι, μὴ διασκανδικίσσης·
20 ἄλλ' εὐρέ τιν' ἀπόκινον ἀπὸ τοῦ δεσπότη.
ΝΙ. λέγε δὴ "μόλωμεν" ξυνεχὲς ὡδὶ ξυλλαβῶν.
ΔΗ. καὶ δὴ λέγω· μόλωμεν.
ΝΙ. ἐξόπισθε νῦν
"αὐτὸ" φαθὶ τοῦ "μόλωμεν."
ΔΗ. αὐτό.

得摩斯忒涅斯 哎呀，倒霉啦，哎呀！但愿神明把这个新买来的坏蛋帕佛拉工连同他的诡计一起毁灭掉，因为自从他进了家门，就叫我们这些仆人老是挨皮鞭。

5

尼喀阿斯 但愿这个头号的帕佛拉工连同他的诬告一起毁灭掉！

得摩斯忒涅斯 可怜的人，你觉得怎么样了？

尼喀阿斯 痛得很，还不是和你一样。

得摩斯忒涅斯 到这儿来，我们一同来哼一支乌吕谟波斯的曲子吧^[4]。

10

尼喀阿斯 呜呜，呜呜，呜呜，呜呜，呜呜，呜呜！
得摩斯忒涅斯

得摩斯忒涅斯 呜呜有什么用？我们应当想个安全办法，不要再哭了。

尼喀阿斯 有什么安全办法？你说说看！

得摩斯忒涅斯 还是你告诉我吧，免得我同你争吵。

尼喀阿斯 凭阿波罗起誓^[5]，我不。还是你大胆地说出来，我再表示意见。

15

得摩斯忒涅斯 “但愿你把我想说的说出来！”^[6]

尼喀阿斯 我可没这胆量。我要是能够说得像欧里庇得斯那样妙，那多好！

得摩斯忒涅斯 算了，不要给我“野萝卜”吃了^[7]！快想办法同我们的主人玩玩“捉迷藏”把戏。

20

尼喀阿斯 你说“得——奥”，慢慢连起来。

得摩斯忒涅斯 我就说“得——奥”。

尼喀阿斯 说了“得——奥”，再说“不——奥”。

得摩斯忒涅斯 “不——奥”。

ΠΙΠΕΙΣ

- ΝΙ.** πάνυ καλῶς.
 ὥσπερ δεφόμενος νῦν ἀτρέμα πρῶτον λέγε
 25 **ΔΗ.** τὸ "μόλωμεν," εἶτα δ' "αὐτό," κατεπάγων πυκνόν.
ΔΗ. μόλωμεν αὐτὸ μόλωμεν αὐτομολῶμεν.
ΝΙ. ἦν, οὐχ ἡδύ;
ΔΗ. νῆ Δία, πλήν γε περὶ τῷ δέρματι
 δέδοικα τουτονὶ τὸν οἰωνόν.
ΝΙ. τί δαί;
 31 **ΔΗ.** ὅτιῃ τὸ δέρμα δεφομένων ἀπέρχεται.
ΝΙ. κράτιστα τοίνυν τῶν παρόντων ἐστὶ νῶν,
 θεῶν ἰόντε προσπείειν του πρὸς βρέτας.
ΔΗ. ποῖον βρετετέτας; ἔτεδον ἡγεῖ γὰρ θεούς;
ΝΙ. ἔγωγε.
ΔΗ. ποίῳ χρώμενος τεκμηρίῳ;
ΝΙ. ὅτιῃ θεοῖσιν ἐχθρὸς εἰμ', οὐκ εἰκότως;
ΔΗ. εὖ προσβιβάζεις μ'. ἀλλ' ἑτέρα ποι σκεπτέον.
 βούλει τὸ πρᾶγμα τοῖς θεαταῖσιν φράσω;
ΝΙ. οὐ χεῖρον· ἐν δ' αὐτοὺς παραιτησώμεθα,
 ἐπίδηλον ἡμῖν τοῖς προσώποισιν ποιεῖν,
 39 ἦν τοῖς ἔπεσι χαίρωσι καὶ τοῖς πράγμασι.
ΔΗ. λέγοιμ' ἂν ἤδη. νῶν γάρ ἐστι δεσπότης
 ἄγροικος ὀργήν, κυανοτρώξ, ἀκράχολος,
 Δῆμος Πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον,
 ὑπόκωφον. οὗτος τῇ προτέρα νομηνία
 ἐπρίατο δοῦλον, βυρσοδέψην, Παφλαγόνα,
 πανουργότατον καὶ διαβολώτατόν τινα.
 οὗτος καταγνοὺς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους,
 ὁ βυρσοπαφλαγών, ὑποπесὼν τὸν δεσπότην
 ἦκαλλ', ἐθώπευ', ἐκολάκευ', ἐξηπάτα
 κοσκυλματίοις ἄκροισι, τοιαυτὶ λέγων·
 ὦ Δῆμε, λοῦσαι πρῶτον ἐκδικάσας μίαν,
 εἵθου, ρόφησον, ἔντραγ', ἔχε τριώβολον.

尼喀阿斯 很好。现在就像捋东西那样，一松一紧，先松后紧，先说“得——奥，不——奥”，再说“得奥，不奥”，反复几下，越说越快。

25

得摩斯忒涅斯 得——奥，不——奥，得奥，不奥，得奥不奥，逃跑！^[8]

尼喀阿斯 对了，痛快吗？

得摩斯忒涅斯 凭宙斯起誓^[9]，倒也痛快，只不过我害怕你这话不吉利，会伤了我的皮。

尼喀阿斯 为什么？

得摩斯忒涅斯 因为那样一来，会把皮弄掉的。^[10]

31

尼喀阿斯 既然没办法，最好去拜拜什么神——神——神像。

得摩斯忒涅斯 什么“神——神——神像”？你真相信有神吗？

尼喀阿斯 我相信有。

得摩斯忒涅斯 你怎么知道？

尼喀阿斯 因为我就是个天神所厌恶的人。你说对不对？

得摩斯忒涅斯 你真会说。但是我们得另想办法。你赞成把事情告诉观众吗？

尼喀阿斯 也好。我们可以要求他们用脸色向我们表示，他们到底喜欢不喜欢我们的言语和行动。

39

得摩斯忒涅斯 那我现在就说吧。我们俩有一个粗暴的主人，爱吃豆子，脾气大，他就是“普倪克斯”乡的德谟斯，一个急性子的小老头儿，耳朵有点“聋”。^[11]上月初他买来了一个奴隶，一个硝皮匠^[12]，绰号帕佛拉工，最卑鄙，最善于诬告！这个帕佛拉工皮匠摸到了老头子的脾气，他奉承主人，摆尾巴，恭维他，用“皮屑”来哄骗他^[13]，向他这样说：“德谟斯啊，你先去判断一桩案件，拿他三个俄玻罗斯^[14]，再去洗

ΙΠΠΕΙΣ

- βούλει παραθῶ σοι δόρπον; εἴτ' ἀναρπάσας
 ὅ τι ἂν τις ἡμῶν σκευάσῃ, τῷ δεσπότη
 Παφλαγῶν κεχάρισται τοῦτο. καὶ πρῶην γ' ἐμοῦ
 μᾶζαν μεμαχότος ἐν Πύλῳ Λακωνικὴν,
 πανουργότατά πως περιδραμῶν ὑφαρπάσας
 αὐτὸς παρέθηκε τὴν ὑπ' ἐμοῦ μεμαγμένην.
 ἡμᾶς δ' ἀπελαύνει, κοῦκ ἐᾷ τὸν δεσπότην
 ἄλλον θεραπεύειν, ἀλλὰ βυρσίνην ἔχων
 60 δειπνοῦντος ἐστὼς ἀποσοβεῖ τοὺς ῥήτορας.
 ἄδει δὲ χρησμούς· ὁ δὲ γέρων σιβυλλιᾷ.
 ὁ δ' αὐτὸν ὡς ὀρᾷ μεμακκοηκότα,
 τέχνην πεποίηται. τοὺς γὰρ ἔνδον ἄντικρυς
 ψευδῇ διαβάλλει· κᾶτα μαστιγούμεθα
 ἡμεῖς· Παφλαγῶν δὲ περιθέων τοὺς οἰκέτας
 αἰτεῖ, ταραττει, δωροδοκεῖ, λέγων τάδε·
 ὀρᾶτε τὸν "Υλαν δι' ἐμὲ μαστιγούμενον;
 εἰ μή μ' ἀναπείσεται, ἀποθανεῖσθε τήμερον.
 ἡμεῖς δὲ δίδομεν· εἰ δὲ μή, πατούμενοι
 ὑπὸ τοῦ γέροντος ὀκταπλάσια χέζομεν.
 νῦν οὖν ἀνύσαντε φροντίσωμεν, ὦγαθέ,
 73 ποίαν ὁδὸν νῶ τρεπτέον καὶ πρὸς τίνα.
ΝΙ. κράτιστ' ἐκείνην τὴν "μόλωμεν," ὦγαθέ.
ΔΗ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε τὸν Παφλαγόν' οὐδὲν λαθεῖν·
 ἐφορᾷ γὰρ αὐτὸς πάντ'. ἔχει γὰρ τὸ σκέλος
 τὸ μὲν ἐν Πύλῳ, τὸ δ' ἕτερον ἐν τήκκλησίᾳ.
 τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος
 ὁ πρωκτός ἐστιν αὐτόχρημ' ἐν Χαόσι,
 79 τῷ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ δὲ νοῦς ἐν Κλωπιδῶν.
ΝΙ. κράτιστον οὖν νῶν ἀποθανεῖν. ἀλλὰ σκόπει,
 ὅπως ἂν ἀποθάνωμεν ἀνδρικώτατα.
ΔΗ. πῶς δῆτα πῶς γένοιτ' ἂν ἀνδρικώτατα;
ΝΙ. βέλτιστον ἡμῖν αἶμα ταύρειον πιεῖν.
 84 ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἰρετώτερος.
ΔΗ. μὰ Δί' ἀλλ' ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος.

澡，吃东西，狼吞虎咽，大嚼大喝。^[15]你现在要我给你摆晚饭吗？”于是帕佛拉工就把我们烹调的食物抢了去献给我们的主人。不久以前，我在皮罗斯“打”了一块斯巴达大麦饼，他却跑来用最卑鄙的手段偷了去，把我所“打”得的拿去奉献。^[16]他还把我们轰走，不让别人伺候主人；德谟斯吃饭的时候，他拿着“皮蝇拍”站在那儿^[17]，把那些演说家都吓走了。 60

他还唱出一些神示^[18]，使得老头子迷迷糊糊。看见他昏聩了，就捣鬼，公开地诬告家里的仆人；于是我们就要挨皮鞭。这个帕佛拉工到仆人里头来要挟、威胁、索贿赂，他这样说：“你们看见许拉斯受我的影响挨了皮鞭吗^[19]？你们不买动我，今天就活不成！”我们只好送他钱；要不然，我们就会叫老头子踏在脚底下，屙出八倍的屎来！

好伙计，现在赶快想一想，应该转向哪一条路，祈求哪一个人？ 73

尼喀阿斯 好伙计，最好还是转向“逃跑”啊！

得摩斯忒涅斯 但是没有一件事情逃避得了帕佛拉工，因为一切都在他的眼睛里：他一只腿站在皮罗斯，另一只站在公民大会，他这样一跨步，屁股正好在“开口”尼亚，手在“爱偷”利亚，心在“刮搂”庇代乡！^[20] 79

尼喀阿斯 那样，“奴才只有一死罢了”^[21]。可是想一想，怎样才死得最英勇。

得摩斯忒涅斯 怎样，怎样才算最英勇呢？

尼喀阿斯 最好是喝公牛血，忒弥斯托克勒斯的死法是可取的。^[22] 84

得摩斯忒涅斯 不，还是喝那敬奉幸运神的纯酒吧^[23]，也许我

ΙΠΠΕΙΣ

ἴσως γὰρ ἂν χρηστόν τι βουλευσαίμεθα.

88 **ΝΙ.** ἰδού γ' ἄκρατον. περὶ ποτοῦ γοῦν ἐστί σοι;
 πῶς δ' ἂν μεθύων χρηστόν τι βουλεύσαιτ' ἀνὴρ;

ΔΗ. ἄληθες, οὗτος; κρουνοχυτρολήραιον εἶ.
 οἶνον σὺ τολμᾷς εἰς ἐπίνοιαν λαιδορεῖν;
 οἶνου γὰρ εὖροις ἂν τι πρακτικώτερον;
 ὁρᾷς; ὅταν πίνωσιν ἄνθρωποι, τότε
 πλουτοῦσι, διαπράττουσι, νικῶσιν δίκας,
 εὐδαιμονοῦσιν, ὠφελοῦσι τοὺς φίλους.
 96 ἄλλ' ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἶνου χόα,
 τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω καὶ λέγω τι δεξιόν.

ΝΙ. οἶμοι, τί ποθ' ἡμᾶς ἐργάσει τῷ σῷ ποτῷ;

ΔΗ. ἀγάθ'· ἄλλ' ἔνεγκ'· ἐγὼ δὲ κατακλινήσομαι.
 ἦν γὰρ μεθυσθῶ, πάντα ταυτὶ καταπάσω
 βουλευματίων καὶ γνωμιδίων καὶ νοϊδίων.

ΝΙ. ὥς εὐτυχῶς ὅτι οὐκ ἐλήφθην ἔνδοθεν
 κλέπτων τὸν οἶνον.

102 **ΔΗ.** εἶπέ μοι, Παφλαγὼν τί δρᾷ·

ΝΙ. ἐπίπαστα λείξας δημιόπραθ' ὁ βάσκανος
 ῥέγκει μεθύων ἐν ταῖσι βύρσαις ὕπτιος.

ΔΗ. ἴθι νυν, ἄκρατον ἐγκάναξόν μοι πολὺν
 σπονδὴν.

ΝΙ. λαβὲ δὴ καὶ σπεῖσον ἀγαθοῦ δαίμονος·
 107 ἔλχ' ἔλκε τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου.

ΔΗ. ὦ δαῖμον ἀγαθέ, σὸν τὸ βούλευμ', οὐκ ἐμόν.

ΝΙ. εἶπ', ἀντιβολῶ, τί ἔστι;

ΔΗ. τοὺς χρησμοὺς ταχὺ
 κλέψας ἔνεγκε τοῦ Παφλαγόνος ἔνδοθεν,
 ἕως καθεύδει.

ΝΙ. ταῦτ'. ἀτὰρ τοῦ δαίμονος
 δέδοιχ' ὅπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος.

ΔΗ. φέρε νυν ἐγὼ 'μαυτῷ προσαγάγω τὸν χόα,
 114 τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω καὶ λέγω τι δεξιόν.

们可以想出个好主意来。

尼喀阿斯 喝“纯酒”！这是你喝酒的时候吗？一个人喝醉了，怎样想得出好主意来？

88

得摩斯忒涅斯 真的想不出吗，伙计？你不过是个只会喝清水、说废话的人！你敢挖苦酒的神通吗？你能够发现什么东西比酒更有效力？你看见吗？人们喝了酒就会变成富翁，事事顺利，打得赢官司，享得到幸福，帮得上朋友的忙。赶快去给我端一杯酒来，让我润润我的灵机，发发妙论。

96

尼喀阿斯 哎呀，你喝了酒对我们有什么好处呢？

得摩斯忒涅斯 大有好处。你去端来吧！

我要躺下来。^[24]等我喝醉了，我要到处撒一些小计策、小意见、小心思。

尼喀阿斯 多么运气，我从屋里把酒偷了来，没有叫他捉住。

得摩斯忒涅斯 告诉我，帕佛拉工在干什么？

102

尼喀阿斯 那恶魔舔光了几块没来的果子糕，喝醉了酒，躺在他的皮堆上打呼噜呢。

得摩斯忒涅斯 来，给我多倒些纯酒来祭奠祭奠！

尼喀阿斯 你接住，向幸运神祭奠！大口大口地喝掉普刺涅山的幸运神的这杯酒吧^[25]！

107

得摩斯忒涅斯 幸运神啊，这主意是你的，不是我的啊！

尼喀阿斯 请你告诉我，是个什么主意？

得摩斯忒涅斯 趁帕佛拉工在睡觉，快从屋里把他的神示偷出来！

尼喀阿斯 好吧。但是我害怕好运会变成厄运！

得摩斯忒涅斯 我且把这酒杯端到唇边，润润我的灵机，发发

ΠΙΠΕΙΣ

ΝΙ. ὥς μεγάλ' ὁ Παφλαγὼν πέρδεται καὶ ῥέγκεται,
ὥστ' ἔλαθον αὐτὸν τὸν ἱερὸν χρησμὸν λαβών,
ὄνπερ μάλιστ' ἐφύλαττεν.

ΔΗ. ὦ σοφώτατε,
φέρ' αὐτόν, ἵν' ἀναγνῶ· σὺ δ' ἔγχεον πιεῖν
ἀνύσας τι. φέρ' ἴδω τί ἄρ' ἔνεστιν αὐτόθι.
120 ὦ λόγια. δός μοι δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.

ΝΙ. ἰδού· τί φησ' ὁ χρησμός;

ΔΗ. ἑτέραν ἔγχεον.

ΝΙ. ἐν τοῖς λογίοις ἔνεστιν "ἑτέραν ἔγχεον";

ΔΗ. ὦ Βάκι.

ΝΙ. τί ἔστι;

ΔΗ. δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.

ΝΙ. πολλῷ γ' ὁ Βάκις ἐχρήτο τῷ ποτηρίῳ.

ΔΗ. ὦ μιὰρὲ Παφλαγών, ταῦτ' ἄρ' ἐφυλάττου πάλαι,
125 τὸν περὶ σεαυτοῦ χρησμὸν ὀρρωδῶν.

ΝΙ. τιή;

ΔΗ. ἐνταῦθ' ἔνεστιν αὐτὸς ὡς ἀπόλλυται.

ΝΙ. καὶ πῶς;

ΔΗ. ὅπως; ὁ χρησμός ἀντικρὺς λέγει
ὥς πρῶτα μὲν στυππειοπώλης γίγνεται,
ὅς πρῶτος ἔξει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.

ΝΙ. εἷς οὕτοσὶ πώλης. τί τούντεῦθεν; λέγε.

ΔΗ. μετὰ τοῦτον αὖθις προβατοπώλης, δεύτερος.

ΝΙ. δύο τῷδε πῶλα. καὶ τί τόνδε χρή παθεῖν;

ΔΗ. κρατεῖν, ἕως ἕτερος ἀνὴρ βδελυρώτερος
αὐτοῦ γένοιτο· μετὰ δὲ ταῦτ' ἀπόλλυται.
ἐπιγίγνεται γὰρ βυρσοπώλης ὁ Παφλαγών,
137 ἄρπαξ, κεκράκτης, Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.

妙论。

114

尼喀阿斯 帕佛拉工大放其屁，大打其呼噜，我把他好好藏着的神示偷了来，没有叫他发觉。

得摩斯忒涅斯 你真是个机灵鬼，快交给我来吟。你给我倒酒喝！让我看这里面究竟写些什么。

哦，是预言！赶快把酒杯递给我，递给我！

120

尼喀阿斯 得！神示里说的什么？

得摩斯忒涅斯 再倒一杯！

尼喀阿斯 神示里是说“再倒一杯”吗？

得摩斯忒涅斯 预言家巴喀斯啊^[26]！

尼喀阿斯 什么呀？

得摩斯忒涅斯 赶快把酒杯递给我！

尼喀阿斯 巴喀斯原来也嗜酒如命呀！

得摩斯忒涅斯 可恶的帕佛拉工啊，这就是你害怕的、你藏了这么久的、关于你本人的神示么！

125

尼喀阿斯 怎么？

得摩斯忒涅斯 这里面说，他会怎样失败！

尼喀阿斯 怎样失败呢？

得摩斯忒涅斯 怎样吗？神示说得明明白白：最初出现的是个卖碎麻的、他首先掌管城邦的政事^[27]。

尼喀阿斯 是个小贩子；以后呢？你说呀！

得摩斯忒涅斯 他后面，是一个卖羊的^[28]。

尼喀阿斯 两个小贩子；这第二个的命运怎么样？

得摩斯忒涅斯 他掌权掌到另一个比他更可恶的家伙起来的一天，就失败了。接上来，是这个卖皮革的帕佛拉工，他是一个强盗、一个吵吵闹闹的人，声音像库克罗玻洛斯山洪

ΠΙΠΕΙΣ

ΝΙ. τὸν προβατοπώλην ἦν ἄρ' ἀπολέσθαι χρεὼν
ὑπὸ βυρσοπώλου;

ΔΗ. νῆ Δί'.

ΝΙ. οἷμοι δείλαιος.

πόθεν οὖν ἂν ἔτι γένοιτο πώλης εἷς μόνος;

ΔΗ. ἔτ' ἐστὶν εἷς, ὑπερφυᾶ τέχνην ἔχων.

ΝΙ. εἶπ', ἀντιβολῶ, τίς ἐστίν;

ΔΗ. εἶπω;

ΝΙ. νῆ Δία.

ΔΗ. ἀλλαντοπώλης ἔσθ' ὁ τοῦτον ἐξελῶν.

ΝΙ. ἀλλαντοπώλης; ὦ Πόσειδον τῆς τέχνης.

φέρε ποῦ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐξευρήσομεν;

ΔΗ. ζητῶμεν αὐτόν.

ΝΙ. ἀλλ' ὁδὶ προσέρχεται

149 ὥσπερ κατὰ θεῖον εἰς ἀγοράν.

ΔΗ. ὦ μακάριε

ἀλλαντοπῶλα, δεῦρο δεῦρ', ὦ φίλτατε,

ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει καὶ νῶν φανείς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ. τί ἔστι; τί με καλεῖτε;

ΔΗ. δεῦρ' ἔλθ', ἵνα πύθη

ὥς εὐτυχῆς εἶ καὶ μεγάλως εὐδαιμονεῖς.

ΝΙ. ἴθι δῆ, κάθελ' αὐτοῦ τούλεόν, καὶ τοῦ θεοῦ

τὸν χρησμὸν ἀναδίδαξον αὐτὸν ὥς ἔχει·

154 ἐγὼ δ' ἰὼν προσκέψομαι τὸν Παφλαγόνα.

ΔΗ. ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί·

ἔπειτα τὴν γῆν πρόσκυσον καὶ τοὺς θεούς.

ΑΛ. ἰδού· τί ἔστιν;

ΔΗ. ὦ μακάρι', ὦ πλούσιε,

ὦ νῦν μὲν οὐδείς, αὔριον δ' ὑπέρμεγας·

ὦ τῶν Ἀθηνῶν ταγὲ τῶν εὐδαιμόνων.

一样响亮^[29]。

137

尼喀阿斯 那个卖羊的准会失败在这个卖皮革的手里？

得摩斯忒涅斯 对。

尼喀阿斯 哎呀！难道还有一个卖什么的？

得摩斯忒涅斯 还有一个呢，他操一种很特别的职业。

尼喀阿斯 请你告诉我，他是干什么的呀？

得摩斯忒涅斯 要我告诉你吗？

尼喀阿斯 是呀！

得摩斯忒涅斯 是一个卖腊肠的，他会把帕佛拉工撵走。

尼喀阿斯 一个卖腊肠的？哎呀，好个职业！喂，我们到哪里去找他呢？

得摩斯忒涅斯 我们去找找看！

尼喀阿斯 看，那儿来了一个，他正要到市场去，就像有天意呢！ 149

得摩斯忒涅斯 你这个走运的腊肠贩，这儿来！最亲爱的，快上来，^[30]你正是我们的城邦和我们两人的救星！

腊肠贩 什么事？你们为什么叫我？

得摩斯忒涅斯 这儿来，来听听你的运气多么好，福气多么大！

尼喀阿斯 叫他把摊棹放下来，向他解释解释神示里说些什么。我去提防着帕佛拉工。 154

得摩斯忒涅斯 喂，你先把这些家伙放在地下，再向大地和神们拜一拜。

腊肠贩 怎么回事儿？

得摩斯忒涅斯 你这个走运的人，发财的人啊，你今天是无名小卒，明天可就显赫无比！你这个幸福的雅典城的统治

ΙΠΠΕΙΣ

- ΑΛ. τί μ', ὦγάθ', οὐ πλύνειν ἑᾶς τὰς κοιλίας
πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾶς;
ΔΗ. ὦ μῶρε, ποίας κοιλίας; δευρὶ βλέπε.
163 τὰς στίχας ὀρᾶς τὰς τῶνδε τῶν λαῶν;
ΑΛ. ὀρῶ.
ΔΗ. τούτων ἀπάντων αὐτὸς ἀρχέλας ἔσει,
καὶ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων καὶ τῆς πυκνός·
βουλήν πατήσεις καὶ στρατηγοὺς κλαστάσεις,
167 δήσεις, φυλάξεις, ἐν Πρυτανείῳ λαικάσεις.
ΑΛ. ἐγώ;
ΔΗ. σὺ μέντοι· κούδέπω γε πάνθ' ὀρᾶς.
ἀλλ' ἐπανάβηθι κάπῃ τοῦλεὸν τοδὶ
καὶ κάτιδε τὰς νήσους ἀπάσας ἐν κύκλῳ.
ΑΛ. καθορῶ.
ΔΗ. τί δαί; τὰμπόρια καὶ τὰς ὀλκάδας;
ΑΛ. ἔγωγε.
ΔΗ. πῶς οὖν οὐ μέγας εὐδαιμονεῖς;
ἔτι νῦν τὸν ὀφθαλμὸν παράβαλλ' εἰς Καρίαν
174 τὸν δεξιόν, τὸν δ' ἕτερον εἰς Καρχηδόνα.
ΑΛ. εὐδαιμονήσω γ', εἰ διαστραφήσομαι.
ΔΗ. οὐκ, ἀλλὰ διὰ σοῦ ταῦτα πάντα πέρνεται.
γίγναι γάρ, ὡς ὁ χρησμὸς οὕτοσί λέγει,
ἀνὴρ μέγιστος.
ΑΛ. εἰπέ μοι, καὶ πῶς ἐγὼ
179 ἀλλαντοπώλης ὦν ἀνὴρ γενήσομαι;
ΔΗ. δι' αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο καὶ γίγναι μέγας,
ὅτι ἢ πονηρὸς κάξ ἀγορᾶς εἶ καὶ θρασύς.

者啊！

腊肠贩 好朋友，为什么不让我去洗肠子，卖腊肠，偏偏要开玩笑？

得摩斯忒涅斯 傻瓜，洗什么肠子！朝这儿看！你瞧见那一排排的人吗？ 163

腊肠贩 瞧见了。

得摩斯忒涅斯 你会变成全体人民的主宰，市场、海港和公民大会的主持人；你可以把议院踏在脚底下，把那些将军们“剪掉”^[31]；你可以把人们捆起来，囚起来；你还可以在主席厅里玩妓女呢！ 167

腊肠贩 我吗？

得摩斯忒涅斯 就是你；你还没有全看见呢。你且站在这摊桌上，望望周围的岛屿！

腊肠贩 我望见了。

得摩斯忒涅斯 什么？你望见了那些商场和商船吗？

腊肠贩 望见了。

得摩斯忒涅斯 难道你不是一个走运的人？你把右眼斜过去望望卡里亚，把左眼斜过去望望卡耳刻冬。^[32] 174

腊肠贩 我要把脖子歪了，才走运呢！

得摩斯忒涅斯 不但走运，所有这一切还可以由你出卖呢。照神示说，你会变成一个非常伟大的人物。

腊肠贩 你说吧，像我这样一个卖腊肠的，怎能够变成一个大人物呢？ 179

得摩斯忒涅斯 正因为你是卖腊肠的，你才会变得很伟大：因为你是一个坏蛋、一个冒失鬼、一个从市场里训练出来的。

ΙΠΠΕΙΣ

ΑΛ. οὐκ ἀξιῶ 'γὼ 'μαυτὸν ἰσχύειν μέγα.

ΔΗ. οἴμοι, τί ποτ' ἔσθ' ὅτι σαυτὸν οὐ φῆς ἄξιον;
 ξυνειδέναι τί μοι δοκεῖς σαυτῷ καλόν.
 μῶν ἐκ καλῶν εἶ κάγαθῶν;

ΑΛ. μὰ τοὺς θεοὺς,
 εἰ μὴ 'κ ποινηρῶν γ'.

ΔΗ. ὦ μακάριε τῆς τύχης,
 187 ὅσον πέποιθας ἀγαθὸν εἰς τὰ πράγματα.

ΑΛ. ἀλλ', ὦγάθ', οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι,
 πλὴν γραμμάτων, καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς.

ΔΗ. τουτὶ μόνον σ' ἔβλαψεν, ὅτι καὶ κακὰ κακῶς.
 ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ
 ἔτ' ἐστὶν ἀνδρὸς οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους,
 ἀλλ' εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν. ἀλλὰ μὴ παρῆς
 ἅ σοι διδόασ' ἐν τοῖς λογίοισιν οἱ θεοί.

194 ΑΛ. πῶς δῆτά φησ' ὁ χρησμός;

ΔΗ. εὖ νῆ τοὺς θεοὺς
 καὶ ποικίλως πως καὶ σοφῶς ἠνιγμένος.
 'Αλλ' ὁπόταν μάρψῃ βурсαίετος ἀγκυλοχείλης
 γαμφηλῇσι δράκοντα κοάλεμον αἵματοπώτην,
 δὴ τότε Παφλαγόνων μὲν ἀπόλλυται ἡ σκοροδάλμη,
 κοιλιοπώλησιν δὲ θεὸς μέγα κῦδος ὀπάζει,
 201 αἶ κεν μὴ πωλεῖν ἀλλᾶντας μᾶλλον ἔλωνται.

ΑΛ. πῶς οὖν πρὸς ἐμέ ταῦτ' ἐστίν; ἀναδίδασκέ με.

ΔΗ. βурсαίετος μὲν ὁ Παφλαγὼν ἔσθ' οὕτοσί.

ΑΛ. τί δ' ἀγκυλοχείλης ἐστίν;

ΔΗ. αὐτό που λέγει,
 205 ὅτι ἀγκύλαις ταῖς χερσὶν ἀρπάζων φέρει.

ΑΛ. ὁ δράκων δὲ πρὸς τί;

ΔΗ. τοῦτο περιφανέστατον.
 ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρὸν ὃ τ' ἀλλᾶς αὖ μακρόν·
 εἴθ' αἵματοπώτης ἔσθ' ὃ τ' ἀλλᾶς χῶ δράκων·
 τὸν οὖν δράκοντά φησι τὸν βурсαίετον
 210 ἤδη κρατήσειν, αἶ κε μὴ θαλφθῇ λόγοις.

腊肠贩 我认为我不配掌管大权。

得摩斯忒涅斯 唉，有什么理由说你不配？我看，你的心眼儿太好了。你是从名门望族出身的吗？

腊肠贩 真的不是，是从下流人家出身的。

得摩斯忒涅斯 你这个命运的宠儿啊，你有一种多么好的政治本钱啊！

187

腊肠贩 但是，好朋友，除了识字，我并没有受过什么教育，就连识字也糟透了。

得摩斯忒涅斯 识字就碍你的事儿，“糟透了”！因为如今一个有教养的人、一个正人君子不能够成为一个政治家，只有那无知的、卑鄙的人才能够呢。你可不要错过了神们显示给你的机会。

腊肠贩 神示里怎样说的呢？

194

得摩斯忒涅斯 真的，说得好极了，妙极了！“一旦弯爪子的黑皮鹰衔住了一条蛇、一条吸血的愚蠢的虫，帕佛拉工族的大蒜酸卤就完事了^[33]，于是神们就要把伟大的光荣赐给那些卖腊肠的，假如他们肯放弃他们那一行职业的话。”

201

腊肠贩 这与我有什么相干呢？你指教指教！

得摩斯忒涅斯 黑皮鹰就是指这个帕佛拉工。

腊肠贩 为什么是“弯爪子的”呢？

得摩斯忒涅斯 这是很明白的，他用弯爪子似的手抓着什么就拿走。

205

腊肠贩 蛇又是指什么呢？

得摩斯忒涅斯 那更是显而易见了，蛇长，腊肠也长；而且蛇吸血，腊肠也吸血^[34]。神示说蛇会战胜黑皮鹰，只要它不叫他的花言巧语欺骗了。

210

ΙΠΠΕΙΣ

ΑΛ. τὰ μὲν λόγι' αἰκάλλει με· θαυμάζω δ' ὅπως
τὸν δῆμον οἶός τ' ἐπιτροπεύειν εἴμ' ἐγώ.

ΔΗ. φαυλότατον ἔργον· ταῦθ' ἅπερ ποιεῖς ποίει·
τάραττε καὶ χόρδευ' ὁμοῦ τὰ πράγματα
ἅπαντα, καὶ τὸν δῆμον αἰὲν προσποιοῦ
ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς.
τὰ δ' ἄλλα σοι πρόσεστι δημαγωγικά,
φωνὴ μιανὰ, γέγονας κακῶς, ἀγόραιος εἶ·
ἔχεις ἅπαντα πρὸς πολιτείαν ἃ δεῖ·
χρησμοί τε συμβαίνουσι καὶ τὸ Πυθικόν.
ἀλλὰ στεφανοῦ, καὶ σπένδε τῷ Κοαλέμῳ·
χῶπως ἀμυνεῖ τὸν ἄνδρα.

ΑΛ. καὶ τίς ξύμμαχος
γενήσεταιί μοι; καὶ γὰρ οἳ τε πλούσιοι
223 δεδίασιν αὐτὸν ὃ τε πένης βδύλλει λεώς.

ΔΗ. ἀλλ' εἰσὶν ἱππεῖς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι
μισοῦντες αὐτόν, οἳ βοηθήσουσί σοι,
καὶ τῶν πολιτῶν οἳ καλοὶ τε κάγαθοί,
καὶ τῶν θεατῶν ὅστις ἐστὶ δεξιός,
κάγῳ μετ' αὐτῶν· χῶ θεὸς ξυλλήψεται.
καὶ μὴ δέδιθ'· οὐ γὰρ ἐστὶν ἐξηκασμένος,
ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ αὐτὸν οὐδεὶς ἤθελε
τῶν σκευοποιῶν εἰκάσαι. πάντως γε μὴν
233 γνωσθήσεται· τὸ γὰρ θέατρον δεξιόν.

ΝΙ. οἷμοι κακοδαίμων, ὃ Παφλαγὼν ἐξέρχεται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ. οὐ τοι μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς χαιρήσετον,
ὅτι ἡ 'πὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.

τουτὶ τί δρᾷ τὸ Χαλκιδικὸν ποτήριον;
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ Χαλκιδέας ἀφίστατον.
ἀπολεῖσθον, ἀποθανεῖσθον, ὦ μιαινωτάτῳ.

ΔΗ. οὗτος, τί φεύγεις; οὐ μενεῖς; ὦ γεννάδα
241 ἀλλαντοπῶλα, μὴ προδῶς τὰ πράγματα.
ἄνδρες ἱππεῖς, παραγένεσθε· νῦν ὁ καιρός. ὦ
Σίμων,
ὦ Παναίτι', οὐκ ἐλάτε πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας;

腊肠贩 这神示倒很令我喜欢，但不知我怎样才能够统治人民。

得摩斯忒涅斯 最容易不过。就照你现在的做法做去：把一切政事都混在一起，切得细细的，时常要用一些小巧的、烹调得很好的甜言蜜语去哄骗人民，争取他们。凡是一个政客所必需的条件你都具备：粗野的声音、下流的出身和市场的训练；凡是一个政治家所必需的你都不缺少。这神示和得尔福的预言都在协助你呢^[35]。快戴上花冠，向愚蠢之神致奠，好对抗那家伙。

腊肠贩 但谁是我的战友呢？因为那些有钱人害怕他，那些穷人更是吓得发抖。

223

得摩斯忒涅斯 一千名勇敢的骑士，^[36]他们恨他，会帮助你；还有那些善良的、强健的公民，高明的观众，连我在内；还有神们也会援助你呢。你别害怕，他的面具并不像，因为那些做面具的，由于畏惧，没有一个敢把它做得很像。^[37]但是，无论如何，观众会认识他，因为他们的眼光很敏锐呢。

233

尼喀阿斯 哎呀，糟糕！帕佛拉工出来了！

帕佛拉工 十二位神明在上，^[38]你们俩非受惩罚不可，因为你们一直在阴谋反叛德谟斯！这只卡尔喀狄刻酒杯是干什么的？你们俩一定在煽动卡尔喀狄刻人叛变！^[39]两个大坏蛋，该死，该杀！

得摩斯忒涅斯 你这家伙，为什么逃跑？还不停下来？好汉腊肠贩，不要背弃我们！

241

骑士们，快来援助呀！现在正是时候！西蒙啊，帕奈提俄斯啊，^[40]向右翼进攻！

ΙΠΠΕΙΣ

- ἄνδρες ἐγγύς· ἄλλ' ἀμύνου, κάπαναστρέφου πάλιν.
 ὁ κονιορτὸς δῆλος αὐτῶν ὡς ὁμοῦ προσκειμένων.
 246 ἄλλ' ἀμύνου καὶ δίωκε καὶ τροπὴν αὐτοῦ ποιοῦ.
- ΧΟΡΟΣ.** παῖε παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιππόστρατον
 καὶ τελώνην καὶ φάραγγα καὶ Χάρυβδιν ἀρπαγῆς,
 καὶ παινοῦργον καὶ πανοῦργον· πολλάκις γὰρ αὐτ' ἐρῶ,
 καὶ γὰρ οὗτος ἦν πανοῦργος πολλάκις τῆς ἡμέρας
 ἀλλὰ παῖε καὶ δίωκε καὶ τάραττε καὶ κύκα
 καὶ βδελύττου, καὶ γὰρ ἡμεῖς, κάπικείμενος βόα·
 εὐλαβοῦ δὲ μὴ 'κφύγη σε· καὶ γὰρ οἶδε τὰς ὁδοὺς,
 254 ὅσπερ Εὐκράτης ἔφευγεν εὐθὺ τῶν κυρηβίων.
- ΠΑ.** ὦ γέροντες ἡλιασταί, φράτορες τριωβόλου,
 οὓς ἐγὼ βόσκω κεκραγῶς καὶ δίκαια κᾶδικα,
 257 παραβοηθεῖθ', ὡς ὑπ' ἀνδρῶν τύπτομαι ξυνωμοτῶν.
- ΧΟ.** ἐν δίκη γ', ἐπεὶ τὰ κοινὰ πρὶν λαχεῖν κατεσθίεις,
 κάποσυκάζεις πιέζων τοὺς ὑπευθύνους, σκοπῶν,
 ὅστις αὐτῶν ὠμός ἐστιν ἢ πέπων ἢ μὴ πέπων·
 κἂν τιν' αὐτῶν γνῶς ἀπράγμον' ὄντα καὶ κεχηνότα,
 καταγαγὼν ἐκ Χερρονήσου, διαβαλὼν, ἀγκυρίσας,
 εἴτ' ἀποστρέψας τὸν ὦμον, αὐτὸν ἐνεκολήβασας·
 καὶ σκοπεῖς γε τῶν πολιτῶν ὅστις ἐστὶν ἀμνοκῶν,
 265 πλούσιος καὶ μὴ πονηρὸς καὶ τρέμων τὰ πράγματα.
- ΠΑ.** ξυνεπείκεισθ' ὑμεῖς; ἐγὼ δ', ὦνδρες, δι' ὑμᾶς τύπτομαι,
 ὅτι λέγειν γνώμην ἔμελλον ὡς δίκαιον ἐν πόλει
 268 ἰστάναι μνημεῖον ὑμῶν ἐστὶν ἀνδρείας χάριν.
- ΧΟ.** ὡς δ' ἀλαζών, ὡς δὲ μάσθλης· εἶδες οἷ' ὑπέρχεται
 ὥσπερ εἰ γέροντας ἡμᾶς, κάκκοβαλικεύεται;
 ἀλλ' ἐὰν ταύτῃ παρέλθῃ, ταυτὴν πεπλήξεται·
 272 ἦν δ' ὑπεκκλίνῃ γε δευρί, πρὸς σκέλος κυρηβάσει.
- ΠΑ.** ὦ πόλις καὶ δῆμ', ὑφ' οἷων θηρίων γαστρίζομαι.

骑 士

那些人马很近了，快向他抵抗，向他反攻！看那灰尘，他们可就要到了！快抵抗，快追，快把他打败！

246

歌队 快打，快打那坏蛋，他是骑兵队的捣乱鬼，一个收税人，一个无底洞，一个卡律布狄斯强盗^[41]。一个坏蛋，一个坏蛋！我要骂许多次，因为这家伙一天要变作许多次坏蛋。快打，快追，扰乱他，骂他，我们也骂他呢，快逼近他，大声地吼！要注意，不要让他逃掉了，因为，他知道欧克刺忒斯是怎样一直逃到了他的磨坊里去的。^[42]

254

帕佛拉工 陪审老人啊，领三个俄玻罗斯的族人啊，你们是多亏我大声疾呼才好歹养活着的，快来救呀，这些叛徒正在打我呢！

257

歌队 打得好，因为公款还没有分配，你就侵吞了！你就像摘取（谐“诈取”）橄榄一样，“捏捏”那些办交代的官吏，^[43]看哪一个生、哪一个熟了、哪一个还没有熟。要是你看见他们里头有一个傻张着嘴的本分人，你就把他从刻索涅索斯召回来，抓住他，^[44]用腿钩住他，然后扭过他的臂膀来，把他一口吞下去。你并且在公民里头去寻找哪一个是傻瓜，很有钱、一点不狡猾、遇见麻烦事儿就发抖。

265

帕佛拉工 你们也一起攻击我吗？骑士们，我挨揍是为了你们，是为了我想提议在城里立一根石柱来纪念你们的英雄呢。^[45]

268

歌队 好一个骗子，好一根油滑的皮条！你看他巴结我们，诱骗我们，就好像我们是老糊涂一样。如果他往那边溜走，我就那样揍他；如果他往这边逃跑，我就这样踢他。

272

帕佛拉工 城邦啊，人民啊，多么凶的野兽撞了我的肚子！

ΙΠΠΕΙΣ

- ΧΟ. καὶ κέκραγας, ὥσπερ αἰεὶ τὴν πόλιν καταστρέφει;
 ΑΛ. ἀλλ' ἐγὼ σε τῇ βοῇ ταύτῃ γε πρῶτα τρέψομαι.
 ΧΟ. ἀλλ' ἐὰν μέντοι γε νικᾷς τῇ βοῇ, τήνελλος εἶ·
 277 ἦν δ' ἀναιδεία παρέλθης, ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.
 ΠΑ. τουτονὶ τὸν ἄνδρ' ἐγὼ ἕνδεικνυμι, καὶ φήμ' ἐξάγειν
 ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι ζωμεύματα.
 ΑΛ. ναὶ μὰ Δία κάγωγε τοῦτον, ὅτι κενῇ τῇ κοιλίᾳ
 εἰσδραμὼν εἰς τὸ πρυτανεῖον, εἶτα πάλιν ἐκθεῖ πλέα.
 ΔΗ. νῆ Δί', ἐξάγων γε τάπορρηθ', ἅμ' ἄρτον καὶ κρέας
 283 καὶ τέμαχος, οὗ Περικλέης οὐκ ἤξιώθη πώποτε.
 ΠΑ. ἀποθανεῖσθον αὐτίκα μάλα.
 ΑΛ. τριπλάσιον κεκράξομαί σου.
 ΠΑ. καταβοήσομαι βοῶν σε.
 ΑΛ. κατακεκράξομαί σε κράζων.
 ΠΑ. διαβαλῶ σ', ἐὰν στρατηγῇς.
 290 ΑΛ. κυνοκοπήσω σου τὸ νῶτον.
 ΠΑ. περιελῶ σ' ἀλαζονείαις.
 ΑΛ. ὑποτεμοῦμαι τοὺς πόδας σου.
 ΠΑ. βλέψον εἷς μ' ἀσκαρδάμυκτος.
 ΑΛ. ἐν ἀγορᾷ κάγω τέθραμμαι.
 ΠΑ. διαφορήσω σ', εἴ τι γρύξεις.
 ΑΛ. κοπροφορήσω σ', εἰ λαλήσεις.
 ΠΑ. ὁμολογῶ κλέπτειν· σὺ δ' οὐχί.
 296 ΑΛ. νῆ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἀγοραῖον,
 κάπιορκῶ γε βλεπόντων.
 ΠΑ. ἀλλότρια τοίνυν σοφίζει,
 καί σε φαίνω τοῖς πρυτάνεσιν,

骑士

歌队 你要嚷吗？你总是这样把城邦闹得天翻地覆！

腊肠贩 但是我来一吼就会把他吓跑！

歌队 真的，如果你吼得过他，我们就高呼胜利；如果你的脸皮比他还厚，这犒劳的饼子便归我们所有^[46]。

277

帕佛拉工 我告发这家伙，我控告他向伯罗奔尼撒人的兵船贩卖——“肉汤”。^[47]

腊肠贩 我一定要告发这个空着肚子跑进主席厅，却填得满满地走出来的家伙。

歌队 真的，他还“贩运”违禁品：面包、肉、咸鱼块，那是伯里克理斯从没有吃过的。

283

帕佛拉工 你们两个立刻就活不成！

腊肠贩 我吼起来嗓子比你高。

帕佛拉工 我这一喝就会把你喝倒！

腊肠贩 我这一吼就会把你吼倒！

帕佛拉工 你就是一个将军，我也要咒骂你！^[48]

腊肠贩 我要跟打狗似的打你的脊背！

290

帕佛拉工 我要用欺诈来陷害你！

腊肠贩 我要把你的蹄子砍下来！

帕佛拉工 你看看我，不要眨眼。

腊肠贩 我也是市场里长大的。

帕佛拉工 你再咕啉一声，我就把你撕成一条条的！

腊肠贩 你再叽咕一声，我就给你糊上大粪！

帕佛拉工 我敢承认是个小偷，你就不敢。

腊肠贩 凭市场里的赫耳墨斯起誓，我也是个小偷，^[49]人家看见我偷，我还赌假咒。

296

帕佛拉工 你这是学别人的乖。我要向主席官告发你，你弄到

INDEX

302 ἄδεκατεύτους τῶν θεῶν ἱεράς
 ἔχοντα κοιλίας.
 ΧΟ. ὦ μιარέ, καὶ βδελυρέ, καὶ κατακε- (στρ. α
 κράκτα, τοῦ σοῦ θράσους
 πᾶσα μὲν γῇ πλέα,
 πᾶσα δ' ἐκκλησία,
 καὶ τέλη, καὶ γραφαί,
 καὶ δικαστήρι', ὦ
 βορβοροτάραξι, καὶ
 τὴν πόλιν ἅπασαν ἡμῶν
 ἀνατετυρβακώς,
 313 ὅστις ἡμῶν τὰς Ἀθήνας ἐκκεκώφωκας βοῶν,
 κἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν τοὺς φόρους θυννοσκοπῶν.
 ΠΑ. οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅθεν πάλαι καττύεται.
 ΑΛ. εἰ δὲ μὴ σύ γ' οἶσθα κάττυμ', οὐδ' ἐγὼ χορδεύματα,
 ὅστις ὑποτέμνων ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοῶς
 τοῖς ἀγροίοισιν πανούργως, ὥστε φαίνεσθαι παχύ,
 καὶ πρὶν ἡμέραν φορῆσαι, μεῖζον ἢν δυοῖν δοχμαῖν.
 ΝΙ. νῆ Δία κάμῃ τοῦτ' ἔδρασε ταῦτόν, ὥστε καὶ γέλων
 πάμπολυν τοῖς δημόταισι καὶ φίλοις παρασχεθεῖν·
 321 πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν, ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.
 ΧΟ. ἄρα δῆτ' οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐδήλους ἀναί- (στρ. β
 δειαν, ἥπερ μόνη προστατεῖ ῥητόρων;
 ἦ σὺ πιστεύων ἀμέλγεις τῶν ξένων τοὺς καρπίμους,
 πρῶτος ὢν· ὁ δ' Ἴπποδάμου λείβεται θεώμενος.
 ἀλλ' ἐφάνη γὰρ ἀνὴρ ἕτερος πολὺ
 σοῦ μιαρώτερος, ὥστε με χαίρειν,
 ὅς σε παύσει καὶ πάρεισι, δῆλός ἐστιν, αὐτόθεν,
 πανουργία τε καὶ θράσει
 332 καὶ κοβαλικεύμασιν.
 ἀλλ' ὦ τραφεῖς ὅθενπέρ εἰσιν ἄνδρες οἵπερ εἰσί,
 334 νῦν δεῖξον ὥς οὐδὲν λέγει τὸ σωφρόνως τραφῆναι.
 ΑΛ. καὶ μὴν ἀκούσαθ' οἷός ἐστιν οὕτοσὶ πολίτης.
 ΠΑ. οὐκ αὖ μ' ἐάσεις;
 ΑΛ. μὰ Δί', ἐπεὶ κἀγὼ πονηρός εἰμι.
 ΧΟ. ἐὰν δὲ μὴ ταύτη γ' ὑπέικη, λέγ' ὅτι κακὸν πονηρῶν.

一些神所有的肠子，并没有向神上税。^[50] 302

歌队 （第一曲首节）^[51] 你这坏蛋、可恶的东西、会吵嚷的家伙，每一个地方、每一次公民大会、税局里、法院里、法庭上都有你这张厚脸皮。你这个搅混水的，你把我们整个城邦都搅乱了；凭你这吼声，把我们的雅典城都震聋了，你在那石头上守望贡款，就像守望金枪鱼一样。^[52] 313

帕佛拉工 我知道他们老早就在什么地方“缝制”这阴谋。

腊肠贩 如果你不懂得“缝”鞋底，我也不懂得灌腊肠了；你把皮革斜起切，看起来又厚又结实，你把病牛的皮革拿去欺诈骗乡下人，他们买去穿了还不到一天，那鞋子就比脚掌宽了两倍。

尼喀阿斯 凭宙斯起誓，他对我也干过同样的事情，惹得我的乡邻和朋友们都笑话我，因为还没有回到珀耳伽赛乡^[53]，我就像是在鞋子里游泳一样。 321

歌队 （第二曲首节） 难道你不是一开始就露出了这张厚脸皮吗？这正是演说客的惟一靠山，你首先依靠它来挤那些外邦侨民的钱财，希波达摩斯的儿子见了就在掉眼泪^[54]。好在有一个比你更坏的人出现了，我真高兴，因为他立刻就会推倒你。论邪恶，论无耻，论诡诈，他显然比你强得多。 332

你啊，你所受的教育也正是那些大人物所受的，现在快向我们证明，那种高等教育是怎样一钱不值。 334

腊肠贩 请听他是什么样的公民！

帕佛拉工 你不让我先说吗？

腊肠贩 我不让，因为我也是个恶棍。

歌队 如果他不肯让步，你就再说你的祖先也是恶棍。

INDEX

ΠΑ. οὐκ αὖ μ' ἐάσεις;

ΑΛ. **μὰ Δία.**

ΠΑ. ναὶ μὰ Δία.

ΑΛ. μὰ τὸν Ποσειδῶ,
ἀλλ' αὐτὸ περὶ τοῦ πρότερος εἰπεῖν πρῶτα διαμα-
χοῦμαι.

ΠΑ. οἴμοι, διαρραγήσομαι.

ΑΛ. καὶ μὴν ἐγὼ οὐ παρήσω.

ΧΘ. πάρες πάρες πρὸς τῶν θεῶν αὐτῷ διαπραγῆναι.

ΠΑ. τῷ καὶ πεποιθῶς ἀξιοῖς ἐμοῦ λέγειν ἔναντα;

343 **ΑΛ.** ὅτι ἢ λέγειν οἷός τε καὶ γὰρ καὶ καρυκοποιεῖν.

ΠΑ. ἰδοὺ λέγειν. καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ πρᾶγμα προσ-
πεσόν σοι

ὠμοσπάρακτον παραλαβὼν μεταχειρίσαιο χρηστῶς.

ἀλλ' οἴσθ' ὃ μοι πεποιθέναι δοκεῖς; ὅπερ τὸ πλῆθος.

εἴ που δικίδιον εἶπας εὐ κατὰ ξένου μετοίκου,

τὴν νύκτα θρυλῶν καὶ λαλῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς σεαυτῷ,

ὔδωρ τε πίνων, κάπιδεικνὺς τοὺς φίλους τ' ἀνιῶν.

350 ὧν δυνατόν ἐστι λέγειν. ὦ μῶρε τῆς ἀνοίας.

ΑΛ. τί δαὶ σὺ πίνων τὴν πόλιν πεποίηκας, ὥστε νυνὶ
ὑπὸ σοῦ μονωτάτου κατεγλωττισμένην σιωπᾶν;

ΠΑ. ἔμοι γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τιν’; ὅστις εὐθὺς
θύννεια θερμὰ καταφαγών, κατ’ ἐπιπιὼν ἀκράτου

355 οἴνου χάα κασαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγοὺς.

ΑΛ. ἐγὼ δέ γ' ἥνυστρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείαν
καταβροχθίσας, κᾶτ' ἐπιπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπόνηπτος
λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας καὶ Νικίαν τaráξω.

ΧΘ. τὰ μὲν ἄλλα μ' ἤρεσας λέγων· ἔν δ' οὐ προσίεται με
τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ μόνος τὸν ζῶμὸν ἐκροφήσεις.

ΠΑ. ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν Μιλησίους κλονήσεις.

帕佛拉工 你不让我先说吗？

腊肠贩 我就不让。

帕佛拉工 你非让不可！

腊肠贩 我决不让。我要力争，看谁先说话。

帕佛拉工 那我就要大发雷霆！

腊肠贩 我还是不让你——^[55]

歌队 让他，让他发吧！

帕佛拉工 你仗了什么敢同我对吵？

腊肠贩 因为我知道怎样说话，怎样做“酸辣汤”^[56]。 343

帕佛拉工 你倒会说话！你遇见了什么事情，倒是会应付，生吞活剥地干。但是你知道你所处的情形吗？就像大多数的情形一样，你在对付一个外邦侨民的小讼案里，倒是很会辩。你夜里叽里咕噜，在路上自言自语，喝喝水^[57]，摆摆架势，使得你的朋友们烦死了，你还自夸你善于演说呢。真是个大傻瓜！ 350

腊肠贩 你到底喝了什么，竟能够使这城邦哑口无言，只你一个人就把它弄成了哑巴？

帕佛拉工 你拿什么人来比我？我刚一吞下热腾腾的金枪鱼，喝下一大盅纯酒，就要用下流话来责骂那些驻在皮罗斯的将军们。 355

腊肠贩 我吞下牛肚、猪肠，喝下汤汁，还来不及洗手，就要大声压倒那些演说家，把尼喀阿斯也吓坏了。

歌队 你所说的这一切都令我喜欢，只不过有一件事情我不乐意，那就是你独个儿把汤汁喝光了。 360

帕佛拉工 你就是吞了鲈鱼，也不能叫弥勒托斯人惊慌失措。^[58]

ΙΠΠΕΙΣ

- ΑΛ. ἀλλὰ σχελίδας ἔδηδοκῶς ὠνήσομαι μέταλλα.
 ΠΑ. ἐγὼ δ' ἐπεσπηδῶν γε τὴν βουλήν βία κυκήσω.
 ΑΛ. ἐγὼ δὲ κινήσω γέ σου τὸν πρωκτὸν ἀντὶ φύσκης.
 ΠΑ. ἐγὼ δέ γ' ἐξέλξω σε τῆς πυγῆς θύραζε κύβδα.
 ΧΟ. νῆ τὸν Ποσειδῶ κάμέ τάρ', ἦνπερ γε τοῦτον ἔλκης.
 ΠΑ. οἶόν σε δήσω 'ν τῷ ξύλῳ.
 ΑΛ. διώξομαί σε δειλίας.
 ΠΑ. ἢ βύρσα σου θρανεύσεται.
 ΑΛ. δερῶ σε θύλακον κλοπῆς.
 ΠΑ. διαπατταλευθήσει χαμαί.
 ΑΛ. περικόμματ' ἔκ σου σκευάσω.
 ΠΑ. τὰς βλεφαρίδας σου παρατιλῶ.
 374 ΑΛ. τὸν πρηγορεῶνά σου κτεμῶ.
 ΔΗ. καὶ νῆ Δί' ἐμβαλόντες αὐτῷ
 πάτταλον μαγειρικῶς
 ἔς τὸ στόμ', εἶτα δ' ἔνδοθεν
 τὴν γλῶτταν ἐξείραντες αὐτοῦ
 σκεψόμεσθ' εὖ κἀνδρικῶς
 κεχηνότος
 381 τὸν πρωκτόν, εἰ χαλαζᾶ.
 ΧΟ. ἦν ἄρα πυρός γ' ἕτερα θερμότερα, (ἀντ. α
 καὶ λόγοι τῶν λόγων
 ἐν πόλει τῶν ἀναι-
 δῶν ἀναιδέστεροι·
 καὶ τὸ πρᾶγμ' ἦν ἄρ' οὐ
 φαῦλον ὧδ' [οὐδαμῶς].
 ἀλλ' ἐπιθι καὶ στρόβει,
 μηδὲν ὀλίγον ποίει·
 388 νῦν γὰρ ἔχεται μέσος.
 ὥς ἐὰν νυνὶ μαλάξης αὐτὸν ἐν τῇ προσβολῇ,
 390 δειλὸν εὐρήσεις· ἐγὼ γὰρ τοὺς τρόπους ἐπίσταμαι.
 ΑΛ. ἀλλ' ὅμως οὗτος τοιοῦτος ὢν ἅπαντα τὸν βίον,
 κᾶτ' ἀνὴρ ἔδοξεν εἶναι, τάλλότριον ἀμῶν θέρος.
 νῦν δὲ τοὺς στάχυσ ἐκείνους, οὓς ἐκεῖθεν ἤγαγεν,
 396 ἐν ξύλῳ δήσας ἀφαύει κάποδόσθαι βούλεται.

骑 士

腊肠贩 等我吃了牛排骨，我就要去收买矿山。^[59]

帕佛拉工 我却要跳进议院里去乱搅一阵。

腊肠贩 我要把你的屁眼当肠子来“灌”。

帕佛拉工 我要叫你屁股朝上头朝下，把你推出门外去。

歌队 海神在上，你要是推了他，你就会来推我。

帕佛拉工 我要把你枷起来。

腊肠贩 我要告你胆子小，逃避兵役。

帕佛拉工 我要把你的皮绷起来。

腊肠贩 我要把你的皮剥下来给小偷做口袋。

帕佛拉工 我要把你钉在地上。

腊肠贩 我要把你切成碎块。

帕佛拉工 我要拔掉你的睫毛。

腊肠贩 我要割掉你的嚙囊。

374

得摩斯忒涅斯 放一根小木柱在他的嘴里，把他的舌头拉出来，趁他张着“屁眼儿”，仔细地、勇敢地，像屠户那样检查他长了小脓疱没有。^[60]

381

歌队 （第一曲次节） 有一些东西比火还要热烈，有一些话比这个城邦统治者的无耻的话还要无耻。^[61]你干的这事情并不容易。快攻击他，快转动，不要再做可鄙的动作^[62]，你现在已经抱住了他的腰。

388

如果你这次进攻把他鞣得软软的，你就会发现他是个懦夫：我知道他的性格呢。

390

腊肠贩 他一辈子就是这样的东西，只不过他近来收获了别人的庄稼，就好像变成了一个“好汉”。他现在把他从那儿带回来的“麦穗”锁在木枷里，把它们弄得干瘪瘪的，想要留下来出卖。^[63]

396

ΠΙΠΕΙΣ

- ΠΑ. οὐ δέδοιχ' ὑμᾶς, ἕως ἂν ζῇ τὸ βουλευτήριον
καὶ τὸ τοῦ δήμου πρόσωπον μακκοᾷ καθήμενον.
- ΧΟ. ὥς δὲ πρὸς πᾶν ἀναιδεύεται κοῦ μεθί- (ἀντ. β
στησι τοῦ χρώματος τοῦ παρεστηκότος.
εἴ σε μὴ μισῶ, γενοίμην ἐν Κρατίνου κώδιον,
καὶ διδασκοίμην προσάδειν Μορσίμου τραγωδίαν.
ὦ περὶ πάντ' ἐπὶ πᾶσί τε πράγμασι
δωροδόκοισιν ἐπ' ἄνθεσιν ἴζων,
εἴθε φαύλως, ὥσπερ εὖρες, ἐκβάλοις τὴν ἔνθεσιν.
ἄσαιμι γὰρ τότε ἂν μόνον·
406 πῖνε πῖν' ἐπὶ συμφοραῖς·
τὸν Ἰουλίου τ' ἂν οἶομαι, γέροντα πυροπίπην,
408 ἥσθέντ' ἱηπαιωνίσαι καὶ βακχέβακχον ἄσαι.
- ΠΑ. οὐ τοί μ' ὑπερβαλεῖσθ' ἀναιδεία μὰ τὸν Ποσειδῶ,
ἢ μή ποτ' ἀγοραίου Διὸς σπλάγχνοισι παραγενοίμην.
- ΑΛ. ἔγωγε νῆ τοὺς κονδύλους, οὓς πολλὰ δὴ 'πὶ πολλοῖς
ἠνεσχόμην ἐκ παιδίου, μαχαιρίδων τε πληγὰς,
ὑπερβαλεῖσθαί σ' οἶομαι τούτοισιν, ἢ μάτην γ' ἂν
414 ἀπομαγδαλιάς σιτούμενος τοσοῦτος ἐκτραφείην.
- ΠΑ. ἀπομαγδαλιάς ὥσπερ κύων; ὦ παμπόνηρε, πῶς οὖν
κυνὸς βορὰν σιτούμενος μάχει σὺ κυνοκεφάλῳ;
- ΑΛ. καὶ νῆ Δί' ἄλλα γ' ἐστί μου κόβαλα παιδὸς ὄντος.
ἐξηπάτων γὰρ τοὺς μαγείρους ἂν λέγων τοιαυτί·
σκέψασθε, παῖδες· οὐχ ὁράθ'; ὦρα νέα, χελιδῶν.
420 οἱ δ' ἔβλεπον, κάγῳ 'ν τοσοῦτῳ τῶν κρεῶν ἔκλεπτον.
- ΧΟ. ὦ δεξιώτατον κρέας σοφῶς γε προὔνοήσω·
ὥσπερ ἀκαλήφας ἐσθίων πρὸ χελιδόνων ἔκλεπτες.
- ΑΛ. καὶ ταῦτα δρῶν ἐλάιθανόν γ'· εἰ δ' οὖν ἴδοι τις αὐτῶν,
ἀποκρυπτόμενος εἰς τὰ κοχῶνα τοὺς θεοὺς ἀπώμνυν·
ὥστ' εἶπ' ἀνὴρ τῶν ῥητόρων ἰδὼν με τοῦτο δρῶντα·

帕佛拉工 只要议院存在，德谟斯坐在那儿脸上发呆，我就不怕你们。

歌队 （第二曲次节） 他无耻极了！他的脸色还是和先前一样，没有改变。我若是不恨你，就把我变做克刺提诺斯家里的羊皮垫，或者叫人家训练来唱摩耳西摩斯悲剧里面的合唱歌。^[64]你啊，不管什么时候，遇着什么机会，都要停留在贿赂的金花里，但愿你把那一口，正如你吸取时候一样，很容易就吐出来；^[65]那我就要唱：“为这件好事而干杯，干杯！”^[66]

406

我想伊乌利俄斯之子，那个向麦饼送秋波的老头儿，也会快乐地高呼胜利、唱酒神歌。^[67]

408

帕佛拉工 凭海神起誓，论厚颜无耻，你胜不过我；要不然，我就不配参加市场之神宙斯的祭筵。^[68]

腊肠贩 凭那些自童年时起就打过我的拳骨起誓，凭那些拍过我的屠刀起誓，我想我可以在这方面胜过你；要不然，就算我白吃了那些揩手的面包瓢子长这么大^[69]。

414

帕佛拉工 像狗那样吃面包瓢子！你这个大坏蛋，你吃了狗吃的东西，还敢同一个狗脸猴争斗？

腊肠贩 真的，我小时候很有一些鬼把戏，我时常欺骗厨师们，我这样说：“看啊，伙计们，你们没有看见吗？春天到了，一只燕子在飞！”他们抬头一望，我就偷了这么大一块肉。

420

歌队 真是块最机灵的“肉”！你预先就打下了这个聪明的主意：你就像吃荨麻的人一样，趁燕子还没有来时就偷。^[70]

腊肠贩 我干这事情，很难叫人发觉；万一有人发觉了，我就把肉藏在两腿中间，当着天神发誓来否认，因此有一个政

ΙΠΠΕΙΣ

- οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ παῖς ὅδ' οὐ τὸν δῆμον ἐπιτρο-
 426 πεύσει.
- ΧΟ. εὖ γε ξυνέβαλεν αὐτ'· ἀτὰρ δῆλόν γ' ἀφ' οὗ
 ξυνέγνω·
 ὅτι ἡ 'πιώρκεις θ' ἡρπακῶς καὶ κρέας ὁ πρωκτὸς
 εἶχεν.
- ΠΑ. ἐγὼ σε παύσω τοῦ θράσους, οἶμαι δὲ μᾶλλον ἄμφω.
 ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἦδη καὶ μέγας καθιείς,
 ὁμοῦ ταραττων τήν τε γῆν καὶ τὴν θάλατταν εἰκῇ.
- ΑΛ. ἐγὼ δὲ συστείλας γε τοὺς ἀλλᾶντας εἴτ' ἀφήσω
 κατὰ κῦμ' ἐμαυτὸν οὖριον, κλάειν σε μακρὰ
 433 κελεύσας.
- ΔΗ. κᾶγωγ', ἐάν τι παραχαλᾶ, τὴν ἀντλίαν φυλάξω.
- ΠΑ. οὐ τοι μὰ τὴν Δήμητρα καταπροίξει τάλαντα πολλὰ
 κλέψας 'Αθηναίων.
- ΧΟ. ἄθρει, καὶ τοῦ ποδὸς παρίει·
 ὥς οὗτος ἦδη Καικίας καὶ Συκοφαντίας πνεῖ.
- ΠΑ. σέ δ' ἐκ Ποτιδαίας ἔχοντ' εὖ οἶδα δέκα τάλαντα.
- 440 ΑΛ. τί δῆτα; βούλει τῶν ταλάντων ἓν λαβὼν σιωπᾶν;
- ΧΟ. ἀνὴρ ἂν ἡδέως λάβοι. τοὺς τερθρίους παρίει.
- ΑΛ. τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίγνεται.
- ΠΑ. [δωροδοκίας] φεύξει γραφὰς
 ἑκατονταλάντους τέτταρας.
- ΑΛ. σὺ δ' ἀστρατείας εἵκοσιν,
 κλοπῆς δὲ πλεῖν ἢ χιλίας.
- ΠΑ. ἐκ τῶν ἀλιτηρίων σέ φημι
 446 γεγονέναι τῶν τῆς θεοῦ.
- ΑΛ. τὸν πάππον εἶναί φημί σου
 τῶν δορυφόρων—
- ΠΑ. ποίων; φράσον.
- ΑΛ. τῶν Βυρσίνης τῆς 'Ιππίου.
- ΠΑ. κόβαλος εἶ.

- 客看见了，他就嚷道：“这孩子日后一定会统治人民。” 426
- 歌队 他推断得很正确，不过他所根据的事实是摆得清清楚楚的，因为你偷了过后赌假咒，你的屁眼里却藏得有肉呢。
- 帕佛拉工 我要制止你这样傲慢无礼，我要制止你们两个。我要向着你冲来，像大风暴吹来，把陆地和海洋搅得一团糟。
- 腊肠贩 我却要把这些腊肠皮卷起来，随着和风下的波浪漂浮，气得你大哭大叫。 433
- 得摩斯忒涅斯 万一船漏了，我就看管舱里的水。
- 帕佛拉工 凭地母起誓，你偷了雅典人许多个金元宝，^[71] 不能不受惩罚！
- 歌队 当心呀，快把帆脚索放松点！这东北风，告密风吹来了！^[72]
- 帕佛拉工 我明知道你还接受了波提代亚人十个金元宝。^[73]
- 腊肠贩 那又怎么样？你愿不愿意分一个，不要嚷出来？ 440
- 歌队 这家伙自然乐意接受。快把帆脚索放松点！
- 腊肠贩 风已经小了。
- 帕佛拉工 〔为了受贿〕你要受四次审判，每次赔一百个金元宝。^[74]
- 腊肠贩 为了逃避兵役，你要受二十年审判，为了盗窃，你要受一千次以上的审判。
- 帕佛拉工 我宣布你的祖先犯了亵渎女神的罪。^[75] 446
- 腊肠贩 我宣布你的祖父是一个保镖的。
- 帕佛拉工 谁的？你说得出来！
- 腊肠贩 希庇阿斯的妈妈“皮”西涅的。^[76]
- 帕佛拉工 你是一个不要脸的东西！

ΠΙΠΕΙΣ

- ΑΛ.** πανούργος εἶ.
ΧΟ. παῖ' ἀνδρικῶς.
ΠΑ. ἰού ἰού,
 456 **ΧΟ.** τύπτουσί μ' οἱ ξυνωμόται.
ΧΟ. παῖ' αὐτὸν ἀνδρικώτατα, καὶ γάστριζε
 καὶ τοῖς ἐντέροις καὶ τοῖς κόλοις,
 χῶπως κολᾷ τὸν ἄνδρα.
 ὦ γεννικώτατον κρέας ψυχὴν τ' ἄριστε πάντων,
 καὶ τῇ πόλει σωτὴρ φανείς ἡμῖν τε τοῖς πολίταις,
 ὥς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως θ' ὑπῆλθες ἐν λόγοισιν.
 460 **ΠΑ.** πῶς ἂν σ' ἐπαινέσαιμεν οὕτως ὥσπερ ἡδόμεσθα;
ΠΑ. ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρά μ' οὐκ ἐλάνθανεν
 τεκταινόμενα τὰ πράγματ', ἀλλ' ἠπιστάμην
 γομφούμεν' αὐτὰ πάντα καὶ κολλώμενα.
ΧΟ. οἶμοι, σὺ δ' οὐδὲν ἐξ ἀμαξουργοῦ λέγεις;
ΑΛ. οὐκουν μ' ἐν Ἀργεὶ γ' οἷα πράττει λανθάνει.
 πρόφασιν μὲν Ἀργείους φίλους ἡμῖν ποιεῖ·
 ἰδίᾳ δ' ἐκεῖ Λακεδαιμονίοις ξυγγίγνεται.
 καὶ ταῦτ' ἐφ' οἷσιν ἐστὶ συμφυσώμενα
 469 **ΧΟ.** ἐγὼ δ' ἐπὶ γὰρ τοῖς δεδεμένοις χαλκεύεται.
ΧΟ. εὖ γ' εὖ γε, χάλκευ' ἀντὶ τῶν κολλωμένων.
ΑΛ. καὶ ξυγκροτοῦσιν ἄνδρες αὐτ' ἐκεῖθεν αὖ,
 καὶ ταῦτά μ' οὐτ' ἀργύριον οὔτε χρυσίον
 διδοὺς ἀναπείσεις, οὔτε προσπέμπων φίλους,
 474 **ΠΑ.** ὅπως ἐγὼ ταῦτ' οὐκ Ἀθηναίοις φράσω.
ΠΑ. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτίκα μάλ' εἰς βουλήν ἰὼν
 ὑμῶν ἀπάντων τὰς ξυνωμοσίας ἐρῶ,
 καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινὰς ἐν τῇ πόλει,
 καὶ πάνθ' ἃ Μήδοις καὶ βασιλεῖ ξυνόμνυτε,
 καὶ τὰκ Βοιωτῶν ταῦτα συντυρούμενα.
 480 **ΑΛ.** πῶς οὖν ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς ὦνιος;
ΠΑ. ἐγὼ σε νῆ τὸν Ἡρακλέα παραστορῶ.
ΧΟ. ἄγε δὴ σὺ τίνα νοῦν ἢ τίνα γνώμην ἔχεις;
 νυνὶ διδάξεις, εἴπερ ἀπεκρίψω τότε
 εἰς τὰ κοχῶνα τὸ κρέας, ὥς αὐτὸς λέγεις.
 θεύσει γὰρ ἄξας εἰς τὸ βουλευτήριον,
 ὥς οὗτος ἐσπεσὼν ἐκέϊσε διαβαλεῖ
 487 **ΠΑ.** ἡμᾶς ἅπαντας καὶ κράγον κεκράξεται.

腊肠贩 你是一个坏蛋！

歌队 鼓起勇气揍他！

帕佛拉工 哎哟，哎哟！这些叛徒打我啦！

456

歌队 鼓起最大的勇气揍他，用这些小肠和大肠鞭打他的肚子，这样惩罚他！

你这块最高贵的肉啊，你这颗最勇敢的心啊，你是城邦和我们这些公民的救星！你多么巧妙的在这场辩论里胜过了那家伙！我们对你的称赞怎样也比不上我们的喜悦。

460

帕佛拉工 凭地母起誓，我并不是没有注意到这些阴谋的制造，我知道这一切是怎样钉上的，怎样黏上的。

歌队 哎呀，你能够说出一点造车人的行话吗？

腊肠贩 他在阿耳戈斯干的勾当逃不了我的注意，他原说去争取阿耳戈斯人和我们做朋友，却在那儿私自和斯巴达人开谈判。我知道他这鬼把戏是为了什么，原来是为了那些俘虏而铸造的。^[77]

469

歌队 妙呀妙，你用“铸造”来回敬他的“黏上”。

腊肠贩 那边来的人也在帮着你锻炼。你就是用金钱来收买我，或者打发朋友来说合，也不能诱劝我不把事情向雅典人宣布。

474

帕佛拉工 我马上就到议院去告发你们这一伙人的阴谋，说你们在城里开夜会，同墨狄亚人和波斯国王作种种勾结，^[78]在玻俄提亚干“压酪饼”的勾当。^[79]

480

帕佛拉工 凭赫刺克勒斯起誓^[80]，我要把你绷得平平的！

歌队 喂，你打算怎么办？你现在可以显一显你的身手，如果你真的把肉藏在两腿中间，就像你刚才所说的一样。你赶快跑到议院去，因为那家伙会冲进去大吼大叫，诬告我们

ΠΙΠΕΙΣ

- ΑΛ. ἀλλ' εἶμι· πρῶτον δ', ὥς ἔχω, τὰς κοιλίας
 καὶ τὰς μαχαίρας ἐνθαδὶ καταθήσομαι.
- ΔΗ. ἔχε νυν, ἄλειςον τὸν τράχηλον τουτῷ,
 491 ἵν' ἐξολισθάνειν δύνῃ τὰς διαβολάς.
- ΑΛ. ἀλλ' εὖ λέγεις καὶ παιδοτριβικῶς ταυταγί.
- ΔΗ. ἔχε νυν, ἐπέγκαψον λαβὼν ταδί.
- ΑΛ. τί δαί;
- ΔΗ. ἵν' ἄμεινον, ὦ τᾶν, ἐσκοροδισμένος μάχη.
 καὶ σπεῦδε ταχέως.
- ΑΛ. ταῦτα δρῶ.
- ΔΗ. μέμνησό νυν
 δάκνειν, διαβάλλειν, τοὺς λόφους κατεσθίειν,
 497 χῶπως τὰ κάλλαι' ἀποφαγὼν ἥξεις πάλιν.
- ΧΟ. ἄλλ' ἴθι χαίρων, καὶ πράξειας
 κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν, καί σε φυλάττοι
 Ζεὺς ἀγοραῖος· καὶ νικήσας
 αὐθις ἐκεῖθεν πάλιν ὥς ἡμᾶς
 ἔλθοις στεφάνοις κατάπαστος.
 ὑμεῖς δ' ἡμῖν πρόσεχετε τὸν νοῦν
 τοῖς τ' ἀναπαίστοις, ὦ παντοίας
 ἤδη Μούσης
 506 πειραθέντες καθ' ἑαυτούς.
- εἰ μὲν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμωδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
 ἠνάγκαζεν λέγοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι,
 οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχεν τούτου· νῦν δ' ἄξιός ἐσθ' ὁ ποιητής,
 ὅτι τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν μισεῖ, τολμᾷ τε λέγειν τὰ δίκαια,
 καὶ γενναίως πρὸς τὸν Τυφῶ χωρεῖ καὶ τὴν ἐριώλην.
 ἃ δὲ θαυμάζειν ὑμῶν φησιν πολλοὺς αὐτῷ προσιόντας,
 καὶ βασανίζειν, ὥς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν,
 ἡμᾶς ὑμῖν ἐκέλευε φράσαι περὶ τούτου. φησὶ γὰρ ἀνὴρ
 οὐχ ὑπ' ἀνοίας τοῦτο πεποιηθὼς διατρίβειν, ἀλλὰ νομίζων
 κωμωδοδιδασκαλίαν εἶναι χαλεπώτατον ἔργον ἀπάντων·
 πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτὴν ὀλίγοις χαρίσασθαι·
 ὑμᾶς τε πάλαι διαγιγνώσκων ἐπετείους τὴν φύσιν ὄντας,
 καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν ἅμα τῷ γήρα προ-
 διδόντας·

全体的人。

487

腊肠贩 我这就去，可是我得先把这些腊肠和刀子放在这儿。

得摩斯忒涅斯 且慢，把这个抹在颈脖子上，才好从他的诬告里滑了出来。^[81]

491

腊肠贩 说得妙，你倒像一个教师爷。

得摩斯忒涅斯 再等一等，把这个拿去吞了。

腊肠贩 为什么？

得摩斯忒涅斯 好朋友，你吞了大蒜，斗起来更有劲儿。^[82] 现在快快去！

腊肠贩 我这就走了。

得摩斯忒涅斯 别忘记咬他，诬告他，把他的鸡冠啄来吃了！等你把他下巴底下吊着的肉啄个精光，你就胜利回来。

497

歌队 一路顺风！但愿你成功，合我的心愿！但愿市场之神宙斯保佑你！等你胜利了，你就戴上花冠，从那儿凯旋，回到我们这里来。你们这些追求文艺女神的观众啊，用心听我的诗。^[83]

506

如果有一位旧派的喜剧导演强迫我们上前来，向观众背诵他的戏词，那可不容易办得到。但是今天我们这位诗人却有资格这样做，因为我们所痛恨的也就是他所痛恨的，因为他有勇气道破真相，还因为他敢于抵抗大旋风、大风暴。他说你们有许多人觉得奇怪，跑去问他，为什么从来不用自己的名义来演出^[84]。关于这问题，他叫我们向你们这样解释。他说并不是他在盲目地拖延，^[85]而是他认为喜剧导演很不好办。多少诗人向文艺女神献过殷勤，可是她总是翻白眼。此外，还因为他早就明白你们的性情年年在转变，那些长辈诗人一上了年纪就叫你们抛弃了。比

ΙΠΠΕΙΣ

τοῦτο μὲν εἰδὼς ἅπαθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς
κατιούσαις,

ὅς πλείστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων ἱκῆς ἔστησε τροπαῖα·
πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς ἰεῖς καὶ ψάλλων καὶ πτερυγίζων
καὶ λυδίζων καὶ ψηνίζων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις
οὐκ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ τελευτῶν ἐπὶ γήρῳ, οὐ γὰρ ἐφ' ἥβης,
ἐξεβλήθη πρεσβύτης ὢν, ὅτι τοῦ σκώπτειν ἀπελείφθη·
εἶτα Κρατίνου μεμνημένος, ὅς πολλῶ ρεύσας ποτ' ἐπαίνῳ
διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίῳ ἔρρει, καὶ τῆς στάσεως παρασύρων
ἐφόρει τὰς δρυὺς καὶ τὰς πλατάνους καὶ τοὺς
ἐχθροὺς προθελύμνους·

ἄσαι δ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ πλήν, Δωροῖ συκοπέδιλε,
καὶ, Τέκτονες εὐπαλάμων ὕμνων· οὕτως ἦθησεν ἐκείνος.
νυνὶ δ' ὑμεῖς αὐτὸν ὀρώντες παραληροῦντ' οὐκ ἐλεεῖτε,
ἐκπιπτουσῶν τῶν ἡλέκτρων, καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνότος,
τῶν θ' ἀρμονιῶν διαχασκουσῶν· ἀλλὰ γέρων ὢν περιέρρει,
ὥσπερ Κοινᾶς, στέφανον μὲν ἔχων αὖρον, δίψη δ'
ἀπολωλώς,

ὃν χρῆν διὰ τὰς προτέρας ἱκὰς πίνειν ἐν τῷ Πρυτανείῳ,
καὶ μὴ ληρεῖν, ἀλλὰ θεᾶσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσῳ.
οἷας δὲ Κράτης ὀργὰς ὑμῶν ἠνέσχετο καὶ στυφελιγμούς·
ὅς ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης ὑμᾶς ἀριστίζων ἀπέπεμπεν,
ἀπὸ κραμβοτάτου στόματος μάττων ἀστειοτάτας ἐπινοίας·
χοῦτος μέντοι μόνος ἀντήρκει, τότε μὲν πίπτων,
τοτὲ δ' οὐχί.

ταῦτ' ὀρρωδῶν διέτριβεν αἰεὶ, καὶ πρὸς τούτοισιν
ἔφασκεν

ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι, πρὶν πηδαλίοις
ἐπιχειρεῖν,

κᾶτ' ἐντεῦθεν πρῶρατεῦσαι καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι,
κᾶτα κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ. τούτων οὖν οὔνεκα πάντων,
ὅτι σωφρονικῶς κούκ ἀνοήτως ἐσπηδήσας ἐφλυάρει,
αἵρεσθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ρόθιον, παραπέμψατ' ἐφ'

ἔνδεκα κώπαις

θόρυβον χρηστὸν ληναίτην,
ἵν' ὁ ποιητὴς ἀπίη χαίρων,

方说，首先，他看见马格涅斯头发一变白，人就倒了霉，这位喜剧诗人曾经多少次胜过了对方的歌队，获得了胜利的奖赏，他曾经为你们奏过各样的音乐：弹过竖琴，拍过鸟翅膀，还演过吕狄亚人，扮过没食子蜂，涂上青颜色变一只蛙，这些都是白搭；^[86]到后来，上了年纪，年轻时候的新鲜劲儿没有了，人一老就叫你们轰下场来，只因为他不善于讲笑话了。其次呢，他想起了克刺提诺斯，这位喜剧诗人曾经在不绝的掌声中流过平原，把橡树、阔叶树和他的敌手们连根拔起来，从两岸冲走。我们在宴会里就只唱他的《穿无花果木板鞋的女神》和《写美妙的合唱歌的诗人》，^[87]可见他的声名多么响亮！但如今你们看见他老糊涂了，他的琴栓掉了、琴弦断了、琴身裂了，你们一点也不可怜他。他老了，就像孔那斯那样漂泊着，他的花冠凋谢了，他就要枯萎而死；^[88]本来，凭了他先前的胜利，他应该在主席厅里喝喝酒，应该抹上香膏，坐在酒神的石像旁边看看戏，^[89]不应该独个儿发呆。我们的诗人还想起了克刺忒斯受过你们多少气，挨过你们多少骂^[90]。自然啊，他只能用他那大声的嘴吐出一些漂亮的意见，给你们一点点不值钱的早点，就把你们送走；然而，他能够坚持到底，跌下去又爬起来。为此，我们的诗人心里很害怕，一直在拖延；此外，他常说一个水手应当先划划桨，然后去掌舵，应当先到船头看看风势，然后去驾驶。^[91]为了这一切，为了我们的诗人小心翼翼，不敢猛浪冲进来胡说八道，你们就为他放出一阵阵赞美的潮音，高举起十一把桨发出^[92]——

546

勒奈亚节的欢呼^[93]！让你们的诗人称心如意庆成功，

ΙΠΠΕΙΣ

550

κατὰ νοῦν πράξας,
 φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.
 ἵππῃ ἄναξ Πόσειδον, ὦ
 χαλκοκρότων ἵππων κτύπος
 καὶ χρεμετισμὸς ἀνδάνει,
 καὶ κυανέμβολοι θοαὶ
 μισθοφόροι τριήρεις,
 μεираκίων θ' ἀμύλλα λαμ-
 πρνομένων ἐν ἄρμασιν
 καὶ βαρυδαιμονούτων,
 δεῦρ' ἔλθ' ἐς χορόν, ὦ χρυσοτρίαιν', ὦ
 δελφίων μεδέων, Σουνιάρατε,
 ὦ Γεραίστικε παῖ Κρόνου,
 Φορμίωνί τε φίλτατ', ἐκ
 τῶν ἄλλων τε θεῶν Ἀθη-
 ναίοις πρὸς τὸ παρεστὸς.

564

εὐλογῆσαι βουλόμεσθα τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὅτι
 ἄνδρες ἦσαν τῆσδε τῆς γῆς ἄξιοι καὶ τοῦ πέπλου,
 οἵτινες πεζαῖς μάχαισιν ἐν τε ναυφάρκτῳ στρατῷ
 πανταχοῦ νικῶντες αἰεὶ τήνδ' ἐκόσμησαν πόλιν.
 οὐ γὰρ οὐδεὶς πώποτ' αὐτῶν τοῖς ἐναντίους ἰδὼν
 ἠρίθμησεν, ἀλλ' ὁ θυμὸς εὐθὺς ἦν ἀμυνίας.
 εἰ δέ που πέσοιεν ἐς τὸν ὦμον ἐν μάχῃ τινί,
 τοῦτ' ἀπεψήσαντ' ἄν, εἴτ' ἠρνοῦντο μὴ πεπτωκέναι,
 ἀλλὰ διεπάλαιον αὐτῖς, καὶ στρατηγὸς οὐδ' ἄν εἰς
 τῶν πρὸ τοῦ σίτησιν ἦτησ', ἐρόμενος Κλεαίνετον.
 νῦν δ' εἴαν μὴ προεδρίαν φέρωσι καὶ τὰ σιτία,
 οὐ μαχεῖσθαι φασιν. ἡμεῖς δ' ἀξιούμεν τῇ πόλει
 προῖκα γενναίως ἀμύνειν καὶ θεοῖς ἐγχωρίοις,
 καὶ πρὸς οὐκ αἰτοῦμεν οὐδέν, πλὴν τοσούτονι μόνον.
 ἦν ποτ' εἰρήνῃ γένηται καὶ πόγων παυσώμεθα,
 μὴ φθονεῖθ' ἡμῖν κομῶσι μηδ' ἀπεστλεγγισμένοις.

580

ὦ πολιοῦχε Παλλάς, ὦ
 τῆς ἱερωτάτης ἀπασῶν,
 πολέμῳ τε καὶ ποιηταῖς
 δυνάμει θ' ὑπερφερούσης
 μεδέουσα χώρας,
 δεῦρ' ἀφικοῦ λαβοῦσα τὴν
 ἐν στρατιαῖς τε καὶ μάχαις
 ἡμετέραν ξυνεργὸν
 Νίκην, ἥ χορικῶν ἐστὶν ἑταίρα,
 τοῖς τ' ἐχθροῖσι μεθ' ἡμῶν στασιάζει.
 νῦν οὖν δεῦρο φάνηθι· δεῖ
 γὰρ τοῖς ἀνδράσι τοῖσδε πάσῃ
 τέχνῃ πορίσαι σε νί-
 κην εἰπερ ποτὲ καὶ νῦν.

594

ἂ ξύνισμεν τοῖσιν ἵπποις, βουλόμεσθ' ἐπαινέσαι.

高高兴兴退出场，满额红光^[94]。

550

骑士之神波塞冬啊，你多么喜欢听马儿嘶鸣，铜蹄儿踢达作响；^[95]你多么喜欢看三层桨的快船、青色的船头，船上载着雇佣兵；你多么喜欢看年轻人竞赛，在车上出风头，闯下祸事；克洛诺斯之子，手执金叉的神，海豚的保护者，苏尼翁和革赖斯托斯海角上的神明，请你来领导我们这歌队，你是福耳弥俄所崇敬的，目前啊，你比起别的神们更受雅典人崇敬。^[96]

564

我们要赞美我们的祖先，他们是英雄，无愧于祖国，无愧于雅典娜的绣花袍，^[97]他们在陆上和海上的战役里处处胜利，为城邦增光。他们看见了敌人，从不估计他们的数目，马上就想进攻；万一有人在战斗中全身倒在地下，他连忙把尘土拍干净，否认他跌倒过，又去摔跤。从前的将军们没有一位央求过克勒埃涅托斯，要吃公餐；^[98]如今啊，这些家伙得不到剧场里的前排座位，吃不到公餐，他们就说不愿意打仗。我们却认为应该英勇地保卫城邦，保卫我们的神。我们并没有什么要求，就只是这么一点：如果和平降临，免去了我们的辛苦，请不要忌妒我们蓄长发，把身体洗刮得干干净净^[99]。

580

保护神雅典娜，你统治着这最神圣、最强大、最富有战士和诗人的城邦，请你带着胜利女神降临，她是我们出征和作战时的助手，是歌队的伴侣，帮忙过我们对付我们的敌手。

现在啊，请你来临，今日里一定要把胜利赐给我们这些骑士们！

594

我们还要赞美我们的战马立下的功劳，那是我们亲眼

ΙΠΠΕΙΣ

- ἄξιοι δ' εἶσ' εὐλογεῖσθαι· πολλὰ γὰρ δὴ πράγματα
 ξυνδιήνεγκαν μεθ' ἡμῶν, εἰσβολάς τε καὶ μάχας.
 ἀλλὰ τὰν τῇ γῇ μὲν αὐτῶν οὐκ ἄγαν θαυμάζομεν,
 ὥς ὅτ' εἰς τὰς ἵππαγωγούς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς,
 πριάμενοι κώθωνας, οἱ δὲ καὶ σκόροδα καὶ κρόμνα·
 εἶτα τὰς κώπας λαβόντες ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοὶ
 ἐμβαλόντες ἀνεβρύαξαν, ἵππαπαῖ, τίς ἐμβαλεῖ;
 ληπτέον μᾶλλον. τί δρῶμεν; οὐκ ἔλας, ὦ σαμφόρα;
 ἐξεπήδων τ' ἐς Κόρινθον· εἶτα δ' οἱ νεώτατοι
 ταῖς ὀπλαῖς ὥρυττον εὐνάς καὶ μετῆσαν στρώματα·
 ἦσθιον δὲ τοὺς παγούρους ἀντὶ ποίας Μηδικῆς,
 εἴ τις ἐξέρποι θύραζε, κακὸν βυθοῦ θηρώμενοι·
 ὥστ' ἔφη Θέωρος εἰπεῖν καρκίνον Κορίνθιον·
 610 δεινὰ γ', ὦ Πόσειδον, εἰ μήτ' ἐν βυθῷ δυνήσομαι,
 μήτε γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ, διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας.
 ΧΟ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν καὶ νεανικώτατε,
 ὅσῃν ἀπὼν παρέσχες ἡμῖν φροντίδα·
 καὶ νῦν ἐπειδὴ σῶς ἐλήλυθας πάλιν,
 615 ἄγγειλον ἡμῖν πῶς τὸ πρᾶγμ' ἠγωνίσω.
 ΑΛ. τί δ' ἄλλο γ' εἰ μὴ Νικόβουλος ἐγενόμην;
 ΧΟ. νῦν ἄρ' ἄξιόν γε πᾶσιν ἐστὶν ἐπολολύξαι. (στρ.
 ὦ καλὰ λέγων, πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι
 τῶν λόγων ἐργασάμεν', εἴθ' ἐπέλ-
 θοις ἅπαντά μοι σαφῶς·
 ὥς ἐγὼ μοι δοκῶ καὶ μακρὰν ὁδὸν
 διελθεῖν ὥστ' ἀκοῦσαι. πρὸς τὰδ',
 ὦ βέλτιστε, θαρρήσας λέγ', ὥς ἅ-
 623 παντες ἠδόμεσθὰ σοι.
 ΑΛ. καὶ μὴν ἀκοῦσαί γ' ἄξιόν τῶν πραγμάτων.
 εὐθὺς γὰρ αὐτοῦ κατόπιν ἐνθένδ' ἰέμην·
 ὁ δ' ἄρ' ἔνδον ἐλασίβροντ' ἀναρρηγνὺς ἔπη
 τερατευόμενος ἠρεῖδε κατὰ τῶν ἱππέων,
 κρημνοὺς ἐρείδων καὶ ξυνωμότας λέγων
 πιθανώταθ'· ἡ βουλὴ δ' ἅπασ' ἀκρωμένη
 ἐγένεθ' ὑπ' αὐτοῦ ψευδατραφάξυος πλέα,
 κάβλεψε νᾶπυ, καὶ τὰ μέτωπ' ἀνέσπασεν.
 καὶ γὰρ ὅτε δὴ ἔγνω ἐνδεχομένην τοὺς λόγους
 καὶ τοῖς φενακισμοῖσιν ἐξαπατωμένην,
 ἄγε δὴ Σκίταλοι καὶ Φένακες, ἦν δ' ἐγώ,

骑 士

见过的，最值得称赞！它们曾经协助我们做过多少事情：一同进袭，一同作战。在陆地上我们对它们倒不十分称赞，可是等到它们有的买了酒杯，有的买了大蒜和葱头，勇敢地跳进了军输船里，那时才值得称赞呢！^[100]它们就像我们这些人一样，捏着桨柄拚命划，口里直嚷：“得儿！^[101]划呀！嘿唷！你们在干什么？你这匹印有介字形花纹的家伙^[102]，你不划呀？”到后来，它们跳上了科任托斯海岸。那些马齿最少的用蹄子挖好了床位，再去取被窝。它们吃的并不是波斯苜蓿^[103]，而是螃蟹，只要那东西爬了出来；它们甚至到海里去寻找，惹得一只螃蟹哼着说：——忒俄洛斯告诉我们的——^[104]“海神呀，命运太残忍了，水陆深处都不能使我逃避这些骑士！” 610

歌队 最亲爱的朋友，最勇敢的人，自从你走后，我们真替你担忧！好在你现在平安回来了，你且把这一场争斗的经过告诉我们。 615

腊肠贩 当然啊，我把议院打败了！

歌队 （首节）现在我们大家欢呼吧！你的话漂亮，你的行为更漂亮！你且把详细情形明白讲来。就是要走很远的路，我也要赶来听听。好朋友，你就鼓起勇气讲吧，我们大家都喜欢你呢。 623

腊肠贩 这件事值得一听。我从这儿一直追去，他正在议院里大发怪论，吐出一些轰隆轰隆的话来攻击骑士们，他更把诽谤的悬崖劈了下来，称呼你们做叛徒，而且很令人相信。整个议院听了，叫他用谎话的野草塞得满满的，那些议员都把脸沉了下来，直皱眉头。我看见他们听信他的话，上了他的欺骗的当，我就祈祷：“浪荡神、欺诈神、

ΙΠΠΕΙΣ

Βερέσχεθόι τε καὶ Κόβαλοι καὶ Μόθων, ἀγορά τ',
 ἐν ἧ παῖς ὦν ἐπαιδεύθην ἐγώ, νῦν μοι Θράσος
 καὶ γλῶτταν εὖπορον δότε φωνήν τ' ἀναιδῆ.
 ταῦτα φροντίζοντί μοι ἐκ δεξιᾶς ἀπέπαρδε
 καταπύγων ἀνὴρ. καγὼ προσέκυσα· κᾶτα τῷ
 πρωκτῷ θενὼν τὴν κιγκλίδ' ἐξήραξα, κἀναχανῶν
 μέγα ἀνέκραγον· ὦ βουλή, λόγους ἀγαθοὺς
 φέρων εὐαγγελίσασθαι πρῶτον ὑμῖν βούλομαι.
 ἐξ οὗ γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος κατερράγη, οὐπώποτ'
 ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας. οἱ δ' εὐθέως τὰ πρόσωπα
 διεγαλήνισαν· εἶτ' ἐστεφάνουν μ' εὐαγγέλια.
 καγὼ φρασα αὐτοῖς ἀπόρρητον ποιησάμενος,
 ταχύ, ἵνα τὰς ἀφύας ὠνοῖντο πολλὰς τοῦβολοῦ,
 τῶν δημιουργῶν συλλαβεῖν τὰ τρύβλια.
 οἱ δ' ἀνεκρότησαν καὶ πρὸς ἔμ' ἐκεχήνεσαν.
 ὁ δ' ὑπονοήσας, ὁ Παφλαγών, εἰδὼς θ' ἄρα
 οἷς ἦδεθ' ἡ βουλή μάλιστα ῥήμασιν, γνώμην
 ἔλεξεν· ἄνδρες, ἦδη μοι δοκεῖ ἐπὶ συμφοραῖς
 ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελμέναις εὐαγγέλια θύειν
 ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ. ἐπένευσεν εἰς ἐκεῖνον ἡ
 βουλή πάλιν καγὼ γ' ὅτε δὴ γνων τοῖς βολίτοις
 ἡττημένος, διηκοσίησι βουσὶν ὑπερηκόντισα·
 τῇ δ' Ἀγροτέρα κατὰ χιλιῶν παρήνεσα εὐχὴν
 ποιήσασθαι χιμάρων εἰσαύριον, αἱ τριχίδες εἰ
 γενοίαθ' ἑκατὸν τοῦβολοῦ. ἔκαραδόκησεν εἰς ἔμ'
 ἡ βουλή πάλιν. ὁ δὲ ταῦτ' ἀκούσας ἐκπλαγεὶς
 ἐφληνάφα. κᾶθ' εἵλκον αὐτὸν οἱ πρυτάνεις χοῖ
 τοξόται. οἱ δ' ἐθорύβουν περὶ τῶν ἀφύων ἐστηκότες.
 ὁ δ' ἠντιβόλει γ' αὐτοὺς ὀλίγον μείναι χρόνον,
 ἵν' ἄτθ' ὁ κῆρυξ οὐκ Λακεδαιμόνος λέγει
 πύθῃσθ'· ἀφίκται γὰρ περὶ σπονδῶν, λέγων.
 οἱ δ' ἐξ ἑνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον·
 νυνὶ περὶ σπονδῶν; ἐπειδὴ γ', ὦ μέλε, ἦσθοντο
 τὰς ἀφύας παρ' ἡμῖν ἀξίας; οὐ δεόμεθα σπονδῶν.
 ὁ πόλεμος ἐρπέτω. ἐκεκράγεσάν τε τοὺς πρυτάνεις
 ἀφιέναι· εἶθ' ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάκτους παιναχῇ.
 ἐγὼ δὲ τὰ κορίαν' ἐπριάμην ὑποδραμῶν ἅπαντα τὰ
 τέ γήτει ὅσ' ἦν ἐν τὰγορᾷ· ἔπειτα ταῖς ἀφύαις
 ἐδίδουν ἡδύσματα ἀποροῦσιν αὐτοῖς προῖκα,
 κἀχαριζόμην. οἱ δ' ὑπερεπήνουν ὑπερεπύππαζόν
 τέ με ἅπαντες οὕτως ὥστε τὴν βουλήν ὅλην

愚蠢神、鬼把戏神、厚脸皮神，还有你，儿时教养我的市场，请你们前来，把鲁莽态度、油滑口舌、不害臊的声音统统赐给我！”我正在纳闷，一个好色鬼在我右手边放了个屁。^[105]我伏在地下行了礼，然后屁股一撞就破了栏杆，张大了嘴巴嚷道：“诸位议事官，我带来了好消息，向你们首先报喜：自从战争爆发以来^[106]，我从没有见过鲭鱼这样贱！”他们的脸色立刻就和悦了，为了这好消息，给我戴上花冠。我还告诉他们保守秘密，赶快去把陶匠的盘子收买来，一个俄玻罗斯就可以买一大堆鲭鱼。因此他们热烈地鼓掌，张着嘴巴望着我。但是帕佛拉工猜中了，他知道他们最喜欢听什么话，他就建议说：“议员们，我提议为了刚才报告的好消息，向雅典娜女神献一百头牛。”^[107]这样一来，议院又偏向他那一方去了。我看见他用牛屎把我打败了，我就用两百头牛来压倒他。我还提议向女猎神许愿，明天就杀一千只母羊，如果一个俄玻罗斯买得到一百条鲭鱼的话。^[108]议员们这才向我转过头来。那家伙听了大吃一惊，嘴里还在叽里咕噜，就叫主席官和弓手们拖走了。^[109]议员们都站起来谈论鲭鱼的事，他还在要求他们等一下，听听斯巴达使者的传报。据他说那人是要议和的。大家异口同声地嚷道：“这时候谈什么和平？朋友，是不是他们听说雅典的鲭鱼这样贱？我们并不需要议和，还是打下去吧！”^[110]他们吵吵嚷嚷，叫主席官宣布散会。于是他们四方八面跳过了栏杆。我趁早溜了出来，把市场里所有的韭菜和香荬菜收买下来，他们正需要时，我就把这些菜白送给他们作烹调鲭鱼的香料，这样讨他们的喜欢。大家过分地称赞我，热烈地向我欢呼。我用一个俄玻罗斯的

ΙΠΠΕΙΣ

- 682 ὀβολοῦ κοριάννοις ἀναλαβὼν ἐλήλυθα.
 ΧΟ. πάντα τοι πέπραγας οἷα χρή τὸν εὐτυχοῦντα· (ἀντ
 εὔρε δ' ὁ πανοῦργος ἕτε-
 ρον πολὺ πανουργίαις
 μείζοσι κεκασμένον,
 καὶ δόλοισι ποικίλοις,
 ῥήμασιν θ' αἰμύλοις.
 ἀλλ' ὅπως ἀγωνιεῖ φρόντιζε
 τάπιλοιπ' ἄριστα·
 συμμάχους δ' ἡμᾶς ἔχων εὖ-
 690 νους ἐπίστασαι πάλαι.
 ΑΛ. καὶ μὴν ὁ Παφλαγὼν οὕτοσιν προσέρχεται,
 ὠθῶν κολόκυμα καὶ ταραττων καὶ κυκῶν,
 ὥς δὴ καταπιόμενός με. μορμῶ τοῦ θράσους.
 ΠΑ. εἰ μή σ' ἀπολέσαιμ', εἴ τι τῶν αὐτῶν ἐμοὶ
 695 ψευδῶν ἐνείη, διαπέσοιμι πανταχῇ.
 ΑΛ. ἦσθην ἀπειλαῖς, ἐγέλασα ψολοκομπίαις,
 ἀπεπυδάρισα μόθωνα, περιεκόκκυσα.
 ΠΑ. οὐ τοι μὰ τὴν Δήμητρ', ἐὰν μή σ' ἐκφάγω
 701 ἐκ τῆσδε τῆς γῆς, οὐδέποτε βιώσομαι.
 ΑΛ. ἦν μὴ 'κφάγῃς; ἐγὼ δέ γ', ἦν μὴ σ' ἐκπίω,
 κᾶτ' ἐκροφήσας αὐτὸς ἐπιδιαρραγῶ.
 ΠΑ. ἀπολῶ σε νῆ τὴν προεδρίαν τὴν ἐκ Πύλου.
 ΑΛ. ἰδοὺ προεδρίαν· οἷον ὄψομαί σ' ἐγὼ
 ἐκ τῆς προεδρίας ἔσχατον θεώμενον.
 705 ΠΑ. ἐν τῷ ξύλῳ δήσω σε νῆ τὸν οὐρανόν.
 ΑΛ. ὥς ὀξύθυμος. φέρε τί σοι δῶ καταφαγεῖν;
 ἐπὶ τῷ φάγοις ἥδιστ' ἄν; ἐπὶ βαλλαντίῳ;
 ΠΑ. ἐξαρπάσομαί σου τοῖς ὄνυξι τᾶντερα.
 710 ΑΛ. ἀπονυχιῶ σου τὰν Πρυτανείῳ σιτία.
 ΠΑ. ἔλξω σε πρὸς τὸν δῆμον, ἵνα δῶς μοι δίκην.
 ΑΛ. κἀγὼ δέ σ' ἔλξω καὶ διαβαλῶ πλείονα.
 ΠΑ. ἀλλ', ὦ πόνηρε, σοὶ μὲν οὐδὲν πείθεται·

- 香菱叶把议院拉拢过来后就回来啦。 682
- 歌队 (次节) 你就像命运的宠儿，处处顺利。我们的流氓碰上了对手，这对手有的是更大的流氓劲儿、更多的诡计、更狡猾的言语。可是你还得当心，下一次斗起来要尽最大的力量。你知道我们早就是你的忠实的战友。 690
- 腊肠贩 看啦，帕佛拉工来了，他推着一层大浪，乱翻乱搅，就像要把我吞下去。哼，他这一点胆量算什么！
- 帕佛拉工 如果我还有一点欺诈的本领，毁不了你，我这条老命也就不要了。 695
- 腊肠贩 我喜欢你这样威胁，听你打空雷真可笑！我要跳水手舞，学鹁鸪叫。^[111]
- 帕佛拉工 凭地母起誓，不把你当场吃了，就该我死。 701
- 腊肠贩 万一你吃不了呢？不喝了你的血，不胀破肚皮吞了你，就该我死。
- 帕佛拉工 凭我在皮罗斯立奖勤罚懒挣得来的前排座位起誓，我要毁了你。
- 腊肠贩 什么前排座位！我倒要看你坐了前排座位，再坐在那最后排的座位上。
- 帕佛拉工 当着天起誓，我要把你枷起来。 705
- 腊肠贩 好大的火气！喂，我给你点什么吃？你最爱吃什么？钱袋吗？
- 帕佛拉工 我要用指甲把你的肠子抠出来。
- 腊肠贩 我要把你在主席厅里吃的东西扒掉。 710
- 帕佛拉工 我要把你拖去见德谟斯，他会惩治你。
- 腊肠贩 我也要把你拖去，我诬告起来比你厉害。
- 帕佛拉工 可是，傻瓜，他一点也不会相信你的，我倒可以随

ΙΠΠΕΙΣ

- ἐγὼ δ' ἐκείνου καταγελῶ γ' ὅσον θέλω.
- ΑΛ. ὥς σφόδρα σὺ τὸν δῆμον σεαυτοῦ νενόμικας.
- 715 ΠΑ. ἐπίσταμαι γὰρ αὐτὸν οἷς ψωμίζεται.
- ΑΛ. κᾶθ' ὥσπερ αἱ τίτθαι γε σιτίζεις κακῶς.
μασώμενος γὰρ τῷ μὲν ὀλίγον ἐντίθεις,
αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας.
- ΠΑ. καὶ νῆ Δί' ὑπὸ γε δεξιότητος τῆς ἐμῆς
720 δύναμαι ποιεῖν τὸν δῆμον εὐρὺν καὶ στενόν.
- ΑΛ. χῶ πρωκτὸς οὐμός τουτογὶ σοφίζεται.
- ΠΑ. οὐκ, ὦγάθ', ἐν βουλῇ με δόξεις καθυβρίσαι.
ἴωμεν εἰς τὸν δῆμον.
- ΑΛ. οὐδὲν κωλύει·
ἰδοῦ, βάδιζε, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.
- ΠΑ. ὦ Δῆμε, δεῦρ' ἔξελθε.
- ΑΛ. νῆ Δί', ὦ πάτερ,
ἔξελθε δῆτ'.
- ΠΑ. ὦ Δημίδιον, ὦ φίλτατον,
727 ἔξελθ', ἵν' εἰδῆς οἷα περιυβρίζομαι.
- ΔΗΜΟΣ. τίνες οἱ βοῶντες; οὐκ ἄπιτ' ἀπὸ τῆς θύρας;
τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε.
τίς, ὦ Παφλαγών, ἀδικεῖ σε;
- ΠΑ. διὰ σέ τύπτομαι
ὑπὸ τουτουὶ καὶ τῶν νεανίσκων.
- ΔΗΜΟΣ. τιή;
- 732 ΠΑ. ὅτι ἡ φιλῶ σ', ὦ Δῆμ', ἐραστής τ' εἰμὶ σός.
- ΔΗΜΟΣ. σὺ δ' εἴ τίς ἐτεόν;
- ΑΛ. ἀντεραστής τουτουί,
ἐρῶν πάλαι σου, βουλόμενός τέ σ' εὖ ποιεῖν,
ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ καλοὶ τε κάγαθοί.
ἀλλ' οὐχ οἷοί τ' ἐσμέν διὰ τουτονί. σὺ γὰρ
ὅμοιος εἴ τοῖς παισὶ τοῖς ἐρωμένοις·
τοὺς μὲν καλοὺς τε κάγαθοὺς οὐ προσδέχει,
740 σαυτὸν δὲ λυχνοπώλαισι καὶ νευρορράφοις
καὶ σκυτοτόμοις καὶ βυρσοπώλαισιν δίδως.

便捉弄他。

腊肠贩 你把德谟斯完全当作你一个人的。

帕佛拉工 因为我知道他喜欢吃什么东西。

715

腊肠贩 你就像奶妈一样不好好地喂他。你嚼一嚼，只吐一口到他的嘴里，你自己却吞下了三大口。

帕佛拉工 真的，凭了这巧妙的手腕，我可以使德谟斯变大变小。

720

腊肠贩 我的屁眼也有这样灵巧。

帕佛拉工 老兄，你别想还像在议院里那样侮辱我。我们到德谟斯跟前去吧！

腊肠贩 没有什么为难。喂，走吧，没有什么不方便。

帕佛拉工 德谟斯，请出来！

腊肠贩 看宙斯面上，我的爸爸，请出来！

帕佛拉工 最亲爱的小德谟斯，快出来看看我受了什么样的侮辱啊！

727

德谟斯 谁在叫唤？还不快离开我的大门？你们把我庆祝丰收的花圈都扯烂了^[112]！呵，帕佛拉工，谁伤害了你？

帕佛拉工 我为了你的缘故，叫这家伙和那些小伙子揍了一顿。

德谟斯 为什么？

帕佛拉工 德谟斯啊，只因为我喜欢你，爱你。

732

德谟斯 你到底是什么东西？

腊肠贩 我是跟他争恩宠的。我老早就爱你，想服侍你，还有许多善良的人也是这样，可是这家伙偏不让我们。你就像讲爱情的年轻人一样，不肯结交良朋好友，偏偏喜欢灯盏商^[113]、补鞋匠、靴匠和皮贩子。

740

ΠΙΠΕΙΣ

- ΠΑ. εὖ γὰρ ποιῶ τὸν δῆμον.
- ΑΛ. εἰπέ νυν, τί δρῶν;
- ΠΑ. ὅ τι; τὸν στρατηγὸν ὑποδραμών, τοὺς ἐκ Πύλου,
πλεύσας ἐκεῖσε, τοὺς Λάκωνας ἤγαγον.
- 745 ΑΛ. ἐγὼ δὲ περιπατῶν γ' ἀπ' ἐργαστηρίου
ἔψοντος ἑτέρου τὴν χύτραν ὑφειλόμην.
- ΠΑ. καὶ μὴν ποιήσας αὐτίκα μάλ' ἐκκλησίαν,
ὦ Δῆμ', ἵν' εἰδῆς ὁπότερος νῶν ἐστί σοι
εὐνούστερος, διάκρινον, ἵνα τοῦτον φιλῆς.
- ΑΛ. ναὶ ναὶ διάκρινον δῆτα, πλὴν μὴ 'ν τῇ πυκνί.
- 749 ΔΗΜΟΣ. οὐκ ἂν καθιζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ·
ἀλλ' εἰς τὸ πρόσθε. χρή παριέν' ἐς τὴν πύκνα.
- ΑΛ. οἴμοι κακοδαίμων, ὥς ἀπόλωλ'. ὁ γὰρ γέρων
οἴκοι μὲν ἀνδρῶν ἐστί δεξιώτατος,
ὅταν δ' ἐπὶ ταυτησὶ καθῆται τῆς πέτρας,
755 κέχνηεν ὥσπερ ἐμποδίζων ἰσχάδας.
- ΧΟ. νῦν δὴ σε πάντα δεῖ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ, (στρ.
καὶ λῆμα θούριον φορεῖν καὶ λόγους ἀφύκτους,
ὅτοισι τόνδ' ὑπερβαλεῖ. ποικίλος γὰρ ἀνὴρ
κάκ τῶν ἀμηχάνων πόρους εὐμήχανος πορίζειν.
πρὸς ταῦθ' ὅπως ἔξει πολὺς καὶ λαμπρὸς ἐς τὸν ἄνδρα.
ἀλλὰ φυλάττου, καὶ πρὶν ἐκεῖνον προσκεῖσθαί σοι,
πρότερος σὺ
- 760 τοὺς δελφίνας μετεωρίζου καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου.
- ΠΑ. τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίῃ, τῇ τῆς πόλεως μεδεούσῃ,
εὐχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων γεγέννηται
βέλτιστος ἀνὴρ μετὰ Λυσικλέα καὶ Κύνναν καὶ
Σαλαβακχῶ,
ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας δειπνεῖν ἐν τῷ Πρυτανείῳ·
εἰ δέ σε μισῶ καὶ μὴ περὶ σοῦ μάχομαι μόνος
ἀντιβεβηκώς,
- 768 ἀπολοίμην καὶ διαπρισθείην κατατμηθείην τε λέπαδνα.
- ΑΛ. κἄγωγ', ὦ Δῆμ', εἰ μὴ σε φιλῶ καὶ μὴ στέργω,
κατατμηθεῖς
ἐψοίμην ἐν περικομματίοις· κεῖ μὴ τούτοισι πέποιθας,
ἐπὶ ταυτησὶ κατακνησθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ,

帕佛拉工 因为我对德谟斯很忠实。

腊肠贩 你说说，你干了些什么？

帕佛拉工 干了些什么？我代替那个将军，航行到皮罗斯去，
从那儿把斯巴达人俘虏了来。

腊肠贩 我只是跑来跑去，从一家作坊里把人家炖着东西的沙 745
锅偷了来。

帕佛拉工 德谟斯，快召集公民大会，看谁敢爱你，就决定同
谁要好。

腊肠贩 是呀，是呀，你就决定吧，只是不要到普倪克斯去。

德谟斯 我不能坐在别的地方。前进，到普倪克斯去！ 749

腊肠贩 哎呀，我完了！老头儿在家里最精明不过，可是等他
坐在这石头上，他就傻张着嘴，像接干无花果的孩子一
样。^[114] 755

歌队 （首节） 现在把每一根帆脚索拉紧，抖起勇猛的精
神，说出一些不容置辩的话来击败他。那家伙很狡猾，迫
到山穷水尽都有办法。你得要向着他猛冲。

要当心，趁他还没有进攻，你就把铅海豚挂在帆桁
上，^[115]把船身横撞过去。 760

帕佛拉工 我祈求雅典娜女神，城邦的保护神，如果除了吕西
克勒斯、铿娜和萨拉巴克科而外，^[116]要数我是雅典人民最
忠实的朋友，就该让我现在在主席厅里白吃白喝。但是如
果我恨你，不挺身出来捍卫你，你可以把我杀掉，锯成两
段，切成皮条来作轭下的套子。 768

腊肠贩 德谟斯啊，如果我不爱你，不敬重你，你可以把我切
成碎肉煮来吃；若是你还不相信我的话，你可以在这个摊
棹上把我的肉刮下来，掺一点干酪制成杂烩，再用铁钩钩

ΙΠΠΕΙΣ

- καὶ τῇ κρεάγρᾳ τῶν ὀρχιπέδων ἐλκοίμην ἐς Κεραμεικόν.
ΠΑ. καὶ πῶς ἂν ἐμοῦ μᾶλλον σε φιλῶν, ὦ Δῆμε, γέ
 νοιτο πολίτης;
 ὃς πρῶτα μὲν, ἥνίκ' ἐβούλευόν σοι, χρήματα
 πλείστ' ἀπέδειξα
 ἐν τῷ κοινῷ, τοὺς μὲν στρεβλῶν, τοὺς δ' ἄγχων,
 τοὺς δὲ μεταιτῶν,
 οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἰ σοὶ χαριόιμην.
 776 **ΑΛ.** τοῦτο μὲν, ὦ Δῆμ', οὐδὲν σεμνόν· κάγῳ γὰρ τοῦτό
 σε δράσω.
 ἀρπάζων γὰρ τοὺς ἄρτους σοι τοὺς ἀλλοτρίους παραθήσω.
 ὥς δ' οὐχὶ φιλεῖ σ' οὐδ' ἔστ' εὖνους, τοῦτ' αὐτό
 σε πρῶτα διδάξω,
 ἀλλ' ἢ διὰ τοῦτ' αὖθ' ὅτιή σου τῆς ἀνθρακιᾶς ἀπολαύει.
 σὲ γάρ, ὃς Μήδοισι διεξιφίσω περὶ τῆς χώρας Μαραθῶνι,
 καὶ νικήσας ἡμῖν μεγάλως ἐγγλωττοτυπεῖν παρέδωκας,
 ἐπὶ ταῖσι πέτραις οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθ-
 ἡμενον οὕτως,
 οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ραψάμενός σοι τοῦτ' φέρω. ἀλλ' ἐπαιαῖρου,
 785 κᾶτα καθίζου μαλακῶς, ἵνα μὴ τρίβῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι.
ΔΗΜΟΣ. ἄνθρωπε, τίς εἶ; μῶν ἔκγονος εἶ τῶν Ἀρμο-
 δίου τις ἐκείνων;
 τοῦτό γέ τοί σου τοῦργον ἀληθῶς γευναῖον καὶ φιλόδημον.
ΠΑ. ὥς ἀπὸ μικρῶν εὖνους αὐτῷ θωπευματίων γεγέννησαι.
ΑΛ. καὶ σὺ γὰρ αὐτὸν πολὺ μικροτέροις τούτων δελεά-
 σμασιν εἶλες.
 789 **ΠΑ.** καὶ μὴν εἶ πού τις ἀνὴρ ἐφάνη τῷ δήμῳ μᾶλλον ἀμύνων
 ἢ μᾶλλον ἐμοῦ σε φιλῶν, ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς
 περιδόσθαι.
ΑΛ. καὶ πῶς σὺ φιλεῖς, ὃς τοῦτον ὀρῶν οἰκοῦντ' ἐν
 ταῖς πιθάκναισι
 καὶ γυπαρίαις καὶ πυργιδίοις ἔτος ὄγδοον οὐκ ἐλεαίρεις,
 ἀλλὰ καθεύξας αὐτὸν βλέπτεις· Ἀρχεπτολέμου δὲ
 φέροντος
 τὴν εἰρήνην ἐξεσκέδασας, τὰς πρεσβείας τ' ἀπελαύνεις
 ἐκ τῆς πόλεως ῥαθαπυγίζων, αἱ τὰς σποιδὰς προκαλοῦνται.
ΠΑ. ἵνα γ' Ἑλλήνων ἄρξῃ πάντων. ἔστι γὰρ ἐν ταῖς λογίοισιν

住这肾囊，把我的尸骨拖到坟场上去^[117]。

帕佛拉工 德谟斯啊，哪里有一个公民比我更爱你？首先一层，我替你管家时候，曾经收集了多少钱财放进你的宝库里。有一些人我逼着要，有一些人我掐着脖子敲，还有一些我就问他们讨，只要能够讨你喜欢，我可不顾别人的私议。

776

腊肠贩 德谟斯，这没有什么了不起，我也可以替你办到：只要把别人的面包抢来献给你就是了。且让我首先提醒你：这家伙并不爱你，他对你不怀好意，只不过想烤你的炭火罢了。你曾经为希腊在马拉松同波斯人拚过命，^[118]你的胜利我们大为称赞，可是你这样硬硬地坐在这石头上，他一点不管，也不像我这样缝一块垫子带给你。请起来，然后软软地坐在这上面，免得擦伤了你这两块在萨拉弥斯打过仗的屁股。^[119]

785

德谟斯 你是谁呀？是不是哈摩狄俄斯子孙的孙儿^[120]？你的行为很高贵，你这人真够朋友！

帕佛拉工 你想利用一点小小的殷勤来讨好他！

腊肠贩 你也曾经利用一点更小的饵料来钓住他。

789

帕佛拉工 我愿意拿脑袋来打赌，普天下没有人比我更卖力气保卫你，比我更爱德谟斯。

腊肠贩 你多么爱他啊！眼看他八年来住在酒瓮中、墙缝里、角楼上，^[121]你不但不可怜他，反而把他关起来，取他的蜜。正当阿刻托勒摩斯把和议带来的时候，你却把它撕毁了，你还踢过那些前来乞和的使节的屁股，把他们赶出城外去。

帕佛拉工 那样一来，德谟斯才好统治全希腊。照神示所说，

ΙΠΠΕΙΣ

- 800 ὥς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδία πεντωβόλον ἡλιάσασθαι,
 ἦν ἀναμείνη· πάντως δ' αὐτὸν θρέψω ἡ γὰρ καὶ θεραπεύσω,
 ἐξευρίσκων εὖ καὶ μιανῶς ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἔξει.
 ΑΛ. οὐχ ἵνα γ' ἄρχῃ μὰ Δί' Ἀρκαδίας προνοούμενος,
 ἀλλ' ἵνα μᾶλλον
 σὺ μὲν ἀρπάξης καὶ δωροδοκῆς παρὰ τῶν πόλεων·
 ὁ δὲ δῆμος
 ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὁμίχλης ἅ πανουργεῖς
 μὴ καθορᾷ σου,
 ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης ἅμα καὶ χρείας καὶ μισθοῦ πρὸς
 σε κεχήνη.
 εἰ δέ ποτ' εἰς ἀγρὸν οὔτος ἀπελθὼν εἰρηναῖος διατρίψῃ,
 καὶ χίδρα φαγὼν ἀναθαρρήσῃ καὶ στεμφύλῳ εἰς
 λόγον ἔλθῃ,
 γνώσεται οἷων ἀγαθῶν αὐτὸν τῇ μισθοφορᾷ παρεκόπτου,
 εἴθ' ἥξει σοι δριμύς ἄγραικος, κατὰ σοῦ τὴν ψῆφον ἰχνεύων.
 ἅ σὺ γιγνώσκων τόνδ' ἐξαπατᾷς, καὶ ὄνειροπολεῖς
 809 περὶ σαυτοῦ.
 ΠΑ. οὐκ οὐν δεινὸν ταυτί σε λέγειν δῆτ' ἔστ' ἐμὲ καὶ
 διαβάλλειν
 πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον, πεποιηκότα πλεί-
 ονα χρηστὰ
 νῆ τὴν Δήμητρα Θεμιστοκλέους πολλῶ περὶ τὴν
 πόλιν ἤδη;
 ΑΛ. ὦ πόλις Ἀργούς, κλύεθ' οἷα λέγει. σὺ Θεμιστο-
 κλεῖ ἀντιφερίζεις;
 ὃς ἐποίησεν τὴν πόλιν ἡμῶν μεστήν, εὐρὼν ἐπιχειλῇ,
 καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν,
 ἀφελὼν τ' οὐδὲν τῶν ἀρχαίων ἰχθῦς καινοὺς παρέθηκε·
 σὺ δ' Ἀθηναίους ἐζήτησας μικροπολίτας ἀποφῆναι
 διατειχίζων καὶ χρησμοδῶν, ὃ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζων.
 819 κἀκεῖνος μὲν φεύγει τὴν γῆν, σὺ δ' Ἀχιλλείων ἀπομάττει.
 ΠΑ. οὐκ οὐν ταυτί δεινὸν ἀκούειν, ὦ Δῆμ', ἐστίν μ' ὑπὸ
 τούτου, ὅτιή σε φιλῶ;
 ΔΗΜΟΣ. παῦ παῦ', οὔτος, καὶ μὴ σκέρβολλε ποιηρά.

只要他坚持下去，他就可以在阿耳卡狄亚作陪审员^[122]，每一庭五个俄玻罗斯。无论如何我都要养活他、照料他，我好歹弄一些钱来，使他每天得到三个俄玻罗斯。

800

腊肠贩 真的，你哪里想叫德谟斯统治阿耳卡狄亚，只不过想大抓一把，接受盟邦的贿赂；在战争和乌烟瘴气之中，德谟斯看不清你的鬼把戏，^[123]穷困、急需和津贴使得他傻张着嘴望着你。一旦他回到乡下去过和平生活，喝着麦皮粥恢复了力气，同他的橄榄渣饼子谈起心来^[124]，他就会明白你这样一津贴他，反而剥夺了他的幸福，他就会凶猛地、气愤地冲到你面前，弄一张票来反对你。你心里明白，只好欺骗他，用一些有关你自己的梦话来迷惑他^[125]。

809

帕佛拉工 你当着雅典人和德谟斯这样说我、诬告我，你不觉得羞耻吗？凭地母起誓，我对这城邦比忒弥斯托克勒斯还有贡献呢。

腊肠贩 “阿耳戈斯城啊，请听他说的话”！^[126]你敢和忒弥斯托克勒斯相比吗？他发现我们的城邦有一点儿不够满，便把她装得满满的，他还捏制了一块“珀赖欧斯”给她作早点，^[127]那原来的菜肴他不但不减少，反而给她添上了一盘新鲜的鱼儿。你却要把雅典城变得很窄小，筑垣墙把我们隔离起来，^[128]说出一些神示来欺骗我们，你还好意思和忒弥斯托克勒斯相比呢！他被驱逐出境，你却在用最好的面包瓤子来揩手！^[129]

819

帕佛拉工 德谟斯啊，只因为我爱你，就得听这家伙骂我，这不是可怕吗？

德谟斯 住嘴，住嘴，你这家伙！快不要吵吵嚷嚷！你欺骗了

ΙΠΠΕΙΣ

- 822 πολλοῦ δὲ πολὺν με χρόνον καὶ νῦν ἐλελήθεις ἐγκρυφιάζων.
ΑΛ. μιαρώτατος, ὦ Δημακίδιον, καὶ πλείστα πανοῦργα
 δεδρακώς,
 ὅπότεν χασμᾶ, καὶ τοὺς καυλοὺς
 τῶν εὐθυνῶν ἐκκαυλίζων
 καταβροχθίζει, κάμφοϊν χειροῖν
 827 μυστιλᾶται τῶν δημοσίων.
ΠΑ. οὐ χαιρήσεις, ἀλλὰ σε κλέπτονθ'
 αἵρήσω γὰρ τρεῖς μυριάδας.
ΑΛ. τί θαλαττοκοπεῖς καὶ πλατυγίζεις,
 μιαρώτατος ὦν περὶ τὸν δῆμον
 τὸν Ἀθηναίων; καὶ σ' ἐπιδείξω
 νῆ τὴν Δήμητρ', ἥ μὴ ζῶην,
 δωροδοκήσαντ' ἐκ Μιτυλήνης
 πλεῖν ἢ μνᾶς τετταράκοντα.
ΧΟ. ὦ πᾶσιν ἀνθρώποις φανείς μέγιστον ὠφέλημα, (ἀντ.
 ζηλῶ σε τῆς εὐγλωττίας. εἰ γὰρ ὧδ' ἐποίσεις,
 μέγιστος Ἑλλήνων ἔσει, καὶ μόνος καθέξεις
 τὰν τῇ πόλει, τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρίαιναν,
 840 ἥ πολλὰ χρήματ' ἐργάσει σείων τε καὶ ταραττων.
 καὶ μὴ μεθῆς τὸν ἄνδρ', ἐπειδὴ σοι λαβὴν δέδωκεν·
 κατεργάσει γὰρ ῥαδίως, πλευράς ἔχων τοιαύτας.
ΠΑ. οὐκ, ὦγαθοί, ταῦτ' ἐστὶ πῶ ταύτη μὰ τὸν Ποσειδῶ.
 ἐμοὶ γὰρ ἐστ' εἰργασμένον τοιοῦτον ἔργον ὥστε
 ἀπαξάπαντας τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐπιστομίζειν,
 846 ἕως ἂν ἡ τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου τι λοιπόν.
ΑΛ. ἐπίσχεσ ἐν ταῖς ἀσπίσιν· λαβὴν γὰρ ἐνδέδωκας.
 οὐ γὰρ σ' ἐχρῆν, εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον, ἐκ προνοίας
 ταύτας εἶν αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.
 ἀλλ' ἐστὶ τοῦτ', ὦ Δῆμε, μηχανήμ', ἵν', ἥν σὺ βούλη
 τὸν ἄνδρα κολάσαι τουτονί, σοὶ τοῦτο μὴ γγένηται.
 ὁρᾶς γὰρ αὐτῷ στίφος οἶόν ἐστι βυρσοπωλῶν
 νεανιῶν· τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι
 καὶ τυροπῶλαι· τοῦτο δ' εἰς ἓν ἐστι συγκεκυφός,
 ὥστ' εἰ σὺ βριμήσαιο καὶ βλέψειας ὀστρακίνδα,
 νύκτωρ κατασπάσαντες ἂν τὰς ἀσπίδας θέοντες
 857 τὰς εἰσβολὰς τῶν ἀλφίτων ἂν καταλάβοιεν ἡμῶν.
ΔΗΜΟΣ. οἴμοι τάλας· ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὦ πόνηρε,
 ὅσον με παρεκόπτου χρόνον τοιαῦτα κρουσιδημῶν.

我好久了，我一直都不知道。

822

腊肠贩 亲爱的德谟斯，他最卑鄙不过，干过许多坏事情，每当你傻张着嘴的时候，他就把查账的“油水”挤出来喝掉了，他还双手舀过公款呢。

827

帕佛拉工 你别高兴，我要判你侵吞了三万块钱。

腊肠贩 你为什么大惊小怪，唾沫飞溅？雅典人恨死你了！凭地母起誓，如果我不证明你接受过密提勒涅人四千多块钱，就该我死。^[130]

歌队 （次节）“全人类最大的救星啊”，^[131]我羡慕你善于说话。这样攻击他，你就会变作全希腊最伟大的人物，就会独揽城邦的大权，统治我们的盟邦，你手里拿着三叉乱舞乱搅，可以取得千万两黄金。

840

你已经抓住了这家伙，可不要让他滑掉了，你的胸膛劲儿大，很容易就可以结果了他。^[132]

帕佛拉工 凭海神起誓，好朋友，事情还没有到这个地步！我曾经做过一件光荣的事业，只要我从皮罗斯夺获的盾牌还剩下一块^[133]，就可以使得我所有的仇人哑口无言。

846

腊肠贩 打住，就说到这些盾牌为止，因为我已经抓住了你。如果你真爱德谟斯，你就不该故意连上面的把手一起悬挂起来。^[134]德谟斯啊，这是一种诡计，使得你要想惩罚他也无法下手。你看他有一队年轻的皮贩子，还有卖蜂蜜的、卖干酪的也住在他们的周围，这些人结成了联盟。如果你发脾气，望一望“贝壳”^[135]，他们就会半夜里把盾牌取下来，跑去占据我们的大麦进口要道^[136]。

857

德谟斯 哎呀！那些把手果真在上面吗？坏蛋，你欺瞒了我这么久，这样骗德谟斯的头（谐“斗”）^[137]！

ΠΙΠΕΙΣ

- ΠΑ. ὦ δαιμόνιε, μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι, μηδ' οἴηθῃς
 ἐμοῦ ποθ' εὐρήσειν φίλον βελτίον· ὅστις εἷς ὦν
 863 ἔπαυσα τοὺς ξυνωμότας, καί μ' οὐ λέληθεν οὐδέν
 ἐν τῇ πόλει ξυνιστάμενον, ἀλλ' εὐθέως κέκραγα.
- ΑΛ. ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
 ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστή, λαμβάνουσιν οὐδέν·
 εἰ δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
 αἰροῦσι· καὶ σὺ λαμβάνεις, ἦν τὴν πόλιν ταραττής.
 ἐν δ' εἶπέ μοι τοσουτονί· σκύτη τοσαῦτα πωλῶν,
 ἔδωκας ἤδη τουτῶι κάττυμα παρὰ σεαυτοῦ
 ταῖς ἐμβάσιν, φάσκων φιλεῖν;
- ΔΗΜΟΣ. οὐ δῆτα μὰ τὸν Ἀπόλλω.
- ΑΛ. ἔγνωκας οὖν δῆτ' αὐτὸν οἷός ἐστιν; ἀλλ' ἐγώ σοι
 872 ζεῦγος πριάμενος ἐμβάδων τουτὶ φορεῖν δίδωμι.
- ΔΗΜΟΣ. κρίνω σ' ὅσων ἐγῶδα περὶ τὸν δῆμον ἄνδρ'
 ἄριστον
 εὐνούστατόν τε τῇ πόλει καὶ τοῖσι δακτύλοισιν.
- ΠΑ. οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐμβάδας τοσουτονὶ δύνασθαι,
 ἐμοῦ δὲ μὴ μνείαν ἔχειν ὅσων πέπονθας; ὅστις
 877 ἔπαυσα τοὺς βινουμένους, τὸν Γρύττον ἐξαλείψας.
- ΑΛ. οὐκ οὖν σε δῆτα ταῦτα δεινὸν ἐστὶ πρωκτοτηρεῖν,
 παῦσαί τε τοὺς βινουμένους; οὐκ ἔσθ' ὅπως ἐκείνους
 οὐχὶ φθονῶν ἔπαυσας, ἵνα μὴ ῥήτορες γένοιντο.
 τονδὶ δ' ὁρῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικούτον,
 οὐπώποτ' ἀμφιμασχάλου τὸν Δῆμον ἡξίωσας,
 χειμῶνος ὄντος· ἀλλ' ἐγώ σοι τουτονὶ δίδωμι.
- ΔΗΜΟΣ. τοιουτονὶ Θεμιστοκλῆς οὐπώποτ' ἐπενόησεν.
 καίτοι σοφὸν κάκεῖν· ὁ Πειραιεύς· ἔμοιγε μέντοι
 886 οὐ μείζον εἶναι φαίνεται ἐξεύρημα τοῦ χιτῶνος.
- ΠΑ. οἶμοι τάλας, οἷσις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.
- ΑΛ. οὐκ, ἀλλ' ὅπερ πίνων ἀνὴρ πέπονθ', ὅταν χεσεῖη,
 τοῖσιν τρόποις τοῖς σοῖσιν ὥσπερ βλαυτίοισι χρώμαι.

帕佛拉工 老爷子，不要上说话人的当，不要梦想你可以找到一个比我更忠实的朋友！我曾经独自一个人把那些叛徒镇压下来，这城里的阴谋逃不过我，我立刻就要大声地把它宣布出来。

863

腊肠贩 你就像捉鲢鱼的人，湖水澄清，一根捉不到；但是如果把泥沙乱搅一阵，就捉得到很多：你把城邦搅乱了，也正好给你摸“鱼”。你且回答我：你出卖过这么多皮货，既然说你爱德谟斯，你送过一双你皮底子给他做鞋子没有？

德谟斯 凭阿波罗起誓，他从来没有送过。

腊肠贩 你看出了他是什么样的人吗？我却买了这一双鞋来送给你穿。

872

德谟斯 我断定你是我所认识的对德谟斯最忠实的朋友，你对城邦和我的脚趾头都是一片好心肠。

帕佛拉工 一双鞋子就有这么大的力量，使得你不念及我给你的好处，这不是可耻吗？我曾经把格律托斯的名字从公民册上勾销^[138]，消灭了搞男色的罪行。

877

腊肠贩 你自己爱好那事物而消灭了搞男色的人，这不是可耻吗？一定是由于忌妒的心理你才消灭他们，害怕他们因此变作了演说家。^[139]你看见德谟斯这样大的年纪没有袍子穿，从来没有在冬天给他一件双袖长袍。我给你这一件。

德谟斯 就是忒弥斯托克勒斯也没有想到这一点！他的珀赖欧斯计划倒也高明，但是我认为并不比这件长袍好多少。

886

帕佛拉工 唉，你这猴儿耍把戏，烦死人！

腊肠贩 我不过是借用你的鬼办法，就像一个喝醉了的客人想要解手儿，穿了别人的鞋子^[140]。

ΙΠΠΕΙΣ

- ΠΑ. ἀλλ' οὐχ ὑπερβαλεῖ με θωπείαις· ἐγὼ γὰρ αὐτὸν
προσαμφιῶ τοδί· σὺ δ' οἴμωζ', ὦ πόνηρ'.
- ΔΗΜΟΣ. ἰαιβοῖ.
- 892 οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ, βύρσης κάκιστον ὄζων;
ΑΛ. καὶ τοῦτό γ' ἐπίτηδές σε περιήμπεσχ', ἵνα σ' ἀποπνίξῃ·
καὶ πρότερον ἐπεβούλευσέ σοι. τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκείνον
τοῦ σιλφίου τὸν ἄξιον γενόμενον;
- ΔΗΜΟΣ. οἶδα μέντοι.
- ΑΛ. ἐπίτηδες οὗτος αὐτὸν ἔσπευδ' ἄξιον γενέσθαι,
ἵν' ἐσθίοιτ' ὠνούμενοι, κᾶπειτ' ἐν Ἡλιαία
βδέοντες ἀλλήλους ἀποκτείνειαν οἱ δικασταί.
- ΔΗΜΟΣ. νῆ τὸν Ποσειδῶ καὶ πρὸς ἐμέ τοῦτ' εἶπ' ἀνὴρ Κόπρειος.
- 900 ΑΛ. οὐ γὰρ τόθ' ὑμεῖς βδεόμενοι δήπου 'γένεσθε πυρροί;
ΔΗΜΟΣ. καὶ νῆ Δί' ἦν γε τοῦτο Πυρράνδρου τὸ μηχανήμα.
- ΠΑ. οἴοισί μ', ὦ πανοῦργε, βωμολοχεύμασιν ταραττεῖς.
- ΑΛ. ἢ γὰρ θεός μ' ἐκέλευσε νικῆσαί σ' ἀλαζονείαις.
- ΠΑ. ἀλλ' οὐχὶ νικήσεις. ἐγὼ γὰρ φημί σοι παρέξειν,
905 ὦ Δῆμε, μηδέν δρῶντι μισθοῦ τρύβλιον ροφῆσαι.
- ΑΛ. ἐγὼ δὲ κυλίχنيόν γέ σοι καὶ φάρμακον δίδωμι
τὰν τοῖσιν ἀντικνημίοις ἐλκύδρια περιαλείφειν.
- ΠΑ. ἐγὼ δὲ τὰς πολιὰς γέ σου κλέγων νέον ποιήσω.
- ΑΛ. ἰδού, δέχου κέρκον λαγὼ τῷ φθαλμιδίῳ περιψῆν.
- ΠΑ. ἀπομυζάμενος ὦ Δῆμέ μου πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀποψῶ.
- 911 ΑΛ. ἐμοῦ μὲν οὖν, ἐμοῦ μὲν οὖν.
- ΠΑ. ἐγὼ σε ποιήσω τριηραρχεῖν,
ἀναλίσκοντα τῶν
σαυτοῦ, παλαιὰν ναῦν ἔχοντ',
εἰς ἣν ἀναλῶν οὐκ ἐφέξεις
οὐδὲ ναυπηγούμενος·
διαμηχανήσομαί θ' ὅπως
918 ἂν ἱστίον σαπρὸν λάβῃς.
- ΧΟ. ἀνὴρ παφλάζει, παῦε παῦ',
ὑπερζέων· ὑφελκτέον
τῶν δαδίων, ἀπαρυστέον
τε τῶν ἀπειλῶν ταυτηί.
- ΠΑ. δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην,
ἱπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς.
ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους

帕佛拉工 拍马屁，你拍不过我。我要把这件衣服披在他身上。坏蛋，你上吊去吧！

德谟斯 呸！还不滚去喂乌鸦？这皮味儿臭得厉害！ 892

腊肠贩 他故意给你披上，闷死你。他先前就谋害过你。你还记得大茴香那样贱吗？

德谟斯 当然记得。

腊肠贩 他故意使它那样贱，^[141]让你们买来吃，叫陪审员在法院里放起屁来大家闷死。

德谟斯 真是的，一个“粪城”的人也这样告诉过我^[142]。

腊肠贩 那时候你们放起屁来不是脸都红了吗？ 900

德谟斯 凭宙斯起誓，是那个红毛奴隶的诡计！

帕佛拉工 坏蛋，你讲了一些下流的笑话来气我！

腊肠贩 因为女神叫我用欺诈的手段来战胜你。

帕佛拉开 你战胜不了我。德谟斯，我答应白给你一碗“津贴”喝，什么事情也不叫你做。^[143] 905

腊肠贩 我给你一瓶药膏，抹在你的腿疮上。

帕佛拉工 我要把你的白头发拔掉，使你返老还童。

腊肠贩 这儿，请接受这一条兔子尾巴，揩揩你的眼屎。

帕佛拉工 德谟斯，你擤把鼻涕，就在我头上揩揩手指头。

腊肠贩 在我头上，在我头上！ 911

帕佛拉工 我要叫你供应一只三层桨战船，破费你的钱财。我给你一只旧船，你得时常破费，时常修理；我还要千方百计给你一张腐烂了的帆篷。^[144] 918

歌队 这家伙嘴里乱翻泡，快不要，快不要沸腾！^[145]我们得要釜底抽薪，用这把勺子把里面的“威吓”舀掉一些。

帕佛拉工 我要重重地惩罚你，把你压在税金底下！我要想法

ΙΠΠΕΙΣ

- 926 **ΑΛ.** σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῆς.
 ἐγὼ δ' ἀπειλήσω μὲν οὐ-
 δέν, εὖχομαι δέ σοι ταδί·
 τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων
 ἐφεστάναι σίζον, σὲ δὲ
 γνώμην ἐρεῖν μέλλοντα περὶ
 Μιλησίων καὶ κερδανεῖν
 τάλαντον, ἣν κατεργάσῃ,
 σπεύδειν ὅπως τῶν τευθίδων
 ἐμπλήμενος φθαίης ἔτ' εἰς
 ἐκκλησίαν ἐλθών· ἔπει-
 τα πρὶν φαγεῖν, ἀνὴρ μεθή-
 κοι, καὶ σὺ τὸ τάλαντον λαβεῖν
 βουλόμενος ἐσθίων ἐπαποπνιγείης.
- 941 **ΧΟ.** εὖ γε νῆ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Δήμητρα.
ΔΗΜΟΣ. κάμοι δοκεῖ καὶ τᾶλλα γ' εἶναι καταφανῶς
 ἀγαθὸς πολίτης, οἷος οὐδεὶς πω χρόνου
 ἀνὴρ γεγένηται τοῖσι πολλοῖς τούβολου.
 σὺ δ', ὦ Παφλαγών, φάσκων φιλεῖν μ' ἐσκορόδισας.
 καὶ νῦν ἀπόδος τὸν δακτύλιον, ὥς οὐκ ἔτι
 ἐμοὶ ταμιεύσεις.
- ΠΑ.** ἔχε· τοσοῦτον δ' ἴσθ' ὅτι,
 εἰ μή μ' ἐάσεις ἐπιτροπεύειν, ἕτερος αὖ
 950 ἐμοῦ πανουργότερός τις ἀναφανήσεται.
- ΔΗΜΟΣ.** οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ δακτύλιός ἐσθ' οὕτοσιν οὐμός·
 τὸ γοῦν σημεῖον ἕτερον φαίνεται, ἀλλ' ἢ οὐ καθορῶ;
ΑΛ. φέρ' ἴδω, τί σοι σημεῖον ἦν;
ΔΗΜΟΣ. δημοῦ βοείου θρῖον ἐξωπτημένον.
ΑΛ. οὐ τοῦτ' ἔνεστιν.
ΔΗΜΟΣ. οὐ τὸ θρῖον; ἀλλὰ τί;
 956 **ΑΛ.** λάρος κεχηνῶς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν.
ΔΗΜΟΣ. αἰβοῖ τάλας.
ΑΛ. τί ἔστιν;
ΔΗΜΟΣ. ἀπόφερ' ἐκποδών.
 οὐ τὸν ἐμὸν εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Κλεωνύμου.
 παρ' ἐμοῦ δὲ τουτονὶ λαβὼν ταμίευέ μοι.
ΠΑ. μὴ δῆτά πώ γ', ὦ δέσποτ', ἀντιβολῶ σ' ἐγώ,
 961 πρὶν ἂν γε τῶν χρησμῶν ἀκούσης τῶν ἐμῶν.

子把你的名字登记在富人册上。

926

腊肠贩 我一点也不威吓你，只希望你倒霉得这般模样：一平锅乌贼鱼正搁在灶上啞啞响，你却要去替弥勒托斯人辩护，^[146]——事情成功可以获得一个金元宝的财喜，——你赴公民大会以前，匆匆忙忙把乌贼鱼塞进嘴里，还没有吞下去，就会有人来召唤你，你急于要得到那个金元宝，就把鱼吞下去，闭气而死。

歌队 宙斯啊，阿波罗啊，地母啊，那才妙呢！

941

德谟斯 从各方面看来，他分明是个好公民，许久以来都没有一个对群众——一个俄玻罗斯一大群的群众^[147]——这样好的人。至于你，帕佛拉工，你嘴里说爱我，却尽喂我大蒜吃。^[148]现在，把戒指退给我，你再也不是我的管家了。

帕佛拉工 拿去吧，可是你要知道，你开除了我，一定会碰上一个比我更坏的管家。

950

德谟斯 这戒指不可能是我的，这花纹好像不对，难道是我没有看清楚？

腊肠贩 让我看看。你的是什么花纹？

德谟斯 一片无花果树叶，裹着牛“油”^[149]，烤得好好的。

腊肠贩 这里面的不对。

德谟斯 不是无花果树叶，又是什么？

腊肠贩 一只水老鹅张着嘴在石头上演说^[150]。

956

德谟斯 呸！

腊肠贩 怎么回事儿？

德谟斯 扔掉它！他戴的是克勒俄倪摩斯的戒指^[151]，不是我的。你从我手里接受这个戒指，给我当管家。

帕佛拉工 老爷子，我求你不忙决定，听听我的神示再说。

961

ΠΙΠΕΙΣ

ΑΛ. καὶ τῶν ἐμῶν νυν.

ΠΑ. ἀλλ' ἐὰν τούτῳ πίθη, μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε.

ΑΛ. κἄν γε τουτῷ, ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου.

ΠΑ. ἀλλ' οἷ γ' ἐμοὶ λέγουσιν ὥς ἄρξαι σε δεῖ
χώρας ἀπάσης ἐστεφανωμένον ῥόδοις.

ΑΛ. οὐμοὶ δέ γ' αὐτὸν λέγουσιν ὥς ἀλουργίδα
ἔχων κατὰπαστον καὶ στεφάνην ἐφ' ἄρματος
χρυσοῦ διώξει Σμικύθην καὶ κύριον.

ΠΑ. καὶ μὴν ἔνεγκ' αὐτοὺς ἰών, ἵν' οὕτοσιν αὐτῶν ἀκούσῃ.

ΑΛ. πάνυ γε. καὶ σύ νυν φέρε.

ΠΑ. ἰδοῦ.

ΑΛ. ἰδοὺ νῆ τὸν Δί'· οὐδὲν κωλύει.

ΧΟ. ἥδιστον φάος ἡμέρας ἔσται
τοῖσι παροῦσι πᾶσιν καὶ τοῖς
ἀφικνουμένοις, ἦν Κλέων
ἀπόληται. καίτοι πρεσβυτέρων
τινῶν οἷων ἀργαλεωτάτων
ἐν τῷ δείγματι τῶν δικῶν ἤκουσ'
ἀντιλεγόντων, ὥς εἰ μὴ 'γένεθ'
οὗτος ἐν τῇ πόλει μέγας, οὐκ
ἂν ἦσθην σκεύη δύο χρησίμω,
δοῖδυξ οὐδὲ τορύνη.
ἀλλὰ καὶ τόδ' ἔγωγε θαυμάζω
τῆς ὑομουσίας αὐτοῦ· φασὶ γὰρ
αὐτὸν οἱ παῖδες οἱ ξυνεφοίτων
τὴν Δωριστὶ μόνην ἂν ἄρ-
μόττεσθαι θαμὰ τὴν λύραν,
ἄλλην δ' οὐκ ἐθέλειν μαθεῖν·
κᾶτα τὸν κιθαριστὴν ὀργισθέντ'
ἀπάγειν κελεύειν, ὥς ἀρμονίαν
ὁ παῖς οὗτος οὐ δύναται μαθεῖν
ἢ μὴ Δωροδοκιστί.

ΠΑ. ἰδοῦ, θέασαι, κοῦχ ἅπαντας ἐκφέρω.

ΑΛ. οἷμ' ὥς χεσεῖω, κοῦχ ἅπαντας ἐκφέρω.

ΔΗΜΟΣ. ταυτὶ τί ἐστι;

ΠΑ. λόγια.

ΔΗΜΟΣ. πάντ'·

ΠΑ. ἐθαύμασας;

1000 καὶ νῆ Δί' ἔτι γέ μοῦστι κιβωτὸς πλέα.

骑士

腊肠贩 也听听我的。

帕佛拉工 你要是听信他的，就会变作一个酒囊！^[152]

腊肠贩 你要是听信他的，你的包皮就会叫他完全割掉！

帕佛拉工 我的神示说你会戴上玫瑰花冠统治全世界。

腊肠贩 我的神示却说你会穿上紫色绣花袍，戴上王冠，坐上金车，去控告斯弥枯忒斯和她的丈夫。^[153]

帕佛拉工 去把神示拿来，我要听听。

腊肠贩 噢。你也去拿来。

帕佛拉工 好吧。

腊肠贩 凭宙斯起誓，好吧，没有什么不方便。

歌队 只要克勒翁哪一天倒下去，哪一天的时光对于全体在场人和那些正要前来的人说来，便是最甜蜜不过。^[154]可是我刚才听见一些非常顽固的老头子在案件样品所里议论，说是克勒翁不掌管城邦的大权，我们就会少掉两件有用的器具：一根杵、一把勺子。^[155]

984

他对于猪的音乐倒很有修养，不能不令我惊欢，他的同学少年说他弹起琴来只喜欢“多利”调子，^[156]再也不想学别的；他的琴师很生气，下令赶他走，说是除了“多利”调而外，这孩子什么音乐也学不会。

996

帕佛拉工 这一包，你看看！我还没有完全拿来呢。

腊肠贩 哎呀，压得我尿都快流出来了！我还没有完全拿来呢。

德谟斯 这是什么？

帕佛拉工 神示。

德谟斯 全都是吗？

帕佛拉工 你觉得奇怪吗？凭宙斯起誓，我还有满满一箱 1000

ΙΠΠΕΙΣ

ΑΛ. ἐμοὶ δ' ὑπερῶν καὶ ξυνοικία δύο.

ΔΗΜΟΣ. φέρ' ἴδω, τίνος γάρ εἰσιν οἱ χρησμοὶ ποτε;

ΠΑ. οὐμοὶ μέν εἰσι Βάκιδος.

ΔΗΜΟΣ. οἱ δὲ σοὶ τίνος;

ΑΛ. Γλάνιδος, ἀδελφοῦ τοῦ Βάκιδος γεραιτέρου.

ΔΗΜΟΣ. εἰσὶν δὲ περὶ τοῦ;

ΠΑ. περὶ 'Αθηνῶν, περὶ Πύλου,
περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἀπάντων πραγμάτων.

ΔΗΜΟΣ. οἱ σοὶ δὲ περὶ τοῦ;

ΑΛ. περὶ 'Αθηνῶν, περὶ φακῆς,
περὶ Λακεδαιμονίων, περὶ σκόμβρων νέων,
περὶ τῶν μετρούντων τᾶλφιτ' ἐν ἀγορᾷ κακῶς,
1010 περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ. τὸ πέος οὕτοσὶ δάκοι.

ΔΗΜΟΣ. ἄγε νυν ὅπως αὐτοὺς ἀναγνώσεσθέ μοι,
καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ 'κεῖνον ὥπερ ἤδομαι,
ὥς ἐν νεφέλαισιν αἰετὸς γενήσομαι.

ΠΑ. ἄκουε δὴ νυν καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί.
φράζευ, 'Ερεχθείδη, λογίων ὁδόν, ἣν σοι 'Απόλλων
ἴαχεν ἐξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
σώζεσθαί σ' ἐκέλευσ' ἱερὸν κύνα καρχαρόδοντα,
ὅς πρὸ σέθεν χάσκων καὶ ὑπὲρ σοῦ δεινὰ κεκραγὼς
σοὶ μισθὸν ποριεῖ, κἂν μὴ δρᾷ ταῦτ', ἀπολεῖται.
1020 πολλοὶ γὰρ μίσει σφε κατακρώζουσι κολιοί.

ΔΗΜΟΣ. ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐγὼ οὐκ οἶδ' ὅ τι λέγει.
τί γάρ ἐστ' 'Ερεχθεῖ καὶ κολιοῖς καὶ κυνί;

ΠΑ. ἐγὼ μέν εἰμ' ὁ κύων· πρὸ σοῦ γὰρ ἀπύω·
σοὶ δ' εἶπε σώζεσθαί μ' ὁ Φοῖβος τὸν κύνα.

ΑΛ. οὐ τοῦτό φης' ὁ χρησμός, ἀλλ' ὁ κύων ὁδὶ,
ὥσπερ θύρας σοῦ, τῶν λογίων παρεσθίει.

1028 ἐμοὶ γάρ ἐστ' ὀρθῶς περὶ τούτου τοῦ κυνός.

ΔΗΜΟΣ. λέγε νυν· ἐγὼ δὲ πρῶτα λήψομαι λίθον,
ἵνα μὴ μ' ὁ χρησμός ὁ περὶ τοῦ κυνὸς δάκη.

子呢。

腊肠贩 我还有满满一顶楼，满满两套房呢。

德谟斯 让我看看。这些神示到底是谁发出的？

帕佛拉工 我的是巴喀斯发出的。

德谟斯 你的呢？

腊肠贩 我的是巴喀斯的哥哥格拉尼斯发出的^[157]。

德谟斯 你的神示说些什么呢？

帕佛拉工 说起雅典、皮罗斯，说起你和我，说起一切事情。

德谟斯 你的又说些什么呢？

腊肠贩 说起雅典和豆羹，说起斯巴达和鲜鲭鱼，说起市场里
克扣分量的过斗人，说起你和我。他气得要咬鸟了！

1010

德谟斯 那你就念给我听，特别念那道关于我本人的、我最喜
欢的，那上面说我会化作一只鹰，在云里飞翔。

帕佛拉工 请用心听！“厄瑞克透斯的儿孙啊^[158]，注意这神示
的意义，这是阿波罗从他庙里通过他的宝座发出来的^[159]。
他吩咐你保护那长着锯齿的圣犬，它会为你汪汪叫，为你
狂吠，给你弄到津贴；弄不到，就活不成，因为有许多乌
鸦恨它，向着它哇哇叫呢。”

1020

德谟斯 我真不明白这是什么意思。厄瑞克透斯和狗、和乌鸦
有什么相干？

帕佛拉工 我就是那条狗，我为你而叫吠。阿波罗叫你保护
我，保护这条狗。

腊肠贩 神示并不是这个意思。这条狗咬了神示，就像它咬了
你的门板一样。关于这条狗，我却有一道正确的神示。

1028

德谟斯 你念吧。但是我得先捡一块石头在手，谨防这神示里
的狗咬了我。

ΙΠΠΕΙΣ

- ΑΛ.** Φράζευ, Ἐρεχθείδη, κύνα Κέρβερον ἀνδραποδιστήν,
 ὃς κέρκῳ σαίνων σ', ὁπότεν δειπνῆς, ἐπιτηρῶν,
 ἐξέδεταί σου τοῦψον, ὅταν σύ που ἄλλοσε χάσκης·
 ἐσφοιτῶν τ' ἐς τοῦπτάνιον λήσει σε κυνηδὸν
 1034 νύκτωρ τὰς λοπάδας καὶ τὰς νήσους διαλείχων.
ΔΗΜΟΣ. νῆ τὸν Ποσειδῶ πολὺ γ' ἄμεινον, ὦ Γλάνι.
ΠΑ. ὦ τᾶν, ἄκουσον, εἴτα διάκρινον τόδε.
 Ἔστι γυνή, τέξει δὲ λέονθ' ἱεραῖς ἐν Ἀθήναις,
 ὃς περὶ τοῦ δήμου πολλοῖς κώνωψι μαχεῖται,
 ὥστε περὶ σκύμνοισι βεβηκώς· τὸν σὺ φυλάξαι,
 τεῖχος ποιήσας ξύλινον πύργους τε σιδηροῦς.
 ταῦτ' οἶσθ' ὃ τι λέγει;
 1041 **ΔΗΜΟΣ.** μὰ τὸν Ἀπόλλω γὼ μὲν οὔ.
ΠΑ. ἔφραζεν ὁ θεός σοι σαφῶς σώζειν ἐμέ·
 ἐγὼ γὰρ ἀντὶ τοῦ λέοντός εἰμί σοι.
ΔΗΜΟΣ. καὶ πῶς μ' ἐλελήθεις Ἀντιλέων γεγεννημένος;
ΑΛ. ἔν οὐκ ἀναδιδάσκει σε τῶν λογίων ἐκόν,
 ὃ μόνον σιδήρου τεῖχος ἐστι καὶ ξύλων,
 1047 ἐν ᾧ σε σώζειν τόνδ' ἐκέλευσ' ὁ Λοξίας.
ΔΗΜΟΣ. πῶς δῆτα τοῦτ' ἔφραζεν ὁ θεός;
ΑΛ. τουτονὶ
 δῆσαί σ' ἐκέλευσ' ἐν πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ.
ΔΗΜΟΣ. ταυτὶ τελεῖσθαι τὰ λόγι' ἤδη μοι δοκεῖ.
ΠΑ. μὴ πείθου φθονεραὶ γὰρ ἐπικρώζουσι κορῶναι.
 ἀλλ' ἱέρακα φίλει, μεμνημένος ἐν φρεσίν, ὃς σοι
 1053 ἤγαγε συνδήσας Λακεδαιμονίων κορακίνους.
ΑΛ. τοῦτό γέ τοι Παφλαγῶν παρεκινδύνευσε μεθυσθείς.
 Κεκροπίδη κακόβουλε, τί τοῦθ' ἡγεῖ μέγα τοῦργον;
 καὶ κε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεὶ κεν ἀνὴρ ἀναθείη·
 ἀλλ' οὐκ ἂν μαχέσαιτο· χέσαιτο γάρ, εἰ μαχέσαιτο.
ΠΑ. ἀλλὰ τόδε φράσσαι, πρὸ Πύλου Πύλον ἦν σοι
 ἔφραζεν, Ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο.

腊肠贩 “厄瑞克透斯的儿孙啊，注意这条偷窃的三头狗^[160]，你吃饭时候，它望着你摆尾巴，你张着嘴往旁边一望，它就会把你的肉抢去吃了；它还会在夜里偷偷跑进你的厨房里，贪婪地把你的盘子和“海岛”舔个光溜溜^[161]。” 1034

德谟斯 真的，格拉尼斯，你说得妙！

帕佛拉工 好朋友，你听听，再下判断。“有一个妇人会在神圣的雅典城里生下一只狮子，它会为人民同许多蚊子格斗，就像保卫它的小狮一样。你要建筑木墙和铁塔来保护它。”^[162]你懂得这是什么意思？

德谟斯 真是的，一点也不懂得。 1041

帕佛拉工 天神明明叫你保护我，因为我就是你的狮子呢。

德谟斯 你怎样又变成了一只狮子？我简直不知道。

腊肠贩 这神示里有一点他故意不给你解释，那就是阿波罗叫你用来保护他的木墙和铁壁，究竟是什么东西？ 1047

德谟斯 天神究竟是什么意思呢？

腊肠贩 他叫你把他囚在五个眼的木枷里^[163]。

德谟斯 据我看，这预言就快要实现了。

帕佛拉工 别相信他，那些嫉妒的乌鸦正在哇哇叫呢。你要爱惜你的鹰，要把他记在心里；他曾经为你把那些斯巴达小鱼儿捆住了带回来。 1053

腊肠贩 帕佛拉工是喝醉了酒，才去冒那次危险的。刻克洛普斯的天真的子孙啊^[164]，你为什么把这个当作一件光荣的事业？“女人也挑得起重担，只要有男人把担子放在她肩上。”^[165]他可不能打仗啊，打起仗来就撒尿！

帕佛拉工 请注意啊，神向你说起皮罗斯前面的皮罗斯——“皮罗斯前面有个皮罗斯”。^[166]

ΙΠΠΕΙΣ

- 1060 **ΔΗΜΟΣ.** τί τοῦτο λέγει, πρὸ Πύλοιο;
ΑΛ. τὰς πνέλους φησὶν καταλήψεσθ' ἐν βαλανείῳ.
ΔΗΜΟΣ. ἐγὼ δ' ἄλουτος τήμερον γενήσομαι.
ΑΛ. οὗτος γὰρ ἡμῶν τὰς πνέλους ἀφήρπασεν.
 ἀλλ' οὕτοσὶ γάρ ἐστι περὶ τοῦ ναυτικοῦ
 ὁ χρησμός, ᾧ σε δεῖ προσέχειν τὸν νοῦν πάννυ.
ΔΗΜΟΣ. προσέχω· σὺ δ' ἀναγίγνωσκε, τοῖς ναύταισί
 1066 μου ὅπως ὁ μισθὸς πρῶτον ἀποδοθήσεται.
ΑΛ. Αἰγείδη, φράσσαι κυναλώπεκα, μή σε δολώσῃ,
 λαίθαργον, ταχύπουν, δολίαν κερδῶ, πολύιδριν.
 οἶσθ' ὅ τί ἐστὶν τοῦτο;
ΔΗΜΟΣ. Φιλόστρατος ἡ κυναλώπηξ.
ΑΛ. οὐ τοῦτό φησιν, ἀλλὰ ναῦς ἐκάστοτε
 αἰτεῖ ταχείας ἀργυρολόγους οὕτοσί·
 1072 ταύτας ἀπαυδᾷ μὴ διδόναι σ' ὁ Λοξίας.
ΔΗΜΟΣ. πῶς δὴ τριήρης ἐστὶ κυναλώπηξ;
ΑΛ. ὅπως;
 ὅτι ἡ τριήρης ἐστὶ χῶ κύων ταχύ.
ΔΗΜΟΣ. πῶς οὖν ἀλώπηξ προσετέθη πρὸς τῷ κυνί;
ΑΛ. ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ἤκασεν,
 ὅτι ἡ βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς χωρίοις.
ΔΗΜΟΣ. εἶεν·
 1078 τούτοις ὁ μισθὸς τοῖς ἀλωπεκίοισι ποῦ;
ΑΛ. ἐγὼ ποριῶ καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν.
 ἀλλ' ἔτι τόνδ' ἐπάκουσον, ὃν εἶπέ σοι ἐξαλέασθαι,
 χρησμὸν Λητοίδης, Κυλλήνην, μή σε δολώσῃ.
ΔΗΜΟΣ. ποίαν Κυλλήνην;
ΑΛ. τὴν τούτου χεῖρ' ἐποίησεν
 1083 Κυλλήνην ὀρθῶς, ὅτι φησ', ἔμβαλε κυλλῇ.
ΠΑ. οὐκ ὀρθῶς φράζει· τὴν Κυλλήνην γὰρ ὁ Φοῖβος
 εἰς τὴν χεῖρ' ὀρθῶς ἠνίξατο τὴν Διοπείθους.
 ἀλλὰ γὰρ ἐστὶν ἐμοὶ χρησμὸς περὶ σοῦ πτερυγῳτός,
 αἰετὸς ὡς γίγναι καὶ πάσης γῆς βασιλεύεις.

德谟斯 “皮罗斯前面的皮罗斯”是什么意思？ 1060

腊肠贩 他说他要把你洗澡间里的“皮厄罗斯”抢了去^[167]。

德谟斯 我今天可洗不成澡了，因为这家伙把我的澡盆偷走了。

腊肠贩 这儿有一道关于海军的神示，你得好好注意听。

德谟斯 我就注意听，你念吧！首先，水手们的军饷怎样才付得清？ 1066

腊肠贩 “埃勾斯的儿孙啊^[168]，小心狐狗欺骗你，它是个小偷，多奸多诈，悄悄地咬了你一口，逃个无影无踪。”你懂得这是什么意思？

德谟斯 这狐狗是菲罗斯刺托斯。^[169]

腊肠贩 不是他，是帕佛拉工，这家伙时常要求给他三层桨快船去催收贡款，阿波罗叫你不要给他。 1072

德谟斯 三层桨战船为什么叫做狐狗？

腊肠贩 为什么吗？因为船快狗也快。

德谟斯 但是他为什么在“狗”字头上加一个“狐”字呢？

腊肠贩 他把水兵比作狐狸，它们也吃田里的葡萄。

德谟斯 对。但是哪里有军饷来发给这些“狐狸”呢？ 1078

腊肠贩 三天以内我就弄得到钱。且听这一道神示，阿波罗发出的，他叫你注意库勒涅，谨防上当^[170]。

德谟斯 什么“库勒涅”？

腊肠贩 阿波罗很正确地把帕佛拉工的手掌当作“库勒涅”，因为这家伙总是嚷：“放在我的掌上！” 1083

帕佛拉工 他胡说。阿波罗正确地用“库勒涅”这词儿来暗指狄俄珀忒斯的手掌^[171]。我有一道关于你的、崇高的神示，说你会变作一只鹰，统治整个大地。

ΙΠΠΕΙΣ

- 1089 ΑΛ. καὶ γὰρ ἐμοί, καὶ γῆς καὶ τῆς ἐρυθρᾶς γε θαλάσσης,
 χῶτι γ' ἐν Ἐκβατάνοις δικάσεις, λείχων ἐπίπαστα.
 ΠΑ. ἀλλ' ἐγὼ εἶδον ὄναρ, καὶ μούδόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
 τοῦ δήμου καταχεῖν ἀρυταίνῃ πλουθυγίειαν.
 ΑΛ. νῆ Δία καὶ γὰρ ἐγώ· καὶ μούδόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
 ἐκ πόλεως ἐλθεῖν καὶ γλαυῆς αὐτῇ ἵπικαθῆσθαι·
 1095 εἶτα κατασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ
 ἀμβροσίαν κατὰ σοῦ, κατὰ τούτου δὲ σκοροδάλμην.
 ΔΗΜΟΣ. ἰοὺ ἰοῦ.
 οὐκ ἦν ἄρ' οὐδεὶς τοῦ Γλάνιδος σοφώτερος.
 καὶ νῦν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω σοι τουτονὶ
 γερονταγωγεῖν κἀναπαιδεύειν πάλιν.
 ΠΑ. μήπω γ', ἱκετεύω σ', ἀλλ' ἀνάμεινον, ὥς ἐγὼ
 κριθᾶς ποριῶ σοι καὶ βίον καθ' ἡμέραν.
 ΔΗΜΟΣ. οὐκ ἀνέχομαι κριθῶν ἀκούων· πολλάκις
 1103 ἐξηπατήθην ὑπὸ τε σοῦ καὶ Θουφάνους.
 ΠΑ. ἀλλ' ἄλφιτ' ἤδη σοι ποριῶ ἵσκειασμένα.
 ΑΛ. ἐγὼ δὲ μαζίσκας γε διαμεμαγμένας
 καὶ τοῦψον ὀπτόν· μηδὲν ἄλλ' εἰ μὴ ἴσθιε.
 ΔΗΜΟΣ. ἀνύσατέ νυν ὅ τι περ ποιήσεθ'· ὥς ἐγώ,
 ὀπότερος ἂν σφῶν εὖ με μᾶλλον ἂν ποιῇ,
 τούτῳ παραδώσω τῆς πυκνὸς τὰς ἡνίας.
 ΠΑ. τρέχοιμ' ἂν εἴσω πρότερος.
 1110 ΑΛ. οὐ δῆτ', ἀλλ' ἐγώ.
 ΧΟ. ὦ Δῆμε, καλήν γ' ἔχεις
 ἀρχήν, ὅτε πάντες ἄνθρωποι
 δεδίασί σ' ὥσπερ ἄνδρα
 τύραννον. ἀλλ' εὐπαράγωγος
 εἶ, θωπευόμενός τε χαίρεις
 κᾶξαπατώμενος, πρὸς τὸν
 τε λέγοντ' αἰεὶ κέχηνας·
 1120 ὁ νοῦς δέ σου παρὼν ἀποδημεῖ.
 ΔΗΜΟΣ. νοῦς οὐκ ἐνὶ ταῖς κόμαις ὑμῶν,
 ὅτε μ' οὐ φρονεῖν νομίζετ'·
 ἐγὼ δ' ἐκὼν ταῦτ' ἠλιθιάζω.
 αὐτός τε γὰρ ἤδομαι
 βρύλλων τὸ καθ' ἡμέραν,
 κλέπτοντά τε βούλομαι

腊肠贩 我也有一道，说你会统治大地和红海，会在厄克巴塔那做陪审员^[172]，吃果子蛋糕。 1089

帕佛拉工 我做过一个梦，看见雅典娜女神用勺子把健康和财富舀来倒在德谟斯身上。

腊肠贩 真的，我也做过一个梦，看见雅典娜女神从卫城上走下来，头上立着一只猫头鹰^[173]，她大桶大桶地把神膏倒在你头上，把蒜卤倒在帕佛拉工头上。 1095

德谟斯 哈哈！从来没有一个比格拉尼斯更聪明的人。我现在把我自己托付给你，“这老头子由你来重新教导”^[174]。

帕佛拉工 别忙，我求你等一等，我要供给你大麦和日常的生活。

德谟斯 我不耐烦听你说什么大麦，你和图法涅斯欺骗过我多少次了^[175]。 1103

帕佛拉工 我要供给你大麦粉，已经准备好了。

腊肠贩 我要供给你大麦饼，已经烤好了，还有鱼，也烧好了，你只管吃吧。

德谟斯 你们要供给就赶快供给，你们俩谁待我更好，我就把城邦的大权交给谁。

帕佛拉工 我要抢先跑。

腊肠贩 你不成，我要抢先跑。 1110

歌队 德谟斯，你的权力真正大，你像个君主人人怕，可是呀，也容易叫人家牵着耍。你喜欢戴高帽子，受欺受骗，老是张着嘴望着那些演说家，你并不是没有头脑，只是不知想到哪里去了。 1120

德谟斯 你们认为我是个傻瓜，可见你们的头发底下没有头脑。我不过是有意思装傻，因为我喜欢天天喝酒，愿意养一

ΙΠΠΕΙΣ

- 1130 **ΧΟ.** τρέφειν ἓνα προστάτην·
τοῦτον δ', ὅταν ἦ πλέως,
ἄρας ἐπάταξα.
χοῦτω μὲν ἂν εὖ ποιοῖς,
εἰ σοι πυκνότης ἔνεστ'
ἐν τῷ τρόπῳ, ὡς λέγεις,
τούτῳ πάνυ πολλή,
εἰ τούσδ' ἐπίτηδες ὥσπερ
δημοσίους τρέφεις
ἐν τῇ πυκνί, καθ' ὅταν
μή σοι τύχη ὄψον ὦν,
τούτων ὅς ἂν ἦ παχύς,
1140 **ΔΗΜΟΣ.** θύσας ἐπιδειπνεῖς.
σκέψασθε δέ μ', εἰ σοφῶς
αὐτοὺς περιέρχομαι, τοὺς
οἰομένους φρονεῖν καμ'
ἐξαπατύλλειν. τηρῶ γὰρ
ἐκάστοτ' αὐτοὺς, οὐδὲ
δοκῶν ὄραν, κλέπτοντας·
ἔπειτ' ἀναγκάζω πάλιν ἐξε-
μεῖν ἅττ' ἂν κεκλόφωσί μου,
1150 **ΠΑ.** ἅπαγ' ἐς μακαρίαν ἐκποδῶν.
ΑΛ. σύ γ', ὦ φθόρε.
ΠΑ. ὦ Δῆμ', ἐγὼ μέντοι παρεσκευασμένος
τρίπαλαι κάθημαι, βουλόμενός σ' εὐεργετεῖν.
ΑΛ. ἐγὼ δὲ δεκάπαλαί γε καὶ δωδεκάπαλαι
καὶ χιλιόπαλαι καὶ πρόπαλαι πάλαι πάλαι.
ΔΗΜΟΣ. ἐγὼ δὲ προσδοκῶν γε τρισμυριόπαλαι
1157 **ΒΔΕΛΥΤΤΟΜΑΙ** σφῶ, καὶ πρόπαλαι πάλαι πάλαι.
ΑΛ. οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον;
ΔΗΜΟΣ. εἰ δὲ μή, φράσεις γε σύ.
ΑΛ. ἄφες ἀπὸ βαλβίδων ἐμέ τε καὶ τουτονί,
ἵνα σ' εὖ ποιῶμεν ἐξ ἴσου.
ΔΗΜΟΣ. δρᾶν ταῦτα χρή. ἅπιτον.
ΠΑ. καὶ **ΑΛ.** ἰδού.
ΔΗΜΟΣ. θέοιτ' ἄν.
ΑΛ. ὑποθεῖν οὐκ ἐῷ.

个小偷做管家，等他胀饱了，我就抓住他，一拳头打破他的脑瓜。 1130

歌队 如果，就像你刚才所说的一样，你真是这样精明，如果你真有意在普倪克斯把他们当公共的牺牲来饲养，倒也做得不错，等到没有肉吃，你就杀一个肥美的来献祭，大吃一顿。 1140

德谟斯 你们看，我巧妙地捉弄他们，他们却自以为够聪明，骗得了我。他们偷窃的时候，我总是注意到他们，却假装没有看见；然后用法院里的漏票管通进他们的喉咙里^[176]，逼着他们把他们从我这里偷去的统统吐出来。 1150

帕佛拉工 快滚到阴间去！

腊肠贩 该死的东西，你滚吧！

帕佛拉工 德谟斯啊，我坐在这儿准备了三个时辰，准备要好好伺候你。

腊肠贩 我也准备了十个、十二个、一千个时辰，数不清数不尽的时辰。

德谟斯 我也准备了三万个时辰，数不清数不尽的时辰，直等我厌恶了你们。 1157

腊肠贩 你知道该怎么办？

德谟斯 不知道，你告诉我吧。

腊肠贩 叫我们俩从起点上开步跑，服侍你，要公平。

德谟斯 得，就这样办。站好！

腊肠贩 噢。
帕佛拉工

德谟斯 一、二、三，跑！

腊肠贩 不许你犯规！

ΠΙΠΕΙΣ

- 1163 ΔΗΜΟΣ. ἀλλ' ἢ μεγάλως εὐδαιμονήσω τήμερον
 ὑπὸ τῶν ἐραστῶν νῆ Δί' ἢ 'γὼ θρύψομαι.
 ΠΑ. ὀρᾷς; ἐγὼ σοι πρότερος ἐκφέρω δίφρον.
 ΑΛ. ἀλλ' οὐ τράπεζαν, ἀλλ' ἐγὼ προτεραίτερος.
 ΠΑ. ἰδοὺ φέρω σοι τήνδε μαζίσκην ἐγὼ
 ἐκ τῶν ὀλῶν τῶν ἐκ Πύλου μεμαγμένην.
 ΑΛ. ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας
 ὑπὸ τῆς θεοῦ τῇ χειρὶ τήλεφαντίνῃ.
- 1170 ΔΗΜΟΣ. ὥς μέγαν ἄρ' εἶχες, ὦ πότνια, τὸν δάκτυλον.
 ΠΑ. ἐγὼ δ' ἔτνος γε πίσινον εὖχρων καὶ καλόν·
 ἐτόρυνε δ' αὖθ' ἡ Παλλὰς ἡ Πυλαιμάχος.
 ΑΛ. ὦ Δῆμ', ἐναργῶς ἡ θεός σ' ἐπισκοπεῖ,
 καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν ζωμοῦ πλέαν.
- 1176 ΔΗΜΟΣ. οἷε γὰρ οἰκεῖσθ' ἂν ἔτι τήνδε τὴν πόλιν,
 εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χύτραν;
 ΠΑ. τουτὶ τέμαχός σου δώκεν ἡ Φοβεσιστράτη.
 ΑΛ. ἡ δ' Ὀβριμοπάτρα γ' ἐφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας
 καὶ χόλικος ἡνύστρου τε καὶ γαστρὸς τόμον.
- ΔΗΜΟΣ. καλῶς γ' ἐποίησε τοῦ πέπλου μεμνημένη.
 ΠΑ. ἡ Γοργολόφα σ' ἐκέλευε τουτοῦ φαγεῖν
 1182 ἐλατῆρος, ἵνα τὰς ναῦς ἐλαύνωμεν καλῶς.
 ΑΛ. λαβὲ καὶ ταδί νυν.
- ΔΗΜΟΣ. καὶ τί τούτοις χρήσομαι
 τοῖς ἐντέροις;
 ΑΛ. ἐπίτηδες αὖτ' ἔπεμψε σοι
 εἰς τὰς τριήρεις ἐντερόνειαν ἡ θεός·
 ἐπισκοπεῖ γὰρ περιφανῶς τὸ ναυτικόν.
 ἔχε καὶ πιεῖν κεκραμένον τρία καὶ δύο.
- 1188 ΔΗΜΟΣ. ὥς ἡδύς, ὦ Ζεῦ, καὶ τὰ τρία φέρων καλῶς.

德谟斯 真是的，有了这两个人爱我，我今天还不好好享受享受，就未免太瞧不起人了。 1163

帕佛拉工 你看，我首先给你带来了一只凳子。

腊肠贩 可是没有棹子，这是我老早就带来了的。

帕佛拉工 你看，我给你带来了麦饼，是用皮罗斯的大麦粉做的。

腊肠贩 我给你带来了舀汤的面包皮，是女神用她的象牙手挖空的。^[177]

德谟斯 可畏的女神呀，你的手指头好壮啊！ 1170

帕佛拉工 我给你端来了一碗豆羹，颜色好看味道鲜，是这位曾经在皮罗斯助战的雅典娜调制的。^[178]

腊肠贩 德谟斯啊，分明是这女神在保护你，她现在把这盛满了汤的钵（谐“膊”）举到你头上。

德谟斯 倘若女神不把她的臂膊显而易见地伸到我们头上，你认为我们还能够住在这城里吗？ 1176

帕佛拉工 这吓唬敌军的女神给你送来了一块咸鱼^[179]。

腊肠贩 伟大的父亲生下的女神给你送来了一碗清炖肉^[180]，还有肠肚杂碎。

德谟斯 她想起了那件绣花袍，做得漂亮。

帕佛拉工 这头戴可怕的羽毛的女神叫你吃了这薄饼，好好地划船。 1182

腊肠贩 请接受这些肠子。

德谟斯 做什么用呢？

腊肠贩 女神有意送给你做船底的肋材^[181]，显然是她很关心我们的海军。把这杯酒端去喝了吧，两分酒里三分水。^[182]

德谟斯 宙斯啊，好甜呀，三分水恰到好处。 1188

ΠΙΠΕΙΣ

ΑΛ. ἡ Τριτογενὴς γὰρ αὐτὸν ἐνετριτώνισεν.

ΠΑ. λαβέ νυν πλακοῦντος πίονος παρ' ἐμοῦ τόμον.

ΑΛ. παρ' ἐμοῦ δ' ὅλον γε τὸν πλακοῦντα τουτονί.

ΠΑ. ἀλλ' οὐ λαγῶ' ἔξεις ὀπόθεν δῶς· ἀλλ' ἐγώ.

ΑΛ. οἴμοι· πόθεν λαγῶά μοι γενήσεται;

1194 ὦ θυμέ, νυνὶ βωμολόχον ἔξευρέ τι.

ΠΑ. ὀρᾶς τάδ', ὦ κακόδαιμον;

ΑΛ. ὀλίγον μοι μέλει·
ἐκείνοι δὲ γὰρ ὥς ἔμ' ἔρχονται.

ΠΑ. τίνας;

ΑΛ. πρέσβεις ἔχοντες ἀργυρίου βαλλάντια.

ΠΑ. ποῦ ποῦ;

1200 ΑΛ. τί δέ σοι τοῦτ'; οὐκ ἐάσεις τοὺς ξένους;
ὦ Δημίδιον, ὀρᾶς τὰ λαγῶ' ἃ σοι φέρω;

ΠΑ. οἴμοι τάλας, ἀδίκως γε τᾶμ' ὑφήρπασας.

ΑΛ. νῆ τὸν Ποσειδῶ, καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.

ΔΗΜΟΣ. εἶπ', ἀντιβολῶ, πῶς ἐπενόησας ἀρπάσαι;

ΑΛ. τὸ μὲν νόημα τῆς θεοῦ, τὸ δὲ κλέμμ' ἐμόν.

ΔΗ. ἐγὼ δ' ἐκινδύνευσ'.

1205 ΠΑ. ἐγὼ δ' ὥπτησά γε.

ΔΗΜΟΣ. ἅπιθ'. οὐ γὰρ ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις.

ΠΑ. οἴμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδευθήσομαι.

ΑΛ. τί οὐ διακρίνεις, Δῆμ', ὀπότερός ἐστι νῶν
ἀνὴρ ἀμείνων περὶ σὲ καὶ τὴν γαστέρα;

1210 ΔΗΜΟΣ. τῷ δῆτ' ἂν ὑμᾶς χρησάμενος τεκμηρίῳ
δόξαιμι κρίνειν τοῖς θεαταῖσιν σοφῶς;

ΑΛ. ἐγὼ φράσω σοι. τὴν ἐμὴν κίστην ἰὼν
ξύλλαβε σιωπῇ, καὶ βασάνισον ἅττ' ἔνι,
καὶ τὴν Παφλαγόνος· κάμελει κρινεῖς καλῶς.

骑 士

腊肠贩 是神中三姐给掺的三分水。^[183]

帕佛拉工 从我这儿接受这一片干酪饼。

腊肠贩 从我这儿接受这一大块干酪饼。

帕佛拉工 可是你没有兔子肉给他，我倒有呢。

腊肠贩 糟了，哪里去找兔子肉？我的心啊，快打一个卑鄙的主意！

1194

帕佛拉工 倒霉鬼，你看见了这个没有？

腊肠贩 我一点也不稀罕。那儿有人来找我啦！

帕佛拉工 谁呀？

腊肠贩 一些提着钱袋的使节。

帕佛拉工 在哪里，在哪里？

腊肠贩 与你什么相干？不要管那些客人的事！

亲爱的德谟斯，你看，这就是我给你带来兔子肉。

1200

帕佛拉工 呵，你不要脸，偷了我的东西！

腊肠贩 真的，你在皮罗斯也偷过人家的东西。

德谟斯 请你告诉我，你怎么会想起把它偷了过来？

腊肠贩 主意是雅典娜打的，东西是我偷的。

得摩斯忒涅斯 危险是我冒的。^[184]

帕佛拉工 肉是我烤的。

1205

德谟斯 你滚吧！谁献给我，我就感谢谁。

帕佛拉工 哎呀，他比我更不要脸！

腊肠贩 德谟斯，为什么还不决定，看我们俩哪一个更对得起你和你的肚子。

德谟斯 凭什么证据来决定，使观众认为我做得很高明？

腊肠贩 我告诉你：悄悄地去把我的篮子提起来，检查里面的东西，再检查帕佛拉工的，保你决定起来没有错儿。

1210

ΙΠΠΕΙΣ

ΔΗΜΟΣ. φέρ' ἴδω, τί οὖν ἔνεστιν;

ΑΛ. οὐχ ὁρᾷς κενὴν

1215 ὦ παππίδιον; ἅπαντα γάρ σοι παρεφόρουν.

ΔΗΜΟΣ. αὕτη μὲν ἡ κίστη τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.

ΑΛ. βάδιζέ γοῦν καὶ δεῦρο πρὸς τὴν Παφλαγόνος.
ὁρᾷς τάδ';

ΔΗΜΟΣ. οἴμοι τῶν ἀγαθῶν ὅσων πλέα.

1220 ὅσον τὸ χρῆμα τοῦ πλακοῦντος ἀπέθετο·
ἐμοὶ δ' ἔδωκεν ἀποτεμὼν τυννουτονί.

ΑΛ. τοιαῦτα μέντοι καὶ πρότερόν σ' εἰργάζετο·
σοὶ μὲν προσεδίδου μικρὸν ὧν ἐλάμβανεν,
αὐτὸς δ' ἐαυτῷ παρετίθει τὰ μείζονα.

1226 **ΔΗΜΟΣ.** ὦ μιარέ, κλέπτων δὴ με ταῦτ' ἐξηπάτας;
ἐγὼ δέ τυ ἐστεφάνιξα κάδωρησάμην.

ΠΑ. ἐγὼ δ' ἔκλεπτον ἐπ' ἀγαθῷ γε τῇ πόλει.

ΔΗΜΟΣ. κατάθου ταχέως τὸν στέφανον, ἵν' ἐγὼ
τουτῷ αὐτὸν περιθῶ.

ΑΛ. κατάθου ταχέως, μαστιγία.

ΠΑ. οὐ δῆτ', ἐπεὶ μοι χρησμός ἐστι Πυθικὸς
φράζων ὑφ' οὗ μ' ἐδέησεν ἡττᾶσθαι μόνου.

ΑΛ. τοῦμόν γε φράζων ὄνομα καὶ λίαν σαφῶς.

1235 **ΠΑ.** καὶ μήν σ' ἐλέγξαι βούλομαι τεκμηρίῳ,
εἴ τι ξυνοίσεις τοῦ θεοῦ τοῖς θεσφάτοις.
καί σου τοσοῦτον πρῶτον ἐκπειράσομαι·
παῖς ὢν ἐφοίτας ἐς τίνος διδασκάλου;

ΑΛ. ἐν ταῖσιν εὗστραις κονδύλοις ἡρμοττόμην.

ΠΑ. πῶς εἶπας; ὥς μου χρησμός ἄπτεται φρενῶν.
εἶεν.

ἐν παιδοτρίβου δὲ τίνα πάλην ἐμάνθανες;

ΑΛ. κλέπτων ἐπιорκεῖν καὶ βλέπειν ἐναντίον.

1241 **ΠΑ.** ὦ Φοῖβ' Ἀπολλὸν Λύκιε, τί ποτέ μ' ἐργάσει;
τέχνην δὲ τίνα ποτ' εἶχες ἐξανδρούμενος;

ΑΛ. ἤλλαντοπῶλουν—

骑 士

德谟斯 让我看看，这里面有些什么东西？

腊肠贩 你没有看见是空的吗？亲爱的爸爸，我统统献给你了。

1215

德谟斯 这篮子倒对得起我德谟斯。

腊肠贩 到这儿来看看帕佛拉工的篮子。你看见这些没有？

德谟斯 呵，装满了这么多好东西！他藏了多么大一块干酪饼，却只切了这么一丁点儿给我！

1220

腊肠贩 他向来是这样干，他收下的东西只分给你一小片，绝大部分他自个儿藏了起来。

德谟斯 坏蛋，我曾经赏赐你，给你戴上金冠，你却这样偷了我，骗了我！

1226

帕佛拉工 我原是为城邦的利益而偷窃啊！

德谟斯 快把金冠摘下来，我要给他戴上这荣冠。

腊肠贩 该挨打，快摘下来！

帕佛拉工 别忙，因为我还有一道阿波罗的神示，那上面提起一个人，只有他才推得倒我。

腊肠贩 毫无疑问，那上面提起我的名字。

帕佛拉工 我要考验你，看你同神示里所说的是不是合得起来。我首先问问你，你少年时候进的哪个书房？

1235

腊肠贩 我在烧猪毛的坑里受过拳骨教育^[185]。

帕佛拉工 你说什么啦？啊，这神示“刺伤了我的心”！^[186]你在健身场上学的是哪一种摔跤姿势？

腊肠贩 学的是偷了东西赌假咒，眼睛直盯着对方。

帕佛拉工 “阿波罗，吕喀亚的神啊，你对我做的什么好事儿？”^[187]你成年后干的哪一行？

1241

腊肠贩 卖腊肠。

ΙΠΠΕΙΣ

- ΠΑ. καὶ τί;
- ΑΛ. καὶ βινεσκόμην.
- ΠΑ. οἷμοι κακοδαίμων· οὐκέτ' οὐδέν εἰμ' ἐγώ.
λεπτὴ τις ἐλπίς ἐστ' ἐφ' ἧς ὀχούμεθα.
καί μοι τοσοῦτον εἶπέ· πότερον ἐν ἀγορᾷ
ἢ λλαντοπώλεις ἔτεον ἢ 'πὶ ταῖς πύλαις;
- ΑΛ. ἐπὶ ταῖς πύλαισιν, οὐ τὸ τάριχος ὦνιον.
- 1248 ΠΑ. οἷμοι πέπρακται τοῦ θεοῦ τὸ θέσφατον.
κυλίνδετ' εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.
ὦ στέφανε, χαίρων ἄπιθι, καί σ' ἄκων ἐγὼ
λείπω· σὲ δ' ἄλλος τις λαβὼν κεκτήσεται,
1252 κλέπτῃς μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχῆς δ' ἴσως.
- ΑΛ. Ἑλλάνιε Ζεῦ, σὸν τὸ νικητήριον.
- ΔΗ. ὦ χαῖρε καλλίνικε, καὶ μέμνησ' ὅτι
ἀνὴρ γεγένησαι δι' ἐμέ· καί σ' αἰτῶ βραχύ,
1258 ὅπως ἔσομαί σοι Φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν.
- ΔΗΜΟΣ. ἐμοὶ δέ γ' ὅ τι σοι τοῦνομ' εἶπ'.
- ΑΛ. Ἀγοράκριτος·
ἐν τᾷγορᾷ γὰρ κρινόμενος ἐβοσκόμην.
- ΔΗΜΟΣ. Ἀγορακρίτῳ τοίνυν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω,
καὶ τὸν Παφλαγὸνα παραδίδωμι τουτονί.
- ΑΛ. καὶ μὴν ἐγὼ σ'. ὦ Δῆμε, θεραπεύσω καλῶς,
ὥσθ' ὁμολογεῖν σε μηδέν' ἀνθρώπων ἐμοῦ
1263 ἰδεῖν ἀμείνω τῇ Κεχηναίων πόλει.
- ΧΟ. τί κάλλιον ἀρχομένοισιν
ἢ καταπαυομένοισιν
ἢ θοᾶν ἵππων ἐλατῆρας ἀεΐδειν
μηδέν ἐς Λυσίστρατον,
μηδὲ Θούμαντιν τὸν ἀνέστιον αὖ λυ-
πεῖν ἐκούσῃ καρδίᾳ;
καὶ γὰρ οὗτος, ὦ φίλ' Ἀπολλον, ἀεὶ
πεινῇ, θαλεροῖς δακρύοισιν
σᾶς ἀπτόμενος φαρέτρας Πυθῶνι δία
1273 μὴ κακῶς πένεσθαι.

帕佛拉工 还卖什么？

腊肠贩 还卖屁股。

帕佛拉工 哎呀，我完了！好在还有一线希望可以寄托。告诉我这一点：你到底在市场里还是在城门口卖你的腊肠？

腊肠贩 在城门口的咸鱼市上。

帕佛拉工 哎呀，神的预言已经实现了！“快把我这不幸的人推进去！”金冠啊，别了！我多么不愿意和你分离！“什么别的人会得到你，他也许更幸福，可不会是一个更大的小偷。”^[188] 1248 1252

腊肠贩 宙斯啊，希腊的保护神啊，这胜利的奖品是你赐给我的！

得摩斯忒涅斯 光荣的胜利者啊，我向你欢呼！可不要忘记是我把你造成了一个英雄。我要求你一件小小的恩惠：叫我做你的法诺斯，控状的附署人。^[189] 1258

德谟斯 告诉我，你叫什么名字？

腊肠贩 叫阿戈刺克里托斯，因为我在市场里靠争吵为生。

德谟斯 我就把我自己托付给阿戈刺克里托斯，这个帕佛拉工也交给他处置。

阿戈刺克里托斯 德谟斯啊，我一定好生服侍你，保你同意说，从没有见过一个人比我对这个傻张着嘴的城邦更是忠实。 1263

歌队 在开始和煞尾的时候，除了歌颂驾快马的车手而外，还有什么更好的歌题？^[190] 且不必有意去挖苦吕西刺托斯或是那无家可归的图曼提斯，因为这家伙，敬爱的阿波罗啊，老是挨饿，在得尔福圣地摸着你的箭袋，满脸是泪，希望不至于太穷苦了。^[191] 1273

ΙΠΠΕΙΣ

λοιδορῆσαι τοὺς πονηροὺς οὐδέν ἐστ' ἐπίφθονον,
 ἀλλὰ τιμὴ τοῖσι χρηστοῖς, ὅστις εὖ λογίζεται.
 εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπος, ὃν δεῖ πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ κακά,
 αὐτὸς ἦν ἐνδηλος, οὐκ ἂν ἀνδρὸς ἐμνήσθην φίλου.
 νῦν δ' Ἀρίγνωτον γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἐπίσταται,
 ὅστις ἢ τὸ λευκὸν οἶδεν ἢ τὸν ὄρθιον νόμον.
 ἔστιν οὖν ἀδελφὸς αὐτῷ τοὺς τρόπους οὐ συγγενής,
 Ἀριφράδης πονηρός. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ βούλεται·
 ἔστι δ' οὐ μόνον πονηρός, οὐ γὰρ οὐδ' ἂν ἡσθόμην,
 οὐδὲ παμπόνηρος, ἀλλὰ καὶ προσεξεύρηκέ τι.
 τὴν γὰρ αὐτοῦ γλῶτταν αἰσχροῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται,
 ἐν κασαυρείοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
 καὶ μολύνων τὴν ὑπὴν, καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας,
 καὶ Πολυμνήστεια ποιῶν, καὶ ξυνὼν Οἰωνίχῳ.
 ὅστις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα μὴ σφόδρα βδελύττεται,
 οὐ ποτ' ἐκ ταύτου μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου.

1289

ἢ πολλάκις ἐννυχίαισι
 φροντίσι συγγεγένημαι,
 καὶ διεζήτηχ' ὁπόθεν ποτὲ φαύλως
 ἐσθίει Κλεώνυμος.
 φασὶ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐρεπτόμενον τὰ
 τῶν ἐχόντων ἀνέρων
 οὐκ ἂν ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς σιπύης,
 τοὺς δ' ἀντιβολεῖν ἂν ὁμοίως·
 ἴθ', ὦ ἄνα, πρὸς γονάτων, ἔξελθε καὶ σύγ-
 γνωθι τῇ τραπέζῃ.

1299

φασὶν ἀλλήλαις ξυνελθεῖν τὰς τριήρεις εἰς λόγον,
 καὶ μίαν λέξαι τιν' αὐτῶν, ἥτις ἦν γεραιτέρα·
 οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ', ὦ παρθένοι, τὰν τῇ πόλει;
 φασὶν αἰτεῖσθαί τιν' ἡμῶν ἑκατὸν ἐς Καρχηδόνα
 ἄνδρα μοχθηρόν, πολίτην ὀξίνην, Ὑπέρβολον·
 ταῖς δὲ δόξαι δεινὸν εἶναι τοῦτο κοῦκ ἀνασχετόν,
 καί τιν' εἰπεῖν, ἥτις ἀνδρῶν ἄσσον οὐκ ἐληλύθει·
 ἀποτρόπαι', οὐ δῆτ' ἐμοῦ γ' ἄρξει ποτ', ἀλλ' ἐάν με χρῇ,
 ὑπὸ τερηδόνων σαπέῖσ' ἐνταῦθα καταγηράσομαι.
 οὐδὲ Ναυφάντης γε τῆς Ναύσωνος, οὐ δῆτ', ὦ θεοί,
 εἴπερ ἐκ πεύκης γε καγὼ καὶ ξύλων ἐπηγνύμην.
 ἦν δ' ἀρέσκη ταῦτ' Ἀθηναίοις, καθῆσθαι μοι δοκεῖ
 εἰς τὸ Θησεῖον πλεούσας ἢ πὶ τῶν σεμνῶν θεῶν.
 οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει·

但是讽刺坏人不至引起旁人的反感，在那些善良的人看来，——只要他们善于判断，——这事情反而值得称赞。如果我所要责骂的是一个“闻名”的人，我便不肯顺便提起我的朋友的名字。任何一个知道白颜色和激昂曲调的分别的人，都知道阿里格诺托斯。^[192]那人有一个弟弟，叫做阿里佛刺得斯，坏蛋一个，论人品简直不像他的哥哥^[193]！他不仅是坏，而且成心干坏事，要不然，我也就不会注意到他；他不仅坏到极点，而且别出心裁：学波吕涅托斯，跟俄翁尼科斯鬼混，在堂子里搔痒处，舔污水，弄得满胡子肮脏，一些下流的快乐把他的口舌污秽了。^[194]谁不痛恨这样的禽兽，谁就不配同我共一只酒杯喝酒。

1289

我时常在夜里思索，克勒俄倪摩斯吃起东西来为什么没完没了？据说他在阔人家里吃喝，钻进食柜里就不肯出来，惹得大家异口同声地请求他：“大人，凭你的膝头请你走，饶了这张餐棹吧^[195]！”

1299

谣传我们的三层桨战船聚拢来大家商量，有一只年高的说道：“姊妹们，你们没有听见城里的消息吗？^[196]说是有一个坏蛋，一个尖酸刻薄的公民，叫做许珀玻罗斯，要求一百只船去攻打卡耳刻冬。”^[197]大家认为这是一件可耻的、决难容忍的要求。于是有一个还没有接近过男人的少女说道：“阿波罗保佑啊，他决不能统率我；我宁肯在这儿变个老处女，叫木蠹蛀掉。璫宋的女儿璫方忒决不由他统率；^[198]天神啊，如果我也是松树造成的，一定不由他！万一雅典人通过了他这个建议，我就提议航到忒修斯庙上去，或是到报仇神庙上去，坐在那儿请求保护。^[199]他决不能作我们的统帅，向雅典城得意忘形。只要他愿意；就让

ΠΙΠΕΙΣ

- 1315 ἄλλὰ πλείτω χωρὶς αὐτὸς ἐς κόρακας, εἰ βούλεται,
τὰς σκάφας, ἐν αἷς ἐπώλει τοὺς λύχνους, καθελκύσας.
ΑΛ. εὐφημεῖν χρή καὶ στόμα κλείειν, καὶ μαρτυριῶν
ἀπέχεσθαι,
καὶ τὰ δικαστήρια συγκλείειν, οἷς ἡ πόλις ἦδε γέγηθεν,
ἐπὶ καιναῖσιν δ' εὐτυχίαισιν παιωνίζειν τὸ θέατρον.
ΧΟ. ὦ ταῖς ἱεραῖς φέγγος Ἀθήναις καὶ ταῖς νήσοις
ἐπίκουρε,
τίν' ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἤκεις, ἐφ' ὅτῳ κνισῶμεν
1321 ἀγυιάς;
ΑΛ. τὸν Δῆμον ἀφεψήσας ὑμῖν καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκα.
ΧΟ. καὶ ποῦ ἔστιν νῦν, ὦ θαυμαστὰς ἐξευρίσκων ἐπινοίας;
ΑΛ. ἐν ταῖσιν ἰοστεφάνοις οἰκεῖ ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις.
ΧΟ. πῶς ἂν ἴδοιμεν; ποίαν τιν' ἔχει σκευήν; χοῖος
γεγένηται;
ΑΛ. οἷός περ Ἀριστείδη πρότερον καὶ Μιλτιάδῃ ξυνεσίτει.
ὄψεσθε δέ· καὶ γὰρ ἀνοιγνυμένων ψόφος ἦδη τῶν
προπυλαίων.
ἀλλ' ὀλολύξατε φαινομέναισιν ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις
καὶ θαυμασταῖς καὶ πολυύμνοις, ἵν' ὁ κλεινὸς
1328 Δῆμος ἐνοικεῖ.
ΧΟ. ὦ τὰ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθηναί,
δείξατε τὸν τῆς Ἑλλάδος ὑμῖν καὶ τῆς γῆς τῆσδε
μόναρχον.
ΑΛ. ὃδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφορῶν, ἀρχαίῳ σχήματι
λαμπρός,
οὐ χοιρινῶν ὄζων, ἀλλὰ σπονδῶν, σμύρνη κατάλειπτος.
ΧΟ. χαῖρ', ὦ βασιλεῦ τῶν Ἑλλήνων· καί σοι ξυγχαίρομεν ἡμεῖς.
τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις καὶ τοῦ Μαραθῶνι
1334 τροπαίου.
ΔΗΜΟΣ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ἐλθέ δεῦρ', Ἀγοράκριτε.
ὅσα με δέδρακας ἀγάθ' ἀφεψήσας.
ΑΛ. ἐγώ;
ἀλλ', ὦ μέλ', οὐκ οἶσθ' οἷος ἦσθ' αὐτὸς πάρος,

- 他把他卖灯盏的托盘放下水，自个儿航到乌鸦那儿去。” 1315
- 阿戈刺克里托斯 肃静，把嘴闭起来，不要再传见证，且把雅典城喜爱的法院关起来！让观众为我带来的好消息而欢呼！
- 歌队 神圣的雅典城的光啊，海岛的救星啊，你带了什么好消息前来，要我们焚献牺牲，弄得满市馨香？ 1321
- 阿戈刺克里托斯 我已经把你们的德谟斯煮了一煮，使他由丑老头变成了美少年。^[200]
- 歌队 我赞美你这奇异的发明，可是他现在在哪里？
- 阿戈刺克里托斯 他住在这座头戴紫云冠的古雅典城里。
- 歌队 我多么想看看他！他穿的什么衣服？变成了什么模样儿？
- 阿戈刺克里托斯 就像他从前跟阿里斯忒得斯和弥尔提阿得斯同棹吃饭时候的样儿。^[201]卫城的大门正在开着响，你们就可以看见他了。欢呼吧，古雅典出现了，值得赞美，值得歌颂，闻名的德谟斯便住在那里头。 1328
- 歌队 光亮亮的雅典城，头戴紫云冠，人人羡慕，请你把这地方和全希腊的王显给我们看看。
- 阿戈刺克里托斯 你们看，他出来了，头戴金蝉^[202]，身穿漂亮的古装，还抹上没药香、和约香，全没有一点小贝壳的臭味见^[203]。
- 歌队 欢迎呀，希腊的王啊！我们向你祝贺！你无愧于城邦， 1334
无愧于马拉松的光荣。
- 德谟斯 最亲爱的阿戈刺克里托斯，这儿来！你这一煮对我真好啊！
- 阿戈刺克里托斯 真的吗？好朋友，要是你知道了你先前所作 1339

ΙΠΠΕΙΣ

- 1339 οὐδ' οἷ' ἔδρας· ἐμὲ γὰρ νομίζοις ἂν θεόν.
ΔΗΜΟΣ. τί δ' ἔδρων πρὸ τοῦ, κάτειπέ, καὶ ποῖός τις ἦ;
ΑΛ. πρῶτον μὲν, ὁπότ' εἴποι τις ἐν τήκκλησίᾳ,
 ὦ Δῆμ', ἐραστής τ' εἰμι σὸς φιλῶ τέ σε
 καὶ κήδομαί σου καὶ προβουλεύω μόνος,
 τούτοις ὁπότε χρήσαιτό τις προοιμίῳ,
 ἀνωρτάλιζες κάκερουτίας.
ΔΗΜΟΣ. ἐγώ;
ΑΛ. εἴτ' ἐξαπατήσας σ' ἀντὶ τούτων ὥχετο.
 1346 **ΔΗΜΟΣ.** τί φῆς;
 ταυτί μ' ἔδρων, ἐγὼ δὲ τοῦτ' οὐκ ἠσθόμην;
ΑΛ. τὰ δ' ὧτά γ' ἂν σου νῆ Δί' ἐξεπετάννυτο.
 ὥσπερ σκιάδειον καὶ πάλιν ξυνήγετο.
ΔΗΜΟΣ. οὕτως ἀνόητος ἐγεγενήμην καὶ γέρων;
ΑΛ. καὶ νῆ Δί' εἴ γε δύο λεγοίτην ῥήτορε,
 ὁ μὲν ποιεῖσθαι ναῦς λέγων, ὁ δ' ἕτερος αὖ
 καταμισθοφορῆσαι τοῦθ', ὁ τὸν μισθὸν λέγων
 τὸν τὰς τριήρεις παραδραμῶν ἂν ὥχετο.
 1354 οὗτος, τί κύπτεις; οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς;
ΔΗΜΟΣ. αἰσχύνομαί τοι ταῖς πρότερον ἁμαρτίαις.
ΑΛ. ἀλλ' οὐ σὺ τούτων αἴτιος, μὴ φροντίσης,
 ἀλλ' οἷ' σε ταῦτ' ἐξηπάτων. νῦν δ' αὖ φράσον·
 ἐάν τις εἴπη βωμολόχος ξυνήγορος,
 οὐκ ἔστιν ὑμῖν τοῖς δικασταῖς ἄλφιτα,
 εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην,
 1361 τοῦτον τί δράσεις, εἰπέ, τὸν ξυνήγορον;
ΔΗΜΟΣ. ἄρας μετέωρον ἐς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ,
 ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐκκρεμάσας Ὑπέρβολον.
ΑΛ. τουτὶ μὲν ὀρθῶς καὶ φρονίμως ἤδη λέγεις·
 τὰ δ' ἄλλα, φέρ' ἴδω, πῶς πολιτεύσει φράσον.
ΔΗΜΟΣ. πρῶτον μὲν ὅποσοι ναῦς ἐλαύνουσιν μακράς,
 1367 καταγομένοις τὸν μισθὸν ἀποδώσω ὕστελῃ.
ΑΛ. πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.

所为，你会把我看做神呢。

德谟斯 我先前干过些什么，是什么样的人？告诉我。

阿戈刺克里托斯 首先，只要有人在公民大会里说：“德谟斯啊，我是你的朋友，我爱你、关心你，只有我才替你打算。”只要有人这样一说，你就拍拍翅膀，晃晃座角。^[204]

德谟斯 我吗？

阿戈刺克里托斯 于是他骗了你，跑掉了。

德谟斯 你说什么？他们这样对付我，我简直不知道！ 1346

阿戈刺克里托斯 真的，你的耳朵一开一闭，像把遮阳伞。

德谟斯 我变得这样老朽，这样糊涂吗？

阿戈刺克里托斯 真的，如果有两个发言人提出建议，一个说造军舰，一个说把钱用来作陪审津贴，那提议发津贴的人总是胜过那提议造军舰的人。喂，你为什么垂头丧气？为什么改变了你的姿势？ 1354

德谟斯 我为过去的错误感觉羞耻。

阿戈刺克里托斯 这可不怪你，不必在意，只怪他们欺骗了你。现在告诉我，如果有一个卑鄙的法律家这样说：“不判定被告有罪，你们这些陪审员就没有大麦吃！”告诉我，你对这个法律家怎么办？ 1361

德谟斯 我就把许珀玻罗斯吊在他颈脖子上，把他举起来扔到罪人坑里去。^[205]

阿戈刺克里托斯 你现在说得对，说得有理。至于那些别的事情呢，让我想想看。告诉我，你怎样执行政事？

德谟斯 首先，军舰一回来，水兵有多少人，我就把全部欠饷发给多少人。^[206] 1367

阿戈刺克里托斯 多少磨光了的屁股会感激你啊！

ΙΠΠΕΙΣ

ΔΗΜΟΣ. ἔπειθ' ὀπλίτης ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ
οὐδεὶς κατὰ σπουδὰς μετεγγραφήσεται,
ἀλλ' ὥσπερ ἦν τὸ πρῶτον ἐγγεγράφεται.

ΑΛ. τοῦτ' ἔδακε τὸν πόρπακα τὸν Κλεωνύμου.

ΔΗΜΟΣ. οὐδ' ἀγοράσει γ' ἀγένειος οὐδεὶς ἐν ἀγορᾷ.

ΑΛ. ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων;

ΔΗΜΟΣ. τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω, τὰν τῷ μύρῳ,
ἃ στωμυλεῖται τοιαδὶ καθήμενα·
σοφός γ' ὁ Φαίαξ, δεξιῶς τ' οὐκ ἀπέθανε.
συνερτικὸς γάρ ἐστι καὶ περαντικός,
καὶ γνωμοτυπικὸς καὶ σαφὴς καὶ κρουστικὸς
καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.

1380

ΑΛ. οὐκ οὐν καταδακτυλικὸς σὺ τοῦ λαλητικοῦ;

ΔΗΜΟΣ. μὰ Δί', ἀλλ' ἀναγκάσω κυνηγετεῖν ἐγὼ
τούτους ἅπαντας, παυσαμένους ψηφισμάτων.

ΑΛ. ἔχε νυν ἐπὶ τούτοις τουτονὶ τὸν ὀκλαδίαν,
καὶ παῖδ' ἐνόρχην, ὃς περιοίσει τόνδε σοι·
κἂν που δοκῇ σοι, τοῦτον ὀκλαδίαν ποίει.

ΔΗΜΟΣ. μακάριος ἐς τάρχαῖα δὴ καθίσταμαι.

ΑΛ. φήσεις γ', ἐπειδὰν τὰς τριακοντούτιδας
σπονδὰς παραδῶ σοι. δεῦρ' ἴθ' αἰ Σπονδαὶ ταχύ.

1389

ΔΗΜΟΣ. ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', ὥς καλαί· πρὸς τῶν θεῶν,
ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντουτίσαι;
πῶς ἔλαβες αὐτὰς ἑτέον;

ΑΛ. οὐ γὰρ ὁ Παφλαγὼν
ἀπέκρυπτε ταύτας ἔνδον, ἵνα σὺ μὴ λάβοις;
νῦν οὖν ἐγὼ σοι παραδίδωμ' εἰς τοὺς ἀγροὺς
αὐτὰς ἰέναι λαβόντα.

1396

ΔΗΜΟΣ. τὸν δὲ Παφλαγόνα,
ὃς ταῦτ' ἔδρασεν, εἴφ' ὅ τι ποιήσεις κακόν.

ΑΛ. οὐδὲν μέγ' ἀλλ' ἢ τὴν ἐμὴν ἔξει τέχνην·

骑 士

德谟斯 其次呢，重甲兵的名字一上了征兵册，就不能讲交情，顾利害，有所更动，必须按照原来的样子登记在上面。

阿戈刺克里托斯 这一下可刺中了克勒俄倪摩斯的盾牌了。^[207]

德谟斯 还有，没有须的人不许在市场里聊天。

阿戈刺克里托斯 那么，克勒忒涅斯和斯特刺同又到哪里去聊天呢？^[208]

德谟斯 我只是说香膏市上的年轻小伙子，他们坐在那儿这样闲谈：“准阿克斯好机灵^[209]，巧妙地逃避了死刑，他咄咄逼人，不许反驳，满口新词妙论，有条有理有锋芒，最善于压倒那一片吵吵闹闹的声音。” 1380

阿戈刺克里托斯 你不是也喜欢“摸摸”这些叽里呱啦的小人儿吗？

德谟斯 凭宙斯起誓，我要逼着他们全体放弃投票权去打猎。

阿戈刺克里托斯 在这些条件下，请你接受这张摺凳和这个没有阉过的孩子^[210]，他会跟你提凳子，你想到什么地方去，就把他当摺凳来使用吧。

德谟斯 我恢复了旧时代的幸福生活。

阿戈刺克里托斯 等我把三十年和约献给你，你又会这样说的。和约，快出来！ 1389

德谟斯 可敬的宙斯啊，她们生得我么美！天神在上，我可以同她们玩三十年吗？你怎样把她们找出来的？

阿戈刺克里托斯 还不是帕佛拉工把她们藏在里面，不让你得到手？^[211]我现在把她们交给你，带着她们到乡下去吧！ 1396

德谟斯 帕佛拉工干的好事！告诉我，你怎样惩罚他？

阿戈刺克里托斯 没有什么严重，只不过他得干我那一行，他

ΙΠΠΕΙΣ

ἐπὶ ταῖς πύλαις ἀλλαντοπωλήσει μόνος,
τὰ κύνεια μιγνύς τοῖς ὀνείοις πράγμασιν,
μεθύων τε ταῖς πόρναισι λαιδορήσεται,
1401 κακ τῶν βαλανείων πίεται τὸ λούτριον.
ΔΗΜΟΣ. εὖ γ' ἐπενόησας οὐπὲρ ἔστιν ἄξιος,
πόρναισι καὶ βαλανεῦσι διακεκραγένοι,
καί σ' ἀντὶ τούτων ἐς τὸ πρυτανεῖον καλῶ
ἐς τὴν ἔδραν θ', ἵν' ἐκεῖνος ᾗν ὁ φαρμακός.
ἔπου δὲ ταυτηνὶ λαβὼν τὴν βατραχίδα·
1408 κάκεῖνον ἐκφερέτω τις ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην,
ἵν' ἴδωσιν αὐτόν, οἷς ἐλωβᾶθ', οἱ ξένοι.

可以把狗肉掺在驴肉里，独个儿在城门口卖腊肠；喝醉了酒，可以同妓女们拌拌嘴，喝一点澡堂子里的肮脏水。

1401

德谟斯 你想出了个好主意，同妓女们和洗澡的客人们吵吵闹闹正合他的身份。为报答这一切，我邀请你到主席厅里去坐在这个流氓先前所占据的位子上。请穿上这件蛙绿色的袍子跟我去吧！谁来把这家伙抬出去，叫他去卖腊肠，让那些受过他虐待的客人看看他。^[212]

1408

译者注

[1] 帕佛拉工 (Paphlagon) 是诗人给雅典的政治煽动家克勒翁 (Cleon) 起的绰号，这绰号的意思是“口沫飞溅的人”，因为克勒翁讲演的时候满嘴的口沫。另有一种说法，认为这名字是小由亚细亚的奴隶市场帕佛拉工尼亚 (Paphlagonia) 变来的。

[2] 暗射当日著名的将军尼喀阿斯 (Nicias)。

[3] 暗射当日著名的将军得摩斯忒涅斯 (Demosthenes) (并不是那位同名的演说家)。

[4] 乌吕谟波斯 (Oulympos) 是公元前7世纪的作曲家。

[5] 阿波罗 (Apollo) 是宙斯 (Zeus) 与勒托 (Leto) 的儿子。

[6] 这是从欧里庇得斯 (Euripides) 的悲剧《希波吕托斯》(Hippolytos) 第345行里引来的。希波吕托斯被他的后母爱上了，那女人想把她的秘密告诉一个老女仆，但又不好意思说出来，因此向女仆这样说，以为她会知道她的秘密。

[7] 据说欧里庇得斯的母亲是卖野萝卜的，生活很苦。阿里斯托芬总是这样挖苦这位悲剧诗人的母亲。

[8] 从第21行起到此处最好读出声音来。这两个人都想起逃跑一法，但是都不肯明说。第20行的“捉迷藏”三字已经含有逃跑之意。内战期中，有许多奴隶逃到斯巴达那边去。

译者注

[9] 宙斯为众神之长。

[10] 明指捋东西会捋破皮，暗指逃跑不成功，皮会被主人剥掉。

[11] “豆子”指表决时用来作票的豆子。普倪克斯（Pnyx）本是开公民大会的场所。“聋”指不听劝告。

[12] 指克勒翁，他是一个硝皮厂主。他的厂里制皮革，做皮靴等货。

[13] “皮屑”指花言巧语。

[14] 雅典的陪审费是两个俄玻罗斯（obolos），克勒翁把它加到三个俄玻罗斯。六个俄玻罗斯合一块希腊币（约合银四钱）。

[15] 指赴主席厅的公共宴会。主席厅在卫城北边，厅内每天设宴款待外邦的使节和有功的公民。

[16] “打”字为双关语，希腊文“捏饼”和“打仗”二词的字音很相近。皮罗斯（Pylos）在伯罗奔尼撒（Peloponnesos）半岛西南部。本剧是公元前424年演出的。约在半年前，得摩斯忒涅斯在皮罗斯海前的岛屿上围住了四百二十个斯巴达人，里面有一些斯巴达的贵族子弟，斯巴达因此遣派使节到雅典来求和。这是很难得的议和机会，但是克勒翁却怂恿雅典人提出一些苛刻的条件，以致无法达成协议。后来等了好久，还不敢进攻，雅典人便有些后悔。由于克勒翁骂那些将军无能，尼喀阿斯便把他的将军职位让给克勒翁。这位野心家答应于二十日内把岛上的斯巴达人个个杀死，或是生擒活捉。他果然把他们擒住，带到雅典来。这胜利本来是得摩斯忒涅斯将军的功劳，但是克勒翁却变成了胜利的英雄，气焰很高。这回看戏，他坐在前排的荣誉座位上。

[17] “皮蝇拍”的原字和希腊文“桃金娘”一名很相似。古希腊人用桃金娘枝叶来当蝇拍，这个皮匠却用皮子来做蝇拍。

[18] “神示”（或作“神宣”、“神谕”、“神托”、“神答”）是由祭司代天神发出的，这种诗句的意义往往模棱两可，晦涩难解。

[19] 许拉斯（Hylas）是一个普通的奴隶的名字。

[20] “‘开口’尼亚”原作“卡俄尼亚（Chaonia）人里”，这原字的字音和希腊文“开着口”一词的字音很相似。卡俄尼亚人住在希腊西

北部的厄珀洛斯 (Epeiros)。“‘爱偷’利亚”原作“埃托利亚 (Aitholia) 人里”，这原字的字音和希腊文“讨”字的字音很相似。埃托利亚在科任托斯 (Corinthos) 海湾西北边。“‘刮搂’庇代乡”原作“克罗庇代 (Clopidai) 人里”，这原字的字音和希腊文“搂钱”的字音很相似。那乡区在雅典东南方。

[21] 戏仿欧里庇得斯的《希波吕托斯》第 402 行，剧中的王后淮德拉 (Phaidra) 为爱情所苦，故作此语。

[22] 忒弥斯托克勒斯 (Themistocles) 是雅典杰出的政治家，海军将领，他在萨拉弥斯 (Salamis) 战役里击溃了波斯人，后来因为侵吞公款，被逐出境。他最后逃到波斯去。他本想背叛祖国，但良心上过不去，传说他喝下公牛的血而自杀。尼喀阿斯这话的可笑处，就在于相信了这个牛血有毒的传言。

[23] 古希腊人进餐时喝的是加水的淡酒，餐后酌上纯酒，先向幸运神致奠，然后轮流喝这友谊杯里的纯酒，作为分别时保证友谊的表示。

[24] 就像在宴会里那样躺下来，准备喝酒。

[25] 普刺涅 (Pramne) 山在伊卡洛斯 (Icaros) 岛上，那山上的酒别有香味。

[26] 巴喀斯 (Bacis) 是玻俄提亚 (Boiotia) 的预言家。

[27] 据说这人是指欧克刺忒斯 (Eucrates)，他是一个政治煽动家。碎麻可用来填塞船上的木板缝。

[28] 据说这人是指吕西克勒斯 (Lysicles)，他是一个卑鄙的政治煽动家，一个海军将领。

[29] 库克罗玻洛斯 (Cycloboros) 河在阿提卡 (Attice) 境内。

[30] 这个卖腊肠的正向着另一方向走向市场。得摩斯忒涅斯叫他转身对着他走来。

[31] 以修剪葡萄藤为喻。

[32] 卡里亚 (Caria) 是希腊人的殖民地，在小亚细亚西南部，在雅典的东方。卡耳刻冬 (Carchedon) 即迦太基，在非洲西北部，与卡里

亚正东西相对。

[33] “大蒜酸卤”可作制皮革之用。

[34] 指猪血制的腊肠。

[35] “得尔福” (Delphoi 旧译作“特尔斐”) 是阿波罗的庙地，在科任托斯海湾北边。

[36] 雅典有一千名骑兵，由那些次富的公民组成。他们更组织成为一个政治集团。

[37] 据说不但这人物的面具没有人敢造，当日的演员也没有一个敢扮演帕佛拉工，诗人只好自己来扮演。

[38] 帕佛拉工一鸣惊人，他要当着十二位神发誓，其中有六位是男神，即宙斯、波塞冬 (Poseidon)、阿波罗、战神 (Ares)、火神 (Hephaistos) 和赫耳墨斯 (Hermes)；还有六位是女神，即赫拉 (Hera)、雅典娜 (Athena)、阿耳忒弥斯 (Artemis)、爱神 (Aphrodite)、地母 (Demeter) 和赫斯提亚 (Hestia)。

[39] 帕佛拉工醒来后又要责骂他们。他看见了那只卡尔喀狄刻 (Chalcidice) 酒杯，便胡乱用作口实，加了他们一个莫须有的罪名，说他们在煽动叛变。卡尔喀狄刻在马其顿南部的半岛上。卡尔喀狄刻人果然于次年 (公元前 423 年) 叛变。

[40] 据说西蒙 (Simon) 和帕奈提俄斯 (Panaitios) 是当日的两个骑兵队长，西蒙曾经著有《骑兵论》。

[41] 卡律布狄斯 (Charybdis) 是西西里岸前的一个妖怪，她每天把海水吞吐三次。

[42] 欧克刺忒斯 (Eucrates) 就是前面所说的那个卖碎麻的人。他除了卖碎麻而外，还开磨坊，顺使用麸来养猪。他有一次逃进磨坊，躲在麸袋里。

[43] 雅典的官吏于卸任时要办交代，把他们的报告，特别是银钱账目，交付审查，他们这时候最容易为那些告密人所敲诈。“捏捏”指捏橄榄，看熟了没有。希腊文“摘取”的字音和“敲诈”的字音有些

相似。

[44] 刻索涅索斯 (Chersonesos) 在特刺刻 (Thrace)，有许多雅典富翁住在那儿。“抓住”含有“诬告”之意。

[45] 克勒翁在皮罗斯取得的胜利刺激了尼喀阿斯去攻打科任托斯，他那次的胜利主要归功于二百名骑兵，所以帕佛拉工这样提议。

[46] 这是蜂蜜饼，原是用来犒劳最善于值夜班的兵士的。

[47] 希腊文“肉汤”谐“绳子”。“绳子”特指遇大风浪时用来捆船底的绳子。帕佛拉工本来不认识这个腊肠贩，但是他看见他的样子和他的厨房用具便断定他是卖吃食的，因此骂他以物资资敌。

[48] 克勒翁诽谤过尼喀阿斯和得摩斯忒涅斯。

[49] 赫耳墨斯是神使，是商业神，并且是小偷，他才生下来时就偷过阿波罗的牛。

[50] 这些主席官有权审判重要案件。他们这时候正坐在剧场里看戏。凡是没收来的货物应向雅典娜上税，即贡献一部分给她。

[51] 古希腊的合唱歌分若干曲，每曲的首次两节的节奏和拍子是相同的。

[52] 那守望人站在石头高处，一望见金枪鱼成群结队游来，他便大吼一声，令鱼舟下网。

[53] 珀耳伽赛 (Pergasai) 大概是尼喀阿斯的家乡。

[54] “希波达摩斯 (Hippodamos) 的儿子”指阿刻托勒摩斯 (Archep- tolemos)，他曾经企图结束战争，但为克勒翁所阻。斯巴达的乞和团可能是由他护送来雅典的，或是由他引进公民大会的。

[55] 腊肠贩的意思是他不让帕佛拉工先说话，歌队长却把这话解作“我可不让你大发雷霆”。

[56] “酸辣汤”的原文的另一意义是“预备演说辞”。

[57] 古希腊人认为一个演说家最好是喝酒。

[58] 弥勒托斯 (Miletos) 在小亚细亚，那儿出产的鲈鱼味甚鲜美。克勒翁大概要弥勒托斯人多缴纳贡款（或者反对减轻他们的贡款），因

译者注

此弥勒托斯人对他行贿。弥勒托斯人的贡款过去由十个塔兰同 (Talent) 减为五个塔兰同，本剧演出时又改为十个塔兰同。每个塔兰同金币约合银二千四百两。

[59] 大概是讽刺克勒翁投资开采劳瑞翁 (Laureion) 的银矿。

[60] 猪染包虫病，舌下有小脓疱。

[61] “有一些话”指腊肠贩所说的话。“统治者”指克勒翁。

[62] 摔跤场上是很讲究姿势的。腊肠贩却采用一些可鄙的诡计来对付帕佛拉工。

[63] 克勒翁曾经骂过那些将军们，他说，如果他们是好汉，他们可以到皮罗斯去把那些斯巴达人俘虏来。“那儿”指皮罗斯，“麦穗”指斯巴达俘虏。克勒翁想等斯巴达人来赎这些俘虏。

[64] 克刺提诺斯 (Cratinos) 是阿里斯托芬的劲敌。他喜欢喝酒，他床上的毛皮垫一定有酒味儿。摩耳西摩斯 (Morsimos) 是埃斯库罗斯 (Aeschylus) 的侄儿，一个拙劣的悲剧家。

[65] 克勒翁曾经吐出过五个塔兰同的贿款 (参看《阿卡奈人》第六行)。

[66] 这是从西蒙尼得斯 (Simonides) 的胜利歌里引来的。

[67] “伊乌利俄斯 (Ioulios) 之子”是主席厅的膳司，他看见这没有礼貌的食客克勒翁倒下了一定很高兴。“向麦饼送秋波”戏仿希腊文“麦子进口检查员”一词。

[68] 古雅典的市场里立得有宙斯的祭坛。这位市场之神不仅保佑商务，而且鼓励辩论与口才。

[69] 古希腊人用手吃菜。这种面包瓤子是用来揩手的，揩后扔去喂狗。

[70] 早春时节，燕子还没有来时，苧麻茎叶正嫩，可以煮来吃，味甚美。

[71] “金元宝”原作“塔兰同”。

[72] 船遇大风，应将帆脚索放松，以便减轻帆上所承受的风力。东北

风是地中海上的大风。

[73] 波提代亚 (Potidaia) 城在马其顿。波提代亚人的叛变是希腊内战的导火线之一。雅典人花了两年的时间，耗费了二千个塔兰同，才于公元前 429 年把那城邦攻下来。那些攻城的将军让城内的男人只穿一件衣服，女人只穿两件衣服撤离。雅典人却责备那些将军太宽大了，克勒翁一定也竭力攻击过他们。

[74] “你要受”前面残缺了五个缀音，本剧编订人罗泽斯补充“为了受贿”一语。罚款数目由原告提出。

[75] 大约两百年前，库隆 (Cylon) 想作僭君，曾经占据雅典的卫城，后来饿得没办法，他和他的党羽便逃进雅典娜的庙里。当时的执政官墨伽克勒斯 (Megacles) 假意答应饶恕他们，这样把他们引诱出来。但是他们出来后，却完全被处死刑。按照古希腊的习惯，凡是逃进了神殿里的人都受到神的保护，谁也不得伤害他们。墨伽克勒斯是贵族出身，他是阿尔克迈俄尼代 (Alcmaionidai) 族的人。帕佛拉工把腊肠贩当作这一族的人，认为他身上有祖传的渎神罪。

[76] 希庇阿斯 (Hippias) 是雅典最后一个暴虐的僭君。他母亲的名字是密西涅 (Myrsine)，腊肠贩把她这名字改掉了一个字母，就把它变成了“皮条”。雅典人痛恨那些僭君和他们家里的人。

[77] 阿耳戈斯 (Argos) 在伯罗奔尼撒东北部。雅典和斯巴达都在争取阿耳戈斯加入自己的一方面。克勒翁却在那儿同斯巴达人讲条件，让他们把他从皮罗斯带回来的俘虏赎回去。

[78] 墨狄亚 (Media) 是波斯王国的一个省份。玻俄提亚在阿提刻北边，盛产干酪。雅典人曾经派人 (得摩斯忒涅斯便是其中之一) 到玻俄提亚去和那儿的各城邦谈判。“压干酪”的原文的另一意义是“图谋不轨”。

[79] 意谓克勒翁在那儿收买干酪，赚大钱。

[80] 赫刺克勒斯 (Heracles) 是宙斯与阿尔克墨涅 (Alcmene) 之子，他是希腊人心目中最伟大的英雄。

译者注

[81] 古希腊的角力士把橄榄油抹在身上，这样才容易从对方的手里滑掉。

[82] 以斗鸡为喻，据说鸡吃了大蒜，斗起来更有劲儿。

[83] 文艺女神共九位，她们司理诗歌、戏剧、音乐等等。观众中有许多诗人和音乐家。

[84] “演出”原作“请求分配歌队”。那些喜剧诗人把他们所写的剧本交给君主长官请求演出叫做“请求分配歌队”。君主长官选择三部比较好的剧本，然后给那三个中选的诗人每人指定一个歌队司理。这三个歌队司理都是富有的公民，他们负担歌队的一切演出费。

[85] 意即等到将来才用他自己的名义演出。阿里斯托芬的第一部喜剧《宴会》、第二部喜剧《巴比伦人》和第三部喜剧《阿卡奈人》都是用卡利斯特刺托斯（Callistratos）的名义演出的。

[86] 马格涅斯（Magnes）是一个早期的喜剧家，据说他得过十一次喜剧奖赏。“弹过竖琴”指他演出过《女竖琴手》，“拍过鸟翅膀”指他演出过《鸟》，“演过吕狄亚（Lydia）人”指他演出过《吕狄亚人》，“扮过没食子蜂”指他演出过《没食子蜂》，“涂上青颜色变一只蛙”指他演出过《蛙》。本剧演出时，马格涅斯已经死去了。

[87] 克刺提诺斯是一位九十高龄的诗人。在这次的喜剧比赛中，阿里斯托芬得了头奖，克刺提诺斯得了次奖；在上一年比赛中，阿里斯托芬的《阿卡奈人》得了头奖，克刺提诺斯的剧本得了次奖；但在下一年的比赛中，克刺提诺斯的剧本得了头奖，而阿里斯托芬的《云》则仅得了第三奖，算是完全失败了。“《穿无花果木板鞋的女神》”和“《写美妙的合唱歌的诗人》”指克刺提诺斯的两首歌。“穿无花果木板鞋”一语和希腊文“告密”一词的字音很相似。

[88] 孔那斯（Conas）是一个音乐家，一说是写歌颂奥林匹克运动会胜利者的颂歌的诗人。

[89] 剧场中立得有酒神的石像。

[90] 克刺忒斯（Crates）是一个早期的喜剧家，本剧演出时他早已死

去了。阿里斯托芬有意把克刺提诺斯夹在两个死者之间。

[91] 古希腊的船头有一个水手看岩礁，有一个水手看风向。

[92] “十一把桨”无法解释。中世纪的注释家认为那喝彩声长达桨划十一次之久。

[93] “勒奈亚 (Lenaia) 节”是二月底庆祝的酒神节。

[94] 据说诗人的头很早就秃了，此处可能是暗指他自己是个秃子。

[95] 波塞冬是海神，他同雅典娜竞争作雅典城的保护神时，曾经创出一匹战马。

[96] 克洛诺斯 (Cronos) 是天与地之子。海神的武器是一把三叉。苏尼翁 (Sounion) 海角在阿提刻南端，革赖斯托斯 (Geraistos) 在欧玻亚 (Euboia) 岛西南端。福耳弥俄 (Phormio) 是雅典的海军将领，曾立大功，本剧演出时才战死不久。

[97] 雅典人于敬奉这女神的节日里把这件绣花袍挂在船桅上，推着船在街上游行，袍上绣得有英雄的名字。

[98] 克勒埃涅托斯 (Cleainetos) 是克勒翁的父亲。据说他控制吃公餐的人数，因此有人想吃公餐须向他说好话。

[99] 古希腊少年爱洗澡，但因为缺水，只好先用刮皮具把汗垢刮掉。

[100] 歌队长有意把马和骑士混成一体。

[101] 赶马的声音。原诗戏仿水手喊的“嘿唷”。

[102] 原作“印得有 λ 字母的马。” λ 是希腊字母 S 的古体。此处指 Sparta (斯巴达) 或 Sicyon (西库翁) 的第一个字母。那两个地方都盛产名马，马身上印得有这个古体字母。

[103] 据说这种草是波斯战争期中由波斯人移植到希腊的。

[104] “螃蟹”是科任托斯人的绰号。忒俄洛斯 (Theoros) 大概是一个骑士的名字。

[105] 古希腊人认为从右方来的预兆是吉祥的。

[106] 内战是公元前 431 年爆发的。

[107] 帕佛拉工这建议很能讨那些比较贫苦的雅典人的喜欢，因为买牛

译者注

的钱由富人出，神们只享受腿肉和油脂，至于肉则由大家分食，政府还可以得到一百张牛皮。

[108] 女猎神指阿耳忒弥斯。雅典人在马拉松战役中曾经向阿耳忒弥斯许过愿，如果他们得胜了，他们杀死多少个波斯人，他们就向这位女神献多少头母羊。后来一数，他们竟杀死了六千四百个波斯人，因为没有那么多只羊来献祭，他们只好决定每年献五百只。

[109] 雅典有五百个议员，由每族的五十个议员轮流作议会和公民大会的主席。“弓手”是雅典的警察，他们是招募来的斯库提亚（Scythia）人。

[110] 大概戏拟克勒翁回答斯巴达人乞和的话。“鲑鱼”暗射克勒翁从皮罗斯俘虏来的斯巴达人，他们像鲑鱼一样游到雅典来。

[111] “水手舞”指一种粗野的舞蹈。“学鹑鸪叫”意即发出轻蔑的声音。

[112] 指十月尾庆祝收获节的花圈。这花圈是用橄榄枝做的，上面缠得有羊毛、无花果、糕点，还挂得有一些小瓶子，瓶里装的是蜂蜜、橄榄油和葡萄酒。这花圈于庆祝后挂在大门上。

[113] “灯盏商”指许珀玻罗斯（Hyperbolos），那人是一个政治煽动家。

[114] 把无花果用线系着，凌空悬挂，让孩子们张着嘴去接。这是古雅典儿童喜欢玩的一种游戏。

[115] 这是形如海豚的铅铊，可以从帆桁上坠下去，打破敌人的船。

[116] 吕西克勒斯即前面所说的卖羊人。铿娜（Cynna）和萨拉巴克科（Salabaccho）是两个妓女。据说铿娜是克勒翁的情妇。

[117] “坟场”原作“陶匠区”。此处指雅典埋葬英雄的坟场，这坟场在城外的陶匠区。

[118] 马拉松（Marathon）战争发生于公元前490年。雅典人那次大败波斯人。马拉松在阿提刻东部的海岸上，距雅典城约33公里。

[119] 意即德谟斯曾经在萨拉弥斯战役里当过水手，坐在凳子上划船。

[120] 哈摩狄俄斯 (Harmodios) 是刺杀僭君希帕耳科斯 (Hipparchos) 的英雄。

[121] 到本剧演出时内战只打了七年，但腊肠贩从公元前 432 年算起，因为雅典人在那一年里围攻过波提代亚。波提代亚是科任托斯的殖民地，这城邦后来加入了以雅典城为首的得罗斯 (Delos 旧译作“提洛”) 同盟。雅典城要求这盟邦把科任托斯的官员驱逐出境，并且拆毁城墙，交出人质。这无礼的要求迫使波提代亚脱离了同盟。虽然有科任托斯相助，波提代亚人仍然抵不住雅典人的进攻，只好匿居城内，坚守了两年之久。自从战争爆发以来，因为斯巴达人来攻，雅典陆军守不住，雅典农民只好匿居城内。

[122] 阿耳卡狄亚 (Arcadia) 在伯罗奔尼撒中部。

[123] 据图库狄得斯 (Thucydides 旧译作“修昔底得斯”) 在他的史书里所说，克勒翁之所以煽动战争，反对和平，是因为在战时他的恶行不容易叫人发觉，他的诽谤却更容易令人相信。

[124] 指被榨去油的橄榄渣。

[125] “梦话”指神示。

[126] “阿耳戈斯城啊”一语引自欧里庇得斯的《忒勒福斯》(Telephos) 一剧。“请听他说的话”一语引自欧里庇得斯的《墨得亚》(Medeia 旧译作“《美狄亚》”) 一剧。

[127] “珀赖欧斯” (Peiraeus) 是雅典的海港。这海港、海港的城墙和由海港直达雅典城的走廊墙都是由忒弥斯托克勒斯出主意修建的。

[128] 也许是指在城内添筑城墙，加强防御力量。

[129] 忒弥斯托克勒斯于公元前 471 年被逐出境。“最好的面包瓢子”原作“阿喀琉斯 (Achilleus) 面包”，指主席厅的公共宴会上的特等面包。

[130] 密提勒涅 (Mytilene) 城于公元前 428 年叛变。叛变平定后，克勒翁主张杀尽密提勒涅人。雅典公民大会后来重作决定，只处死一千多人。密提勒涅人可能收买过克勒翁，以便保存他们的一部分土地。

译者注

[131] 戏仿埃斯库罗斯的悲剧《普罗米修斯》(*Prometheus*)第613行。

[132] 意即把他抱在怀里，用胸部压死他。

[133] 这些盾牌保存得很久，直到第二世纪都还看得见。可参看泡萨尼阿斯(*Pausanias*)的《希腊游记》第一卷第十五节。

[134] 斯巴达人为了防止奴隶起义，总是把盾牌的把手卸下来，使盾牌成为无用之物，以免被奴隶所利用。

[135] 指一种“贝壳游戏”，并且暗射“贝壳放逐法”。玩这游戏的儿童分为两队，其中一队代表白天，一队代表黑夜。场中划出一条线，两队人各距线若干尺，东西两端各有一个“家”。贝壳一面涂白，一面涂墨。发动人将贝壳抛向空中，贝壳落地如为白色，则白队追，黑队逃，中途被捉住的人变成马，由胜利者骑到黑队“家”里。根据“贝壳放逐法”，雅典人可以把那些罪有应得而权势太大的公民的名字写在贝壳上，作为投票，来决定把他们放逐出境。

[136] 雅典所需的粮食主要是从黑海沿岸运来的。

[137] “骗德谟斯的斗”意即量给德谟斯的粮食分量不够。

[138] 格律托斯(*Gryttos*)是一个淫荡的人。

[139] 意即少年人由于同性爱的鼓励而变作演说家。

[140] 古希腊人进餐厅前要脱去鞋子。

[141] 大茴香产自非洲的希腊殖民地库瑞涅(*Cyrene*)。腊肠贩这话可能是暗指克勒翁竭力主张加强雅典与库瑞涅的商务关系。

[142] “粪城”原作“科普瑞俄斯”(*Copreios*)，意即“多粪的”，谐阿提刻的乡区《科普瑞俄伊》(*Coreioi*)。

[143] 意即德谟斯可以在节日里不审案件，白拿津贴。

[144] 雅典的三层桨战船是由富人供应的，有的出钱建造新船，有的出钱修理旧船。

[145] 歌队长把帕佛拉工的嘴比作一口沸腾的锅。

[146] 克勒翁大概被弥勒托斯人收买了，反而替他们说话。

- [147] 此处的“一个俄玻罗斯一大群”是以市场廉价广告为喻。
- [148] 意即刺激他发脾气，或解作刺激他像公鸡一样去打架。
- [149] 原文“油”字谐“人民”。
- [150] “石头”指公民大会会场上的演讲台。
- [151] 克勒俄倪摩斯（Cleonymos）是一个贪吃的人。
- [152] 古时候有一道神示，说雅典会像酒囊一样在海上漂浮，受苦受难，但不会沉没。帕佛拉工以为腊肠贩一定保存着这一道神示。
- [153] “控告”的原字可解作“追逐”和“控告”。观众以为腊肠贩会说“去追逐国王们”。斯弥枯忒斯（Smicythes）是一个雅典公民，他这名字的受事格的字形像一个阴性字形，所以腊肠贩把他当作一个女人。
- [154] 大概是因为诗人希望这合唱歌成为一首流行的歌子，他才加进克勒翁的名字，借此加强这合唱歌的真实性。“在场人”指全体观众，或解作“全体雅典人”。“正要前来的人”指盟友。本剧是在二月尾的“勒奈亚”酒神节里演出的。再过一两个月便是酒神大节，那些盟友将在那时候前来观剧。或解作“后代子孙”。
- [155] “老头子”指那些靠津贴生活的老陪审员，他们拥护克勒翁。“样品所”指珀赖欧斯的交易所，商人把他们的货样带到那儿去给买主看，货物却暂时留在船上。“杵”和“勺子”可作压迫和搅乱的工具。
- [156] 多利斯（Doris）是一支希腊民族。希腊文“贿赂”一词的字音和这专名的字音很相似。
- [157] 格拉尼斯（Glanis）这名字是诗人虚构的。
- [158] 厄瑞克透斯（Erechtheus）是神话时代的雅典国王。
- [159] 指得尔福庙里的三脚宝座。一个女祭司坐在那宝座上，她闻着地下石缝里透出来的硫磺气渐渐昏迷，嘴里唱起什么话来，那旁边的男祭司听了，便把她说的话编成歌词。
- [160] “三头狗”原作“刻耳柏洛斯”（Cerberos），那是一条看守冥界

入口的狗。

[161] “海岛”暗指雅典盟邦所献的贡款。雅典的盟邦大半是爱琴海上的岛屿。

[162] 曾经有一道神示，说雅典抵抗波斯的进攻要靠“木墙”。“木墙”指兵船。

[163] 这种刑具可以把手脚和颈脖子枷起来。

[164] 刻克洛普斯 (Cecrops) 是厄瑞克透斯的儿子，神话时代的雅典国王。

[165] 引号里的话戏拟勒斯刻斯 (Lesches) 的史诗《小伊里亚特》里的诗句。“女人”指克勒翁，“男人”指得摩斯忒涅斯。这句话的意思是说克勒翁的“功劳”是得摩斯忒涅斯放在他肩上的。

[166] 伯罗奔尼撒西岸有三个皮罗斯，彼此相距不远。这三个城的人彼此争吵，都说他们自己的城是荷马战争中的老英雄涅斯托耳 (Nestor) 的生长地，因此产生了这样一句谚语：“皮罗斯前面有个皮罗斯，此外还有个皮罗斯。”诗人在这儿挖苦克勒翁老是提起皮罗斯。

[167] “皮厄罗斯” (pyelos) 即浴盆。

[168] 埃勾斯 (Aigeus) 是厄瑞克透斯的孙儿，神话时代的雅典国王。

[169] 据说菲罗斯刺托斯 (Philostratos) 是一个妓院老板，绰号“狐狗”。一说是一个政治家。

[170] 库勒涅 (Cyllene) 是伯罗奔尼撒西北部的海湾，礁石很多。公元前 429 年斯巴达海军被击溃后曾经避入那海湾里。那海湾的名字的字音和希腊文“掌窝”一词的字音很相似。

[171] 狄俄珀忒斯 (Diopetes) 是一个预言家，曾被控受贿。

[172] “红海”指西南亚一带的海。厄克巴塔那 (Ecbatana) 是墨狄亚的首都，后来变成了波斯国王的避暑地。

[173] 猫头鹰是雅典娜的圣鸟。

[174] 引号里的话是从索福克勒斯 (Sophocles) 的悲剧《珀琉斯》 (Peleus) 里面引来的。

译者注

- [175] 图法涅斯 (Thouphanes) 是克勒翁的党徒。
- [176] “漏票管”指投票箱上面的漏斗形的管子。
- [177] 古希腊人用面包皮当匙子使用。“象牙手”指卫城上雅典娜神殿里的女神像的象牙手，那神像的肌肤部分是用象牙做的，衣饰部分是用金子做的。
- [178] “在皮罗斯助战的”原作“在关口上作战的”，希腊文“关口”与“皮罗斯”同音。这原字的字音和“助战神”的字音也很相似。“助战神雅典娜”是卫城上的大铜像的名字。
- [179] 雅典娜胸前挂着戈耳戈 (Gorgo) 的头，十分吓人；谁看见那妖怪头，谁就会变作石头。
- [180] 有一次宙斯的妻子墨提斯 (Metis) 怀了孕，宙斯怕她生下一个比他更强大的神，便把她吞下了。后来有一天宙斯头痛，他叫火神把他的头击破，雅典娜便从他的头里跳了出来。
- [181] 希腊文“肠子”的字音与“肋材”的字音很相似。
- [182] 古希腊人喝淡酒，酒里要掺水。掺水的多寡往往按喝酒人的喜好而定，普通的习惯是掺三倍水。
- [183] “神中三姐”原作“特里托 (Trito) 生的”，“特里托”意即“第三”，此处大概是指雅典娜是宙斯的第三个儿女。关于“特里托”尚有许多种不同的解释。
- [184] 意即兔子是他猎获的。这话的内在意思是说皮罗斯一仗是他打的。
- [185] 猪皮上的毛是烧掉的，不是刮掉的。
- [186] 引号里的话戏拟欧里庇得斯的《墨狄亚》一剧第 55 行。
- [187] 据说引号里的话是从欧里庇得斯的《忒勒福斯》一剧里引来的。吕喀亚 (Lycia) 在小亚细亚南部，阿波罗在那儿很受人崇敬。
- [188] 引号里的话戏拟欧里庇得斯的《阿尔刻提斯》第 181 和 182 两行，那两行诗的意思是：“什么别的女人会来占据你，她也许更幸福，可不会比我更贞洁。”

译者注

- [189] 法诺斯 (Phanos) 是一个告密人，克勒翁的党徒。
- [190] 这三句戏拟品达洛斯 (Pindaros) 的诗句。
- [191] 吕西刺托斯 (Lysistratos) 是一个劣等诗人，一个告密人，生活很穷苦 (参看《阿卡奈人》第 855—859 行)。图曼提斯 (Thoumantis) 是一个预言家，生活也很穷苦。
- [192] 观众以为歌队长会唱出“黑白有别”。歌队长的意思是说任何一个稍有知识的人都知道阿里格诺托斯 (Arignotos)。这名字的意义是“闻名的”。这人是奥托墨涅斯 (Automenes) 的儿子，一个吹笛手。(参看《马蜂》第 1275—1283 行)
- [193] 阿里佛刺得斯 (Ariphrades) 是一个淫荡的人。
- [194] 波吕涅托斯 (Polymnestos) 和俄翁尼科斯 (Oionichos) 是两个卑鄙的人。这两行诗太粗俗，不合阿里斯托芬的风格。据说这第二插曲是喜剧作家欧波利斯 (Eupolis) 帮忙写的。这几行诗可能出自欧波利斯的手笔。
- [195] 意即不要连棒子都啃掉了。古希腊人的请求姿势是一手抱住人家的膝头，一手摸住人家的胡子。
- [196] 据说这一句是从欧里庇得斯的《在普索菲斯的阿尔迈翁》(Alcmaion ho dia Psophis) 一剧里引来的。
- [197] 欧波利斯专事攻击许珀玻罗斯，这一段“后言”可能是他替阿里斯托芬写的。阿里斯托芬后来在《云》里说：“欧波利斯演出了《急色儿》(Marikas)，首先在那里面攻击他 (指许珀玻罗斯——译者注)，那家伙改编了我的《骑士》，改得很坏。”(第 553—554 行) 欧波利斯便在他的《巴普泰》(Baptai) 一剧里这样回答：“那部《骑士》是我帮忙那秃子写的。”关于卡耳刻冬参看注 [32]。
- [198] 瑙方忒 (Nauphante) 是船名。希腊文“瑙宋” (Nauson) 的字音和“船”的字音很相似。
- [199] 忒修斯 (Theseus) 是埃勾斯的儿子，雅典城最伟大的英雄。他的庙地在卫城北边，靠近市场。报仇神 (Eumenides) 是三位威严可畏

的女神，她们惩罚血杀罪。她们的庙地在卫城西北边的战神山下。

[200] 就像墨得亚把埃宋（Aison）变年轻。但她那次煮的是药物，并不是埃宋。她后来又当众表演，把一条老羊煮了一煮，就把它变成了一条羔羊。

[201] 阿里斯忒得斯（Aristeides）和弥尔提阿得斯（Miltiades）是当年大败波斯军的卫国战争中的英雄。“同棹吃饭”指行军时同棹吃饭。

[202] 卫国战争时期的希腊人把头发挽成一个结子，上饰金蝉。据说雅典人因先王刻克洛普斯等是“地生的人”，与蝉从土中蜕化一样，故用蝉作为装饰。

[203] 指法院里当陪审票用的小贝壳。

[204] 如鸡拍翅膀，牛晃鹿角。

[205] 意即借许珀玻罗斯来增加重量，并且把他一起干掉。罪人坑在卫城后面。

[206] 雅典水兵的军饷每天一块希腊币，舰队出发时只发半数，怕的是全部发放了，水兵们会中途逃跑或是浪费金钱。战争期间，国库空虚，他们的军饷往往拖欠得很久。

[207] 讽刺克勒俄倪摩斯企图逃避兵役。这胆怯的人后来在得利翁（Delion）战役里竟弃盾而逃。得利翁战役发生在公元前424年，即本剧演出这一年。

[208] 当日的年轻人都留须，克勒忒涅斯（Cleisthenes）和斯特刺同（Straton）却把须剃得光光的。

[209] 淮阿克斯（Phaiax）是阿尔喀比阿得斯（Alcibiades）的政敌。

[210] 摺凳是旧时代的普通家具。

[211] 意即由于克勒翁阻挡，和平未能及早实现。

[212] 现存的阿里斯托芬的其他的喜剧都是由歌队唱出几句诗，或是由歌队长念出几句诗作为最后的收尾，惟独本剧由剧中人物收尾。也许是因为帕佛拉工的退场近于出丧，不宜用诗歌来伴送。一说剧尾有残缺。

专名索引

本索引收录罗念生先生所译阿里斯托芬的喜剧《阿卡奈人》和《骑士》正文中的专名。译名后附古希腊文及与其相对应的拉丁化形式，以备查核。专名后所列阿拉伯数字为专名在剧中所在原诗行数和行中所在字序。专名按汉语拼音顺序排列。

《阿卡奈人》

- 阿波罗 ' Απόλλων Apollo 59.3, 102.3。
 阿耳忒蒙 ' Αρτέμων Artemon 850.3。
 阿菲忒俄斯 ' Αμφίθεος Amphitheus 44.1, 47.5, 128.2, 175.5, 176.2。
 阿卡奈 ' Αχαρναί Acharnae 177.6, 180.1, 200.5, 203.6, 222.6, 329.2, 665.9。
 阿帕图里亚 ' Απατούριη Apaturia 146.5。
 阿斯帕西亚 ' Ασπασίη Aspasia 527.2。
 埃癸那 Αἴγινη Aegina 653.2。
 埃斯库罗斯 Αἰσχύλος Aeschylus 10.6。
 爱奥尼亚 ' Ιαονίη Ionia 103.5, 106.5。
 安提马科斯 ' Αντίμαχος Antimachus 1150.1。
 巴科斯 Βάκχος Bacchus 263.3。
 巴勒涅 Βαλλήνη Ballene 234.1。
 庇塔罗斯 Πιττάλος Pittalus 1032.7, 1222.6。

专名索引

- 玻俄提亚 Βοιωτία Boeotia 14.4, 160.3, 624.5, 721.5, 872.4,
873.6, 900.8, 920.6, 953.6, 1023.6, 1077.4。
- 柏勒洛丰忒斯 Βελλεροφόντης Bellerophontes 427.2, 428.2。
- 伯里克理斯 Περικλής Pericles 530.3。
- 伯罗奔尼撒 Πελοπόννησος Peloponnesus 620.6, 623.5, 720.4。
- 德拉库罗斯 Δράκυλλος Dracyllus 612.3。
- 得刻忒斯 Δερκέτης Dercetes 1028.5。
- 得墨忒耳 Δημήτηρ Demeter 47.6, 708.4。
- 得西忒俄斯 Δεξίθεος Dexitheus 14.1。
- 堤厄斯忒斯 Θυεστής Thyestes 433.5。
- 狄俄克勒斯 Διοκλής Diocles 774.7。
- 狄俄墨阿拉宗 Διομειαλαζών Diomeialazon 605.2。
- 狄开俄玻利斯 Δικαιόπολις Dicaeopolis 406.1, 748.4, 749.1,
823.1, 823.2, 959.1, 1048.1, 1085.1, 1196.1。
- 俄多曼提亚 'Οδομάντιη Odomantia 156.6, 157.2, 158.3, 164.3。
- 俄纽斯 Οινέος Oemeus 418.7, 420.2。
- 俄瑞斯忒斯 'Ορέστης Orestes 1167.1。
- 法勒戎 Φαλήρων Phaleron 901.5。
- 法勒斯 Φαλής Phales 263.1, 272.1, 272.2, 276.3, 276.4。
- 法宇罗斯 Φαῦλλος Phaÿllus 215.2。
- 菲巴利斯 Φιβάλης Phibales 802.3。
- 菲罗克忒忒斯 Φιλοκτήτης Philoctetes 424.3。
- 费勒 Φυλή Phyle 1023.3, 1028.6。
- 福尼克斯 Φοίνιξ Phoenix 421.4, 421.6, 422.4。
- 戈耳戈 Γοργών Gorgon 574.2, 964.7, 1095.7, 1131.5, 1181.2。
- 革拉 Γέλη Gela 606.6。
- 革律翁 Γηρυών Geryon 1082.3。
- 革瑞托—忒俄多洛斯 Γερητοθεοδώρας Geretheodorus 605.1。

专名索引

- 哈摩狄俄斯 Ἄρμοδιος Harmodius 979.6, 1093.4。
 赫拉克勒斯 Ἡράκλης Heracles 94.2, 284.1, 807.5, 860.2, 1018.4。
 淮娜瑞忒 Φαιναρέτη Phaenarete 49.4。
 卡俄尼亚 Χαόννη Chaonia 604.8, 613.7。
 卡马里那 Καμαρίνη Camarina 606.4。
 卡瑞斯 Χάρης Chares 604.4。
 卡塔-革拉 Καταγέλη Catagela 606.8。
 卡宇特洛斯 Καῦστρίος Caÿstrius 68.6。
 开里斯 Χαίρις Chaeris 16.4, 866.5。
 科拉革斯 Χολαργής Cholarges 855.4。
 科勒代 Χολλείδη Cholleide 406.4。
 科帕伊斯 Κωπαῖς Copais 880.4, 883.3, 962.5。
 科绪拉 Κοισύρη Coesyra 614.5。
 克拉提诺斯 Κρατῖνος Cratinus 849.1, 1173.3。
 克勒俄尼摩斯 Κλεωνύμος Cleonymus 88.7, 844.3。
 克勒尼阿斯 Κλεινίας Cleinias 716.8。
 克勒忒涅斯 Κλεισθένης Cleisthenes 118.4。
 克勒翁 Κλέων Cleon 6.5, 300.4, 377.5, 502.7, 659.3。
 克忒西阿斯 Κτησίας Ctesias 839.4。
 克忒西丰 Κτησιφῶν Ctesiphon 1002.3。
 刻菲索得摩斯 Κηφισοδήμος Cephisodemus 705.3。
 刻勒俄斯 Κελεός Celeus 48.5, 49.3, 55.4。
 拉克拉忒得斯 Λακρατείδης Lacrateides 220.3。
 拉马科斯 Λαμάχος Lamachus 270.2, 566.2, 568.2, 575.2, 576.2, 578.2, 590.6, 614.7, 619.7, 625.5, 722.6, 960.2, 963.4, 1071.7, 1115.4, 1131.3, 1174.7, 1206.4。
 勒奈亚 Ληναίη Lenaea 504.5, 1155.6。

专名索引

- 勒普洛斯 Λεπρός Leprous 724.7。
- 里托勒摩斯 Τριπτολέμος Triptolemus 48.2, 55.2。
- 吕喀诺斯 Λυκῖνος Lycinus 50.3。
- 吕西拉托斯 Λυσίστρατος Lysisitratus 855.1。
- 马拉松 Μαραθών Marathon 181.2, 698.4, 699.2。
- 马里拉德斯 Μαριλάδης Marilades 609.6。
- 马西阿斯 Μαρψίας Marpsias 702.5。
- 密西亚 Μύσιη Mysia 430.3, 439.7。
- 摩律科斯 Μορύχος Morychus 887.3。
- 摩斯科斯 Μόσχος Moschus 13.6。
- 墨伽拉 Μεγάρη Megara 519.2, 522.3, 526.3, 533.3, 535.3,
624.3, 721.3, 729.5, 738.5, 750.3, 753.6, 758.4, 768.7, 818.4, 822.2,
830.2。
- 尼卡科斯 Νίκαρχος Nicarchus 908.4。
- 欧阿特罗斯 Εὐάθλος Euathlus 710.7。
- 欧堤墨涅斯 Εὐθυμένης Euthymenes 67.2。
- 欧福里得斯 Εὐφορίδης Euphorides 612.4。
- 欧里庇得斯 Εὐριπίδης Euripides 394.6, 395.7, 400.4, 404.1,
404.2, 410.1, 414.7, 437.1, 452.5, 462.4, 467.5, 475.1, 484.5。
- 帕耳涅斯 Παρνής Parnes 348.5。
- 帕拉斯 Πάλλας Pallas 547.3。
- 帕努癸帕卡得斯 Πανουργιππαρχίδης Panurgipparchides 603.2。
- 泡宋 Παύσων Pauson 854.6。
- 普里尼得斯 Πρινίδης Prinides 612.6。
- 普瑞底斯 Πρέπις Prepis 843.3。
- 萨耳得斯 Σάρδης Sardes 112.6。
- 塞里福斯 Σεριφός Seriphus 542.4。
- 珊提阿斯 Ξανθίας Xanthias 243.2, 259.2。

专名索引

- 斯巴达 Λακεδαίμων Lacedaemon 52.4, 131.4, 175.3, 340.9,
356.2, 369.4, 482.3, 509.5, 536.1, 541.3, 647.4, 652.4.
- 斯巴达 Λακωνία Laconia 304.3, 305.4, 308.5, 514.4.
- 斯库提亚 Σκύθιη Scythia 704.4.
- 斯律摩多洛斯 Στρυμοδώρος Strymodorus 273.2.
- 斯特拉同 Στράτων Straton 122.8.
- 泰那农 Ταινάρων Tainarum 510.5.
- 忒拜 Θείβης Thaibes 862.4, 868.1, 911.1.
- 忒俄格尼斯 Θεόγνις Theognis 11.6, 140.3.
- 忒俄洛斯 Θεώρος Theorus 133.2, 155.6.
- 忒勒福斯 Τήλεφος Telephus 430.4, 430.6, 432.5, 446.2, 555.8.
- 特拉刻 Θράκη Thrace 136.7, 138.6, 153.5, 155.2, 170.2, 172.2,
273.3, 602.4.
- 提萨墨诺—淮尼波斯 Τισαμενοφαινίππος Tisameno-Phaenippus
603.1.
- 提托诺斯 Τιθώνος Tithonus 688.2.
- 图库狄得斯 Θουκυδίδης Thucydides 703.7, 708.8.
- 西彼提俄斯 Σιβυρτίος Sibyrtius 118.6.
- 西迈塔 Σιμαίθα Simaetha 524.3.
- 西塔尔刻斯 Σιτάλκης Sitalces 133.5, 141.3.
- 西绪福斯 Σισύφος Sisyphus 391.5.
- 希厄洛倪摩斯 Ἱερωνόμος Hieronymus 386.7.
- 希腊 Ἑλλάς Hellas 8.6, 115.1, 529.1, 531.5, 773.6.
- 修达塔巴斯 Ψευδαρτάβας Pseudo-Artabas 91.5, 99.4.
- 许珀玻罗斯 Ὑπέρβολος Hyperbolus 846.4.
- 雅典 Ἀθήναι Athenae 99.2, 144.5, 145.5, 149.4, 498.6, 630.7,
632.5, 639.8, 645.5, 729.3, 829.6, 900.6.
- 伊俄拉俄斯 Ἰόλαος Iolaus 867.3.

专名索引

- 伊墨尼阿斯 'Ισμήνιος Ismenias 861.6, 954.5。
伊诺 'Ινώ Ino 434.3。
宙斯 Ζεύς Zeus 88.4, 137.2, 224.3, 368.4, 435.2, 461.3, 752.6,
767.8, 811.3, 911.3, 966.4, 1025.5, 1151.8。

《骑士》
阿波罗 'Απόλλων Apollo 14.6, 870.9, 941.8, 1015.7, 1041.8,
1240.3, 1270.6。
阿耳戈斯 'Αργος Argos 465.4, 466.3, 813.3。
阿耳卡狄亚 'Αρκαδία Arcadia 798.6, 801.7。
阿戈拉克里托斯 'Αγοράκριτος Agoracritus 1257.9, 1259.1,
1335.6。
阿刻托勒摩斯 'Αρχεπτολέμος Archeptolemus
794.5。
阿里佛拉得斯 'Αριφράδης Aiphrades 1281.1。
阿里格诺托斯 'Αρίγνωτος Arignotus 1278.3。
阿里斯忒得 'Αριστείδης Aristide 1325.3。
埃勾斯 Αἰγεύς Aegeus 1067.1。
巴喀斯 Βάκισ Bacis 123.2, 124.4, 1003.4, 1004.4。
玻俄提亚 Βοιωτία Boeotia 479.3, 480.6。
波吕涅托斯 Πολυμνήστος Polymnestus 1287.2。
波塞冬 Ποσειδών Poseidon 551.3, 609.4, 843.9, 899.3, 1201.3。
波提代亚 Ποτιδαία Potidaea 438.4。
伯里克理斯 Περικλῆς Pericles 283.4。
伯罗奔尼撒 Πελοπόννησος Peloponnesus 279.2。
德谟斯 Δῆμος Demus 42.1, 50.2, 54.1, 396.4, 710.5, 714.5,
725.2, 726.4, 732.5, 741.5, 747.2, 769.3, 773.9, 777.4, 790.9, 802.11,
811.5, 820.5, 823.3, 831.5, 850.5, 873.7, 882.4, 905.2, 910.3, 953.1,

专名索引

- 1111.2, 1152.2, 1173.2, 1199.2, 1207.4, 1261.6, 1321.2, 1328.8,
1341.2。
- 狄俄珀忒斯 Διοπεΐθος Diopeithus 1085.7。
 俄翁尼科斯 Οἰωνίχος Oeonichus 1287.6。
 厄克巴塔那 Ἐκβατάνα Ecbatana 1089.4。
 厄瑞克透斯 Ἐρεχθεύς Erechtheus 1015.2, 1022.4, 1030.2。
 法诺斯 Φανός Phanus 1251.4。
 菲罗斯拉托斯 Φιλόστρατος Philostratus 1069.6。
 福耳弥俄 Φορμίων Phormio 562.1。
 格拉尼斯 Γλάνις Glanis 1004.1, 1035.8, 1097.6。
 革赖斯托斯 Γεραίστος Geraestus 561.2。
 格律托斯 Γρύτος Gryttus 877.5。
 哈摩狄俄斯 Ἄρμοδιος Harmodius 786.8。
 赫耳墨斯 Ἑρμῆς Hermes 297.3。
 赫拉克勒斯 Ἡρακλῆς Heracles 481.5。
 淮阿克斯 Φαίαξ Phaeax 1377.4。
 卡耳刻冬 Καρχηδών Carchedon 174.7, 1303.7。
 卡尔喀狄刻 Χαλκιδική Chalcidice 237.5, 238.5。
 卡里亚 Καρία Caria 173.7。
 卡律布狄斯 Χάρυβδις Charybdis 248.6。
 科任托斯 Κόρινθος Corinthus 604.4, 608.6。
 克拉忒斯 Κράτης Crates 537.3。
 克拉提诺斯 Κρατῖνος Cratinus 400.7, 526.2。
 克勒埃涅托斯 Κλεαίνετος Cleaenetus 574.7。
 克勒俄倪摩斯 Κλεωνύμος Cleonymus 958.7, 1298.2, 1372.6。
 克勒忒涅斯 Κλεισθένης Cleisthenes 1374.3。
 克勒翁 Κλέων Cleon 976.2。
 克洛诺斯 Κρόνος Cronus 561.4。

专名索引

- 刻克洛普斯 Κεκρόπος Cecropus 1055.1。
 刻索涅索斯 Κερσονήσος Cersonesus 262.3。
 铿娜 Κύννα Cynna 765.6。
 孔那斯 Κοννᾶς Connas 534.2。
 库克罗玻洛斯 Κυκλοβόρος Cycloborus 137.3。
 库勒涅 Κυλλήνη Cyllene 1081.3, 1082.2, 1083.1, 1084.5。
 吕喀亚 Λύκιη Lycia 1240.4。
 吕西克勒斯 Λυσικλῆς Lysicles 765.4。
 吕西拉托斯 Λυσίστρατος Lysistratus 1267.3。
 马格涅斯 Μάγνης Magnes 520.5。
 马拉松 Μαραθών Marathon 781.9, 1334.8。
 弥尔提阿得斯 Μιλτιάδης Miltiades 1325.6。
 弥勒托斯 Μιλήτος Miletus 361.5, 932.1。
 密提勒涅 Μιτυλήνη Mitylene 834.3。
 摩耳西摩斯 Μορσίμος Morsimus 401.4。
 墨狄亚 Μήδιη Medes 478.4。
 瑙方忒 Ναυφάντης Nauphantes 1309.2。
 瑙宋 Ναύσων Nauson 1309.5。
 尼喀阿斯 Νικίας Nicias 358.5。
 欧克拉忒斯 Εὐκράτης Eucrates 254.2。
 帕弗拉工 Παφλαγών Paphlagon 2.2, 6.6, 44.4, 65.2, 74.6,
 102.6, 110.4, 115.4, 125.3, 136.5, 154.6, 199.3, 203.4, 234.4, 652.5,
 691.4, 730.3, 946.4, 1054.4, 1213.3, 1217.7, 1260.3, 1392.8, 1395.6。
 帕奈提俄斯 Παναίτιος Panaetius 243.2。
 皮罗斯 Πύλος Pylus 55.4, 76.4, 355.6, 702.8, 742.8, 846.8,
 1005.9, 1058.5, 1058.6, 1059.2, 1059.4, 1059.9, 1167.6, 1201.9。
 珀耳伽赛 Περγασῆσαι Pergasae 321.4。
 珀赖欧斯 Πειραιῖος Peiraeus 813.6, 885.5。

专名索引

- 普拉涅 Πραμνίνη Pramnina 107.7。
 普倪克斯 Πνύξ Pnyx 42.2, 749.9, 751.9。
 萨拉巴克科 Σαλαβακχω Salabaccho 765.8。
 萨拉弥斯 Σαλαμίς Salamis 785.9。
 斯巴达 Λακεδαίμων Lacedaemon 467.4, 668.6, 1008.2,
 1053.3。
 斯巴达 Λακωνία Laconia 55.5, 743.4。
 斯弥枯忒斯 Σμικύθης Smicythes 969.3。
 斯特拉同 Στράτων Straton 1274.6。
 苏尼翁 Σουνίων Sunium 560.3。
 忒俄洛斯 Θέωρος Theorus 608.3。
 忒弥斯托克勒斯 Θεμιστοκλέος Themistocles 84.2, 812.4,
 813.8, 818.5, 884.2。
 忒修斯 Θησεύς Theseus 1312.3。
 图法涅斯 Θουφάνης Thuphanes 1103.6。
 图曼提斯 Θούμαντις Thumantis 1268.2。
 乌吕谟波斯 Οὐλύμπος Olympus 9.3。
 西蒙 Σίμων Simon 242.8。
 希庇阿斯 Ἱππίας Hippias 448.4。
 希波达摩斯 Ἱπποδάμος Hippodamus 327.5。
 希腊 Ἑλλάς Hellas 797.3, 838.2, 1253.1, 1330.4, 1333.5。
 许拉斯 Ὑλας Hylas 67.3。
 许珀玻罗斯 Ὑπέρβολος Hyperbolus 1304.5, 1363.5。
 雅典 Ἀθήναι Athenae 159.3, 311.4, 436.2, 474.5, 811.2, 817.3,
 832.2, 1005.6, 1007.7, 1037.8, 1311.5, 1319.5, 1323.7, 1327.6, 1329.8。
 雅典娜 Ἀθήνη Athena 563.5, 763.4, 764.8。
 雅典娜 Πάλλας Pallas 581.3, 1172.5。
 伊乌利俄斯 Ἰουλίος Iulius 407.2。

专名索引

宙斯 Ζεύς Zeus 27.4, 85.2, 139.4, 142.7, 280.3, 282.2, 319.2,
336.6, 338.6, 338.9, 375.3, 410.5, 417.3, 500.1, 719.3, 725.6, 801.6,
901.3, 941.5, 973.4, 1000.3, 1092.2, 1163.5, 1188.4, 1253.2, 1347.8,
1350.3, 1382.2, 1390.2。